Herkese "ÖRÜMCEK-ADAM 3" filminin afişi

sinema

SAYI: 2007-05 5YTL
KKTC Fiyatı: 6.5 YTL

DAVID FINCHER'DAN
ZODIAC

DANNY BOYLE'UN
YENİ KIYAMET SENARYOSU
SUNSHINE

ÖRÜMCEK-ADAM 3
HAKKINDA MERAK ETTİĞİNİZ HER ŞEY...

DOSYA
EN TEHLİKELİ 15 SERİ KATİL

10 UNUTULMAZ PERFORMANSIYLA
JOHNNY DEPP

BİR UYARLAMA OLARAK
300

KAPTAN SPARROW ÖLMEDİ!

ISSN 1304-5695
9 771304 569005 41

KARAYİP KORSANLARI
DÜNYANIN SONU

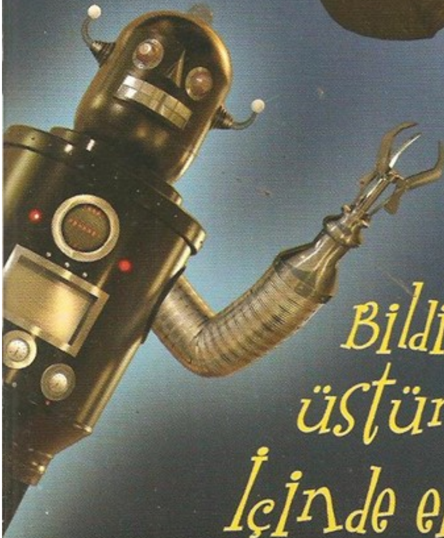
Bi

YENİ

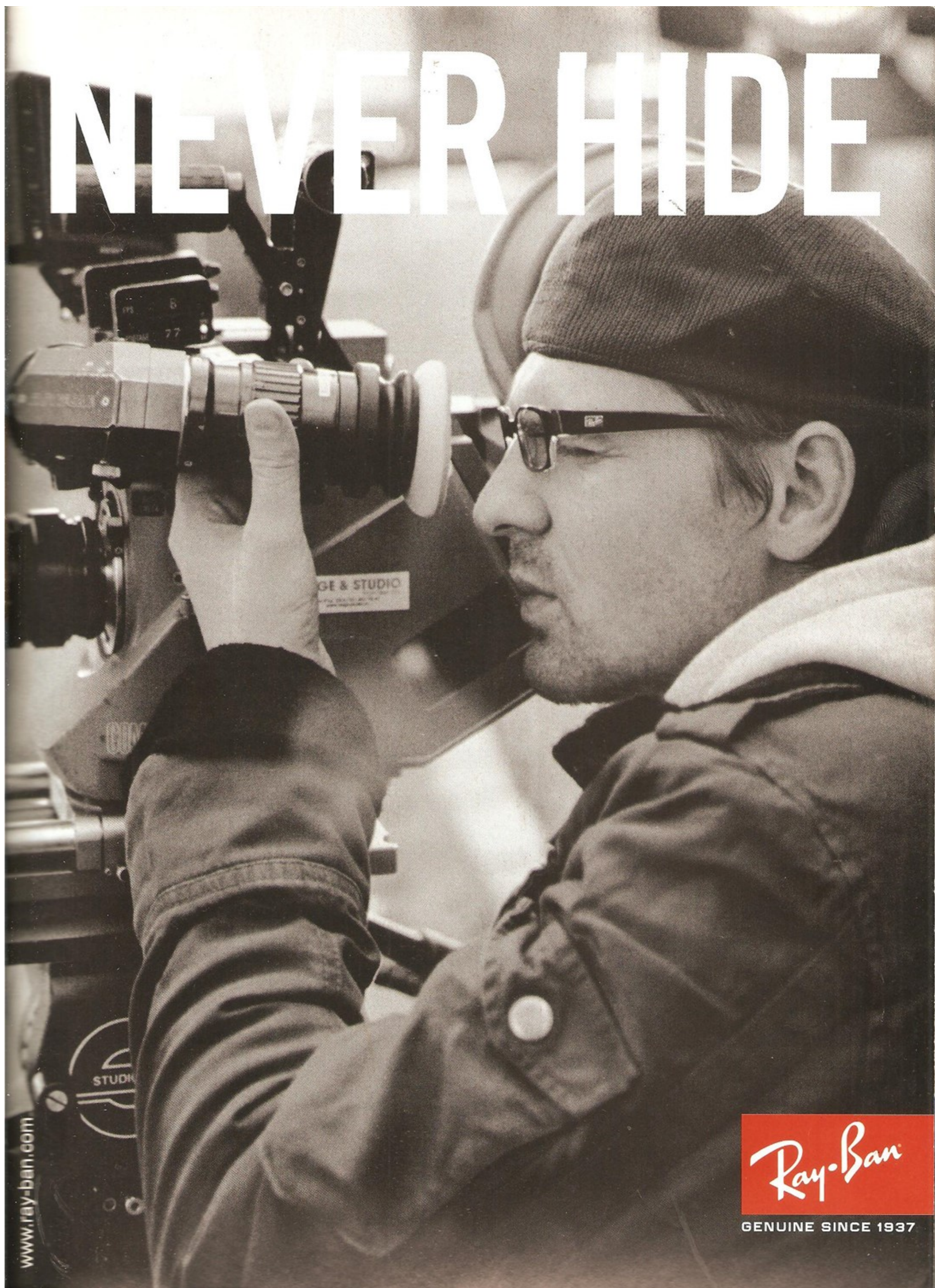

Versem?

Bildiğiniz Biskrem bisküvisi,
üstünde nefis kakaolu bisküvi,
İçinde erimiş Ülker çikolatası gizli.

NEVER HIDE
Ray-Ban
GENUINE SINCE 1937
www.ray-ban.com

Festivale veda, yeni sezona merhaba!

serdine@merkezdergi.com.tr

Festival koşuşturmacası sırasında başladık bu sayıyı hazırlamaya; festival bittikten sonra da seyrettiğimiz filmlerle ilgili düşünceler hala kafamızda dönüp dururken, 15 günlük film maratonundan kalan tatlı yorgunluk ve kaçırdığımız filmler yüzünden hissettiğimiz eksiklik duygusu eşliğinde devam ettik yeni sayıyla ilgili hazırlıklara. Bizim ülkede festival, aynı zamanda yılda 15 günlüğüne şehre uğrayan bir sinematek vazifesi gördüğü için kıymeti başka. Böyle olunca hem kaçırdığı filme daha fazla üzülüyor insan hem de dilediğinde sinema klasiklerini beyazperdede izleyebileceği bir tek salona sahip olmayışımızın eksikliğini daha fazla hissediyor. İlk bakışta ticari *açıdan pek karlı bir proje gibi görünmeyebilir ama* İstanbul Film Festivali'ni izleyen kitlenin yıllar içinde ne kadar büyüdüğünü ve sinefillerden alacağı hayır dualarını da hesaba katan uzak görüşlü ve girişimci bir sinemasever günün birinde bu işe girişecek diye umuyorum.

İlerleyen sayfalarda yazarlarımız Atilla Dorsay ve Uygar Şirin'in festival izlenimlerini ve değerlendirmelerini bulacaksınız. Kendi adıma ben bu yıl en fazla, biraz geç keşfettiğim yönetmen Guy Maddin'in son filmi "Beyne Vurulan Damga"yı seyretmiş olmaktan mutluyum. Maddin'in kendi çocukluk anıları üzerine kurduğu bu alışılmadık korku filminin tarifi kolay olmayan, tuhaf bir cazibesi var. En dramatik anları bile yüzünüzde bir tebessümle izlemenize neden olan ironik yaklaşımına rağmen hikayenin içerdiği hüznü sonuna kadar hissederek ayrılıyorsunuz salondan. Müziği, şiiri ve görüntüyü, sessiz film dönemindeki gibi birbirinden ayrı ama birlikte uyum içinde sunulan performanslar olarak kullanışı da çok etkileyici. "Uzun zamandır canlı müzik eşliğinde bir sessiz film çekmek, insanların 20'li yıllarda gördüklerini verebilmek, Grauman'ın gerçek Çin tiyatrosunu yaşatmak istiyordum. Son zamanlarda alıştığımızdan çok daha coşkulu, doyurucu bir gösteri!" diyor Maddin filmi için. Biz filmi canlı müzik eşliğinde izleyemedik gerçi ama bu kadarı bile heyecan verici bir deneyimdi.

Park Chan Wook'un, ünlü intikam üçlemesinin ardından 12 yaşındaki kızının da izleyebileceği bir film olsun diye çektiği "Ben Bir Robotum ama Sorun Değil"i, izlediğim en yaratıcı, en eğlenceli ve en dokunaklı aşk filmlerinden biriydi.

Bu yılki festivalde gördüğüm Hayao Miyazaki filmlerinden sonra bir kez daha anladım ki bir çocuğum olsa oturup ona hayatı anlatmaya çalışmak yerine bol bol Miyazaki filmi seyrettiririm.

En fazla merak ettiğim festival filmlerinden birisi de, Hayao Miyazaki'nin oğlu Goro Miyazaki'nin Ursula Le Guinn'in romanından uyarladığı "Yerdeniz Üçlemesi"ydi. Birkaç yıl önce dergide, "Yüzüklerin Efendisi" üçlemesinin son bölümünü izledikten sonra hissettiğimiz boşluğu hangi yeni fantastik edebiyat uyarlaması doldurur diye kendi aramızda konuşurken ilk aklımıza gelen romanlardan biriydi "Yerdeniz Üçlemesi", ama Goro Miyazaki'nin uyarlaması, romanın büyüsünü ve derinliğini yansıtmaktan çok uzaktı bana göre ne yazık ki.

Pasolini, yıllar sonra yeniden festivaldeydi; "Şiddetli Bir Hayat: Paolo Pasolini" başlığı altında toplanmış bütün filmleriyle. Sinema tarihinin hazmı en zor filmlerinden bazılarına imza atmış olan ustanın hayatına ve filmlerine yansıyan şiddeti ele alışındaki derinlik ve samimiyeti bir kez daha gördükten sonra vizyonda izlediğim Mel Gibson'ın "Apokalipto"sunda, 'insan doğasının bir parçası', 'bir takım kendini bilmezlerin yakalandığı bir hastalık', 'cesaret gösterip aynı şiddetle karşılık verilirse alt edilecek bir düşman' ya da 'bir tür şımarıklık' gibi sunduğu ve neye hizmet ettiği anlaşılmayan bir biçimde uzata uzata sergilediği şiddete katlanmak daha da zor oldu.

Festival geride kaldı ama şimdi merakla beklediğimiz büyük prodüksiyonlarla dolu bir yaz sezonu var önümüzde. Biz çoktan havaya girdik ve dönemin anlam ve önemine yaraşır bir özel sayıyla Hollywood'un görkemini yansıtalım biraz istedik. Bu yılın en büyük Amerikan yapımlarından ikisi birden bu ay gösterime giriyor: "Örümcek-Adam 3" ve "Karayip Korsanları: Dünyanın Sonu". Her biri için özel olarak tasarladığımız iki kapaklı sayımızla karşınızdayız.

Görüşmek üzere.

Senem İşmen

sinema MERKEZ

Sahibi
Merkez Gazete Dergi Basım Yayıncılık San. ve Tic. A.Ş.
Medya Grup Başkanı ve Tüzel Kişi Temsilcisi
İsmail Yavuz Onursal

Genel Müdür
Mehmet E. Demirel
Yayın Direktörü
Özge Sarıkadılar
Genel Yayın Yönetmeni
Senem İşmen
Sorumlu Müdür
Yusuf Yazıcıoğlu
Görsel Yönetmen
Uğur Güç
Editörler
Ebru Çeliktuğ
Müjde Işıl
Murat Emir Eren

Yönetim
Genel Müdür Yardımcısı
Yonca Ertürk
Üretim Planlama Müdürü
Gamze Cin Demir
Kreatif Direktör: Naci Yavuz
Fotoğraf Editörü: Mehmet Tel
Tanıtım Müdürü: Engin Erdem
Teknik: Engin Altuntaş
Ofset Hazırlık: Ercan Karaaslan

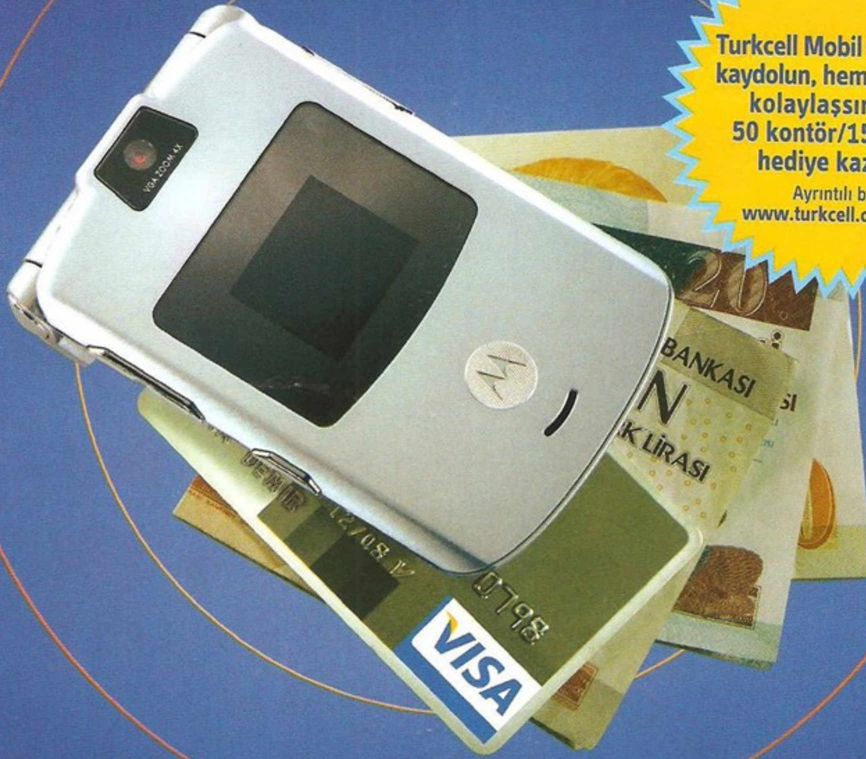
REKLAM SATIŞ PAZARLAMA
Genel Müdür
Rana Karlıdağ
Grup Başkan Yardımcısı (Operasyon)
Erhan Özdemir
Genel Müdür Yardımcısı
Hakan Yonsul
Reklam Koordinatörü
Gülcan Avuka
Reklam Müdürü
Elif Kulaoğlu
Rezervasyon
Tel: (0212) 354 33 61/63/65
Fax: (0212) 354 33 75
Ankara Bölge Reklam Müdürü: Elif Ezer
Tel: (0312) 292 51 53
Fax: (0312) 292 51 43

Merkez Dergi Tel: (0212) 411 20 00
Fax: (0212) 354 47 85
Yazışma: Merkez Dergi Grubu
Tevfik Bey Mahallesi, 20 Temmuz Caddesi, No: 24, 34295 - Sefaköy / İstanbul
Yönetim Yeri: Barbaros Bulvarı, Cam Han, No: 153, 80700 Beşiktaş İstanbul
Yayının Türü: Yerel Süreli
Basıldığı Tarih: Nisan 2007
Dağıtım
Merkez Dağıtım
Pazarlama Sanayi ve Ticaret A.Ş.
(0216) 585 91 00 (PBX)
Basımcı: Apa Uniprint Basım Sanayii ve Ticaret A.Ş.
Adres: Barbaros Bulvarı, Cam Han, No: 153, 80700 Beşiktaş İstanbul
Basıldığı Yer:
Ömerli Köyü Mevkii
34555 Hadımköy/İstanbul
İşletme Müdürü: Kemal Erginsoy
Bu dergi basın meslek ilkelerine uymaya söz vermiştir.

MERKEZ DERGI ABONE HIZMETLERI
Tel: 0216 651 5 651
e-mail: abone@merkezdergi.com.tr
(Hafta içi 09:00-18:00saatleri arası hizmet verilmektedir)
www.merkezabone.com

Cepten ödeyin, hediye kazanın.

Turkcell Mobil Ödeme'ye kaydolun, hem hayatınız kolaylaşsın, hem 50 kontör/15 dakika hediye kazanın.
Ayrıntılı bilgi www.turkcell.com.tr'de.

Turkcell Mobil Ödeme'yle istediğiniz zaman, bulunduğunuz yerden güvenle alışveriş yapabilir, kontör yükleyebilir ya da cep telefonu faturanızı ödeyebilirsiniz.

Turkcell Mobil Ödeme talimatı vermek için **Turkcell Online İşlem Merkezi**'ni tıklamanız ya da size en yakın **TurkcellExtra**'ya uğramanız yeterli. **Hediye** kontör/dakika kazanmak için üye işyerlerinden en az bir kere alışveriş yapmanız gerekir. Ayrıntılı bilgi www.turkcell.com.tr'de.

Şimdilik Turkcell Mobil Ödeme'yle alışveriş yapabileceğiniz üye işyerleri:

*Forbes, Geo, Home Art, House Beautiful, Marie Claire Maison, Marie Claire, Cosmopolitan, Esquire, Sinema, PC Magazine, Electronic Gaming, Bebeğim, Süper, Bazaar, Hülya, Cosmo Girl, FHM, Sofra ve daha birçok dergi.

Turkcell'le
bağlan hayata

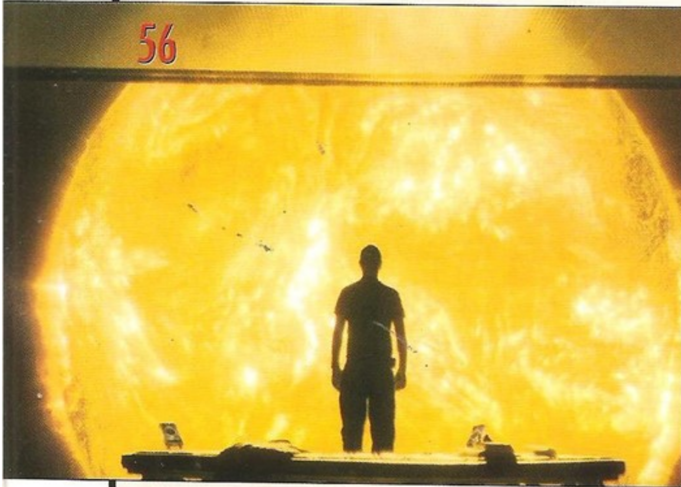
TURKCELL

www.turkcell.com.tr

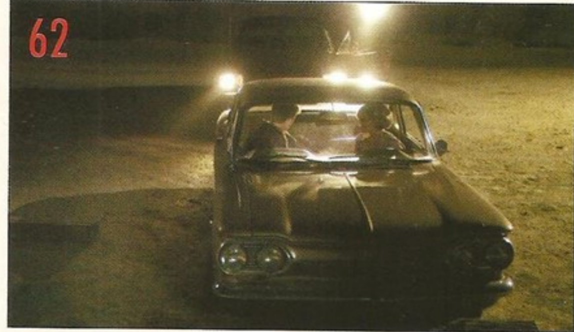
İÇİNDEKİLER

GÜNDEM

46

56

3

62

AKKONUT'lu olmakla "çok" haklısınız.

Üstelik tüm haklarınız tek bir poliçede!

Konutunda hırsızlık zararları oluşan AKKONUT'lu hakkı

Konutunda elektrik ve su tesisatı arızası oluşan AKKONUT'lu hakkı

Konutunda yangın, yıldırım, infilak zararları oluşan AKKONUT'lu hakkı

Acil tıbbi yardıma / acil ambulansa ihtiyaç duyan AKKONUT'lu hakkı

Konutunda her türlü su hasarı oluşan AKKONUT'lu hakkı

Kazayla eşyaları ve camları kırılan AKKONUT'lu hakkı

Konutunda oluşan hasarlar sonucu komşusu da zarar gören AKKONUT'lu hakkı

Evcil hayvanları için Pet Line organizasyonuna ihtiyaç duyan AKKONUT'lu hakkı

AKKONUT'lular, ister kiracı, ister ev sahibi olsunlar, ihtiyaç duydukları her an, daha birçok önemli hakka sahip olmanın güvenini ve ayrıcalığını yaşıyor.

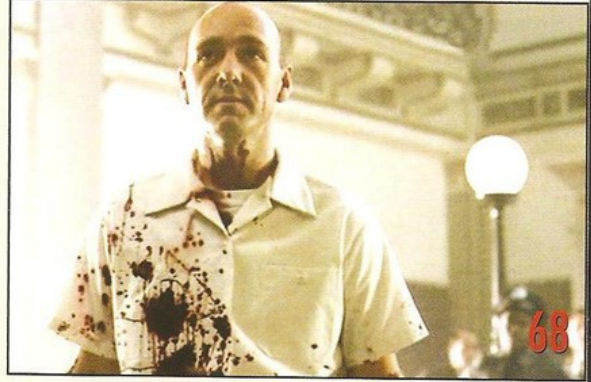
AKSigorta

İyi ki Aksigortalıyım!

İÇİNDEKİLER

sinema@merkezdergi.com.tr

DOSYA

68

78

ARMAĞANLAR

Koleksiyon kartı: Alain Delon ve Jane Fonda
Afişetler: "Grbavica: Esma'nın Sırrı", "Sıradışı", "Messengers", "Next"
Büyük boy afiş: "Örümcek-Adam 3"

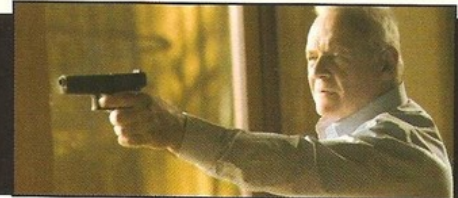

HER AY

40

ayın filmleri

Sözün Bittiği Yer, Cevapsız Arama 3, Örümcek-Adam 3, Temel Parçacıklar, İhanet, Gün Işığı, Tetikçi, Cinayet Gecesi, Tepenin Gözleri 2, Mr. Bean Tatilde, Sevimli Dinozor, Zodiac, Kaynak, Zamana Güzellik Kat, Karayip Korsanları: Dünyanın Sonu, Benim Adım Elisabeth, Tarih Öğrencileri, Adaş

MGD
Miller
GENUINE DRAFT
the Miller way
MAKE IT EASY

AYIN FİLMLERİ

SÖZÜN BİTTİĞİ YER

Yönetmen: İsmail Güneş. **Oyuncular:** Mehmet Özgür, Yasemin Balık, Volkan Severcan, Okan Tangücü, Elif Sümbül Sert, Fatih Ayhan, Mehmet Çepiç, Ahmet Yenilmez, Emin Gürsoy, Yaşar Uzel. **Senaryo:** İsmail Güneş, Ömer Faruk Birpınar. **Görüntü Yönetmeni:** Baybars Tekin, Ahmet Bayar. **Kurgu:** Mevlüt Koçak. **Müzik:** Murat Özdemir. **Sanat Yönetmeni:** Duygu Kabaçam. **Yapımcı:** Mehmet Güneş. **Süre:** 115 dk. **Yapım:** İstanbul Güneşi, Türkiye (2007). **Dağıtımcı:** Best Line Pictures.

Gösterim Tarihi: 4 Mayıs 2007

İstanbul'da okullarda palyaçoluk yaparak hayatını kazanmaya çalışan Turgut (Mehmet Özgür), anne şefkatinden mahrum büyüyen oğlu Umut'un (Okan Tangücü) hayattaki tek varlığıdır. Ancak Umut kan kanserine yakalanır ve hastaneye kaldırılır. Turgut bütün mesaisini oğlunu kurtarmaya adar. Anneliğe hazır olmadığı için oğlunu küçük yaşta terk eden Simay (Yasemin Balık) uzaklardan çıkagelir ve hasta oğluyla ilgilenmeye başlar. Turgut, oğlu için verdiği mücadelede yalnız olmadığını görünce moral bulur ama onu bir sürpriz beklemektedir. Oğlunun daha iyi bir hayat sürmesi için son bir fedakârlık yapmak zorundadır.

NOTLAR: İsmail Güneş'in 1999 tarihli "Gülün Bittiği Yer" ile başladığı ve "The Imam" ile ara verdiği şiddet üçlemesi, "Sözün Bittiği Yer" ile devam ediyor. "Gülün Bittiği Yer" iktidarın bireye uyguladığı şiddeti anlatırken "Sözün Bittiği Yer" de maddi gücün birey üzerindeki baskısını konu alıyor. Turgut karakteri için ilk düşünülen isim Cem Davran'dı. Ancak dizi çekimleri nedeniyle oyuncu vazgeçmek zorunda kalınca rol Mehmet Özgür'e gitti. Özgür, gerçek yaşamında da filmdekine benzer bir trajedi yaşamış ve henüz 3.5 aylık oğlunu nadir görülen bir hastalık yüzünden kaybetmiş. Cem Davran, Ömer Lütfi Mete (yönetmenin önceki çalışmalarının senaryo ortağı) ve "Polis"le hayli sansasyon yaratan Onur Ünlü, "Sözün Bittiği Yer"in senaryosuna katkıda bulundular. Filmini, geçtiğimiz yıllarda kaybettiğimiz Yeşilçam'ın usta oyuncularından Macit Flordun'a ithaf eden Güneş'in sonraki projesi ise üçlemenin son filmi olan ve ailenin birey üzerine uyguladığı şiddeti anlatan "Ateşin Düştüğü Yer" olacak.

CEVAPSIZ ARAMA 3

CHAKUSHIN ARI FINAL

Yönetmen: Manabu Asou. **Oyuncular:** Maki Horikita, Meisa Kuroki, Jan Gun-sok. **Senaryo:** Miwako Daira, Shiro Kuroi. **Görüntü Yönetmeni:** Kazunari Tanaka. **Kurgu:** Akimasa Kawashima. **Müzik:** Koji Endo, Kosuke Atari. **Yapımcı:** Kazuo Kuroi. **Süre:** 109 dk. **Yapım:** Japonya (2006). **İthalatçı:** Duka Film. **Dağıtımcı:** 35 Milim.

Gösterim Tarihi: 11 Mayıs 2007

Sınıfının silik kişiliklerinden olan Asuka (Maki Horikita) arkadaşlarının tacizine ve aşağılamalarına uğramaktadır. Yine böyle bir olayın sonrasında, bahçede kendini asmış bir öğrencinin cesediyle karşılaşır. Bu olay sonrasında arkadaşları Kore'ye okul gezisi yapmak üzere gemi yolculuğuna çıkar. Yolculuk devam ederken, öğrencilerden birine lanetli melodi eşliğinde bir mesaj gelir. Korkunç son yine kaçınılmazdır. Ama bu sefer Asuka arkadaşlarına bir seçenek sunmaktadır. Gelen mesajı çok sevdikleri arkadaşlarından birine gönderirlerse onların yerine arkadaşı ölecektir.

NOTLAR: Çaldığında ölümün habercisi olan lanetli melodi, cep telefonu mesaisine devam ediyor. Bu defa zil sesi, okul arkadaşlarının tacizine uğrayan Asuka'nın intikamı için çalıyor. Takashi Miike'nin 2003'te yönettiği ilk filmden iki sene sonra Renpei Tsukamoto imzalı ikinci film gelmişti. 3. yani final filminin yönetmeni ise Takashi Miike'nin asistanlığını yapmış olan Manabu Asou. Bu filmi tamamlayan Asou'nun yeni projesi "Cevapsız Arama"yı televizyon dizisi formatına dönüştürmek. Bu arada Hollywood'un da "Cevapsız Arama"ya el attığını, Eric Valette yönetimindeki yeniden çevrimin 2008'de vizyona gireceğini not düşelim.

ÖRÜMCEK-ADAM 3

SPIDER-MAN 3

Filmle ilgili dosyamız için dergiyi ters çevirip 3. sayfaya bakabilirsiniz.

Yönetmen: Sam Raimi. **Oyuncular:** Tobey Maguire, Kirsten Dunst, James Franco, Thomas Haden Church, Topher Grace, Bryce Dallas Howard, James Cromwell, Rosemary Harris, J.K. Simmons, Dylan Baker. **Senaryo:** Alvin Sargent (Stan Lee ve Steve Ditko'nun çizgi romanından). **Görüntü Yönetmeni:** Bill Pope. **Kurgu:** Bob Murawski. **Müzik:** Christopher Young. **Yapım Tasarımcısı:** J. Michael Riva, Neil Spisak. **Yapımcı:** Avi Arad, Grant Curtis, Laura Ziskin. **Süre:** 140 dk. **Yapım:** ABD (2007). **Dağıtımcı:** WB.

Gösterim Tarihi: 4 Mayıs 2007

Hazırlayan:
Müjde Işıl
mujdeisil@merkezdergi.com.tr

TEMEL PARÇACIKLAR

ELEMENTARTEILCHEN

Bruno (Moritz Bleibtreu) ve Michael (Christian Ulmen) üvey kardeştirler fakat birbirlerinden çok farklıdırlar. Tek paylaştıkları şey anneleridir. İçe dönük bir kişiliği olan moleküler biyolog Michael, genetik araştırmalardan başını kaldıramamaktadır. Bruno ise kendi cinsel fantezilerinin kölesi olmuştur. Artık otuzlarına gelen her iki adamın yaşantısı aşkı buldukları anda değişir. Michael, çocukluk aşkı Annabelle (Franka Potente) ile birlikte olur, Bruno da cinsel takıntılarını paylaşan ve bunlardan keyif alan Christiane (Martina Gedeck) ile tanışır. Ancak kaderin cilvesi sonucu, iki kardeşin sevdikleri kadınlar ağır şekilde hastalanır. Bruno ve Michael bu kötü durum karşısında bir seçim yapmak zorundadır: Ya zor da olsa ilişkilerini sürdürecek ya da eski yalnız yaşamlarına geri döneceklerdir.

Yönetmen: Oskar Roehler. Oyuncular: Moritz Bleibtreu, Franka Potente, Christian Ulmen, Martina Gedeck, Nina Hoss, Uwe Ochsenknecht, Corinna Harfouch, Ulrike Kriener, Jasmin Tabatabai, Michael Gwisdek. Senaryo: Oskar Roehler (Michel Houellebecq'in aynı adlı romanından). Görüntü Yönetmeni: Carl-Friedrich Koschnick. Kurgu: Peter R. Adam. Müzik: Martin Todsharow. Yapım Tasarımcısı: Ingrid Henn. Yapımcı: Oliver Berben, Bernd Eichinger. Süre: 110 dk. Yapım: Almanya (2006). İthalatçı: Erman Film. Dağıtımcı: 35 Milim.

Gösterim Tarihi:
4 Mayıs 2007

NOTLAR: Fransız yazar Michel Houellebecq'in ilk olarak 1998'de yayımlanan ve Prix Novembre ödülü kazanan romanı Les Particules Elémentaires, piyasaya çıkar çıkmaz tartışmalara neden oldu. Yazarın aile ilişkilerine, cinselliğe ve genel olarak günümüz yaşantısına karamsar bir gözle baktığı ve var oluşu sorguladığı bu eser Fransa'da en çok satan kitap olmakla kalmadı, 25'ten fazla dile çevrildi. Yazarın ikinci romanı (ilk romanı olan Extension du domaine de la lutte 1999'da beyazperdeye uyarlanmıştı) Les Particules Elémentaires'i sinemaya uyarlayan isim ise Alman yönetmen Oskar Roehler. 2001 yılında düzenlenen İstanbul Uluslararası Film Festivali'nde Altın Lale kazanan "Die Unberührbare"nin de yönetmeniydi Roehler. "Elementarteilchen" geçtiğimiz sene Berlin Film Festivali'nde Altın Ayı için yarışmış, Moritz Bleibtreu'ye En İyi Erkek Oyuncu ödülünü getirmişti. "Lola rennt - Koş Lola Koş"da hoş bir ikili oluşturan Moritz Bleibtreu ve Franka Potente "Elementarteilchen"de yeniden biraraya geldi. Ancak bu sefer birbirlerinin değil karşı tarafın sevgilisi olarak...

İHANET

BREACH

2001 yılının başları... FBI, özel ajan Robert Hanssen'ın (Chris Cooper) casusluk yaptığından şüphelenmektedir. İpuçlarına göre Hanssen yirmi yıldan fazla bir süredir, sistematik olarak Sovyetler Birliği'ne kendi ülkesinin gizli istihbarat bilgilerini satmıştır. FBI bu olayı aydınlatması için federal ajan Eric O'Neill'i (Ryan Phillippe), Hanssen'ın asistanı olarak görevlendirir. Genç adam, Hanssen'ın tüm kirli dosyalarını açığa çıkarması için FBI tarafından titizlikle seçilmiştir. Büro, O'Neill'den Hanssen'ın ona karşı güvenini kullanarak ihanetini ortaya çıkarmasını ister.

NOTLAR: FBI ajanı Robert Philip Hanssen, ABD'deki Rus casuslarının faaliyetlerini izlemekle görevliyken taraf değiştirip 20 yıl boyunca Ruslar hesabına çalıştıktan sonra 18 Şubat 2001'de tutuklandı. İddialara göre Hanssen, Moskova'ya

binlerce gizli belge sızdırmış, bunun karşılığında da Ruslar'dan nakit para ve 1.4 milyon dolar değerinde elmas almıştı. Mahkeme tarafından ömür boyu hapis cezasına çarptırılan Hanssen'ın hikâyesi, 2002'de "Master Spy: The Robert Hanssen Story" adlı televizyon filmine konu olmuş, filmde ünlü casusu William Hurt canlandırmıştı. Billy Ray'in yönettiği "Breach" de ABD'yi sarsan bu casusluk olayını konu alıyor ve Hanssen'ı Oscar'lı aktör Chris Cooper canlandırıyor. Usta aktör rolüne Hanssen olayı üzerine yazılan kitapları okuyarak ve olay hakkındaki röportajları izleyerek hazırlanmış. "Breach"in birçok iç mekân çekimi Toronto'da inşa edilen setlerde gerçekleştirilirken; FBI binası, Adalet Bakanlığı, Lincoln Anıtı gibi yerlerde geçen sahnelerin çekimi gerçek mekânlarında yapılmış. ABD'li eleştirmenlerin çoğunluğunun ortak görüşü hem Cooper'ın muhteşem performansı hem de gerilim yüklü atmosferi ile "Breach"in sürükleyici bir casus filmi olduğu yönünde.

Yönetmen: Billy Ray. Oyuncular: Chris Cooper, Ryan Phillippe, Laura Linney, Caroline Dhavernas, Gary Cole, Dennis Haysbert, Kathleen Quinlan, Bruce Davison, Jonathan Watton, Tom Barnett. Senaryo: Billy Ray, Adam Mazer, William Rotko. Görüntü Yönetmeni: Tak Fujimoto. Kurgu: Jeffrey Ford. Müzik: Mychael Danna. Yapım Tasarımcısı: Wynn Thomas. Yapımcı: Scott Kroopf, Robert F. Newmyer, Scott Strauss. Süre: 111 dk. Yapım: ABD (2007). Dağıtımcı: UNP Filmcilik.

Gösterim Tarihi:
11 Mayıs 2007

GÜN IŞIĞI

SUNSHINE

Filmle ilgili yazı 56. sayfada.

Yönetmen: Danny Boyle. Oyuncular: Chris Evans, Cillian Murphy, Rose Byrne, Michelle Yeoh, Mark Strong, Troy Garity, Cliff Curtis, Hiroyuki Sanada, Benedict Wong. Senaryo: Alex Garland. Görüntü Yönetmeni: Alwin H. Kuchler. Kurgu: Chris Gill. Müzik: Karl Hyde, John Murphy, Rick Smith. Yapım Tasarımcısı: Mark Tildesley. Yapımcı: Andrew Macdonald. Süre: 107 dk. Yapım: İngiltere (2007). Dağıtımcı: Özen Film.

Gösterim Tarihi:
11 Mayıs 2007

TETİKÇİ

SHOOTER

Yönetmen: Antoine Fuqua. **Oyuncular:** Mark Wahlberg, Michael Pena, Danny Glover, Kate Mara, Elias Koteas, Rhona Mitra, Jonathan Walker, Justin Louis, Tate Donovan, Rade Serbedzija. **Senaryo:** Jonathan Lemkin (Stephen Hunter'ın Point of Impact adlı romanından). **Görüntü Yönetmeni:** Peter Menzies Jr. **Kurgu:** Conrad Buff, Eric A. Sears. **Müzik:** Mark Mancina. **Yapım Tasarımcısı:** Vance Lorenzini, J. Dennis Washington. **Yapımcı:** Lorenzo di Bonaventura. **Süre:** 124 dk. **Yapım:** ABD (2007). **Dağıtımcı:** UIP.

Gösterim Tarihi: 11 Mayıs 2007

Bob Lee Swagger (Mark Wahlberg), en iyi arkadaşının başına gelen trajik olayın ardından deniz kuvvetlerinden ayrılmıştır. Attığı kurşunu asla boşa harcamayan Swagger, dünya üzerindeki en iyi keskin nişancılardan biridir. Genç adam artık bu işi bırakmış, adeta inzivaya çekilmiştir. Günün birinde emekli Albay Isaac Johnson (Danny Glover) ve FBI ajanlarından oluşan bir tim, Swagger'ın Wyoming'deki dağ evine gelerek genç adamdan son bir görev için işine geri dönmesini ister. Ancak bu görev ABD Başkanı'na yönelik bir suikastı içermektedir. Swagger'ın tuzağa düştüğünü hatta hedef haline geldiğini fark etmesi uzun sürmez. Tehlikeyi ortadan kaldırmak için yeniden silah kuşanmaktan başka çaresi yoktur.

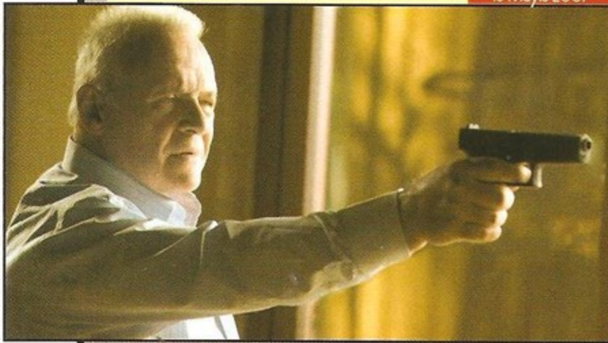
NOTLAR: Rap şarkıcılığı ve modellikten beyazperdeye sıçrayan ve sinemaya "yıldız kumaşına sahip yakışıklı yüz" olarak transfer olan Mark Wahlberg, "Boogie Nights", "Planet of the Apes" ve "The Italian Job" gibi "parlak" yapımlarda oynamasına rağmen ortalama bir aktör imajından kurtulamamıştı. Makûs talihini Martin Scorsese'nin yönettiği "The Departed" ile yenen Wahlberg, bu filmdeki performansıyla En İyi Yardımcı Erkek Oyuncu dalında Oscar'a aday gösterilmişti. Aktör, "The Departed"tan sonraki ilk filmi olan "Shooter"da aksiyon becerisini bir mertebe daha yükseltti ve keskin nişancı rolüne soyundu. Rolüne hazırlanmak için Nevada yakınlarındaki ateşli silahlar eğitimi veren bir merkezde bir süre atış talimi yaptı. Antoine Fuqua'nın yönettiği "Shooter", Stephen Hunter'ın 1993 tarihli "Point of Impact" adlı çok satan romanından uyarlandı ve çekimleri 2006 yazında Pennsylvania ve Kanada-British Columbia'da gerçekleştirildi. 61 milyon dolar bütçeli film, ABD'de gösterime girdiği hafta sonu 14,5 milyon dolar hasılatla box office'te üçüncü olmuştu.

CİNAYET GECESİ

FRACTURE

Yönetmen: Gregory Hoblit. **Oyuncular:** Anthony Hopkins, Ryan Gosling, David Strathairn, Billy Burke, Rosamund Pike, Embeth Davidtz, Xander Berkeley, Cliff Curtis, Bob Gunton, Fiona Shaw. **Senaryo:** Daniel Pyne, Glenn Gers. **Görüntü Yönetmeni:** Kramer Morgenthau. **Kurgu:** David Rosenbloom. **Müzik:** Jeff Danna, Mychael Danna. **Yapım Tasarımcısı:** Paul Eads. **Yapımcı:** Charles Weinstock. **Süre:** 112 dk. **Yapım:** ABD (2007). **İthalatçı:** D Productions. **Dağıtımcı:** 35 Milim.

Gösterim Tarihi: 18 Mayıs 2007

Ted Crawford (Anthony Hopkins) genç karısı Jennifer'ın bir ilişki yaşadığını öğrenince, onu öldürmek üzere kusursuz bir cinayet planı yapar. Cinayetin ardından, suç mahalline gelen polis ekipleri arasında, olay yerine girmeye izni olan tek yetkili Dedektif Rob Nunally'dir (Billy Burke). Crawford, işlediği cinayeti hiç tereddütsüz üstlenir. Crawford'ın suçunu beklenmedik bir şekilde kabullenmesi, bölge başsavcı yardımcısı olan Willy Beachum'ı (Ryan Gosling) olayın gerçek yüzünü su yüzüne çıkarmak için harekete geçirir. Bu olay, Beachum'ın mesleğinde yükselebilmesi için büyük bir fırsat olacaktır; ancak hiçbir şey göründüğü kadar basit değildir.

NOTLAR: 1996'daki ilk sinema filmi "Primal Fear - İlk Korku" ile seyirciyi ters köşeye yatıran Gregory Hoblit, 50'sinden sonra meşhur olmakla kalmadı, yardımcı oyuncusu Edward Norton'a da ilk rolünü vererek Hollywood'a yetenekli bir aktör armağan etti. "Fallen" ve "Frequency" ile yoluna devam eden Hoblit, Bruce Willis'li "Hart's War"da çuvalladıktan sonra ilk filmini anımsatan bir yapıma imza atıyor. "Primal Fear"daki Richard Gere ve Edward Norton'dan müteşekkil bir eski-bir yeni aktör denklemini "Fracture"da Anthony Hopkins ve Ryan Gosling oluşturuyor. Mevzu yine bir cinayet, bir katil ve konuyu aydınlatmaya çalışan bir hukukçu etrafında gelişiyor. Gregory Hoblit'in "satranç oyunu"na benzettiği ve ister istemez "Primal Fear"la mukayese edilen "Fracture", David Fincher'ın filmleri "Se7en" ile "Zodiac" arasındakine benzer kıyaslamadan kaynaklanan bir önyargı tehlikesiyle karşı karşıya.

TEPENİN GÖZLERİ 2

THE HILLS HAVE EYES 2

Filmle ilgili yazı 60. sayfada.

Yönetmen: Martin Weisz. **Oyuncular:** Jessica Stroup, Reshad Strik, Michael McMillian, Daniella Alonso, Lee Thompson Young, Ben Crowley, Eric Edelstein, Michael Bailey Smith, David Reynolds, Derek Mears. **Senaryo:** Wes Craven, Jonathan Craven. **Görüntü Yönetmeni:** Sam McCurdy. **Kurgu:** Kirk M. Morri. **Müzik:** Trevor Morris. **Yapım Tasarımcısı:** Keith Wilson. **Yapımcı:** Wes Craven, Peter Locke, Marianne Maddalena. **Süre:** 89 dk. **Yapım:** ABD (2007). **Dağıtımcı:** Özen Film.

Gösterim Tarihi: 18 Mayıs 2007

MR. BEAN TATİLDE

MR. BEAN'S HOLIDAY

Yönetmen: Steve Bendelack. **Oyuncular:** Rowan Atkinson, Willem Dafoe, Emma de Caunes, Jean Rochefort, Antoine de Caunes, Karel Roden, Max Baldry, Clint Dyer, Steve Campos. **Senaryo:** Robin Driscoll, Simon McBurney, Hamish McColl. **Görüntü Yönetmeni:** Baz Irvine. **Kurgu:** Tony Cranstoun. **Müzik:** Howard Goodall. **Yapım Tasarımcısı:** Michael Carlin. **Yapımcı:** Peter Bennet-Jones, Tim Bevan, Eric Fellner. **Süre:** 90 dk. **Yapım:** İngiltere (2007). **Dağıtımcı:** UIP.

Gösterim Tarihi: 18 Mayıs 2007

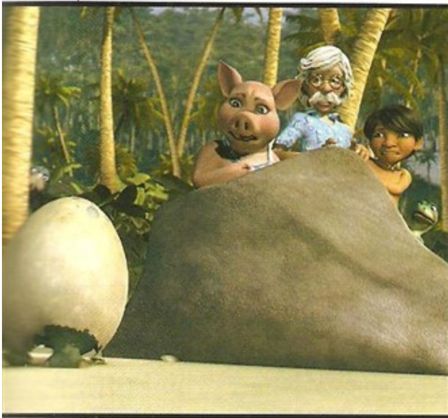
Londra'nın sıkıcı ve nemli havasından bıkan Mr. Bean (Rowan Atkinson), valizlerini ve kamerasını yüklendiği gibi plajlarda güneşlenmek için Fransız Riviera'sına gider. Ancak yolculuğu zannettiği kadar sıradan, sakin, kazasız belasız geçmeyecektir. Mr. Bean'ın tatil yapacağı mekâna Romanyalı bir film yönetmeninin küçük oğlu ve gelecek vadeden güzel bir yıldız adayı da gelir. Çeşitli şanssızlıklar sonucunda Mr. Bean yanlış anlaşılır. Kimileri onun çocuk kaçırdığını, kimileri de ünlü bir yönetmen olduğunu zanneder. İyice karışan olaylar sonucunda kahramanımız hem jandarma tarafından gözaltına alınma tehlikesiyle hem de Cannes Film Festivali'nde Altın Palmiye kazanma şansıyla karşı karşıya gelir.

NOTLAR: İngiliz aktör Rowan Atkinson'ın ünlü Fransız komedyen Jacques Tati'nin unutulmaz tiplemesi Monsieur Hulot'dan esinlenerek yarattığı Mr. Bean ikinci kez beyazperdede... Televizyon macerası 1990'da başlayan ve 5 yıl süren Mr. Bean, 1997'de kendi adını taşıyan sinema filmiyle karşımıza gelmişti. Ebleh hareketleri ve sakarlığıyla ünlü Mr. Bean, televizyon dizisinde neredeyse hiç konuşmuyordu. Sinemaya transfer olunca azar azar konuşmaya hatta şarkı söylemeye başladı. 18 milyon dolar bütçeli ilk film dünya çapında 250 milyon doları aşkın hasılat elde edince gözler hemen ikinci filme çevrildi. Ancak Rowan Atkinson yine komedilerde oynamak ancak farklı karakterlere hayat vermek istiyordu. Bir süre bu amacını gerçekleştirdiyse de sonunda yeniden Mr. Bean'le yolu kesişti. Ancak Atkinson'ın yurtdışında çıkan röportajlarına bakılırsa, çok iyi bir senaryo olmadıkça Mr. Bean karakteri bu filmle sona erecek gibi görünüyor.

SEVİMLİ DİNOZOR

URMEL AUS DEM EIS

Gösterim Tarihi: 18 Mayıs 2007

Titiwoo, okyanusun ortasında küçük bir volkanik adadır. Tibberton adlı bilim adamı burada yaşamaktadır. Kendini beğenmiş Kral Pumponell tarafından bu adaya sürgüne gönderilmiştir. Profesörün evlat edindiği Tim'in yanı sıra, adanın önde gelenlerinden bir grup yaratık da profesörün kendine özgü dil okuluna devam etmektedir. Telaffuz sorunu yaşayan penguen Ping, kendi çatısı altında yatıp felsefe yapmayı yeğleyen sınıf başkanı kertenkele Monty, sürekli ağaç gövdeleriyle kayalara çarptığından tüyünü kaybetme eğilimindeki sakar, pabuç gagalı Shoe, sık sık denizdeki kayalığında güneşe karşı oturup melankolik bir havayla yürek parçalayıcı şarkılar söyleyen deniz aslanı Solomon, ada halkının düzeninden sorumlu alıngan ve duygusal bayan domuzcuk Peg... Hepsinin yaşamı, yumurtasından yeni çıkmış bir dinozor yavrusu bulmalarıyla birdenbire değişir.

NOTLAR: Ada yaşantısı ve hayvanlar alemindeki Pixar ile DreamWorks egemenliğinden sıyrılmayı başaran bu mütevazı Alman yapımı, bu ayın tek animasyonu aynı zamanda. "Sevimli Dinazor"un Türkçe seslendirme kadrosunda Mehmet Ali Erbil, Yavuz Seçkin ve Oya Küçümen yer alıyor.

Yönetmen: Reinhard Klooss, Holger Tappe. **Seslendirenler:** Domenic Redl, Wigald Boning, Anke Engelke, Florian Halm, Christoph Maria Herbst, Kevin Iannotta, Ulrike Johanssen, Stefan Krause, Oliver Pocher. **Senaryo:** Oliver Huzly, Reinhard Klooss, Sven Severin (Max Kruse'nin romanından). **Kurgu:** Fabian Mueller. **Müzik:** James Dooley. **Yapım Tasarımcısı:** Henning Ahlers, Jens Benecke. **Yapımcı:** Reinhard Klooss, Holger Tappe. **Süre:** 87 dk. **Yapım:** Almanya (2006). **İthalatçı:** Tiglon. **Dağıtımcı:** Bir Film.

ZODIAC

Filmle ilgili yazı 62. sayfada.

Yönetmen: David Fincher. **Oyuncular:** Jake Gyllenhaal, Mark Ruffalo, Robert Downey Jr., Anthony Edwards, Brian Cox, Elias Koteas, Donal Logue, John Carroll Lynch, Dermot Mulroney, Chloe Sevigny. **Senaryo:** James Vanderbilt (Robert Graysmith'in Zodiac ve Zodiac Unmasked: The Identity of America's Most Elusive Serial Killer Revealed adlı kitaplarından). **Görüntü Yönetmeni:** Harris Savides. **Kurgu:** Angus Wall. **Müzik:** David Shire. **Yapım Tasarımcısı:** Donald Graham Burt. **Yapımcı:** Ceán Chaffin, Brad Fischer, Mike Medavoy, Arnold Messer, James Vanderbilt. **Süre:** 158 dk. **Yapım:** ABD (2007). **Dağıtımcı:** WB.

Gösterim Tarihi: 18 Mayıs 2007

KAYNAK

THE FOUNTAIN

Yönetmen: Darren Aronofsky. **Oyuncular:** Hugh Jackman, Rachel Weisz, Ellen Burstyn, Mark Margolis, Stephen McHattie, Fernando Hernandez, Cliff Curtis, Sean Patrick Thomas, Donna Murphy, Ethan Suplee. **Senaryo:** Darren Aronofsky. **Görüntü Yönetmeni:** Matthew Libatique. **Kurgu:** Jay Rabinowitz. **Müzik:** Clint Mansell. **Yapım Tasarımcısı:** James Chinlund. **Yapımcı:** Arnon Milchan, Iain Smith. **Süre:** 96 dk. **Yapım:** ABD (2006). **Dağıtımcı:** Özen Film.

Gösterim Tarihi: 11 Mayıs 2007

Üç farklı zamandan üç farklı yolculuk... 16. yüzyıl İspanya'sında yaşayan Tomas (Hugh Jackman), kraliçesinin hayatını kurtarmak amacıyla, sonsuz yaşam sağladığına inanılan Hayat Ağacı'nı bulmak için yollara düşer. Günümüzde ise Tommy, sevgili eşi Izzi'yi (Rachel Weisz) yavaş yavaş ölüme götüren hastalığı durdurmak için çabalayan bir bilim adamıdır. Izzi, yazmakta olduğu ve "The Fountain" adını verdiği kitabı tamamlama görevini kocasına devreder. 26. yüzyılda astronot Tom, bin yıldır zihnini kurcalayan hayatın sırrını çözmek üzeredir. Bu üç öykü, tek bir gerçekte birleşir...

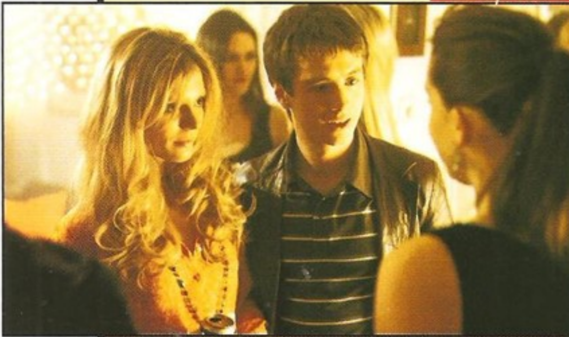
NOTLAR: Yedi sene önce yönettiği "Requiem for a Dream" ile yüreklerimizi dağlayan Darren Aronofsky, uzunca bir süre hayranlarını merakta bıraktıktan sonra "The Fountain" ile geri döndü. Geçmiş, bugün ve gelecekte yani üç farklı zamanda geçen film, fedakârlık ve ölümsüz aşk teması üzerine kurulu fantastik bir yapım. Projenin geçmişi 2002 yılına kadar uzanıyor. Aronofsky'nin senaryosunu Brad Pitt ve Cate Blanchett'i düşünerek yazdığı film, Blanchett'in hamileliği, Pitt'in "Troy" için imza atması ve WB'un filmin bütçesine ve senaryoya müdahalesi nedeniyle bir süreliğine ertelenmişti. Aradan geçen zaman zarfında oyuncu kadrosuna hayat arkadaşı Rachel Weisz'ı dahil eden yönetmen, başrolü Hugh Jackman'a (üç ayrı karakteri canlandırmakta) verdi. Aronofsky, genel dağıtıma girmeden hemen önce Kent Williams ile beraber "The Fountain"ın senaryosunu grafik romana dönüştürüp yayımlatmıştı. Yurtdışında bazı eleştirmenlerce bir auteur imzası olarak nitelendirilen ve Kubrick'in "2001"i ile Tarkovsky'nin "Solaris"inin karması olarak özetlenen "The Fountain", gişede başarıyı yakalayamadı. 35 milyon dolar bütçeli film ülkesinde tam bir hayalkırıklığı yarattı ve gişede sadece 10 milyon dolar hasılat yapabildi.

ZAMANA GÜZELLİK KAT

CASHBACK

Yönetmen: Sean Ellis. **Oyuncular:** Sean Biggerstaff, Emilia Fox, Shaun Evans, Michelle Ryan, Stuart Goodwin, Michael Dixon, Michael Lambourne, Marc Pickering, Nick Hancock, Frank Hesketh. **Senaryo:** Sean Ellis. **Görüntü Yönetmeni:** Angus Hudson. **Kurgu:** Carlos Domeque, Scott Thomas. **Müzik:** Guy Farley. **Yapım Tasarımcısı:** Morgan Kennedy. **Yapımcı:** Sean Ellis, Lene Bausager. **Süre:** 90 dk. **Yapım:** İngiltere (2006). **İthalatçı:** A.E. Film. **Dağıtımcı:** Bir Film.

Gösterim Tarihi: 25 Mayıs 2007

Hep bir ressam olmayı isteyen Güzel Sanatlar Fakültesi öğrencisi Ben Willis (Sean Biggerstaff), acı veren bir ayrılığın sonrasında uykusuzluk çekmeye başlar. Aklını başka şeylerle meşgul etmek ve boş zamanını değerlendirmek için bir süpermarketin gece vardiyasında çalışmaya karar verir. Sekiz saatlik sıkıcı mesai ile baş etmek için, iş arkadaşlarının her biri "zaman takası" adlı sanatta kendilerini geliştirmiştir. Kimisi marketin koridorlarında scooter yarışı yapar, kimisi dövüş sanatlarındaki maharetlerini sergiler, kimisi ise uzayıp giden dakikaları görmemek için saatinin üstünü kapatır. Bu yolla çevresindeki birçok güzelliğin farkına varan Ben'in ilgisini, kasiyer Sharon (Emilia Fox) çekecektir.

NOTLAR: Geçtiğimiz ay İstanbul Film Festivali'nde Altın Lale için yarışan "Cashback" tanınmış fotoğrafçı Sean Ellis'in yazıp yönettiği; aşk, kalp kırıklığı, kadın-erkek ilişkileri ve zaman konulu iddiasız bir İngiliz komedisi. Filmin kökeni yaklaşık üç sene öncesine dayanıyor. 2004 yılında "Cashback" adlı 18 dakikalık kısa film olarak çekilen yapım, 2006 yılında En İyi Kısa Film dalında Oscar'a aday gösterilmişti. "Bir süre sonra bu kısa filmi nasıl uzun metraja dönüştürebileceğimi düşünmeye başladım. Bu düşünce aylarca kafamı kurcaladı. Asıl soru şuydu: Eğer bu filmi yeni baştan çekeceksem, herhangi bir şeyi farklı yapmam gerekecek mi? Yanıt ise 'hayır'dı. Böylece elimdeki filmi uzatma fikri doğdu." diyen yönetmen "Cashback"in uzun metraj versiyonuna imza attı. Sean Ellis'in fotoğrafçılık kariyerinin etkisinin hissedildiği "Cashback", San Sebastian Film Festivali'nde Sanat ve Deneme Sinemaları Konseyi Ödülü'nü (CICAE) aldı.

KARAYİP KORSANLARI: DÜNYANIN SONU

PIRATES OF THE CARIBBEAN: AT WORLD'S END

Filmle ilgili yazı 46. sayfada.

Yönetmen: Gore Verbinski. **Oyuncular:** Johnny Depp, Orlando Bloom, Keira Knightley, Geoffrey Rush, Jonathan Pryce, Bill Nighy, Yun-Fat Chow, Tom Hollander, Stellan Skarsgard, Kevin McNally. **Senaryo:** Ted Elliott, Terry Rossio. **Görüntü Yönetmeni:** Dariusz Wolski. **Kurgu:** Stephen E. Rivkin, Craig Wood. **Müzik:** Hans Zimmer. **Yapım Tasarımcısı:** Rick Heinrichs. **Yapımcı:** Jerry Bruckheimer. **Yapım:** ABD (2007). **Dağıtımcı:** UIP.

Gösterim Tarihi: 25 Mayıs 2007

BENİM ADIM ELISABETH

JE M'APPELLE ELISABETH

İkinci Dünya Savaşı yılları... Anne ve babası boşanmanın eşiğinde olan on yaşındaki Betty (Alba Gaia Kraghede Bellugi) gizemli, hemen hemen hiç sesi çıkmayan kâhyayla beraber yaşamaktadır. Babasının yönettiği akıl hastanesinde tedavi gören Yvon (Benjamin Ramon), hastane duvarını aşarak Betty'nin evinin bahçesine girer. Küçük kız, tuhaf bir biçimde bu yabancıyı kabullenerek saklar ve korur. Sonunda Yvon, pek konuşmasa da Betty'nin en iyi arkadaşı olup çıkar. Küçük kız gerçek dostluğun peşinde midir, yoksa bu kısa ömründe ilk kez kendi kimliğini ve bağımsızlığını mı dayatmaktadır?

NOTLAR: İlk bakışta "Pan'ın Labirenti"ni anımsatan "Je M'appelle Elisabeth"; karanlıktan, evinin yakınlarındaki perili şatodan korkan küçük bir kız çocuğunun yalnızlık ve dostlukla harmanlanmış büyüme hikâyesini anlatıyor. Geçtiğimiz ay Uluslararası İstanbul Film Festivali'nin Dünya Festivallerinden bölümünde gösterilen yapım, başroldeki Alba Gaia Kraghede Bellugi'nin performansıyla adından söz ettirmişti. Küçük oyuncuyu yakın zaman önce François Ozon'un "Le Temps qui reste"inde kısa bir rolde izlemiştik.

Yönetmen: Jean-Pierre Améris. **Oyuncular:** Alba Gaia Kraghede Bellugi, Stéphane Freiss, Maria de Medeiros, Yolande Moreau, Benjamin Ramon, Lauriane Sire, Olivier Cruveiller, Virgil Leclaire, Daniel Znyk, Jean-Paul Rouvray. **Senaryo:** Jean-Pierre Améris, Guillaume Laurant (Anne Wiazemsky'nin aynı adlı romanından). **Görüntü Yönetmeni:** Stéphane Fontaine. **Kurgu:** Laurence Briaud. **Müzik:** Philippe Sarde. **Yapım Tasarımcısı:** Jean-Pierre Kohut-Svelko. **Yapımcı:** Fabienne Vonier. **Süre:** 90 dk. **Yapım:** Fransa (2006). **Dağıtımcı:** Bir Film.

Gösterim Tarihi:
25 Mayıs 2007

TARİH ÖĞRENCİLERİ

THE HISTORY BOYS

Yönetmen: Nicholas Hytner. **Oyuncular:** Samuel Anderson, James Corden, Stephen Campbell Moore, Richard Griffiths, Frances de la Tour, Andrew Knott, Russell Tovey, Jamie Parker, Dominic Cooper, Samuel Barnett. **Senaryo:** Alan Bennett (Kendisinin aynı adlı oyunundan). **Görüntü Yönetmeni:** Andrew Dunn. **Kurgu:** John Wilson. **Müzik:** George Fenton. **Yapım Tasarımcısı:** John Beard. **Yapımcı:** Nicholas Hytner, Damian Jones, Kevin Loader. **Süre:** 109 dk. **Yapım:** İngiltere (2006). **Dağıtımcı:** Özen Film.

Gösterim Tarihi:
25 Mayıs 2007

Yorkshire... 1983... Aynı okulda okuyan sekiz lise öğrencisinin hedefi Oxford ya da Cambridge'e kabul edilmektir. Onlarla yakından ilgilenen iki öğretmenleri vardır: Öğrencilerin zihinlerini açmayı amaçlayan Hector (Richard Griffiths) ve sınav kurulunun dikkatini çekecek taktikler öğretmek üzere okul müdürü tarafından tayin edilen Irwin (Stephen Campbell Moore). Öğrenciler ve öğretmenleri arasındaki ilişki hem sıkıntılı hem de eğlenceli günleri beraberinde getirir.

NOTLAR: "Ölü Ozanlar Derneği" ve "İmparatorlar Kulübü"nü anımsatan bir okul macerası... Alan Bennett'ın geçtiğimiz sene altı Tony Ödülü kazanan aynı adlı oyunundan senaryolaştırdığı "The History Boys", bir yandan İngiliz eğitim sistemini eleştirirken bir yandan da eşcinselliğe ve ergenlik sorunlarına değiniyor. "The History Boys", tiyatro yönetmeni Nicholas Hytner ("The Madness of King George","The Object of My Affection") tarafından tiyatrodaki oyuncu kadrosuyla beraber beyazperdeye uyarlanmış. Film, bu sene İstanbul Film Festivali'nde Altın Lale için yarışmıştı.

Nisan sürprizi

Gösterim Tarihi:
27 Nisan 2007

ADAŞ

THE NAMESAKE

Ashok (Irfan Khan) ile karısı Ashima (Tabu) yeni bir hayat kurma hayaliyle 1970'lerde Kalküta'dan New York'a yerleşir. Karı-kocanın Kalküta'daki geleneklerle çevrili yaşamlarından çıkıp birer Amerikalı'ya dönüşmesi oldukça sancılı bir süreçtir. Oğulları Gogol (Kal Penn), burada dünyaya gelir. Ünlü Rus yazarın adını taşıyan bir Hintli olarak Gogol, üstelik de sarışın bir kızla çıkmaya başlayınca, anne-babasının yaşadıklarından çok daha farklı zorluklarla karşı karşıya kalır.

NOTLAR: İstanbul Film Festivali'nin Dünya Festivallerinden bölümünde gösterilen "The Namesake", Mira Nair'in imzasını taşıyor. Üç sene önce William Makepeace Thackeray'in "Vanity Fair"ini sinemaya uyarlayan Nair yine bir roman uyarlaması ile karşımızda. Türkçe'ye Adaş ismiyle çevrilen The Namesake, Bengal kökenli ve İngiltere doğumlu Jhumpa Lahiri'nin 2003'de yayımlanmış ilk romanı. Interpreter of Maladies (Dert Yorumcusu) adlı öykü kitabı ile 2000 yılında Pulitzer Ödülü kazanan Lahiri, The Namesake'te göçmenlerin yaşadığı kültür şokunu, adaptasyon sorununu ve kuşaklar arasındaki çatışmaları akıcı bir dille kaleme almıştı. Romanı okur okumaz hikâyenin hem duyarlı hem de mizahi yapısından oldukça etkilenen Mira Nair, kitabı senaryolaştırma görevini "Mississippi Masala"da beraber çalıştığı Sooni Taraporevala'ya teslim etti. Nair, "Bugüne kadar yaptığım en kişisel film" dediği "The Namesake"i Hint sinemasının usta yönetmeni Satyajit Ray'e adadı.

Yönetmen: Mira Nair. **Oyuncular:** Irfan Khan, Kal Penn, Tabu, Jagannath Guha, Ruma Guha Thakurta, Sandip Deb, Sukanya, Tanusree Shankar, Sabyasachi Chakravarthy, Tamal Sengupta, Dhruv Mookerji. **Senaryo:** Sooni Taraporevala (Jhumpa Lahiri'nin aynı adlı romanından). **Görüntü Yönetmeni:** Frederick Elmes. **Kurgu:** Allyson C. Johnson. **Müzik:** Nitin Sawhney. **Yapım Tasarımcısı:** Stephanie Carroll. **Yapımcı:** Mira Nair, Lydia Dean Pilcher. **Süre:** 122 dk. **Yapım:** ABD (2006). **Dağıtımcı:** Özen Film.

BOX OFFICE

Hazırlayan: Tolga Akıncı
tolgaakinci@merkezdergi.com.tr

TÜRKİYE box office — 13 - 15 Nisan 2007

Filmin Adı	Dağıtım	Salon	Hafta	Seyirci	Top. Seyirci
1. Messengers	Medyavizyon	111	1	37.986	37.986
2. Sıradışı	UNP	55	2	23.166	96.682
3. Norbit	UIP	56	1	20.829	20.829
4. Zincirbozan	KenDa	103	1	20.333	20.333
5. 300 Spartalı	Warner Bros.	105	5	20.139	755.219
6. Mutluluk	KenDa	92	5	19.542	429.963
7. Robinson Ailesi	UIP	86	3	16.307	103.150
8. Pan'ın Labirenti	Bir Film	43	2	11.263	48.722
9. Ben Sana Söylemistim	35 Milim	42	1	10.882	10.882
10. Apokalipto	Özen Film	36	4	9.090	120.723

1 Yıl önce
2006
10 Mart - 13 Nisan
1. Beyza'nın Kadınları
2. Otel
3. Temel İçgüdü 2
4. Babam ve Oğlum
5. Kurtlar Vadisi: Irak

2 Yıl önce
2005
11 Mart - 14 Nisan
1. Gelibolu
2. Halka 2
3. Constantine
4. Eğreti Gelin
5. Ask Doktoru

3 Yıl önce
2004
12 Mart - 8 Nisan
1. Aşkta Her Şey Mümkün
2. Neredesin Firuze?
3. Vizontele Tuuba
4. Duvara Karsı
5. Son Samuray

Bu yaz çok sıcak olacak...

Mayıs ayı ile birlikte yavaş yavaş azalmaya başlayan seyirci sayısı, Haziran'dan sonra Temmuz'da taban yapardı. Geçmiş zaman kullanıyorum çünkü birkaç yıldır bu dönemlerde ABD ile aynı anda vizyona giren filmler yılın en çok iş yapan filmleri konumuna geldi. Hatta geçen yıl en çok iş yapan 2 yabancı filminden "Da Vinci Şifresi" 19 Mayıs'ta, "Karayip Korsanları 2" de 14 Temmuz'da vizyona girdi ve her ikisi de bir milyon seyirci barajını aştı. Bu yıl Mayıs - Temmuz döneminde ağır bir film bombardımanı var. Ya "yazın sinemaya gidilir" şeklinde yeni bir akım başlayacak ya da sonuç yine hüsran olacak. Herkese iyi seyirler...

MAYIS	Film Adı	Dağıtım	Vizyon T.
04 Mayıs	Örümcek-Adam 3	Warner Bros.	Aynı Hafta
25 Mayıs	Karayip Korsanları 3	UIP	Aynı Hafta

Bu ay en iyi üç haftasonu açılış seyirci rakamları

Filmin Adı	Dağıtım	Vizyon T.	Seyirci
1. Matrix Reloaded	Warner Bros.	16.05.03	456.102
2. Truva	Warner Bros.	14.05.04	334.345
3. Da Vinci Şifresi	Warner Bros.	19.05.06	322.869

HAZİRAN	Film Adı	Dağıtım	Vizyon T.
08 Haziran	Ocean's 13	Warner Bros.	Aynı Hafta
15 Haziran	Şrek 3	UIP	11 Mayıs (5 Hafta Sonra)
29 Haziran	Die Hard 4.0	Özen Film	Aynı Hafta

Bu ay en iyi üç haftasonu açılış seyirci rakamları

Filmin Adı	Dağıtım	Vizyon T.	Seyirci
1. Harry Potter 3	Warner Bros.	04.06.04	167.904
2. Örümcek-Adam	Warner Bros.	14.06.02	148.706
3. Pearl Harbor	UIP	08.06.01	111.966

TEMMUZ	Film Adı	Dağıtım	Vizyon T.
06 Temmuz	Transformers	UIP	Aynı Hafta
13 Temmuz	Harry Potter 5	Warner Bros.	Aynı Hafta
20 Temmuz	Hostel 2	Warner Bros.	8 Haziran (6 Hafta Sonra)
27 Temmuz	Simpsons Movie	Özen Film	Aynı Hafta

Bu ay en iyi üç haftasonu açılış seyirci rakamları

Filmin Adı	Dağıtım	Vizyon T.	Seyirci
1. Karayip Korsanları 2	UIP	14.07.06	243.445
2. Dünyalar Savaşı	UIP	01.07.05	196.928
3. Örümcek-Adam 2	Warner Bros.	02.07.04	168.471

ABD box office — 13 - 15 Nisan 2007

Filmin Adı	Dağıtım	Salon	Hafta	Hasılat	Top. Hasılat
1. Disturbia	Paramount	2.925	1	22.2	22.2
2. Blades of Glory	Paramount	3.467	3	13.8	89.9
3. Robinson Ailesi	Buena Vista	3.238	3	12.4	72.3
4. Kusursuz Yabancı	Sony	2.661	1	11.2	11.2
5. Are We Done Yet?	Sony	2.877	2	8.9	32.7
6. Pathfinder	Fox	1.720	1	5.1	5.1
7. Çılgın Motorcular	Buena Vista	2.429	7	4.6	152.2
8. Hasat Zamanı	Warner Bros.	2.603	2	4.5	19.7
9. 300 Spartalı	Warner Bros.	2.140	6	4.4	200.9
10. Grindhouse	Weinstein	2.629	2	4.3	19.7

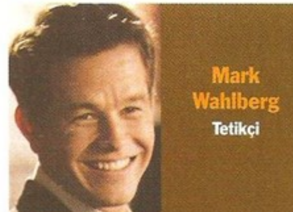
Rakamlar milyon dolar.

İNGİLTERE box office — 13 - 15 Nisan 2007

Filmin Adı	Dağıtım	Salon	Hafta	Hasılat	Top. Hasılat
1. Mr. Bean's Holiday	Universal	507	3	1.5	18.2
2. Çılgın Motorcular	BVI	400	1	1.2	1.6
3. Blades of Glory	PPI	363	2	0.7	3.1
4. Tetikçi	PPI	303	1	0.5	0.7
5. 300 Spartalı	Warner Bros.	367	4	0.4	13.0
6. Sunshine	Fox	407	2	0.4	2.2
7. Altın Çiçeğin Laneti	Universal	223	1	0.3	0.3
8. Robinson Ailesi	BVI	448	3	0.3	3.3
9. Kusursuz Yabancı	Sony	257	1	0.2	0.2
10. Baskalarının Hayatı	LG	64	1	0.2	0.2

Rakamlar milyon pound.

Mark Wahlberg
Tetikçi

2006	Köstebek	301.223
2005	Dört Kardes	29.876
2004	Tesadüfler	9.762
2003	İtalyan İsi	161.892
2001	Maymunlar Cehennemi	316.320

Kirsten Dunst
Örümcek-Adam 3

2006	Sil Bastan	92.011
2005	Elizabethtown	94.533
2004	Örümcek Adam 2	752.585
2003	Mona Lisa Gülüsü	182.050
2002	Örümcek Adam	630.290

ELEŞTİRMENLERİN YILDIZ TABLOSU

	Mehmet Açar	Kerem Akça	Okan Arpaç	Alkan Avcıoğlu	Cem Altınsaray	Cumhur Canbazoğlu	Cüneyt Cebenoyan	Atilla Dorsay	Murat Erşahin	Engin Ertan	Ömür Gedik	Burak Göral	Senem İşmen	Nihal B. Karaca	Çiğdem Kömürcüoğlu	Esin Küçüktepepınar	Müjde Işıl	Murat Özer	Uygar Şirin	Murat E. Eren	Alin Taşçıyan	Ali Ulvi Uyanık	Uğur Vardan	Burçin Yalçın	Fırat Yücel	Ortalama
Apokalipto		2	4	3		4	3	3	5		4	3.5	2	4	2	2.5	3		2		2	5	4	3.5		3.23
Asterix Vikingler'e Karşı														2.5												2.50
Aura		0.5	1		1	1.5	1	2.5	1	0.5		1		2		1		1		1	1		2			1.20
Ayrılık Günleri		3				2.5			1.5					2.5								2				2.30
Ben Sana Söylemiştim		2.5		2		3			2		3			3	3							3.5				2.75
Bir Başkanın Ölümü	2.5	2	3		2.5	3.5	3	3.5	3		3	3	3	4	3	4	2.5	2.5			3	2.5	3	2	3	2.92
Bir Ömür Yetmez	3.5	1.5	3			3	2.5		1	1.5	4	2	2.5	3	4		1.5	2		2.5	4	1.5	2.5	2	3	2.52
Kara Kitap		3	4		4	3	3	3	4	3.5	4.5	3.5	3		3	1	2.5	2	3	3	3.5	3.5	2.5		3	3.11
Kimseye Söyleme	3.5	2.5	3.5				2.5		4		3	2.5		3		2	2	2.5		0.5	2	4	3.5	3.5		2.78
Messengers		2			1	2.5			2.5		3	2		3					1.5			2.5				2.22
Next								1			4	1.5		3.5	3		1.5	1					3			2.31
Norbit		2.5							2.5			1		2.5						0.5		2.5				1.91
Ölümle Dans		0.5	1.5			1			0.5		1.5	0.5		2		0.5		1			1	0.5				0.95
Paris, Seni Seviyorum		3.5	3		2.5	3.5	4	3.5	4.5		4	2		4	4	3	3	2.5	3	3	2	4		3	3	3.25
Pars: Kiraz Operasyonu		1.5					2.5	3		0.5	4.5	2.5		3		2		2	1		2.5	4	2.5	2.5		2.42
Rehine		3		2.5		3			3.5			3		3.5				3.5			2.5	4	3			3.15
Robinson Ailesi		3.5				4			5					3		3		2.5				5		2.5		3.56
Rönesans	3.5	4		3	4	4			4		3	2.5		3		3	3.5	3.5		2.5	3	4	3.5	4	2.5	3.36
Sevgilim İstanbul		2.5				1.5		2						2.5	1						1.5					1.83
Sıradışı		3	2.5	2		3		3.5	3		3.5	1		3		2						3.5				2.72
Söz ve Müzik		3	2.5	3		3	2	3	3		3	2		3				2	2.5	3	3.5	3.5	3			2.81
Yaz Yağmuru		2.5			2			3						2.5				2			2					2.33
Zincirbozan		1.5				3	2	3				2.5		3	2	1.5					1.5		2	2		2.18

Koyu renkte olan bantlar en yüksek yıldız ortalamasına sahip olan filmleri gösterir.

UYGAR ŞİRİN
uygarsirin@merkezdergi.com.tr

* İki ay önce evde bir Fellini filmi seyrediyorum. "Play" tuşuna basıyorum. Film başlıyor. Ve bir iki saniyeliğine kendimi sinema salonunda, Festival'de sanıyorum. İstanbul Film Festivali (kısaca "Festival") benim için, ve sanırım benim kuşağımdan birçok sinemasever için, böyle bir şey işte.

* "Mamma Roma" Pasolini sinemasından ziyade birkaç farklı sinemanın bileşimi gibi. Yeni Gerçekçilik dozu yüksek. İşçi sınıfının vaziyeti (burjuva değerler karşısındaki savunmasızlığı) yine filmin temel direği ama "Pasolini öfkesi"nin süzgecinden geçmemiş halde. İçinde bir de upuzun, gerçeküstü bir kaydırma var ki, sanırsın Fellini.

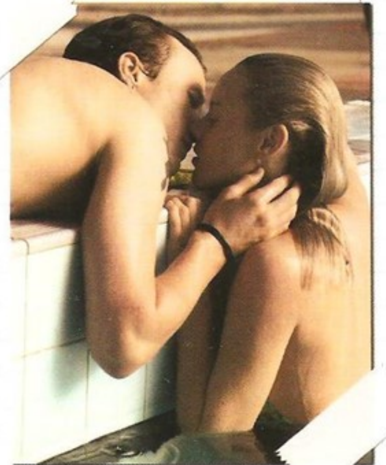

* "Teorema-Teorem" ise Pasolini'nin dünya görüşünün billurlaştığı film. İnsanlar İsa'yla buluştuğunda işçi sınıfı özüne dönüp Assisi'li Francesco misali bir azizeye dönüşürken, burjuva sınıfı dağılıyor. Filmin yapısı bilimsel bir makaleye benziyor. Bir önsözün ardından, beşer kısımlık giriş, gelişme ve sonuç bölümleri. Tam olarak bir film değil, adı üstünde "Teorem".

* Absürd bir mizah... Dokunaklı bir "parçalanan evlilik" öyküsü... Can yakıcı bir "kendinden kaçma-kendini bulma" serüveni... Bütün bunlar, gayet olgun bir yönetmenlik ve senaryo sayesinde "Prag"da bir araya geliyor. Havasından mıdır Dreyer'inden midir bilmiyorum ama Danimarkalılar bu işi biliyor.
Fransızlar ise bu işi bilmiyor. Bkz. "Les Amities Malefiques-Kötü Arkadaş"

* "Candy"nin oyuncuları Heath Ledger ve Abbie Cornish o kadar iyiler ki, insan bu kadar emeğin böyle bir hikayeye harcanmış olmasına üzülüyor. (Hikaye="Uyuşturucu batağına saplanmış" iki sevgili.)

* O uzun cümleler, zincirleme isim ve sıfat tamlamaları, pek zeki göndermeler tiyatro sahnesine yakışabilir ama beyazperdeye yakışmıyor. "The History Boys-Tarih Öğrencileri" bir tiyatro oyunundan uyarlanırken, tiyatro ile sinema arasında bir yerde sıkışmış.

* İşin tekniğine, taktiğine, matematiğine baktığında, "Dixie Chicks: Shut Up and Sing-Kapa Çeneni de Şarkı Söyle" çok başarılı bir belgesel değil. Ama salondan çıktıktan sonra, insana gecenin 12'sinde Beyoğlu'nda Dixie Chicks albümü arattırıyor.

* "Marie Antoinette" mi dediniz? Onu bırakın da "Lost In Translation" ne güzel filmdi, değil mi?

* "The Fountain-Kaynak"ın derdi "sevgilinin kaybının yarattığı acı ve suçluluk duygusu" ise attığı taş ürküttüğü kurbağaya değmez. Eminim 4 dakikalık bir kısa film aynı konuyu çok daha çarpıcı ve doyurucu biçimde anlatır. (Hatta Tom Tykwer'in "True"su anlattı.)

* Bu sanatçıların böyle biraz çılgın olması filan normal tabii. Ama bunlar bir de onla bunla sevişiyorlar. Artı, uyuşturucu filan. Bencil de oluyorlar biliyo musun? Egoları büyük ya, o yüzden. Hıı, "Edie"yi izledim de oradan biliyorum. "Capote"yi seyretmiş miydin? O da öyle. Sorma.

* Sienna Miller'ın bu kadar iyi oynadığını niye kimse söylemedi? "Edie"de keşfettim. Sırf onun için "Interview-Görüşme"ye gittim. Değdi.

* "Reprise-Tekrar"ın Altın Lale alması çok normal ve çok şaşırtıcı. (Biliyorsunuz jüriler genellikle kazanması normal olan filmlere vermiyorlar ödülü.) Joachim Trier'nin (ilk) filmi, aşkı, dostluğu, yaratıcılığı ve egoyu alıyor, bunların hepsinin "zaman"la ortak ve gelgitli bir ilişkileri olduğunu saptıyor, tümünü capcanlı karakterlerin yaşamına boca ediyor ve filmin derdine denk düşen bir sinemayla aktarıyor.

* Bir yandan bakınca "gençlik filmi"; öbür yandan bakınca zamana ve aşka dair ilginç laflar eden, zeki bir film. Kah hafifleşiyor, kah derinleşiyor. Sıradan bir sinemasal anın arkasına taptaze bir kare yerleştiriveriyor. "Cashback-Zamana Güzellik Kat" garip bir film ama "seyir zevki" denen şeyden bolca sunuyor.

* "Little Miss Sunshine-Küçük Günışığım" kalburüstü ama tipik bir "tuhaf aile öyküsü" gibi başlıyor (ki bunlardan sıkılmaya başladım) fakat son dönemeçte meseleyi "Amerika'da kim normaldir, kim normal değildir" gibi bir yere bağlayıp kıymetini artırıyor.

* Büyük lokma ye, büyük laf söyleme. Danimarkalılar bu işi biliyorsa "Efter Bryllupppet-Düğünden Sonra" nedir? Melodramdan kötü bir şey varsa o da oryantalist melodramdır.

* Tsai Ming Liang'ın "Hei Yan Quan-Yalnız Yatmak İstemiyorum"u festivalin en iyilerinden. "Uzun plan-sabit kamera" denen tehlikeli ikili çok az yönetmenin elinde bu kadar anlamlı ve etkileyici oluyor.

* 15 gün çok kısa. Festival bir ay olmalı.

KARA KİTAP ENGİN ERTAN

Verhoeven yine yapacağını yapmış

Sinema tarihindeki en garip II. Dünya Savaşı filmlerinden birisi

Paul Verhoeven'ın uzun bir aradan sonra ülkesinde çektiği ilk film olan "Kara Kitap" belki bir "Salon Kitty" veya "Ilsa, She Wolf of the SS" değil ama ancak Hollandalı ustanın elinden çıkabilecek bir edepsizlik. Biraz zorlasanız istismar filmi kategorisine rahatlıkla geçecek kadar sınıra yakın duran yönetmenin bu yeni hınzırlığı, sinema tarihinde izlediğimiz en garip II. Dünya Savaşı filmlerinden birisi.

Hemen yukarıda "Kara Kitap" için edepsizlik dememize bakmayın, Verhoeven söz konusu olunca bu bir iltifatın yerini tutabilir. Şu ana kadar bilim kurgudan kara filme pek çok türe kendi evreninden yaklaşmış yönetmen, "Soldaat van Oranje"den yaklaşık 30 yıl sonra II. Dünya Savaşı'na tekrar eğiliyor. Onun filmlerinin belki de en keyifli tarafıysa, ait oldukları türü asla küçümsemeden, hatta çaktırmadan parodize etmeleri. Örneğin, "Temel İçgüdü"yü bir kara film parodisi olarak görmek veya bir erotik/gerilim olarak ciddiye almak size kalmıştır. "Robocop"daki aşırı şiddetten, "Yıldız Gemisi Askerleri"ndeki karikatürize milliyetçilikten, "Spetters"daki grafik seks sahnelerinden rahatsız olmak veya gülmek de yine sizin tercihinize bağlıdır. "Kara Kitap"da da durum farklı değil. Verhoeven'dan "Schindler'in Listesi" tarzı bir dram beklemek beyhude olurdu ancak II. Dünya Savaşı ve soykırım üzerine oluşmuş kolektif vicdanla böylesine oynayan bir film bazı bünyelere fazla gelebilir. Şiddete düşkünlüğü aşikâr yönetmen, Naziler'in korkunç eylemlerini perdeye taşımaktan çekinmiyor ancak bu sahnelerin ertesinde seyircinin üzülmesine fırsat tanıyacak bir es yok. Olaylar hızla gelişmeye devam ediyor, perdede tanıklık ettiğimiz ölümlere üzülemeden casusluk hikâyesinin yeni bir perdesine dalıyoruz. "Kara Kitap"ın karakterleri sanki bir bilgisayar oyununun kahramanları. Canları tükenince olaysız şekilde sahneden çıkıyor, eğer ölmezlerse ayağa kalkıp koşturmaya devam ediyorlar.

Aksiyon ve heyecanın biraz durulduğu anlardaysa Verhoeven'ın diğer takıntısı, yani seks devreye giriyor. Yönetmen belki erken dönem Hollanda yapımı filmlerindeki kadar sınırları zorlamıyor ama başrol oyuncusu Carice van Houten'i hemen her fırsatta soymaktan geri durmuyor. Genç aktrisin canlandırdığı Rachel kâh Yahudi kimliğini saklamak için sarı boyaya bulanıyor (vücudunun hangi bölgesindeki kıllar olduğunu siz tahmin edin), kâh başından aşağı bir kazan bok dökülüyor. İçerdiği çıplaklık veya çeşitli bedensel atıkların miktarı gayet fazla olsa bile, başta da söylediğimiz gibi, "Kara Kitap" bir istismar filmine dönüşmüyor. Her şey o kadar hızlı gelişiyor, film öylesine tıkır tıkır işliyor ki, ana hikâye merkezdeki yerini asla kaybetmiyor. Burada sağlanan denge de kesinlikle Verhoeven'ın ustalığından geliyor. Filmin oyuncaklı bir diğer yönüyse, çoğu II. Dünya Savaşı filminin aksine burada iyi ile kötünün siyah ve beyaz kadar net şekilde birbirinden ayrılmaması. Başkarakterimiz Yahudi Rachel bir Nazi subayına aşık olunca, ister istemez pul koleksiyonunu genç kadınlara gururla gösteren bu SS'i bizler de -biraz bile olsa- sempatik bulmaya başlıyoruz. Diğer yandan öykünün aldığı virajlar ve çeşitli sürprizlerle direnişçilerin arasından da hainler çıkabiliyor veya Verhoeven Naziler'le işbirliği yapanlara savaş sonrasında uygulanan şiddeti ve işkenceleri de tüm çıplaklığıyla perdeye taşıyor. Başka bir deyişle, "Kara Kitap"ı izlerken taraf tutmak neredeyse imkânsız, hatta önemsiz hâle geliyor. Rachel hayatta kalmaya uğraşırken, biz seyircilerin de öncelikli derdi bu oluyor. Onun yararına olacak her şey bizim de kabulümüz. Fakat tüm bunlara rağmen "Kara Kitap" asla Nazi sempatizanı veya soykırımı hafife alan bir filme de dönüşmüyor elbette. Verhoeven gerek seyircisinin algısıyla, gerekse vicdanıyla oynasa bile, bir denge kurmayı kesinlikle beceriyor.

Çıplaklık ve şiddet konusundaki cömertliği, kimi anlarda bir çizgi romanı andıran yapaylığı, kendisine konu aldığı dramın içine yer yer Verhoeven usulü edepsiz ve belden aşağı bir mizah yerleştirmesi (çarşafın altında yavaş yavaş dikilen acaba ne?) "Kara Kitap"ı yeterince farklı ve garip bir II. Dünya Savaşı filmi yapmaya yetiyor da artıyor bile. Peki ciddiye alınacak hiçbir yanı yok mu? Verhoeven'ın filmine İsrail'deki bir Kibbutz'da başlayıp son vermesi elbette tesadüf değil. Yahudiler'in çilesi bitmiyor, bir zamanlar Naziler vardı, şimdi de Filistinliler mi demeye çalışıyor acaba? Yoksa final planında Kibbutz'da top tüfek başına geçen İsrailli gençleri gösterirken yine ters köşeye yatıyor ve İsrail hükümetine mi laf sokuyor? Bu da ancak Verhoeven'dan beklenecek tarzda bir hınzırlık, ancak onun filmlerinin kaldıracağı derecede ucu açık ve oyuncaklı bir mesaj. "Kara Kitap"tan bugüne dair bir şeyler çıkartmak ve çıkardığınız cümlede kimin özne kimin nesne olacağı, büyük ölçüde film boyunca hissedeceklerinize bağlı. Yok eğer "ben iyi vakit geçirdim, gerisi önemli değil" diyorsanız, o da mümkün. Kaldı ki seyirciyi iki buçuk saat boyunca koltuğuna çivileyecek bir film çekmek bile takdiri ziyadesiyle hak eden bir başarı.

Zwartboek

Yönetmen: Paul Verhoeven. Oyuncular: Carice van Houten, Sebastian Koch, Thom Hoffman, Halina Reijn, Waldemar Kobus, Derek de Lint, Christian Berkel, Dolf de Vries, Peter Blok, Michiel Huisman. Senaryo: Paul Verhoeven, Gerard Soeteman. Görüntü Yönetmeni: Karl Walter Lindenlaub. Kurgu: Job ter Burg, James Herbert. Müzik: Anne Dudley. Yapım Tasarımcısı: Wilbert Van Dorp. Yapımcı: Jeroen Beker, Teun Hilte, San Fu Maltha, Jens Meurer, Jos van der Linden, Frans van Gestel. Dağıtımcı: Özen Film-Umut Sanat.

Yapım: Almanya, İngiltere, Belçika, Hollanda (2006).	Süre: 145 dk.

Gösterim Tarihi: 13 Nisan

BEETHOVEN'İ ANLAMAK **MURAT EMİR EREN**

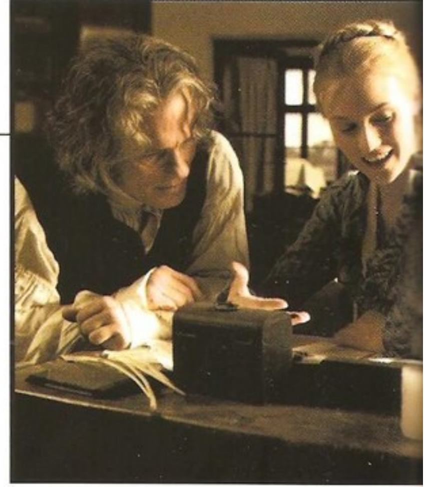
Kopya çekmek serbest

Film, Agnieszka Holland'dan, bir dehanın yaşamına, ya da yaşamının önemli bir kısmına dair kişisel bir "cover" çalışmasını andırıyor.

Sanatçının, gerçek yaşamdan yola çıkarak farklı bir gerçekliğe erişmesi, ele aldığı meseleyi yaratıcılık süzgecinden geçirerek işlemesi ve eserini oluşturması, haliyle "meselenin" gerçek yaşamdaki haliyle, sanatın gerçekliğindeki hali arasında önemli farklar oluşması doğal bir sonuç. En azından, "doğal karşılanması gereken" bir sonuç. Sanatın bir çok alanında bu kabullenme -artık- mevcut. Sinemada, özellikle biyografik öykülerdeyse "her şeyin tarihte yaşandığı gibi gösterilmesi" gibi bir ön koşul -nedense- her izleyicinin zihninde yer bulmuş vaziyette. Sinemaya giden izleyici, iyi kötü fikir sahibi olduğu bir tarihi kişiliği, zihnindeki halinden ya da herkesin bildiği özelliklerinden farklı biçimde görmeye kimi zaman tahammül edemiyor. Bu koşullanma, geçmişteki katı, resmi dönem filmlerinden, dönem filmlerinin yapım mantığından da kaynaklanmakta belki biraz. Ancak son yıllarda durum epey değişti. Geride bıraktığımız İstanbul Film Festivali'nde bu konuya örnek olarak gösterebileceğimiz iki film yer alıyordu. Biri Gus Van Sant'in Kurt Cobain alegorisi "Last Days/Son Günler", diğeri ise Agnieszka Holland imzalı "Beethoven'ı Anlamak"tı. Bu iki film arasında, biyografik film yapımına yaklaşımları açısından benzerlikler söz konusu.

Bir defa, hem "Son Günler" hem de "Beethoven'ı Anlamak" ele aldıkları sanatçılarla ilgili ansiklopedik bilgiler vermek gibi sığ bir amaca sahip değil. Gus Van Sant, filminde Blake ismini verdiği rock yıldızı üzerinden, Cobain'in travmatik son günlerine dair bir zihin akışı sergilerken -ve bu sırada da kendisini katalizör olarak kullanırken- nasıl gerçekte neler olduğuyla fazla ilgilenmiyorsa, Agnieszka Holland da Beethoven'ın yaşamının dokuzuncu senfoniyi yazarken geçirdiği yıllarına kendi gözlüğüyle bakıyor. Bize de aynı pencereden bakmamızı salık verip, sanatçı hakkındaki kimi tarihi gerçekleri ince motifler olarak kullanıyor sadece. Ya da onları yorumluyor. Ki bence bu, resmi bir dökü-dramadan çok daha başarılı bir zihin jimnastiği oluyor büyük müzik adamı üzerine. Bu noktada Holland'ın bunu nasıl yaptığına dair birkaç örnek vermek gerek...

"Beethoven'ı Anlamak", sanatçının dokuzuncu senfoniyi yazarken yaşadığı sürecin son demlerinde açılıyor. Anna Holtz adlı kurgusal bir karakter, Beethoven'ın yaşamına girip, onun yazdıklarını kimi zaman kopya ediyor (sanatçı için temize çekiyor), kimi zaman da cüret edip "düzeltiyor". Gerçekte biliyoruz ki Beethoven'ın o dönemki kopyalayıcısı aslında bir erkekti ve "düzeltmek" gibi bir lükse de asla sahip değildi. Aynı şekilde, o dönem Beethoven'ın filmdeki gibi kulağına taktığı borularla işitmesi gibi bir durum da söz konusu değildi ve sanatçı neredeyse tamamen sağır olmuştu. Bunları filmden çıkardığımızda ve yerlerine tarihi gerçekleri eklediğimizde elimize geçen bir şey yok. Keza Agniezska Holland'ın, Beethoven'ın da ilham meleği olarak andığı bir kadını ustanın yanına yerleştirmesi, hatta bu kadının tam anlamıyla dehaya omuz vermesi, yönetmenin kadınlarla ilgili politik tavrına dair önemli bir veri. Ayrıca, filmdeki bu kurgusal ilişki, dehanın dışandan görünen sert ve yırtıcı halinin, piyanosunun başından kalkar kalkmaz ne denli yumuşadığını ve bir şefkate dönüştüğünü anlatmak için de Holland'ın tercih ettiği bir yol sadece. Yine tarihi ve sıkıcı bir gerçek de, dokuzuncu senfoninin ilk çalınışı sırasında orkestra arasında Anna Holtz'un Beethoven'a ritmleri kaçırmaması için yön verdiği sahnenin, elbette tamamen kurgusal oluşu ve böyle bir olayın benzerinin dahi yaşanmaması. Peki yine aynı soru. Kimin umurunda? Gerçek prömiyerde, Beethoven'ın belki de kendisine el veren, omuz veren birini hayal etmesi, ondan güç alması pekala mümkün değil mi? Sırf gerçekte yaşanmadı diye, Holland'ın Beethoven üzerine böyle bir tez geliştirmesine kim nasıl engel olabilir? Elbette hiç kimse. Keza dokuzuncu senfoninin ilk kez icra edildiği sahnede gerek Ed Harris gerekse Diane Kruger'in performansları, Holland'ın müthiş kurgusuyla birleşip insanın tüylerini diken diken ediyor. Hatta senfoninin sinemadaki en mükemmel kullanımlarından biri olduğunu, hiç değilse bu sahne için filmin muhakkak görülmesi gerektiğini söylemek mümkün.

Holland'ın sadık kaldığı kimi tarihi gerçekler de, yine çizmeye çalıştığı portreye hizmet eden unsurlar. Söz gelimi, son yıllarında Beethoven'ın pejmürde bir görünümde dolandığı, kendisine dikkat etmediği, iyiden iyiye huysuzlaştığı biliniyor. İşte burada yönetmen-oyuncu işbirliği devreye giriyor ve Ed Harris, gerçekten de cesur bir Beethoven portresi çiziyor (Hatta "Immortal Beloved"daki bohem atmosferden epey farklı olan görünümü, kısmen doğru da bir tercih). Tüm bunlarla birlikte, Anna Holtz ve Beethoven arasındaki kurgusal ilişkinin aksadığı noktalar, hikayenin yavanlaştığı, filmin temposunu düşürdüğü anlar yok değil. Zira kurgusal bir karakter olması hasebiyle, Holtz'a bir arka plan çizmeye çalışan Holland, bu sahnelerde filmin ustaya odaklı merkezinden biraz fazla uzaklaşıyor ki bu da can sıkabiliyor. Yine de Agniezska Holland aldığı risklerle, bu riskleri başarıyla avantaja çevirebilmesiyle (tarihi gerçekleri kurgusal biçimde yorumlayarak) girdiği ciddi sınavı başarıyla veriyor. Biyografik hikayelere meraklı sinemacılar için kendisinden kopya çekmek serbest....

Copying Beethoven ✪✪✪

Yönetmen: Agnieszka Holland. **Oyuncular:** Ed Harris, Diane Kruger, Ralph Riach, Bill Stewart, Angus Barnett, Viktoria Dihen, Phyllida Law, Joe Matthew Goode, Gabor Bohus, Joe Anderson. **Senaryo:** Stephen J. Rivele, Christopher Wilkinson. **Görüntü Yönetmeni:** Ashley Rowe. **Kurgu:** Alex Mackie. **Yapım Tasarımcısı:** Caroline Amies. **Yapımcı:** Sidney Kimmel, Stephen J. Rivele, Michael Taylor, Christopher Wilkinson. **İthalatçı:** D Productions. **Dağıtımcı:** 35 Milim.

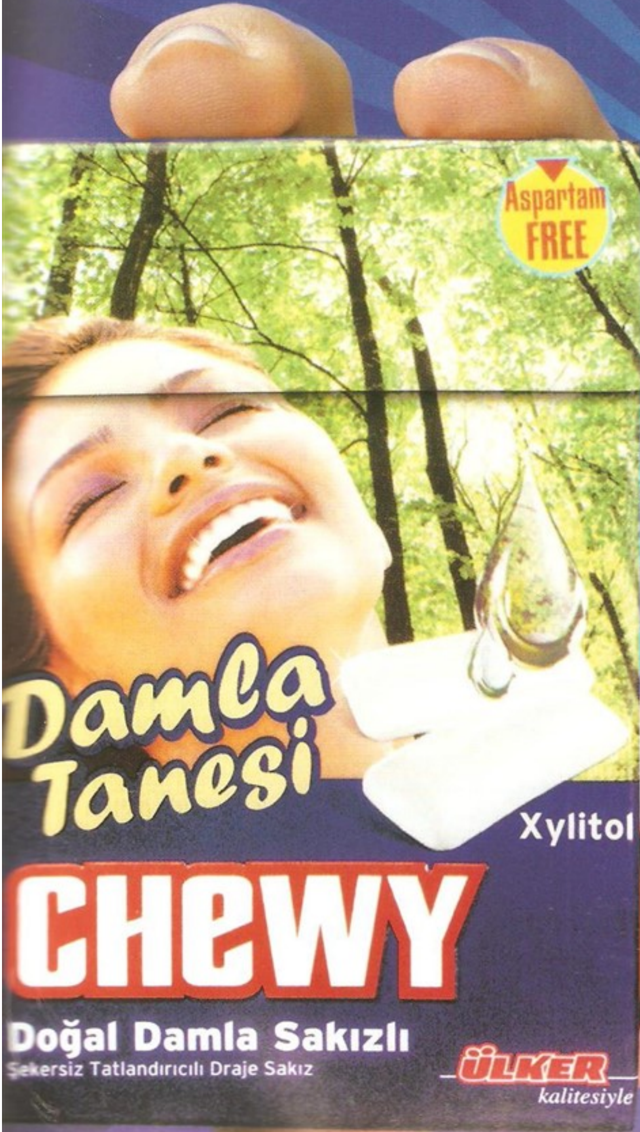
Yapım: ABD, Almanya (2006). **Süre:** 104 dk.

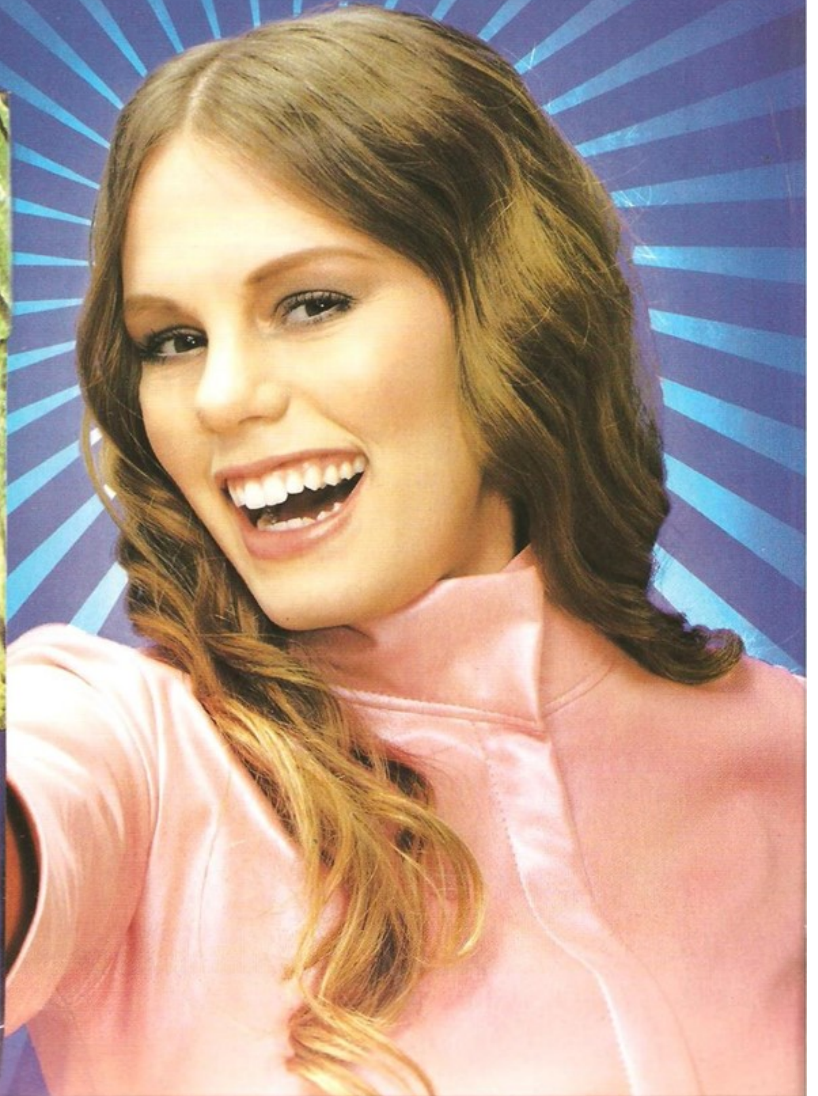
Gösterim Tarihi: 27 Nisan

ÜLKER ÇİKOLATALI GOFRET SEVMEYEN VAR MI???

Aspartam FREE
Damla Tanesi
Xylitol
CHEWY
Doğal Damla Sakızlı
Şekersiz Tatlandırıcılı Draje Sakız
ÜLKER
kalitesiyle

* : ... İki saat sonra kalabalığın içinde, sinemadan bir dar sokağa çıkan sanki başka birisiydi. Düşünüyordu: Çağımızda geçmiş yüzyılların bilmediği, kısa ömürlü bir yaratık yaşıyor. "Sinemadan çıkmış insan". Gördüğü film ona bir şeyler yapmış. Salt çıkarını düşünen kişi değil. İnsanlarla barışık. Onun büyük işler yapacağı umulur. Ama beş-on dakikada ölüyor. Sokak sinemadan çıkmayanlarla dolu; asık yüzleri, kayıtsızlıkları, sinsi yürüyüşleriyle onu aralarına alıyorlar, eritiyorlar. Bunları kurtarmanın yolunu biliyorum. Kocaman sinemalar yapmalı... Bir gün, dünyada yaşayanların tümünü sokmalı bunlara. İyi bir film görsünler. Sokağa hep birden çıksınlar. Yusuf ATILGAN -Aylak Adam-

ROBINSON AİLESİ

Animasyonun önemli bir 'tür' olduğunun son kanıtı

Samed Behrengi'nin "Küçük Kara Balık", "Bir Şeftali Bin Şeftali" ve "Püsküllü Deve"siyle büyüyen bir kuşağın üyesiyim ben. Fazla duyarlı, kırılgan, tutunamamış, ne bileyim az muzır, çok romantik, hafif mahcup olmamda okuduklarım ve izlediklerimin rolü büyük. Hiç unutmam, annem elimden tutup "Kırmızı Balon"a götürmüştü. 1956'da Albert Lamorisse tarafından çekilmiş 34 dakika süren bu kısa çocuk filmi aklımdan hiç çıkmadı. Sonra "Beyaz Yele", "Ten Ten'in Maceraları" ve diğerleri... Disney yapımı "Robinson Ailesi"ni izlerken bunları düşündüm işte. Çocukluğumu, bütün o eski şeyleri ve bugünü... Bilimkurgu ve macera katkılı şahane animasyonun ana karakteri Lewis adında küçük bir mucit. Lewis, bebekken kendisini bir yetimhaneye bırakan annesini bulma derdinde. Bu uğurda çeşitli icatlar yaratıyor. Yaşadığı akıl almaz maceralar, başka bir zamanda, 'gelecekte' tanıştığı Robinson ailesiyle birlikte sürüyor... Bir kitap uyarlaması olan animasyon, bizden oldukça farklı değer yargılarıyla donanmış bu günün çocuklarıyla buluşmak için bir fırsat belki de. Neler yok ki içinde... Brecht var mesela. Usta'nın emek-mülkiyet ilişkisini sorguladığı ünlü oyunu "Kafkas Tebeşir Dairesi" var: 'Bir çocuğun gerçek annesi onu doğurmuş olan mıdır, yoksa onu büyüten, ona annelik yapan mı?' Jules Verne var. Saint Exupéry -Küçük Prens- var. Samuel Beckett var: "Hep denedin. Hep yenildin. Olsun. Yine dene. Yine yenil. Daha iyi yenil". Koskocaman sinema tarihi var: Fritz Lang'ın "Metropolis"i var. Zemeckis'in "Back to the Future / Geleceğe Dönüş"ü var. Jurassic Park var. Charlie Chaplin var. Var da var... Animasyona burun kıvıranların, "Robinson Ailesi"ni izleyince ne düşüneceklerini merak ediyorum. Pişmanlık dolu bir naiflikle beyazperdede 'tür' ayırmamak gerektiğini, sinemayı sevmenin insanı daha 'iyi' kıldığını anlayacaklar belki de... Bugünün yetişkinleri, çocukları, geleceğin yetişkinleri ve gelecekte 'olmayacak' herkes için bir buluşma noktası "Robinson Ailesi". 'Yeniden deneyip daha iyi yenilenler için...'

GRBAVICA: ESMA'NIN SIRRI

Ağla sevgili yurdum...

Acılı Saraybosna'da, Grbavica semtindeyiz. Esma, 12 yaşındaki kızı Sara ile birlikte çok zor şartlarda sürdürüyor yaşamını. Herkes gibi... 90'larda yaşanan savaşın acılarıyla, travmasıyla yaşıyor herkes. Okul bir gezi düzenliyor. Babaları savaşta şehit olanlar geziye bedava katılıyorlar. Sara'ya da, babasının şehit olduğu söylenmiş. Küçük kız, annesinden gerekli belgeyi istiyor. Annesi çaresiz. Çünkü, gerçek bambaşka. Sevgili kızına açıklayacağı denli kolay değil... Kocaman, iri gözleri, bebek yüzüyle ne güzel bir kız Sara'yı canlandıran Luna Mijovic. Beyazperdedeki ilk rolünde, kırk yıllık oyuncu gibi. Ya Esma'yı oynayan Mirjana Karanovic'e ne demeli? Deneyimli ve çok yetenekli aktris, 'talihsiz ve fedakâr anne' rolünde ne kadar da inandırıcı... Bosna Hersekli yönetmen Jasmila Zbanic yazıp yönettiği ilk sinema filminde döktürmüş. "Grbavica"nın geçtiğimiz yıl Berlin Film Festivali'nde kazandığı "Altın Ayı"da bunun kanıtı zaten. Yalın sinema dili, yürek burkan öyküsü, müthiş oyunculukları ve yakın, acı dolu bir tarihi belgeleyen, dokümantere göz kırpan dokusuyla çok ince, özel bir film "Grbavica". Her şeyden öte, gerçek, sıcak, duygu dolu bir anne-kız ilişkisi. Çaresiz, yoksul, acı içinde bir coğrafyanın umutlarını kaybetmiş insanları ve masumiyetini çoktan yitirmiş, kirlenmiş bir dünyaya ağıt. Esma'nın kızı için alıp pişirdiği o tek balık... Kendi patates yerken kızını izlemesi... Mafya ekonomisi, bir sürü çaresiz insan, medeni Avrupa'nın burnunun dibinde yaşanan acılar ve terk edilmişlik. Yine de yeşeren bir umut... Otobüsün arka penceresinden annesine el sallayan küçük bir kız Saraybosna...

Murat Erşahin
muratersahin@merkezdergi.com.tr

İte kaka gider hayat !

KÜÇÜK GÜN IŞIĞIM

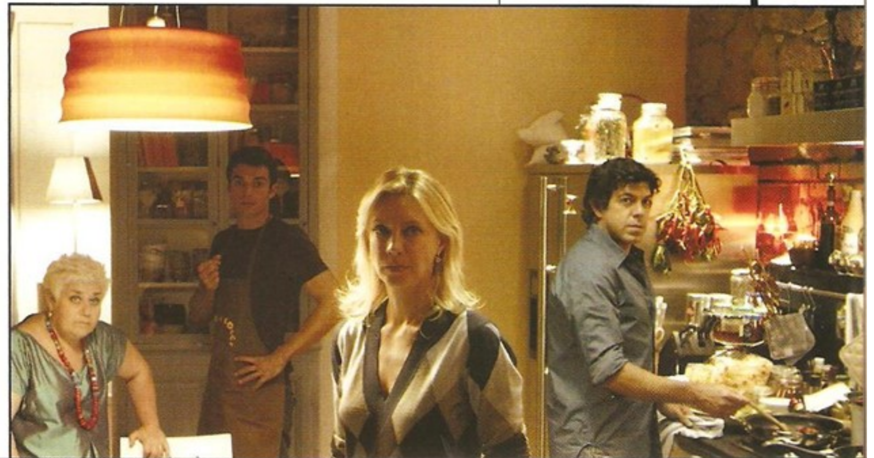
Bu yıl, 'En İyi Orijinal Senaryo' dahil iki Oscar kazanan bol ödüllü, bağımsız ruhlu ve aslan yürekli filmin başrolünde, eski bir Volkswagen minibüs var. Ülkenin bir tarafından diğer tarafına çıkılan yolculuk. Ailenin kızının rüyalarını "Little Miss Sunshine" adlı çocuk yıldız yarışmasına katılmak süslüyor. Baba, tutturamamış bir kaybedenler kulübü üyesi. Anne, 'doğrucu' bir savaşçı. Proust uzmanı romantik 'gay' dayı, özel hayatının hayal kırıklığıyla başa çıkmaya çalışıyor. Nietzche hayranı ağabey konuşmamaya kararlı. Sessizlik yemini etmiş ve jet pilotu olmak istiyor. Eski çiçek çocuğu bilge büyükbaba ise uyuşturucu bağımlısı. Aile, 'Amerikan rüyası'nı dışardan seyrediyor. Sarı VW minibüs Kaliforniya'ya, yarışmanın yapılacağı otele doğru yol alırken, aile içi ilişkiler, çatışmalar ve gelişmeler yolculuğa eşlik ediyorlar. Amerika, hep 'ayrılıkla' dolu. Yabancılaşmış basit insanlar. Herkes yüzeyselliği dibine kadar yaşıyor ve farklı olup 'kendin olmak' demode bir olgu. Çoğu insan oldukça 'vasat'. Sapkınlık ve bayağılık, televizyon şovlarından, bütün sınıfların kanına girmiş. Toplumun büyük kısmını oluşturan sıradan Amerikalı tamamen 'arızalı'. Bizim aile ise bambaşka. En azından kendileri olmayı beceriyorlar. Çirkin olmayı, zayıf olmayı, aykırı olmayı, şişman olmayı, değişmeden hep öyle kalmayı... Greg Kinnear, Toni Collette, Paul Dano, Steve Carell, mucize küçük oyuncu Abigail Breslin (şirinliği, tavana vurmuş durumda), ve performansıyla bu yıl 'En İyi Yardımcı Erkek Oyuncu' Oscar'ını hakkıyla kazanan yılların ustası Alan Arkin (1966 tarihli Norman Jewison filmi "Ruslar Geliyor"da ve 68 tarihli "The Heart Is a Lonely Hunter"da da Oscar adayı olmuştu) mükemmeller. Torununa, 'bir tane değil, olabildiğince çok kadınla birlikte olacaksın', 'hayatı dibine kadar yaşayacaksın' öğüdünü veren büyükbaba, değişmeden kendin olarak kalabilmenin onuru ve tadı, aile olmanın, en önemlisi; sadece birlikte olmanın değil, hep birlikte kalabilmenin güzelliği, dayanışmanın, toleransın ve birbirine inanıp güvenmenin önemi... Derin Amerika'nın karşısına dikilip duran küçük ama yürekli bir aile ve onların sarı minibüsleri sizi bekliyor. Hepsinin bir şekilde tutunup, seyir halindeyken kendilerini içeri zor da olsa atabildikleri minibüs. Çünkü sarı VW, zorla çalıştıktan sonra durmaması gereken yarı bozuk bir araç. Siz içeri atlayacaksınız. O sizi beklemez. Hayat gibi...

BİR ÖMÜR YETMEZ

Auteur mü?

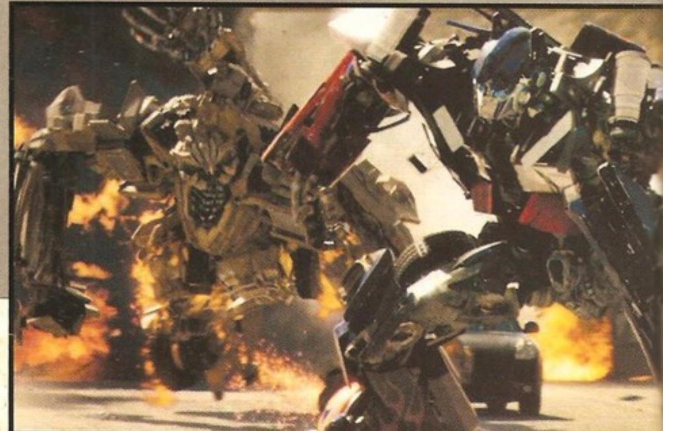
Ferzan Özpetek, kendini tekrarlamaya devam ediyor. Bir tıkanmışlık, olmamışlık var son filminde. Karakterlerinin duyguları beyazperdeden dışarıya, izleyiciye geçmiyor, geçemiyor. Yaratılan suni sıcaklık duygusu çok zorlanmış. Bazı karakterler, öyküye yama görünümünde. Yönetmenin kadrolu başucu oyuncusu Serra Yılmaz her filmde aynı rolü oynar gibi. Filmin yükselen her anına serpiştirilmiş, çoğunlukla Sezen Aksu imzalı şarkılar, ayrılığın altını daha da fazla çiziyor. Müzik, bazı anlarda öykünün üzerine çıkıyor. Yaşanan aşklar, cinsellik, hayatı sorgulayan kahramanlar, dostluklar, ilişkiler, sofralar, yemekler, zeytinyağlılar, salatalar, şaraplar hep aynı... Belli bir sınıfın derdi var filmlerinde Özpetek'in. Hayatın terasında zengin sofralar kurup oturmuş insanlar. Sanki canlı, inandırıcı değiller. Sorunları, dertleri, meseleleri çok yapay. Gerçeklik hissi bir türlü uyanmıyor. Ettore Scola nasıl da iyi beceriyordu bu işi "C'eravamo Tanto Amati / Birbirimizi Öyle Çok Sevmiştik" ve "La Terrazza / Teras"ta. Claude Sautet ise "Vincent, François, Paul et Les autres / Sen, Ben ve Diğerleri"nde. Örnekler çoğaltılabilir. Filmin basın dosyasında yönetmen Özpetek'le yapılan ufak bir söyleşinin başlığı: 'Ferzan Özpetek. Bir "auteur"le karşılaşma.' şeklinde. Özpetek, işine ince duyarlılıklar katmaya çalışan iyi niyetli bir sinemacı. Ama kesinlikle bir 'auteur' değil.

Bu robotların şakası yok

Çizgi roman ve çizgi televizyon dizisi olarak 80'lere damgasını vuran "Transformers", Michael Bay yönetiminde bu yaz beyazperdeye geliyor.

Cybertron; araba, uçak, silah gibi değişik mekanizmalara kolayca dönüşebilme yeteneğine sahip robotların gezegenidir. Transformer adlı bu robotlar iki kampa bölünmüştür. Bir tarafta yöneticiliğini Optimus Prime'ın yaptığı iyi robotlar yani Autobotlar, diğer tarafta ise Megatron'un yönetimindeki kötücül Decepticonlar vardır. Cybertron'da yakıt stokları azalınca her iki taraf da yeni kaynak arayışına girer. Hedefleri dünyadır ve Transformerlar, gezegenimizin çok kıymetli doğal kaynaklarının kontrolünü ele geçirebilmek için büyük bir savaş başlatırlar. Japon oyuncak şirketi Takara'nın geliştirdiği ve 1984'de Amerikan Hasbro oyuncak firması tarafından üretilen robotların öyküsü Marvel'ın çizgi romanları ve televizyonda yayınlanan (90'ların başında ülkemizde de televizyon izleyicisiyle buluşan) çizgi dizisi ile 80'lere damgasını vurmuştu. 1986'da Amerikan-Japon ortak yapımı "The Transformers: The Movie" adlı uzun metraj animasyonu yapılan "Transformers", animasyon formatı dışına çıkarak gösterişli görsel efektleri ile beyazperdeyi renklendirmeye hazırlanıyor. "Armageddon", "Pearl Harbor" ve "The Island" gibi büyük bütçeli ve bol efektli yapımlara imza atan Michael Bay, "Transformers"ın yönetmen koltuğunda. Sadece yönetmenin ismini referans almak bile DreamWorks - Paramount ortak yapımı "Transformers"ın görsel açıdan tam bir şov olacağının garantisi sayılabilir. "Transformers"ın senaryosunu "Catwoman" ve "The Core"dan tanıdığımız John Rogers yazmaya başladıysa da Roberto Orci ile Alex Kurtzman ("The Island", "The Legend of Zorro" ve "Mission: Impossible III"a da imza atmışlardı) senaryoyu sıfırdan yazarak tamamladı. Söylenenlere göre filmde 1984-1992 yıllarını kapsayan ana hikâye ve Generation 1 karakterleri temel alınmakla beraber senaryoya yeni birkaç Transformer daha eklenmiş. Başrollerini Shia LaBeouf, Megan Fox, Jon Voight ve John Turturro'nun paylaştığı "Transformers", ülkemizde 6 Temmuz'da gösterime girecek.

PEK YAKINDA

DIE HARD 4.0

PEK YAKINDA

Var mı McClane'e yan bakan?

Bruce Willis 12 senelik uzunca bir ayrılık döneminden sonra "Die Hard 4.0"da yeniden John McClane rolünde karşımıza çıkacak ve yine o muzip bakışları, alaycı diliyle teröristlere meydan okuyacak.

Harrison Ford 65'inde Indiana Jones'luğa soyunuyorsa, Sylvester Stallone 60'ında ringlere dönüyorsa 52 yaşındaki Bruce Willis'in de terörist peşinde koşmasına şaşmamak lazım. 1988 tarihli "Die Hard", "Mavi Ay" ile beyazcamda yıldızı parlayan Willis'in beyazperdede de yıldızlaştığı yapımdı. Nakatomi Plaza'da tek başına kötü adamlara haddini bildiren kahramanımız 1990'daki ikinci macerasında havaalanını mesken tuttu, üçüncü filmde ise Simon'ın bilmeceleri ve talimatlarıyla New York'u arşınladı. Canını dişine takıp koştururken hayatla ve kendisiyle dalgasını geçmeyi de ihmal etmeyen John McClane "Die Hard 4.0"da ABD'nin bilgisayar sistemine saldıran, Greg'in (Timothy Olyphant) başı çektiği terörist grubun peşine düşüyor.

2003'ten beri gündemde olan yapım, Bruce Willis'in "Sin City" ve "16 Blocks" gibi film projelerine öncelik tanıması nedeniyle sürekli ertelenmişti. Filmin ismi konusunda "Die Hard 4.0" ile "Live Free or Die Hard" arasında kalan yapımcılar nezdinde ilk seçenek ağır basmış görünüyor. İlk yapılan açıklamalarda bu filmi, serinin birinci ve üçüncü filmlerini yöneten John McTiernan'ın kotaracağı söylenmiş, sonra bu görev Len Wiseman'a (Underworld, Underworld: Evolution) verilmişti. İlk filmden bildiğimiz kadarıyla John McClane'in Lucy ve John Jr. adında iki çocuğu vardı. "Die Hard 4.0"da artık genç bir erkek olan oğlunun da kadroda yer alacağına hatta bu rolü Justin Timberlake'in canlandıracağına dair açıklamalar duymuştuk. Ancak kısmetimize John Jr. değil kızı Lucy çıkıyor. "Final Destination 3"de başarılı bir çıkış yapan Mary Elizabeth Winstead, "Die Hard 4.0"da John McClane'in kızına hayat veriyor. Die Hard'çıların asıl merak ettiği konu ise John McClane'in hangi numaralarla kaç adamın hakkından geleceği ve patlama sahnelerinin ne kadar görkemli olacağı.

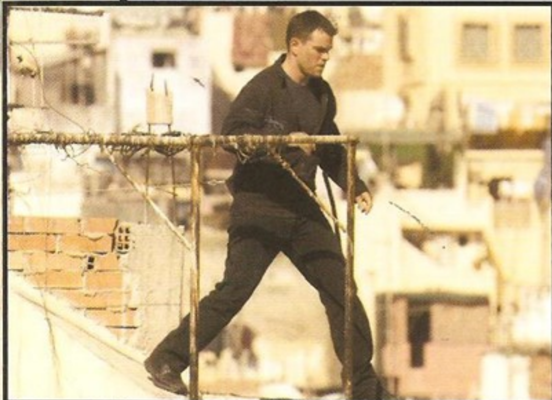
THE BOURNE ULTIMATUM

PEK YAKINDA

Uzun ince bir yoldayım

Jason Bourne yeni macerası "The Bourne Ultimatum"da hem gerçek kimliğini öğrenmeye hem de peşindeki tetikçilerden ve federal ajanlardan yakasını kurtarmaya çalışıyor.

2007, üçüncü devam filmlerinin senesi... "Örümcek Adam 3", "Karayip Korsanları 3", "Ocean's Thirteen", "Rush Hour 3" ve pek tabii ki 3. Jason Bourne filmi "The Bourne Ultimatum"... İlki dünya çapında 213 milyon dolar, ikincisi de 288 milyon dolar hasılat yapan seri, Robert Ludlum'un casus romanlarının başkahramanı, süper eğitimli suikastçı Jason Bourne'ün maceralarını konu almakta. 3. filmde, kahramanımızın gerçek kimliğini bulma ve geçmişine dair ipuçları yakalama çabaları devam ediyor. Moskova'dan Paris'e, Londra'dan Fas'a ve New York'a uzanan bu tehlikeli yolculuk boyunca bir yandan hayatına kastetmeye çalışan katilleri bir yandan da peşindeki polisleri ve federal ajanları atlatmak zorunda kalıyor. Vizyondaki eli yüzü düzgün, kaliteli aksiyon filmi açığını dolduran "Bourne" serisi, bebek yüzlü Matt Damon'ı da afili bir aksiyon oyuncusuna dönüştürmüştü. İlk iki filmde de izlediğimiz Julia Stiles ve ikinci filmde kadroya dahil olan Joan Allen "The Bourne Ultimatum"da Damon'a eşlik ediyorlar. Kadroya yeni katılan oyuncular arasında ise David Strathairn ve Paddy Considine dikkat çekiyor. Serinin önceki filmlerinde olduğu gibi senaryoda yine Tony Gilroy'un imzası var. "The Bourne Supremacy"de Hollywood'daki aksiyon sınavından başarıyla geçen Paul Greengrass, üçüncü filmde gerilim çıtasını iyice yükselteceğe benziyor.

BRAVO

Bugün bir değişiklik yap
Yürüyüşe çık

dondurma hayatı

ÜLKER

HAZIRLIK AŞAMASINDAKİLER

BRIGHT STAR

Ülkemizde üç sene önce vizyona giren "In the Cut"tan beri ne yapacağını merak edip durduğumuz Jane Campion, "The Water Diary" adlı kısa film ve "Chacun son cinéma" adlı kolektif çalışmadan sonra 2008'de yeni projesi ile karşımıza gelecek nihayet. Kendisinin yazıp yöneteceği "Bright Star", 19. yy şairi John Keats ve sevgilisi Fanny Brawne arasında 3 üç sene boyunca devam eden ancak Keats'in 25 yaşında beklenmedik ölümüyle son bulan ilişkiyi konu alacak. Fanny Brawne'ı "A Good Year"da Russell Crowe'la beraber izlediğimiz Abbie Cornish canlandıracak. Şair John Keats'e hayat verecek isim ise "Koku"da parfümcü seri katil rolünde harikalar yaratan Ben Whishaw.

THE HAPPENING

"Lady in the Water" ile ABD'de eleştiri bombardımanına tutulan M. Night Shyamalan, eski günleri özleyen hayranlarını memnun edecek bir projeyle geri dönmeye hazırlanıyor. "The Happening" adlı gerilim filmi, insanlığı tehdit eden bir doğal tehlikeyi konu alacak ve bundan kaçmaya çalışan bir ailenin macerasını anlatacak. İlk filmlerinde Disney ile, son filmindeyse WB ile çalışan Shyamalan yeni projesi için 20th Century Fox ile anlaştı. Filmin başrolünde, "The Departed" ile En İyi Yardımcı Erkek Oyuncu dalında Oscar'a aday olan Mark Wahlberg oynayacak. Senaryosunu Shyamalan'ın yazdığı filmin çekimleri önümüzdeki sene Pennsylvania'da gerçekleştirilecek ve yapım 2008 yazında seyirciyle buluşacak.

NIM'S ISLAND

Abigail Breslin, ilk sinema filmi olan "Signs/İşaretler"de (Mel Gibson'ın kızını canlandırmıştı) dikkatleri üzerine toplamıştı. "Little Miss Sunshine"daki performansıyla henüz 11 yaşındayken En İyi Yardımcı Kadın Oyuncu dalında Oscar'a aday gösterilen Breslin, yeni filmi "Nim's Island"da Jodie Foster'la beraber rol alacak. Wendy Orr'un aynı adlı çocuk kitabından uyarlanan filmi Jennifer Flackett ile Mark Levin'in yönetecek. Film, bilim adamı olan babasıyla Güney Pasifik'teki ıssız bir adaya giden küçük bir kızın, babasının kaybolması üzerine bir kitap karakteri olduğunu hayal ettiği, gerçekte ise münzevi bir yazarla elektronik ortamdaki arkadaşlığını anlatacak.

İKİ ÇİZGİ

Kısa film yönetmeni ve belgesel ustası Suha Arın'ın son dönem öğrencilerinden Selim Evci, ilk uzun metraj projesinin çalışmalarına başladı. "İki Çizgi" adını taşıyan ve metropolde başlayıp dramatik bir yol hikâyesine dönüşen filmde, bir kadın ve bir erkeğin kendi hayatlarında taşıdıkları farklı kimlikler üzerinde duruluyor. Filmin başrol oyuncuları ise Gülçin Santırcıoğlu ve Haluk Piyes. Haziran ayında İstanbul'da başlayacak çekimler Tekirdağ, Bozcaada, Gökçeada ve Bergama'da devam edecek; Temmuz'un üçüncü haftası tamamlanacak.

HIS DARK MATERIALS: THE GOLDEN COMPASS

Kidman'dan fantastik şov Philip Pullman'ın üçlemesi His Dark Materials; The Golden Compass, The Subtle Knife ve The Amber Spyglass adlı romanlardan müteşekkil. Sinemaya uyarlanan bölüm, serinin de ilk kitabı olan The Golden Compass. "Harry Potter" ve "Narnia Günlükleri"ne rakip olarak görülen hikâye, arkadaşı kaçırılan 12 yaşındaki Lyra'nın onu bulmak için kuzeye doğru çıktığı yolculuğu ve iki paralel evrende yaşananları anlatıyor. Lyra'yı, 10 bin aday arasından seçilen Dakota Blue Richards canlandırırken; Nicole Kidman, son Bond filminin yıldızları Daniel Craig ve Eva Green oyuncu kadrosunda. "About a Boy" ile övgülere mazhar olan Chris Weitz, 150 milyon dolar bütçeli filmin hem senaristi hem de yönetmeni.

YAŞAMIN KIYISINDA

Duvara karşı gittim, yaşamın kıyısında durdum
"Duvara Karşı" ile sinemaseverlere şiddetli bir sarsıntı yaşatan Fatih Akın, yeni filmiyle Cannes Film Festivali'nde Altın Palmiye için yarışacak. Çekimleri Hamburg, Bremen, İstanbul, Karadeniz kıyıları ve Trabzon'da yapılan "Yaşamın Kıyısında"da Nurgül Yeşilçay, Tunçel Kurtiz ve Hanna Schygulla'nın (Fassbinder oyuncusu) yanı sıra Güven Kıraç, Şevval Sam ve Nejat İşler de rol alıyor. Filmde, altı insanın yazgısal bir şekilde iç içe geçen hikayesi, Bremen'den başlayıp Karadeniz kıyılarına, İstanbul'dan başlayıp Bremen'e uzanıyor. Fatih Akın filmini şöyle özetliyor: "Dünya politikasında olanları (11 Eylül'le ilişkili olarak) ve Türkiye'nin AB'ye katılmasıyla ilgili tartışmaları kendi tarzımla ele alıyorum."

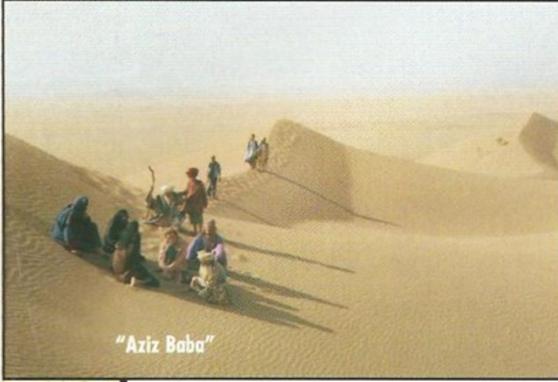
Mekânımız Konya, konumuz aşk

2. Uluslararası Aşkın Filmleri Festivali,11-20 Mayıs tarihleri arasında Konya'da seyirciyle buluşuyor. Konya Büyükşehir Belediyesi tarafından, Ankara Sinema Kültürü Derneği ve Tüze Grup işbirliği ile gerçekleştirilecek olan festival, UNESCO tarafından 2007 yılının Mevlana Yılı ilan edilmesi vesilesiyle bu sene daha da renkli geçeceğe benziyor. Mevlana'nın aşk, sevgi, hoşgörü felsefesinin evrenselliğinden yola

Konya Büyükşehir Belediyesi tarafından bu yıl ikincisi düzenlenen Uluslararası Aşkın Filmleri Festivali, Türk ve dünya sinemasından hem yeni hem de klasik filmlerle sinemaseverlerin karşısına çıkıyor.

çıkılarak hazırlanan festivalin filmleri uzun zaman süren titiz bir çalışma sonucunda seçildi. Festivalde başta Türk sinemasından olmak üzere Avrupa ve Uzak Doğu sinemasından seçkin ve başyapıt niteliğindeki klasik filmler izleyici karşısına çıkarken, gerek yurtiçinden gerekse yurtdışından konukların katılacağı geniş katılımlı söyleşiler ve açık oturumlar da gerçekleştirilecek. Bu yıl festivalin Türk Sineması bölümünde, son dönemde hem ulusal hem de uluslararası festivallerde ses getirmiş sinemamızın iddialı filmlerinden bir seçki yer alıyor. Bu bölümde, Derviş Zaim'den "Cenneti Beklerken", Nuri Bilge Ceylan'dan "Uzak" ve Reha Erdem'den "Beş Vakit", seyirciyle buluşacak filmlerden bazıları.

Festival kapsamında, bireyin var oluşu, kendini ve aşkı arayışı, sosyal ve gündelik hayatta karşılaşılan mistik haller gibi konulara odaklanan dünya sinemasının usta ve yetenekli yönetmenlerinin filmlerinden oluşan başarılı yapımlar da seyirciyle buluşuyor. İtalyan yönetmen Alberto Rondalli'nin yönettiği Türk-İtalyan ortak yapımı "Derviş", Amerikan Bağımsız Sineması'nın usta ismi Jim Jarmusch'dan "Dead Man - Ölü Adam", Fas asıllı Fransız yönetmen İsmail Ferruki'den "Le Grand Voyage - Büyük Yolculuk", Çin sinemasının mistik ve gizemli yönetmeni Zhang Yimou'dan "Hero - Kahraman", Andrei Tarkovsky'nin vasiyet filmi "The Sacrifice - Kurban", yine aynı ülkeden yetenekli genç yönetmen Andrei Zvyagintsev'den "The Return - Dönüş" ve Tunus sinemasından Nacer Khemir'in sinema kariyerindeki ilk filmi "Les Baliseurs Du Désert - Çöl İşaretçileri" ile geçtiğimiz yıl çektiği son filmi "Bab'Aziz - Aziz Baba" bu bölümde yer alan filmlerden bazıları.

"Aziz Baba"

İşimiz gücümüz sinema

2. Uluslararası İşçi Filmleri Festivali 1 - 7 Mayıs tarihleri arasında İstanbul, Ankara ve İzmir'de eş zamanlı olarak gerçekleştirilecek.

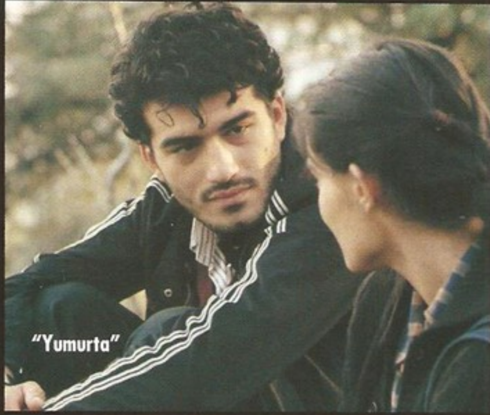

Uluslararası İşçi Filmleri Festivali'nin amacı dünyayı sosyal, bireysel ve çevresel özellikleriyle yaşanabilir olmaktan çıkaran neo-liberalizm karşıtı deneyimleri paylaşmak; yaşadığımız dünyanın dününe, bugününe ve geleceğine emek cephesinden bakmak; işçilerin yurt içinde ve yurt dışında kendi sınıfı ile iletişim kurmasını sağlamak için sinemanın çevirmenliğinden yararlanmak. 1 - 7 Mayıs tarihleri arasında İstanbul, Ankara ve İzmir'de eş zamanlı olarak düzenlenecek olan festival, bu tarihlerden sonra Adana'dan Artvin'e, Bursa'dan Eskişehir'e uzanan ve bütün yıla yayılan bir yolculuğa çıkıyor. 2. Uluslararası İşçi Filmleri Festivali'nde 20 ülkeden 40 film gösteriliyor. Bunlardan 5'i Türkiye dışından kurmaca uzun metrajlı film, 5'i Türkiye'den kurmaca film, 8'i Türkiye'den belgesel kısa film ve 22'si de Türkiye dışındaki 19 farklı ülkeden belgesel film.

Ali Özgentürk imzalı sistem eleştirisi "At", bir zamanlar Sansür Kurulu'nca yasaklanan Zeki Ökten imzalı "Düşman", Tunç Okan'ın kaçak göç klasiği "Otobüs" ve Ömer Lütfi Akad'ın göç üçlemesinden "Diyet" festivalde gösterilecek Türk filmleri arasında dikkat çekiyor. Devrimci Rosa Luksemburg'un yaşamı ve mektuplarını temel alan yaşam öyküsü "Die Geduld der Rosa Luxemburg - Rosa Luxemburg", 1972'de Cannes Film Festivali'nde Altın Palmiye ile ödüllendirilen İtalyan yapımı "La Classe operaia va in paradiso - İşçi Sınıfı Cennete Gider", İngiliz işçi sınıfının sinemadaki temsilcisi Ken Loach'tan "The Navigators - Demiryolcular" ve Eisenstein'ın ilk filmi "Stachka - Grev", festivalde mutlaka görülmesi gereken yapımlardan birkaçı.

1 Mayıs'ta Taksim Kazancı Yokuşu'na karanfil bırakılmasıyla başlayacak festivalin açılış gecesi 2 Mayıs'ta Beyoğlu Emek Sineması'nda yapılacak. Timur Selçuk'un bir konser vereceği, çeşitli performansların ve plaket töreninin yer alacağı geceye Meksika ve Hindistan'dan konuk yönetmenler de katılacak. Festivalde bazı filmler sunumlu gösterilecek, yerli ve yabancı konuklarla söyleşiler düzenlenecek. Bu yıl ayrıca festivalin geniş emekçi kesimlerle daha fazla buluşması amacıyla, sendika şubelerinde ve Halkevleri tarafından yoksul mahallelerde özel gösterimler yapacak. Film gösterimleri İstanbul'da Fransız Kültür Merkezi, İtalyan Kültür Merkezi, Yeşilçam Sineması, Halkevi Sinema Salonu, Petrol-İş Konferans Salonu, Hava-İş Konferans Salonu, Birleşik Metal-İş Konferans Salonu'nda; Ankara'da Ankara Sanat Tiyatrosu ve Ekin Sanat Merkezi'nde gerçekleştirilecek.

Kaplanoğlu'nun Cannes harekâtı

"Yumurta"

Semih Kaplanoğlu yaklaşık iki senelik suskunluğunu bir üçlemeyle bozuyor. "Herkes Kendi Evinde" ve "Meleğin Düşüşü"nden sonra şimdi sırada Yusuf üçlemesi var. Adını, filmlerin başkahramanı olan şair Yusuf'tan alan üçleme, son hikâye "Yumurta" ile başlıyor. Gösterimlerin de "Yumurta", "Süt" ve "Bal" olarak geriye doğru yapılması planlanıyor. "Yumurta", şair Yusuf'un annesinin ölüm haberini almasıyla başlıyor ve yıllardır uğramadığı kasabadaki çocukluk evine geri dönmesiyle gelişen olayları konu alıyor. Kaplanoğlu "Yumurta" için şunları söylüyor: "Film, kahramanım Yusuf'un zamanı, mekânı ve dolayısıyla kendini; Bresson'un, Tarkovski'nin, Satyajit Ray'in ve Ozu'nun sinematografik kuralları içinde arayışıdır." Senaryosunu Semih Kaplanoğlu ve Orçun Köksal'ın yazdıkları filmin başrollerini Nejat işler, Saadet Işıl Aksoy, Ufuk Bayraktar ve Gülçin Santırcıoğlu paylaşıyor.

Yusuf üçlemesinin ilk filmi "Yumurta" bu sene 16-27 Mayıs tarihleri arasında düzenlenen 60. Cannes Film Festivali'nin Quinzaine des Realisateurs bölümüne seçildi. Üçlemenin diğer filmi "Süt" de bu yıl Cannes'ın resmi bölümlerinden L'Atelier'de tanıtılacak. 2007 sonbaharında Türk, Fransız ve Alman ortak yapımı olarak çekilmesi planlanan "Süt", Cannes Film Festivali sırasında dünyanın önemli TV, yapım ve dağıtımcılarına sunulacak.

Eskişehir'de film dolu günler

Anadolu Üniversitesi İletişim Bilimleri Fakültesi tarafından 5 - 15 Mayıs tarihleri arasında düzenlenen 9. Uluslararası Eskişehir Film Festivali, ödüller kazanmış uzun ve kısa filmler, belgeseller, klasik filmler ve dünya sinemasının popüler örnekleri ile dolu. Luchino Visconti festivalde "Rocco and His Brothers", "Gattopardo", "Death in Venice", "Senso" ve "Bellissima" ile anılırken, canlandırma sinemasının büyük ustası Miyazaki de unutulmuyor. Türk Sineması başlıklı bölümde "Küçük Kıyamet"ten "Beynelmilel"e, "Mutluluk"tan "Takva"ya son dönemin başarılı yapımları seyirciyle buluşuyor. Bir Ülke ve Sineması bölümünde Hindistan mercek altına alınıyor ve Bollywood filmleri gösteriliyor. Dünya Festivallerinden bölümünde "Pan's Labyrinth", "The Queen", "Paris Je T'aime" ve "Time"ın başı çektiği kaçırılmaması gereken filmler gösteriliyor. Dünya Sinemasının Genç Yıldızları adlı bölümde ise "Little Miss Sunshine", "Taxidermia", "Grbavica", "Wristcutters: A Love Story" ve "The Lives of Others" gibi uluslararası festivallerin ödüllü yapımları yer alıyor.

Senaryonuz hazır mı?

9-25 Kasım tarihleri arasında gerçekleştirilecek olan 13. Avrupa Filmleri Festivali - Gezici Festival kapsamında Kars Öyküleri Kısa Film Senaryo Yarışması düzenleniyor.

Ankara Sinema Derneği ve Kars Belediyesi tarafından 13. Avrupa Filmleri Festivali - Gezici Festival kapsamında düzenlenecek olan Kars Öyküleri Kısa Film Senaryo Yarışması'na son başvuru tarihi 1 Haziran. Yarışmanın ön koşulu ise film öykülerinde mekân olarak Kars'ın kullanılması. Yeterli sayıda uygun senaryo bulunduğu takdirde, senaryolar birbirine bağlanarak çok öykülü bir uzun metrajlı film yapılacak. Bu film 35 mm formatında Türkiye'de ticari gösterime girecek, ayrıca yurtiçi ve yurtdışındaki festivallere gönderilecek.

Ayrıntılı bilgi için:
Ankara Sinema Derneği
Abay Kunanbay Cad. 20/13 06700 Kavaklıdere Ankara
Tel: 0 312 466 34 84 Fax: 0 312 466 43 31
info@europeanfilmfestival.com - www.europeanfilmfestival.com

Seneye yine buluşalım

237 film gösterildiği ve toplam 170 bin kişinin izlediği 26. Uluslararası İstanbul Film Festivali 15 Nisan'da verilen ödüllerle sona erdi.

Uluslararası Yarışma Altın Lâle Ödülü: **"Reprise - Tekrar" (Joachim Trier).**
Jüri Özel Ödülü: **"Delirious- Delicesine" (Tom DiCillo)**
Kültür Bakanlığı Yılın En İyi Türk Filmi: **"İklimler" (Nuri Bilge Ceylan)**
Kültür Bakanlığı Yılın En İyi Türk Yönetmeni: **Zeki Demirkubuz (Kader)**
En İyi Erkek Oyuncu: **Erkan Can (Takva) ve Ufuk Bayraktar (Kader)**
En İyi Kadın Oyuncu: **Özgü Namal (Beynelmilel)**
Jüri Özel Ödülü: **"Beynelmilel" (Sırrı Süreyya Önder ve Muharrem Gülmez)**
Uluslararası Yarışma'da FIPRESCI Ödülü: **"Kunsten At Græde I Kor - Ağlama Sanatı" (Peter Schønau Fog)**
Ulusal Yarışma'da FIPRESCI Ödülü: **"Kader" (Zeki Demirkubuz)**
Avrupa Konseyi Sinema Ödülü (FACE): **"Bamako" (Abderrahmane Sissako)**
Uluslararası Yarışma'da Radikal Gazetesi Halk Ödülü: **"Niwe Mung - Yarım Ay" (Bahman Ghobadi)**

Ulusal Yarışma'da Radikal Gazetesi Halk Ödülü: **"İklimler" (Nuri Bilge Ceylan)**
Sinema Onur Ödülü: **Gus Van Sant**

Küçük sinemacılar aranıyor!

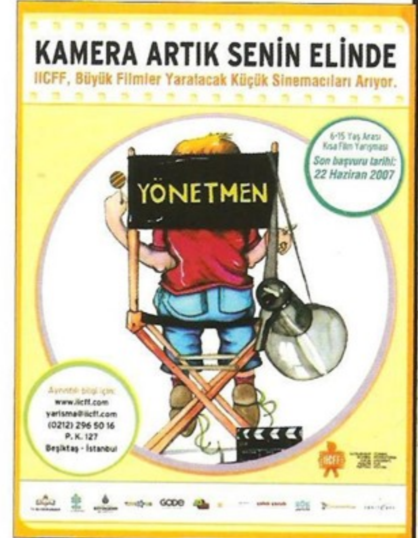
Uluslararası İstanbul Çocuk Filmleri Festivali, Küçük Sinemacılardan Büyük Filmler Yarışması'nı bu sene üçüncü kez düzenliyor.

Çocuklara yeni bir ilgi alanı yaratmayı hedefleyen Küçük Sinemacılardan Büyük Filmler Yarışması için geri sayım başladı. 6-15 yaş arası küçük sinemacıların katılabileceği yarışmaya süresi 10 dakikayı geçmeyen filmler kabul ediliyor. Filmler 6-8, 9-10, 11-12 ve 13-15 olmak üzere dört ayrı yaş kategorisinde değerlendiriliyor. Son başvuru tarihi 22 Haziran. Başvuran filmlerin seçilip seçilmediği 10 Ekim'e kadar bildirilecek.

Yarışmaya katılan filmler, Aslı Der (Yazar), Tarkan Karlıdağ (Yönetmen), Prof.Dr.Tevfik İsmailov (Mimar Sinan Güzel Sanatlar Ün. Sinema TV Bölümü Öğretim Görevlisi), Yalvaç Ural (Gazeteci), Erçin Kimmet (Psikolog), Ebru Oğuz (Yönetmen/Çocuk Programları Yapımcısı), Kaan Uskanlı (Gode Reklam Ajans Başkanı), Oğuz Erbil (Milli Eğitim Bakanlığı) ve Semra Tamyürek'ten (IICFF Eğitim Danışmanı) oluşan jüri tarafından değerlendirilerek ödüle değer bulunanlar belirlenecek.

Başvuru adresi:
P.K. 127 Beşiktaş İstanbul

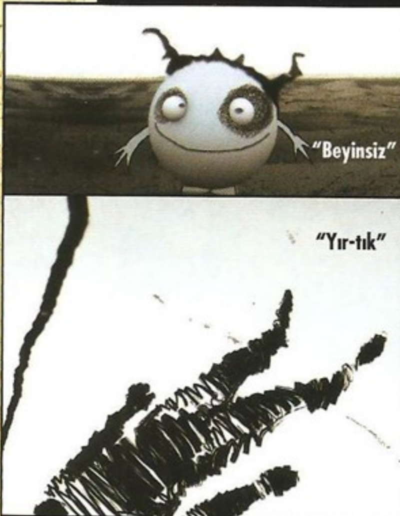
Bilgi için;
Tel: 0212 296 50 16
info@iicff.com
www.iicff.com

Kısa'nın galipleri

Limak 18. Ankara Uluslararası Film Festivali'nin kısa film yarışmasında kurmaca, deneysel ve canlandırma dallarında ödül alan kısa filmler açıklandı.

Kurmaca film dalında 16, deneysel dalda ve canlandırma dalında 12'şer filmin jüri karşısına çıktığı festivalde ödül kazanan filmler şöyle: Kısa filmde, gerçeklik ve kurmaca arasındaki dengeyle yaratıcı ve ironik bir üslupla oynadığı ve bunu her iki filmde de seyirlik bir tatla sunabildiği için Mehmet Selçuk Bilge'nin yönettiği "Mr. Unhappy Meets The Girl, Mr. Unhappy Sees a Doctor", kurmaca dalında En İyi Film ödülüne değer bulundu. Kullandığı metaforlar ve deneysel anlatım bütünlüğünden dolayı Yasemin Aydın'ın yönettiği "Suret", deneysel dalda En İyi Film ödülüne layık görüldü. Yalın bir konuyu yarattığı tip aracılığıyla rafine bir üslupla anlattığı için Ayçe Kartal'ın yönettiği "Beyinsiz" de canlandırma dalında En İyi Film ödülüne değer bulundu. Seçiciler Kurulu, kadın ve erkek öznesinde kapsamlı bir konuyu yaratıcı çizimiyle, kısa ve çarpıcı bir biçimde anlattığı için R. Nazım Ulusoy'un "Yır-tık" filmine özel ödül vermeyi uygun buldu.

"Beyinsiz"
"Yır-tık"

İstanbul Lisesi'nden kısa film yarışması

2000 yılında kurulan İstanbul Lisesi Sinema Kulübü, film gösterimleri ve senaryo yarışmasının dahil olduğu pek çok etkinlik düzenlemekte. Son 3 seneden beri ise liselerarası kısa film yarışması organize ediyor. Bu seneki kısa film yarışmasına son katılım tarihi 11 Mayıs. İnternet sitesinden ön başvuru yapan katılımcılar bu tarihe kadar filmlerini postayla veya elden ulaştırabilir. Yarışmada birinci olan filmin yönetmenine Mini DV kamera, ikinciye dijital fotoğraf makinesi, üçüncüye DivX \ DVD oynatıcı hediye edilecek.

Ayrıntılı bilgi ve başvuru için:
http://www.ielsinema.com

Milano'da Türk esintisi

Her yıl Hollywood yıldızlarının ve Avrupalı sinemacıların uğrak yeri olan Milano Film Festivali'ne bu yıl kabul edilen kısa filmler arasında Türkiye'den "The Window" (Pencere) de vardı. Yüzlerce başvuru arasından seçilmiş 20 kısa film arasına giren "The Window" "Leonardo Da Vinci Horse" ödülü için yarıştı. Muzaffer Çetinkaya filmini şöyle tanımlıyor: "Bu filmi çekmemin iki sebebi var: Birincisi; kısa filmin bir sanat dalından ziyade öğrenci ödevi veya gençlik hobisi olarak görülmesi ve özensiz çalışmaların çoğalması. İkincisi, anlatacak bir hikâyem vardı. Bu hikâye, dünya küreselleştikçe insanların birbirlerine daha fazla yaklaşmaları gerekirken, daha duyarsız olmaları ile ilgili. Artık insana dair sorunlara karşı daha ilgisiziz. Daha fazla şiddet eğilimi gösteriyoruz. Şiddeti sıradanlaştırıyoruz. Bu film günümüz toplumundaki duyarsızlığın ve her şeyde eğlenceli bir yan arama ısrarının hangi noktalara geldiğini anlatıyor. Bazen gülüp geçemeyeceğimiz şeyler vardır ve bunlar bize insanlığımızı hatırlatır."

Arızayım ama sorun değil

Akbank sponsorluğunda gerçekleşen İstanbul Film Festivali'nin en önemli konuklarından biri de ASIA ARGENTO'ydu. "Last Days" ve "Marie Antoinette" filmleriyle perdede, DJ olarak da sahnede bizimle birlikte olan aktris, İstanbul'da dört gün geçirdi...

MURAT EMİR EREN

Asia Argento'nun İstanbul'a geleceği haberini ilk aldığımızda, kendisiyle aynı mekanda bulunup, aynı havayı soluyacağımız, aktrisi dünya gözüyle görebileceğimiz için mutluyduk kuşkusuz. Ama daha fazlasına erişeceğimiz, karşılıklı oturup, yeryüzünün en sıcakkanlı ve kompleksiz insanlarından biri olduğuna şahitlik edeceğimiz aklımızın ucundan geçmezdi... Argento uzun zamandır kendine has bir DJ'lik kariyerine sahipti ve İstanbul'da bulunma sebebi bir anlamda buydu. Festivalde gösterilecek olan iki filmi "Marie Antoinette" ve "Last Days" vesilesiyle, Babylon'da vereceği konser festivalle birleşiverdi. Velhasılı aktris, Roma'dan gelip ayağının tozuyla oteline yerleşmişti. Röportaj saati gelip çatmıştı ve otelin lobisinde kendisini bekliyorduk. Konsere epey geç kaldığı için, sahnede giyeceği kostümü röportaj sırasında da üzerinde taşıyacaktı. Bizler heyecandan titreyeduralım, bir süre sonra aktris Babylon'daki DJ performansı sırasında da giydiği siyah gece elbisesi, boynundaki atkı ve elinden düşürmediği beyaz şarabıyla karşımıza çıkageldi. Önceki röportajlarındaki şöhretinden ötürü, her an röportajı terk edip gidebileceği fikri zihnimizdeydi elbette. Ancak kendisiyle karşılaşır karşılaşmaz omzumuza vurup "Nasıl gidiyor? Nabersiniz?" diyerek muhabbete girince, bekleyiş sırasındaki gerginlik yerini tuhaf bir şapşallığa bıraktı desek yeri. Verdiği üç röportaj sonrasında en son sıra bizdeydi. En son olmanın rahatlığıyla, röportaj süresini biraz aştık, zaten röportajın önemli bir kısmı da sohbet şeklinde gelişti. İlk olarak aktrisin yeniden babasıyla çalıştığı "La Terza Madre" (Üçüncü Anne) ile ilgili neler hissettiğini sorduk elbette. Zira bu film, Dario Argento'nun efsane filmi "Suspiria" ile başlayan cadı üçlemesinin son parçasıydı ve üçleme Asia Argento'yla tamamlanmış oluyordu. Asia bu konuyla ilgili olarak o kadar çok soru almış olacak ki, daha soruyu bitirmeden lafı ağzımızdan alıp "Eh 'Suspiria' ile neredeyse yaşıtım ve üçlemenin ikinci filmi 'Inferno'yu da çok seviyorum. İki filmin de büyük hayranıyım. Babamın bu senaryoyu yazdığını ilk öğrendiğimde hemen alıp okudum ve bu filmde beni oynatmasını ona ben önerdim. Çünkü senaryo uzun zamandır yazdığı en iyi senaryoydu ve birlikte film yapmak için bir daha bu kadar güzel bir fırsat elimize geçmeyebilirdi" diyerek cevabı yapıştırıverdi. Aslında bu konuda konuşurken her zamanki çatallı ses tonundan aniden bir genç kız ses tonuna geçiş yapıyor ve söyledikleri, DVD'lerdeki oyuncu röportajlarındaki

Asia Argento, DJ'lik yaparken profesyonel DJ'lerin aksine hazır bir seti takip etmiyor ve o anki ruh haline uygun şarkılar çalarak insanları havaya sokmayı amaçlıyor diyebiliriz. Zaten kendisini hiçbir zaman bir müzisyen olarak görmüyor....

mesleki profesyonellikle yapılmış açıklamalardan birine benzemiyordu. Yeniden annesiyle birlikte çalışmaktan, dahası ailesiyle bir nevi barış imzalamaktan memnun gibiydi. Bu sırada Asia şarapla birlikte çay içiyordu. Bu enteresan kombinasyonu izlerken yüzümüz nasıl bir ifade aldıysa, Asia bize gülümseyerek, bir şarabından bir çayından içmeye devam etti. Laf, aktrisin rol aldığı ve festivalde de gösterilen "Marie Antoinette"e geldi. Bizim şahsi fikrimizce, filmin The Cure, Gang Of Four, New Order ve Aphex Twin gibi grupları içeren soundtrack'i, tam da Asia Argento'ya göre bir çılgınlıktı ve Asia bir tarihi film çekse, muhtemelen filmin soundtrack'i, aynı mantıkla oluşturulurdu. Bunu ona söylediğimizde, tam olarak filmdeki grupların şarkılarını tercih etmeyebileceğini (içlerindeki bazı şarkıları çok sevse de) ama tarihi filmlerin, müzelerdeki tabloların konuşan halleri gibi olmasından, insanların bugünde değil de geçmişte yaşıyormuş gibi davranarak film yapmasından ne kadar sıkıldığını ifade etti. Bunun için verdiği örnekse ilginçti. Filmin bir sahnesinde Argento'nun canlandırdığı Madame Du Barry, asillerle yemek yerken aniden geğirir. Bu gayet doğal bir insan davranışıyken, asillerin verdiği tepkiler inanılmaz derecede abartılıdır. Argento "Filmin günümüzde çekildiğini hepimizin bir oyuncu olduğunu nasıl olsa biliyoruz, o zaman neden aynı duyguyu verebilecek günümüzün şarkıları filmde yer almasın" diyor haklı olarak. Bu şarkıların filmde yer almasına şaşıranları ise, Madame du Barry'i geğirdiği için suçlayanlarla bir tutuyor elbette. Karakterini kendi personasıyla ne denli özdeşleştirdiğini ise anlamak zor değil. Aktris, Sofia Coppola'nın tarihi film mantığını modernize ettigini, bu yüzden de onu takdir ettiğini söylüyor. Yaptığı şeyin çok önemli olduğunu düşünüyor.

Söz, her zaman arızalı karakterleri canlandırmasına geliyor. Bu durumun kendisine gelen film tekliflerini nasıl etkilediğini soruyoruz ve işte o andan itibaren sohbet daha da eğlenceli bir hal alıyor. Asia "xXx"de rol aldıktan sonra herkesin kendisini kıç tekmelerken ve ateş ederken görüneceği filmlerde yer alacağını sandığını, entel dantel filmlerde rol alınca ise sanat sepet filmlerinde arz-ı endam edeceğini sananların olduğunu söylüyor. Ancak aktris, kariyerinin gidişatını "Benim karmam" diyerek açıklıyor. "Cehennemden gelen kaltakları, fahişeyi (Marie Antoinette), uyuşturucu bağımlısını, vampiri, katili hatta üç defa da striptizciyi canlandırdım. Bunlar benim karmam sanırım, benim hem lanetim hem de şansım. Bir keresinde iyi bir polisi oynamıştım. İyi bir kızı. O zaman o kadar sıkılmıştım ki, size anlatamam..." sözleriyle de, durumdan hiç rahatsız olmadığını artık kesin ve de net olarak tüm dünyaya duyurmuş oluyor.

Yaptığı tek iş aktrislik değil. Video klipler de çekiyor Argento. Marilyn Manson'ın iki ve Placebo'nun bir şarkısına klip çekti. Favori klip yönetmenini sorduğumuzda gayet net bir cevap alıyoruz: "Spike Jonze! Aslında 10 yıldır televizyon izlemiyorum. Evimde de televizyon yok. O yüzden yeni klipleri izleyebildiğim söylenemez. Ama aldığım DVD'lerden bazı şeyleri takip ediyorum ve bence Spike Jonze çağımızın Leonardo Da Vinci'si. Gerçek bir deha"... Argento'nun çektiği son film, 2004 yapımı "Aldatan Yürek"ti. Bu filmin uyarlandığı roman ise J. T. LeRoy adlı bir yazara aitti, bir çocuğun korkunç geçen çocukluğuna odaklanan hikaye, rivayete göre yazar J. T. LeRoy'un kendi çocukluğuydu ve Argento bundan çok etkilenmişti. Gelgelelim, 2006 yılında bu romanın kahramanı ve yazarı LeRoy'un uydurma olduğu ortaya çıktı. Ancak film çoktan çekilmiş hatta bağımsız film arenasında kendine hayranlar da edinmişti. Aktrise bu filmin naçizane hayranlarından olduğumuzu ve kitabın sahte çıkmasının umurumuzda olmadığını söylediğimiz de "Hah işte! Kesinlikle üzgün değilsiniz değil mi? Nedense insanlar bu olayı öğrendiğimde kriz geçireceğimi düşündüler. Halbuki böyle bir şey olmadı. Bence sahte bir isimle herkesi bu hikayeye inandıran Laura Albet'in yaptığı son derece zekiceydi. Ayrıca bu kadar korkunç bir çocukluğu bir insanın yaşamamış olduğunu öğrenmek beni rahatlattı bile diyebilirim. Büyütülecek bir şey yok. Baktığınız zaman bütün hikayeler, bütün filmler ve bütün romanlar "fake"! Yani hepsi bizim ürettiğimiz hislere dayanıyor. Haliyle romanın sahte çıkması kitabın duygusundan benim filmimin duygusundan hiçbir şey çalmadı. S..tir et gitsin..." diyor. Sonuna kadar haklı olduğunu söylüyoruz kendi filmleri arasında "Aldatan Yürek"in favorimiz olduğunu belirtiyor, kendisinden muzır bir gülümseme daha alıyoruz hediye olarak... Yönetmenliğe devam edip etmeyeceğiyle ilgili olarak aktris, film çekmenin çok zor ve uzun bir süreç olduğunu, o sırada başka işlere odaklanamadığını, bu nedenle de bir film çekeceğim diye sersefil olmaktansa filmlerde rol almayı, şehir şehir gezerek DJ'lik yapmayı, misafir olarak ağırlanıp şımartılmayı tercih ettiğini söylüyor. "Bu sonsuza kadar sürmeyecek elbette" diye de ekliyor... Birol Ünel'le birlikte oynadığı ve Tony Gatlif'le birlikte çalıştığı "Transylvania" ise tuhaftır, aktrisin "Kariyerimin en nadide parçası" dediği bir film. Tony Gatlif'in bizce bir efsane olduğunu söylüyoruz, onunla çalışmanın nasıl bir şey olduğunu soruyoruz. Cevabı yine net ve çarpıcı: "Babam dahil birçok önemli yönetmenle çalıştım, ama Tony kesinlikle ama kesinlikle çalıştığım en iyi yönetmen. Bir defa çekimler bir yıldan fazla sürdüğünden artık film organik bir parçanız haline geliyor. Size senaryo vermiyor, ama kesinlikle her şeye hakim oluyor. Onun çalışma sistemi bu. Kesinlikle çalıştığım en iyi yönetmen." O sırada konsere çok geç kalmış olduğu için Asia gitmek zorunda ve İKSV'den Ayşe Bulutgil sürekli saati gösterip, son soruyu sormamızı istiyor. Eh, son sorumuzla birlikte bir de sürprizimiz var ona aslında. Tony Gatlif'in filminde rol aldıktan sonra, çingene müziği hakkında ne düşündüğünü soruyoruz "Bayılırım!" deyiveriyor. Yanımızda getirdiğimiz "Selim Sesler ve Grup Trakyanın Sesi, Keşana Giden Yollar" albümünü hediye ediyoruz. Bu noktadan sonra dostane ve samimi başlayan söyleşi iyiden iyiye sıcak bir hal alıyor, ayrılırken birkaç kez sarılıp birbirimize "Çav!" diye uzaklardan bağırıyoruz. Asia, Babylon'daki DJ setinde, daha sonra "Marie Antoinette"in festivaldeki gösteriminden sonraki partide ve bir cumartesi gecesi, Dirty adlı bir kulüpte karşımıza çıkıp hayranlarıyla, bizimle dans edene kadar yollarımız ayrılıyor. Ciao bella!

Aktrisin DJ setinde, New Order'dan, Rage Against The Machine'e kadar birçok grubun parçası yer aldı.

"Beethoven'ın dünyaya meydan okuyuşu hoşuma gitti"

20'den fazla filmde rol alan ödüllü oyuncu Ed Harris'i, 2006 Uluslararası Toronto Film Festivali'nde yakaladık. Geçtiğimiz ay gösterime giren "Beethoven'ı Anlamak" filminde ünlü besteciyi canlandıran 57 yaşındaki aktör filmin galası öncesinde sorularımızı yanıtladı.

KEREM AKÇA

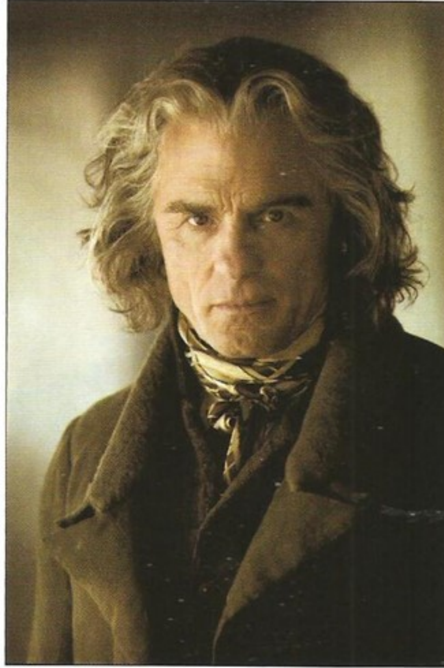
Klasik müzikle nasıl bir ilişkiniz var?
Hep iyi bir radyo dinleyicisi oldum. Özellikle küçükken, birbirinden farklı müzik türlerini dinlerdim. Kendime göre müzik dünyasını takip ediyordum yani. Belli bir görüşüm vardı. Zaman zaman konserlere de gidiyordum. Yine de kendimi büyük bir müziksever olarak tanımlayamam.

Peki bu filmde Beethoven ve müziğiyle nasıl bir ilişki kurdunuz?
Agniezska bu filmin senaryosunu yolladığında, okudum ve anında evet dedim çünkü Beethoven karakterinin dünyaya meydan okuması hoşuma gitmişti. Zor ve güçlü bir oyunculuk gerektirmesi de beni korkutmadı. Bu, filmi çekmeye başlamadan 1 yıl önceydi yaklaşık olarak. O andan itibaren role hazırlanmak için, kendimi klasik müzik ve özellikle Beethoven eserlerini dinlemeye adadım. Bu, benim için çok büyük bir yolculuktu.

Çocukluğunuzda siz de müzikle uğraşmıştınız, değil mi?
O zamanlar okuldaki orkestramızda, daha doğrusu grubumuzda korno ve tuba çalıyordum. Zaman zaman klasik müzik de çalıyorduk, ama tarzımız genelde daha farklıydı. Klasik müzik dinliyordum, ama hayranı değildim. Aynı zamanda, hem Bob Dylan hem de Ludwig Van Beethoven dinleyebiliyordum.

Filmden önce Beethoven'ın hayatı hakkında bilginiz var mıydı?
Çok az ama sonradan araştırarak çok şey öğrendim. Kendi zamanının en önemli müzisyenlerindendi. Neredeyse bütün eserlerini dinledim. Her eseri için, farklı orkestra şeflerinin çalıştığını gördüm. Bütün bunların performansıma çok önemli katkıları olduğunu söyleyebilirim.

Ünlü ressam Jackson Pollock'un hayat hikayesini anlatan "Pollock"da (2000) hem yönetmenlik yapmış, hem de ressamı canlandırmıştınız. Beethoven da Pollack da az konuşan ve yalnızlıktan mustarip dahiler olarak anılırlar. İki adamın hayatı arasında benzerlikler görüyor musunuz?
Belli benzerlikler kurulabilir. Örneğin

Beethoven'ın da Pollock'ın da aynı yönlerini takdir ediyorum. Her ikisi de, bir şey yaratmak için duygularını kullanıyor. İçlerinde olan biteni, sanatla su yüzüne çıkarıyorlar. Bütün dünya onlara karşı olmasına rağmen, yüreklerinden geçeni ve isteklerini izleyerek sanatlarını icra ediyorlar. Bu adamların merhametlerini ve verdikleri mücadeleyi takdir ediyorum. Özellikle de, ihtiyaçları olan şeyleri yaratma güçlerini...

Pollock ve Beethoven'ın hayatıyla kendi hayatınız arasında bir bağ kurdunuz mu?
Benim de onlar gibi bir ailem var. Bu, benim için önemli. Çalışırken, kendi isteklerimden çok izleyicilerime ve aileme karşı sorumluluklarım öne çıkar. Özellikle, Jackson Pollock için de bu böyleydi. Aslında hayatımda ailemden zadece iki insan var. Pollock ve Beethoven'a da onlar kadar yakın hissettim kendimi. Onlara benziyorum aslında. Ben de hayatta sorumluluklarını ihmal etmeden başarıya ulaşan bir oyuncuyum...

Beethoven, bestelerini yazarken çok duygusal davranıyordu. Sizce, bu yaklaşımının onun sanatına ne gibi bir katkısı oluyordu?
Beethoven, statüsüyle öne çıkarılan bir bireydi ama bundan büyük ölçüde rahatsızdı ve insanların bunu bilmesini istemiyordu. 31 yaşındayken, dünyada hayat ve müzikle sosyal bir ilişki içine girip yükselmek istiyordu. Her zaman, müziğini toplumla ilişkilendiriyordu. Neredeyse müziğini icra etmek için kendini bir oyuncuya dönüştürüyordu. Bu da onun farklı kılıyordu. Bu beceriye sahip olduğu için Tanrı'ya minnettardı. Bu onu sıradan bir müzisyenden daha romantik kılıyordu. 9. Senfoni'nin, bu açıdan da mükemmel olduğunu düşünüyorum.

Filmde, Beethoven'ın müzikal performanslarına yer veriliyor. Beethoven'ın müziklerini kullanmak için nasıl bir çalışma gerçekleştirildi?
Farklıydı. Pollock'u yaratmak için yıllarca çalışmak zorunda kalmıştım. Sonunda onu, kendi tarzımla perdeye taşıdım. Burada ise, önemli bir orkestra şefinden eğitim aldım. Ayrıca bir besteci ve ünlü bir Fransız şef de bana yardımcı oldu. Bu, Pollock'ta olduğundan çok farklı bir çalışma ortamıydı. İlk kez besteyi elime aldığımda kendi kendime: 'Yandık' dedim. Önce bölümlere ayırarak analiz ettim. Şarkıları, parça parça dinledim. Çok karmaşıktı. Bunun için çok fazla zaman harcadım. Sonrasında, orkestrayla ek bir çalışma daha yaptım.

Şu ana kadar hiç canlı Beethoven senfonisi izlediniz mi?
Bir kere Chicago'da 9. Senfoni'yi izlemiştim. Çok etkileyiciydi.

Agniezska Holland ile çalışmak nasıldı?
Göreceli bir soru bu aslında. Diane ile ilişkim çok kuvvetliydi filmin yapısı içinde. Çok iyi bir iş çıkardık. Agniezska da oyuncuları serbest bırakan bir yönetmen. Bu filmin, seks ve şiddet içermemesi ve daha çok duyguların üzerine gitmesi, onu sette daha pozitif kıldı galiba.

Atilla Dorsay
al.dorsay@superonline.com

Benim için festivalden kimi zirveler... Ve de uçurumun dibi

Bir festival daha geldi geçti. Ama öylesine parlak bir yıldı ki... Belki çok ünlüler gelmedi, ama filmler çok iyiydi ve önümüze inanılmaz zenginlikte bir yelpaze getirdiler.

A Seyirci sayısı müthiş artış gösterdi: geçmiş yılların 100 bini ancak aşan seyircisi, bu yıl 170 binlere dayandı. Ve görebildiğim kadarıyla, yepyeni bir seyirci kazandı festival; buna yarattı da diyebiliriz. On binlerce genç insan, belki ilk kez festivalin tadına vardılar. Gerçi bizler tanıdık yüzler görememekten yakınmadık değil. Ama artık gençlere seslenmeyen, onlara dayanmayan hiçbir girişim başarılı olamaz. Özellikle sanatta... Dolayısıyla, bu yenilenmeyi çok olumlu bir gözle görmek gerek. Üzüldüğüm tek şey, eski bir geleneğin, beğenilen filmleri alkışlama geleneğinin bu yıl kaybolması oldu. Biz eskiden bunu yapardık. Şimdinin gençleri niye filmleri alkışlarıyla -veya gerekirse yuhalamalarıyla- değerlendirme yoluna gitmiyorlar? Bu çekingenlik neden?
Gelelim en iyilere ve de en kötülere. En beğendiğim 10 ve beni üzen 5 filmi toparlamaya çalışacağım.

Benim için gerçek sürpriz olanlar

"Kalpler"

● Önceden gördüğüm birçok iyi filmin yanısıra, festivalde keşfettiklerim arasında kimi ustaların filmleri var. 84 yaşındaki Alain Resnais'nin gözde yazarlarından Alan Ayckbourn'dan uyarladığı **"Kalpler"**, yalnızlıklarına çare bulmaya çalışan bir avuç insanın sürekli kar altındaki bir Paris'te yaşadıklarını anlatıyor. Karmaşık insan ilişkileri, inanılmaz bir yumuşaklıkla ve de yağan kar motifiyle birbirine bağlanıyor, kahramanların hepsini çok yakından tanıma izlenimi doğuyor. Ve büyük usta, hala formda olduğunu gösteriyor.

"Güz Bahçeleri"

● Bir başka usta, uzun süredir Fransa'da yaşayan Gürcü Otar Iosseliani, son filmi **"Güz Bahçeleri"**nde amansız alayını bu kez Fransız politikacılarına uzatıyor ve bir görev değişimi sırasında, eski ve yeni bakanların yaşadıklarını anlatıyor: son derece kendine özgü o eşsiz mizahıyla...Bakanın yaşlı annesinde büyük oyuncu Michel Piccoli'yi bulmak, filmin en büyük sürprizlerinden biri!...

● Bir başka usta, Macar Istvan Szabo bu kez daha alçakgönülü bir film yapıyor ve bize, ülkesinde klasik sayılan bir romandan yola çıkarak, 1930'lardaki bürokrasi yozlaşmasını anlatıyor. Alaycı, insancıl, yer yer gerçekten tuhaf bir mizah duygusuna erişen filmi **"Akrabalar"**la... Ama bu türde, daha önce görmüş olduğum için gitmediğim Çek Jiri Menzel'in **"İngiliz Kralına Hizmet Ettim"** filminin bir adım önde olduğunu da söylemeliyim.

● Çin sineması aldı başını gidiyor. Ve çok farklı bir kültürün bu taze ürünleri, ilk başta insanı biraz irkiltse de, sonunda avucunun içine almayı başarıyor. 37 yaşındaki Jia Zhangke'nin 2006 Venedik Altın Aslan'lı filmi **"Durgun Yaşam"**, bir

"Durgun Yaşam"

baraj inşaatı için yıkılmakta olan bir köyde, evliliklerinin kaderini saptamak için buluşan iki çiftin öyküsünü anlatıyor. İnsan hikayeleri yeterince ilginç, ama ayrıca gerçekten yıkılan köyün hikayenin dramatik yapısı içine organik biçimde yerleşmesi şaşırtıcı . Belki Antonioni'nin az bilinen **"Çığlık- Il Grido"** filminden beri böylesine bir hikaye-fiziksel mekan uyumuna tanık olmamıştım.

● **"Yalnız Yatmak İstemiyorum"**, Malezya kökenli Tayvanlı yönetmen Tsai Ming-Liang'ın son başyapıtı. Yıllar sonra ülkesine dönen yönetmen, başkent Kuala Lumpur'un sokaklarında ve izbe evlerinde yaşanan karmaşık bir ilişkiler bütününü anlatıyor. İşsiz bir Çinli, onu iyileştirmek üzere evine alan Bengladeş'li bir göçmen ve çekici bir garson kız, filmin ana kahramanları. Yine uç noktaya varan cinsel ve ruhsal bunalımlar, sürekli bir arama tutkusu, sanki bir modern psikiyatr tarafından delik-deşik edilen insan ruhları. Zor ve acı veren bir film.

"Ben Bir Robotum... Ama Sorun Değil"

● Koreli Park Chan-Wook ise son filmi **"Ben Bir Robotum...Ama Sorun Değil"**de yüksek dozda şiddete ve Amerikan sinemasını stilize etme çabasına dayalı filmleri yerine, "çocukları için çektiği" hoş bir fantezi sunuyor. İki akıl hastası arasında geçen bu uçuk ve uçarı film, sanki

Michel Gondry ve Charles Kauffman damgalı Batı filmlerine Kore'den bir yanıt. Ama bence çok daha sempatik ve şiirsel olanı...

● Yeniden Avrupa sinemasına dönersek, İngiliz yönetmeni Roger Michell'in **"Venüs"**ü beni çok heyecanlandıran bir diğer film oldu. Aslında hazırlıklıydım: yaşlı adam-genç kadın aşkı **"Mavi Melek"**ten beri çok işlenmiş bir temaydı, deneyimli Peter O'Toole da elbette usta işi bir oyun çıkarmıştı. Yine de filmin bu denli hüzünlü ve oyun düzeyinin bu kadar yüksek olacağını ummamıştım. Ve bu küçük mücevher de bence festivalin en iyi anıları arasına yerleşti.

● Alman yönetmeni Volker Schlöndorff, yeni filmi **"Grev"**de sanki Eisenstein'in ünlü filmine gönderme yapıyor. Kahramanı Agnieszka, Polonya'nın ünlü Gdansk tersanelerinde yıllar boyu çalışmış, en ağır işleri yapmış, sayısız kez Yılın Emekçisi seçilmiş bir kadındır. Ama komünizmin diktatörce yüzü onu da işinden eder. Ancak bu olay, ülkede bir grev dalgası başlatacak ve ardından ünlü Solidarnosc eylemi ve de Lech Walesa gelecektir: yani komünizmin yıkılmasına giden en önemli siyasal-toplumsal olaylardan biri. Bu sakin ve sade film, kimi zaman en küçük bireylerin bile tarihi değiştirme yönünde nasıl önemli bir rol oynayabileceğini gösteriyor.

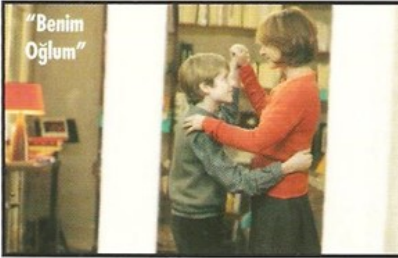
● Ve iki Amerikan yapımı. Tom DiCillo'nun **"Delirious- Delicesine"**si sanatçının pek sevdiği tarzda bir **"şöhret masalı"**. Bir 'paparazzi' fotoğrafçıyla yanına sığınan deli fişek ve oyuncu olma hayalleri kuran bir genç adamın imkansız dostluklarını anlatan film, kimi Hollywood klişeleriyle Amerikan bağımsız ruhunun eşsiz bir karması gibi duruyor ve keyifle izleniyor.

"Delicesine"

● Çifte Oscarlı yönetmen Barbara Kopple'ın son dönemdeki yardımcısı Cecilia Peck'le birlikte kotardığı filmi **"Dixie Chicks: Kapa Çeneni de Şarkı Söyle"**, yaman bir belgesel. Kendi halindeki kadınlardan oluşan country müzik gurubu The Dixie Chicks'in solisti Natalie Maines'in Londra'daki bir konserde başkan Bush aleyhine söylediği bir cümle yüzünden ABD'de nasıl başının derde girdiğini anlatan film, Amerikan toplumuna ve demokrasisine tokat gibi çarpıyor. Müzikle siyasetin ve gerçeklerle hayallerin çok hoş bir kıvamda birleştiği film, türünün en iyi örneklerinden.

Ortadaki filmler... Ve de en kötüleri

Ara yerde duran birçok film var elbette. Sırası geldikçe söz edeceğimiz... **"Walker-Entrika"**dan **"Hollywoodland"**e, **"2.37"**den **"Su"**ya, **"Beethoven'i Anlamak"**tan **"Vitus"**e, **"Moliere"**den **"Sihirli Flüt"**e, **"Ermenistan'a Yolculuk"**tan **"Kayıp Yıldız"**a, **"Falafel"** den **"Akama"**ya, **"Garpastum"**dan **"Prag"**a... Ama isterseniz iyi ile daha az iyi arasında değişik yerlerde duran bu ilginç filmlerden çok, festivalde benim için en büyük hayalkırıklığı yaratan beş filme değineyim. Çünkü beğenmediklerimiz, beğendiklerimizin kriterlerini de ortaya koyan ve doğrulayan önemli bir seçimdir ve bunu açıklamak da sinemasever okur için yeterince ilginç olabilir.

"Benim Oğlum"

● **"Benim Oğlum"**. Aslında festivalin en beğenilen filmlerinden biri olan bu Fransız yapımı, bana son derece itici ve üstelik yanlış geldi. Martial Fougeron'un karşımıza getirdiği anne tipinin hemen hiçbir gerçekliği yok. Bu, "oğlunu sevgisiyle boğan bir anne" değil, düpedüz bir ruh hastası. 12 yaşındaki bir çocuğa öylesine işkence yapmak, öylesine acımasızca dövmek hangi annenin işi olabilir? Öyle anneler de var elbette, ama o ayrı bir konu, ayrı bir tema. Bizi inandırmaya çalıştıkları gibi "aşırı şefkat hikayesi" değil!...

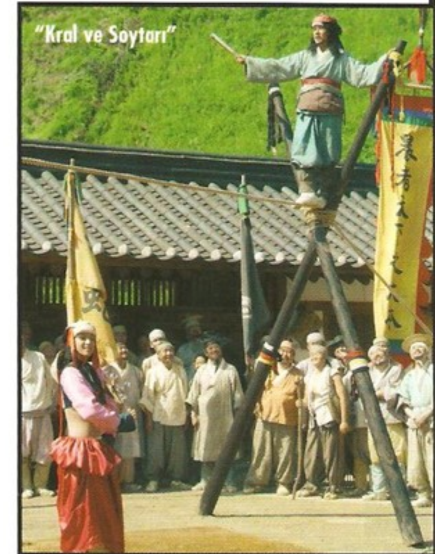
● **"Düğünden Sonra"**. İyi filmlerini gördüğümüz Danimarkalı kadın yönetmen Susanne Bier'in filmi melodramın dayanılmaz çekiciliğine kapılmış bir yapım. Ama bu öylesine bir kapılış ki, yönetmen her türlü ölçüyü, sükuneti ve soğukkanlılığı unutmuş, sanki illa da ağlatmak için elinden geleni ardına koymamış. Bu isyan ettirici film, aslında melodram türüne de bir saygısızlık. Bier'e ceza olarak, yine bu şenlikte oynayan Douglas Sirk başyapıtı **"Imitation of Life- Zehirli Hayat"**ı 10 kez izleme zorunluluğu getirilmeli!...

● Bir başka dayanılmaz film de Darren Aronofsky'nin **"The Fountain- Kaynak"** yapımı. **"Pi"** ve **"Bir Rüya İçin Ağıt"**ın yönetmenini hangi

"Kaynak"

aşk böceği ısırmış da bu filme sıvanmış? Sözüm ona aşkın zaman içindeki ölümsüzlüğünü göstermek için üç ayrı zamanda geçen ve hepsinde bir erkeğin sevdiği kadını ne yapıp edip kurtarma çabasını anlatan film için aklıma gelen tek bir sözcük var: gülünç. Evet, mistik ve fantastik soslu Amerikan aşk filmleri türünün belki en acayibi ve kuşku yok ki en kötüsü.

● **"Ağustos Günleri"**. İşte yine kimilerinin pek sevdiği, ama benim nefret ettiğim bir film. İspanyol yönetmeni Mark Recha, bu filmde yeni bir tarz yaratmayı deniyor: bir dış sesin eşliğinde bir şeyler anlatmak ve de anlatılanları hiç görselleştirmeden başka şeylere geçmek. Yani, sinemanın asıl tabiatına tümüyle ters düşen bir deneme. Bunu yapmak için yürek ister, yetenek ister, hatta deha ister. Onların hiçbirine sahip olmadığı için de, filmi bir mezuniyet denemesi veya müsamere izlenimi veriyor. Ve de görkemli bir sıkıntı...

"Kral ve Soytarı"

● **"Kral ve Soytarı"**. Aslında bu bölümde olmaması gereken hayli hoş bir hikaye, ilk başlarda insanı büyüleyen bir film. Ne yazık ki Koreli yönetmen Lee Jun-İk, 16. yüzyılda bir kralın bir travestiye olan tutkusunu anlatan bu hikayeyi bir noktadan sonra öylesine abartıyor, öylesine bir egzotizm merakına teslim oluyor ki, çok güzel olabilecek bu film kaba bir komediye dönüşüyor. Gerçekten yazık!...

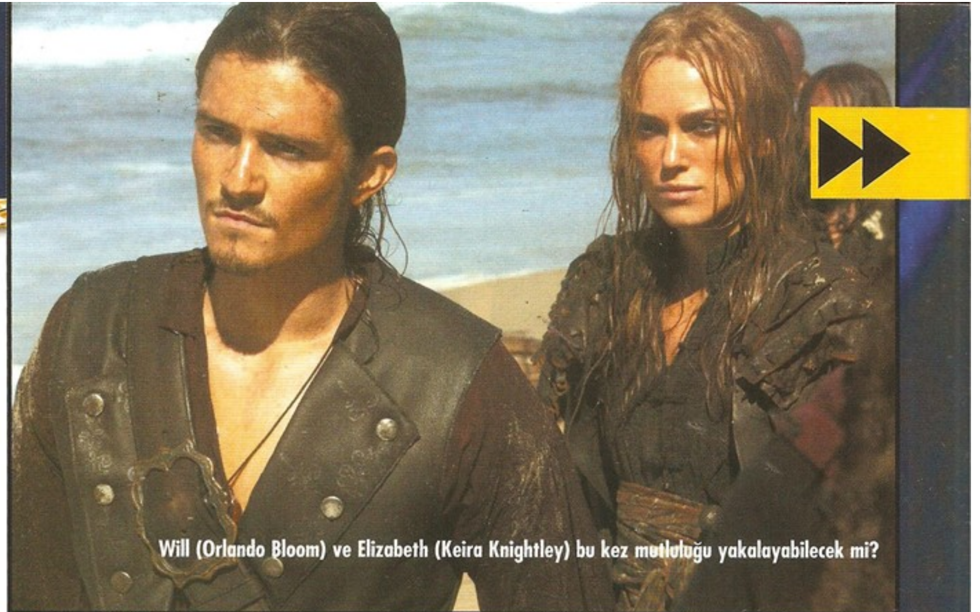

JACK SPARROW'LA SONUNA KADAR!

Korsan filmlerini diriltip yepyeni bir solukla beyazperdeye taşıyan serinin, merak ve sabırsızlıkla beklenen son halkası "PIRATES OF CARIBBEAN: AT WORLD'S END" (Karayip Korsanları: Dünyanın Sonu), tüm dünyayla aynı anda ülkemizde de gösterime giriyor. Bu filmle bir üçleme sona ermekle birlikte, yeni bir devam filminin çekileceğine dair şimdiden söylentiler dolaşmaya başladı. Johnny Depp'in kendine özgü üslubuyla ete kemiğe büründürüp bir fenomene dönüştürdüğü Kaptan Jack Sparrow'u ikinci filmin sonunda Kraken canavarına kurban eden Elizabeth Swann ve Will Turner, onu kurtarmak için bir kez daha kötü adamlarla işbirliğine girmek zorunda kalacaklar.

EBRU ÇELİKTUĞ

İlk kez İ.Ö 13. yüzyılda Ege'de varlıklarından bahsedilen korsanların en şaşaalı dönemleri, 1560-1760 yılları arasında, Doğu Asya ve Karayipler'de geçmişti. Şansını denizde arayan insanlar manasına gelen Yunanca "peira" kelimesi, Latince "pirata" ve İngilizce "pirate" kelimelerinin kökünü oluşturuyor. En ünlü korsanların başında, adına romantik hikayeler ve halk şarkıları üretilmiş olan Roberto Cofresi geliyor. Karayip korsanlarının dillere destan maceralarına mekan olan yerlerin en ünlüsüyse, bugünkü Haiti'nin parçalarından biri olan Tortuga Adası. (Şekli bir kaplumbağaya benzediği için Turtle Island olarak adlandırılmış). Korsanlarla ilgili kurulan mitler pek de gerçeği yansıtmıyor aslında. Çoğu asla servet sahibi olamıyor, besinsizlikten kırılıyor (iskorbüt çok yaygınmış) ve berbat hayat şartlarında yaşayıp, sokaklarda hiç uğruna çıkan kavgalarda can veriyorlar. Hep ulaşılması gereken bir hazine söz konusu ve tabii bunun için de maceradan maceraya koşuluyor. Oysa genellikle onların toplum kurallarına uymayan, bürokrasi karşıtı, uslanmaz asiler olarak mitleştirildikleri bir gerçek. Özellikle rock müzisyenleri bu imgeden fazlasıyla esinlendi. Korsan kostümleri ve aksesuarları rock modasını şekillendirdi: renkli boncuklar, beyaz bol dökümlü gömlekler, dar blue jean'ler üzerine çekilen tokalı çizmeler, kalın kemerler, bandanalar ve tabii dövmeler, küpeler, piercingler. Johnny Depp de, Karayip Korsanları serisinin sevilen korsan karakteri Jack Sparrow'u, hayranı olduğu dostu Keith Richards'tan ilham alarak oynadı. "Keith, yıllardır hayran olduğum biri" diyor bir röportajında. "Onu taklit etmek veya bir karakter çalışması olarak ele almak istemedim; sadece ona bir selam yollamak istedim, değerinin farkında olduğumu göstermek için. 18. yüzyıl korsanlarını ele alırken, onların ne kadar da rock yıldızları gibi olduğunu düşündüm ve hala yaşayan en büyük rock starı kim diye kendime sordum. Bence Keith Richards'tı. Keith'te biraz korsanlık da yok değil!" Aslında Johnny Depp, ikinci filmde Richards'ın oynamasını çok istemişti ama hikayede Richards'a ait bir bölüm yazmak üçüncü filmin senaryosunda mümkün olabildi ancak. Bir başka engel de çekimlerle Rolling Stones dünya turnesi tarihlerinin çakışmasıydı. Bu yüzden de "Karayip Korsanları: Dünyanın Sonu"nda kısa ama esprili bir rolde izleyeceğiz Richards'ı: Kaptan Jack Sparrow'un babası Teague Sparrow rolünde. Bill Nighy'nin yalancısıyız, Keith Richards oynadığı sahnelerde hep sarhoşmuş!

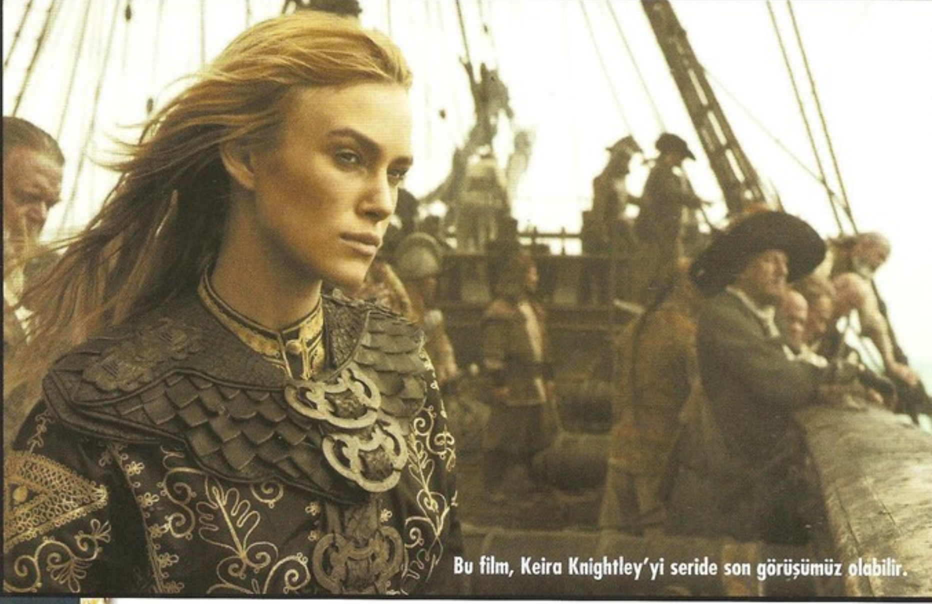

Will (Orlando Bloom) ve Elizabeth (Keira Knightley) bu kez mutluluğu yakalayabilecek mi?

Kaptan Jack Sparrow'un kadınlarla olan ilişkilerinde de çeşitli üçkağıtlar mevcut.

Yönetmen Gore Verbinski, sette Geoffrey Rush ve Johnny Depp ile.

Hikaye nasıl başladı?

2003 yılında, serinin ilk filmi "Karayip Korsanları: Siyah İncinin Laneti", 140 milyon dolarlık yapım masrafını, 305 milyon dolarlık bir gişe getirisiyle kara çevirerek Disney'in son yıllarda en fazla kazandıran projesi olmuş ve serinin devamını garantilemişti. Senaristlerin (Ted Elliott ve Terry Rossio ikilisi) aslında 1990'ların başında hazırladıkları bu "korsan filmi" projesiyle Steven Spielberg bayağı bir ilgilenmiş ve hatta kast üzerine konuşulmaya başlanmışsa da (Jack Sparrow için Bill Murray, Steve Martin ve

Bu film, Keira Knightley'yi seride son görüşümüz olabilir.

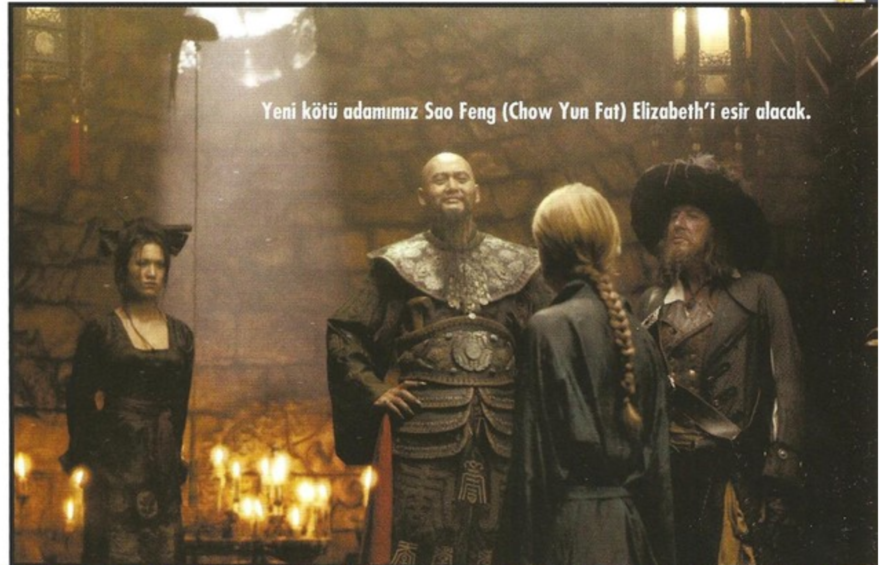
Robin Williams'ın adı geçmiş) Disney yetkilileri, muhtemelen "Cutthroat Island"ın ve yönetmeni Renny Harlin'in başına gelenleri öngörerek, uygun zaman olmadığını düşünmüş ve projeyi geri çevirmişlerdi. Guiness Rekorlar Kitabı'na geçecek kadar ticari başarısızlık yaşatan Harlin, Razzie ödüllerinden "en kötü yönetmen ödülü"nü de kucaklamıştı.

Ama 10 yıl kadar sonra projenin doğuşu gerçekleşmişti. Kilit kadro kuvvetliydi; Johnny Depp uzun zamandır Tim Burton'ın has oyuncusu olmaktan ve ana akımdan uzakta kalarak oluşturduğu kariyerinden birazcık koparak; yarattığı eksantrik Kaptan Jack Sparrow karakteriyle yediden yetmişe pek çok sinema seyircisinin kalbini fethetmişti. Kötü adam Kaptan Barbossa rolündeyse, "Shine" ile en iyi erkek oyuncu Oscar'ını almış, "Quills"de Marki de Sade, "Frida"da Leon Troçki ve hatta Peter Sellers rolüyle binbir suratlı bir oyuncu olduğunu kanıtlamış Geoffrey Rush vardı. Genç aşıklarımızsa, demirci ustası Will Turner rolündeki Orlando Bloom, valinin kızı Elizabeth Swann rolündeyse Keira Knightley'ydi. İki İngiliz oyuncu da neredeyse bu filmle büyüdüler diyebiliriz; çünkü Bloom'u Yüzüklerin Efendisi Üçlemesi'nin Legolas'ı; Knightley'iyse "Hayatımın Çalımı Beckham" (Bend it Like Beckham)da 15 yaşında bir yeni yetme olarak tanımıştık ilk kez.

Hikaye, Vali Weatherby Swann'ın (Jonathan Pryce) kızı Elizabeth'in açık denizde seyrederken bir korsan saldırısından kurtardıkları Will Turner ile tanışması ve boynundaki korsan kolyesini alıp saklamasıyla başlıyordu. Yıllar sonra, birbirlerine aşık olan iki genç, duygularını tam da açıklamak üzereyken, Vali Swann, kızı Elizabeth'in donanma komutanı Norrington (Jack Davenport) ile evlenmesi konusunda baskıya başlamıştı. Her zaman bir kaçış planı olan ve tıpkı soyadının manası gibi (sparrow=serçe) seke seke koşan dalavereci Kaptan Jack Sparrow, bir diğer korsan Barbossa'ya kaptırdığı gemisi Siyah İnci'nin peşindeydi. Barbossa Elizabeth'i kaçırıyor, Will Elizabeth'in, Sparow gemisinin peşine düşüyordu. En arkadan da Norrington ve Vali olup biteni kontrol altına almak için bu kovalamacaya katılıyordu. Bir korsan filminin olmazsa olmazı kılıç dövüşleriyle hareketlenen film, Barbossa'nın çaldığı hazinenin laneti yüzünden, mürettebatıyla ay ışığında iskelete dönüştüğü sahnelerle şaşırtıyor ve bu nedenle de Disney'in ilk kez bir filmi, taşıdığı korku öğeleri sebebiyle 13 yaş altına kısıtlama getiren kategoride yer alıyordu.

Aslında tüm bu aksiyonu sırtında taşıyan tek isim vardı: Johnny Depp. Sparrow'u öyle bir dengede oynuyordu ki, karakterin cinsel tercihi bile seyircinin kafasını karıştıracak iki uçta sarkaç gibi gidip geliyor; yaptığı doğaçlamalarla oynadığı karelerde ışık saçıyordu. Kendini fazla tekrar etmekten hoşlanmayan bir oyuncu olarak, o da Sparrow'u çok sevmişti ki devam filmlerinde oynamak konusunda aksilik çıkarmadı. Kendi çocuklarının Sparrow'a olan sevgisinden başka, her tür sinemaseveri mıknatıs gibi filme çekişi de kendisini kamçıladı. Oynarken aldığı zevki filme de yansıtmıştı. O yıl Akademi Ödülleri'ne en iyi erkek oyuncu dalında aday dahi oldu. (Filmse toplam beş dalda Oscar heykelciğine yaklaştı, ama kazanamadı).

Tabii filmin başarısını sadece Johnny Depp'e bağlamak pek adil sayılmaz; senaristlerin yanı sıra yönetmen Gore Verbinski'nin de hakkını teslim etmek gerekir. "Zor Hedef Fare", "Meksikalı", "Halka" ve Nicolas Cage'li "Fırtınalı Hayatlar" gibi filmleriyle değişik türler arasında dolanırken, aslında ne kadar

Yeni kötü adamımız Sao Feng (Chow Yun Fat) Elizabeth'i esir alacak.

Will Turner ile Jack Sparrow mecburen Kaptan Barbossa ile işbirliği içinde olacak.

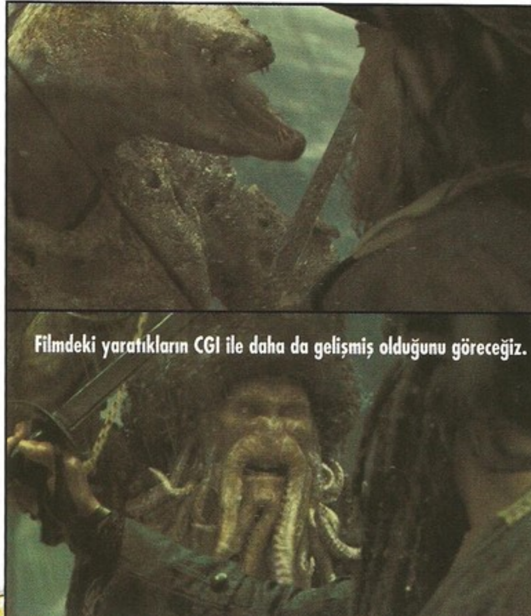
başarılı bir aksiyon yönetmeni olduğunu Karayip Korsanları serisiyle ispatlayan Verbinski, böylelikle Hollywood'un başarılı yönetmenleri arasında yerini alıyordu. Zaten, özellikle üçüncü filmde, Verbinski ve senaristler sadece Johnny Depp'e yaslanan bir hikaye örgüsü kurmamak konusunda dikkatli davranmaya çalışmışlar. İzleyicinin risk alan ve başaran oyuncuları sevdiğini söylüyor Verbinski ve Depp'in Sparrow'da çok özel bir karakter yaratmış olmasının bu derece hayranlık yarattığını düşünüyor: "Eğer Hollywod seyirciye eskimiş karakterler sunmaya devam etse, hiç kimse film izlemeye gitmez".

İkinci film, "Karayip Korsanları: Ölü Adamın Sandığı", Will ve Elizabeth'in düğün hazırlıklarıyla başlıyordu. (Ama gene evlenemeyip, Kaptan Jack Sparrow'un peşinden sürükleniyorlardı!). Hikaye genişlemiş ve yeni karakterler ortaya çıkmıştı. Mesela, korsanlığın kökünü kazımaya meraklı Doğu Hindistan Şirketi'nin Karayipler ayağından sorumlu olan Lord Cutler Beckett (Tom Hollander), deniz hayvanları ve insan karışımı görüntüleriyle Flying Dutchmen gemisi sakinleri ve onların başı, ahtapotumsu Davy Jones (Sadece gözleri ve jestleriyle kendisini fark ettiren Bill Nighy), Will Turner'ın Dutchmen gemisinde mahsur kalmış hüzünlü babası Bootstrap Bill (Stellan Skarsgard) ve büyücü Tia Dalma (Naomie Harris).

"Ölü Adamın Sandığı" da büyük gişe hasılatı kazandı ve 225 milyon dolarlık masrafını çıkarttı. Bilgisayar grafik teknolojisiyle yaratılmış görüntü efektleriyle desteklenen film, kadroyu zenginleştiren karakterleriyle hareketli ve heyecanlı bir aile aksiyonu olma özelliğini korudu. Ve 2007 yılının Akademi Ödülleri'nde bu kez dört dalda aday olup, yalnızca en iyi özel efekt dalındaki Oscar'ı kazandı. "Ölü Adamın Sandığı", ilk filmle bağlarını koparmadı ve Kaptan Barbossa'yı son karede öyküye kattı. Sparrow, Elizabeth tarafından dev canavar Kraken'in ağzına gönderildi ve sıra konusu sır gibi saklanan, tüm dünyada 25 Mayıs'ta gösterime girecek olan üçüncü filme, yani "Dünyanın Sonu"na geldi. Stüdyo, bu kez de beklentiyi artırmak ve merak duygusunu taze tutmak için basına fazla malzeme vermekten kaçındı. Yapımcı Jerry Bruckheimer, kendisiyle yapılan röportajlarda filmin konusuyla ilgili soruları şu sözlerle geçiştiriyordu: "Jack Sparrow'u geri getirme macerası...". Elizabeth'in, azıcık dişiliğini kullanarak Sparrow'u canavar Kraken'e kurban etmesi ve büyücü Tia Dalma'nın çabalarıyla öte dünyadan geri gelen Kaptan Barbossa'nın sürpriziyle biten "Ölü Adamın Sandığı"nın, Sparrow hayranlarını çok da üzdüğü söylenemez. Üçüncü filmin, sevimli kaçık kaptanımızı kurtarma mücadelesi olacağı müjdelenmişti bir anlamda. Buna karşılık, ikinci filmin birinciye kıyasla daha zayıf bir hikayesi olduğunu ve ticari nedenlerle gereğinden fazla uzatılmış durduğunu düşünenler hiç de az değildi.

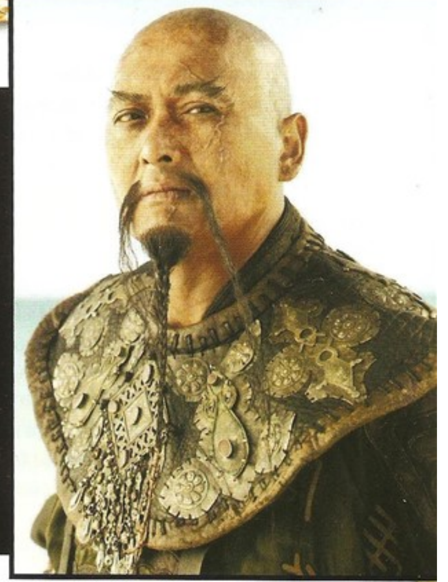
Serinin -şimdilik- son bölümünün adı "Dünyanın Sonu". Bu, iki anlam taşıyor: hem korsanlığın tarihten silinme dönemine, hem de özel bir coğrafi bölgeye gönderme yapıyor.

"Dünyanın Sonu" hakkındaki sır perdesi hala varlığını sürdürse de, çok konsantre bir özetle, hikaye şöyle gelişecek: Elizabeth ve Will, marifetli büyücü Tia'nın yardımına baş vurarak (Tia'nın sanıldığından çok daha yetkin bir büyücü olduğuna serinin bu halkasında şahit olacağımıza dair ipuçları var!) Sparrow'u geri getirmeye çalışırken, kaderin cilvesiyle Kaptan Barbossa ile işbirliği yapmak zorunda kalacaklar; yani kötünün iyisiyle, çünkü karşılarında Davy Jones, Lord Cutler Beckett, Komutan Norrington ve yeni kötü korsan Sao Feng'in oluşturduğu bir ittifak bulacaklar! Bu kez korsanlığın kökünü kazımaya kararlı Doğu Hindistan Şirketi başkanı Lord Cutler Beckett'ın, CGI ile yaratılmış canavarlardan çok daha iblisçe planları olduğu da kulağımıza gelenler arasında. "Ölü Adamın Sandığı"nın sonunda, Elizabeth ve Will, çingene büyücü Tia Dalma'nın yeniden hayata döndürdüğü Kaptan Barbossa ile karşılaşıyordu. Sonuçta Sparrow'u Kraken'den kurtarmak için o suları iyi bilen Barbossa gibi bir denizciye ihtiyaçları vardı. "Dünyanın Sonu"nda, kahramanlarımız hep birlikte Singapur'a doğru yol alarak,

Filmdeki yaratıkların CGI ile daha da gelişmiş olduğunu göreceğiz.

Bu filmin kötü adamı

Bruce Lee, Jet Li, Jackie Chan ve Chow Yun Fat, Hong Kong'da başlayan kariyerlerini dünya çapına yayan oyuncuların kare ası olarak anılıyor. Aslında bunların içinde, Chow Yun Fat, biraz daha farklı durumda: dövüş sanatında diğerleri gibi uzman değil, kılıcı eline ilk kez "Kaplan ve Ejderha"da almış ve Michelle Yeoh ona ders vermiş. John Woo'nun favori oyuncusu, yaklaşık 10 yıldır Hollywood yapımlarında yer alarak hayran sayısını git gide artırmakta. Üçüncü filme kendine özgü stiliyle renk katacağına inandığımız Uzak Doğu sinemasının 52 yaşındaki aksiyon oyuncusu, sinemalarımıza en son "Altın Çiçeğin Laneti" ile konuk olmuştu. "Dünyanın Sonu"nda karşılıklı oynadığı Johnny Depp'ten çok etkilendiğini ve onunla yeniden çalışması için uygun fırsatlar ortaya çıkmasını istediğini söyleyen aktör, "Johnny Depp ile sadece bir sahnemiz vardı ama bu bile ne kadar iyi bir aktör olduğunu anlamama yetti. Eğer devam filmleri çekilirse ve beni davet ederlerse, kesinlikle onunla daha fazla sahnem olmasını isterim" diyor. Bu filmde, efsanevi Çinli korsan Cheung Po Sai'den esinlenerek yaratılan Sao Feng'i, yani kötü adamlardan birini canlandıracak oyuncu, kazınmış saçları, yaralı yüzü ve uzun sakalıyla arzı endam ediyor ve 2003'te rol aldığı "Bulletproof Monk"tan beri ilk kez İngilizce oynuyor.

Çinli korsan Sao Feng'in elinde olan, Sparrow'u bulmalarını sağlayacak haritayı almaya çalışıyor. Donmuş okyanusa varmaları gerekirken karşılarına dev bir şelale çıkıyor. Bu arada Sparrow, Elizabeth ve Will'in önderliğindeki korsanlar tarafından kıstırıldığı yerden kurtulmadan önce, kendisinin farklı yüzleriyle karşılaşmak durumunda kalıyor, bir tür mistik deneyim gibi. Tabii Kaptan Barbossa ile Sparrow aralarındaki ezeli düşmanlığı bir yana bırakıp, daha güçlü bir düşmana karşı birlikte hareket etmek zorunda kalıyorlar: Davy Jones'un kalbini elinde tutan Lord Cutler Beckett ve denizlerin en tehlikeli yaratığı Davy Jones ile mürettebatı güçlü bir ittifak kuruyor çünkü. İki kötünün de amacı, dünya denizlerini korsanlardan temizlemek; bu nedenle yedi denize korku salan dokuz korsan, Brethren of the Coast adlı toplantıda bir araya geliyor. Bu da yeni karakterlerle karşılaşacağımız anlamını taşıyor tabii.

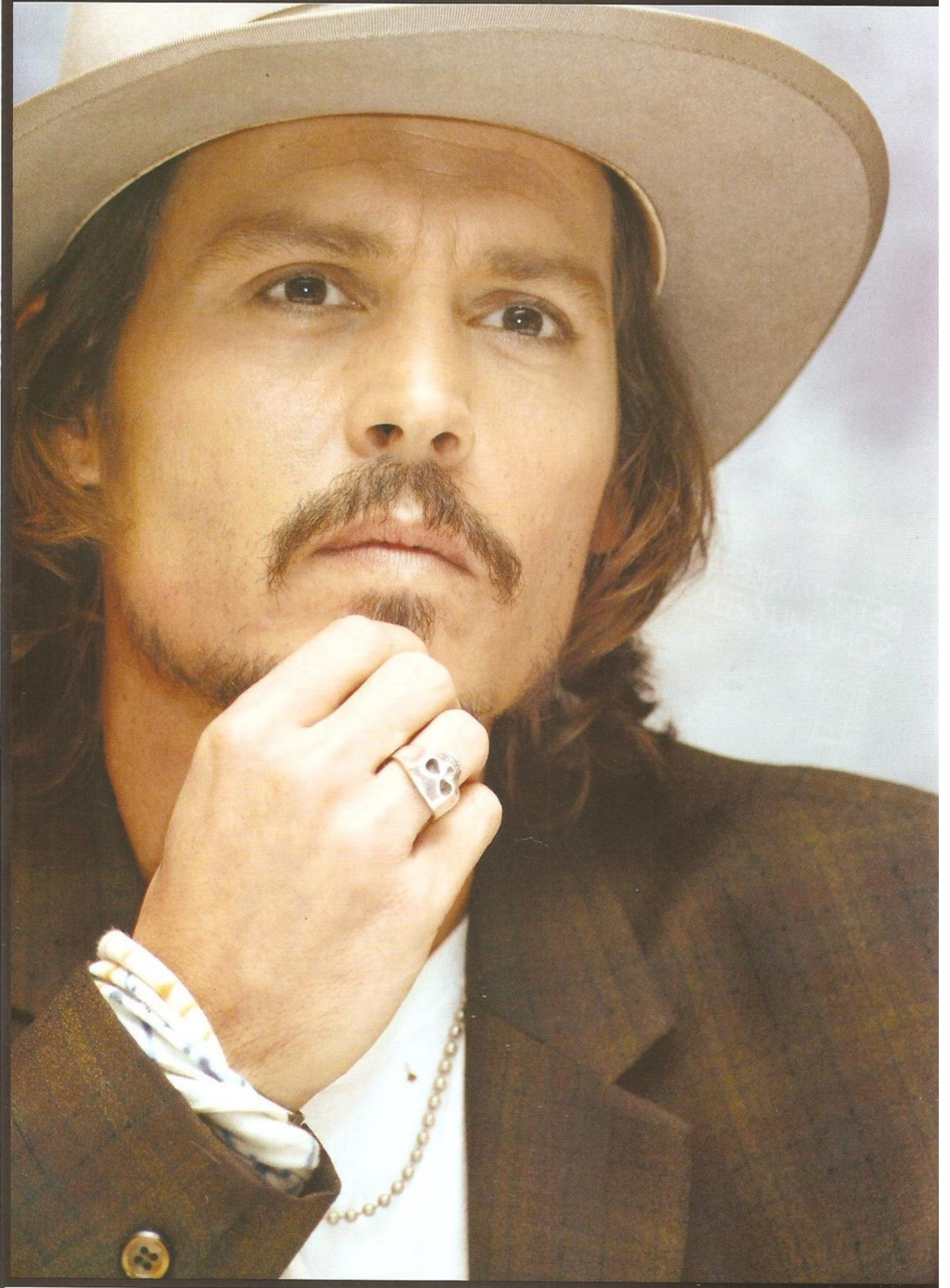
"Dünyanın Sonu", serinin de sonu mu?

Bir süre önce üçüncü filmin senaryo taslağının ilk 57 sayfası internette yayımlandığında yapımcılar, bunların sadece maliyet ve programlama amaçlı ön çalışmalar olduğunu, çekim aşamasında taslağın geliştirilip değiştirileceğini söylemişti. Nitekim çekimler, bitmemiş senaryoyla başladı. Gore Verbinski'yi filmin çekimi kadar uğraştıran bir başka unsur da filmin kurgusu oldu denebilir. Sonu belirlenmemiş senaryoyla çalışmanın bedeli, üç saatlik filmi normal bir film süresine indirmeye çalışmaktı. (Filmin süresi, dergimizin çıkış tarihinde bile belirsizliğini korumaktaydı).

1990'ların başında kardeşiyle beraber Photoshop'u geliştiren, Karayip Korsanları'nın özel efekt uzmanı John Knoll, serinin ikinci filminde yapmadıkları pek çok şeyi, üçüncü filmde yapacaklarını söylüyorlar: "İkinci film daha çok karakter merkezliydi. Olaylar Davy Jones'un mürettebatıyla Jack arasında gelişiyordu. Pek fazla gemide geçen çatışma yoktu, buna üçüncü filmde daha fazla yer vereceğiz". Yeni CGI destekli yaratıklar konusundaysa, taze gelişmeler olduğunu söylüyor Knoll. Özellikle Bill Nighy'nin canlandırdığı Davy Jones'un dijital açıdan daha da zenginleştirildiği konuşuluyor.

Son iki filmin prodüksiyon harcamalarını kısmak amacıyla -tıpkı Yüzüklerin Efendisi serisi gibi- 200 güne varan bir sürede iç içe çekilmesinin ardından, serinin devam edeceğine dair bazı söylentiler dolaşıyor. Bu kadar kar getiren iki filmin ardından üçüncüsü için tahmin yapmak kolay olsa da, iş bir dördüncü filmi çekmeye gelince kafa karışıklığı yaşanıyor tabii. Acaba seyirci bıkacak mı? Aynı merak ve heyecan duygusunu yaşayacak mı? Oyuncular devam edecek mi? Mesela Orlando Bloom'un kesinlikle dördüncü filmde oynamayacağına dair söylentiler var. Bloom ve Keira Knightley gibi oyunculukta taze isimlerin hep aynı rollerle anılmak istememeleri de doğal tabii ki. Ama Kaptan Sparrow'u çok seven Johnny Depp, eğer dördüncü filmin senaryosunu beğenirse, seve seve projede yer alacağını belirtiyor.

Hollywood'dan korsan yayın!

Makas elleriyle kalbimizi parçaladı, gıkımızı çıkarmadık. Aforizmalar üretip zihnimizi açtı, Arizona rüyalarına daldık. Las Vegas'ın korku ve nefret dolu yollarını aşındırıp, hep beraber sarhoş olduk. Şimdi de "Karayip Korsanları" vesilesiyle bizi dünyanın sonuna götürecek. Çantalarımız hazır, Johnny Depp nerede, biz oradayız! Ama yola çıkmadan, şöyle maziye bir bakalım.

MURAT EMİR EREN

Kimi filmlerde güzel kadınların kalbini çaldığı, alemi kendisine hayran bıraktığı oldu elbette, ancak şu anda gerçek bir pop ikonu olsa da, kimse bu noktaya gelmeyi planladığını ve bu amaçla yola çıktığını söyleyemez. Hem bu ünvanı üzerinde taşıyıp hem de kendisine taktığı lakabı gibi "leş" kalabilmeyi nasıl başardı... Bu denli uzak ve bu denli farklı bir dünyada yaşamasına ve günümüzün belki de parmakla sayılabilecek kadar az gerçek yıldızından biri olmasına rağmen, nasıl oluyor da halen kendisiyle oturup bira içebilecekmişiz gibi bir izlenim ediniyoruz onu her gördüğümüzde... Sorularımızın cevabı, kendisinin perdede yarattığı kişiliğiyle yakından alakalı aslında. İçinde olduğu her filmde rol çalan, sırf varlığıyla bile hikayeye, filme bambaşka bir hava katan Depp, her şeyden önce yeteneğiyle izleyende saygı uyandırıyor. Elle tutulur, gözle görülür, etten kemikten karakterler yaratmak ve onları hayatımızdan ya da ruhumuzdan bir parça haline getirmek konusunda hayranlık uyandırıcı bir yeteneği var. Film seçimleriyle, çalıştığı yönetmenlerle, özel hayatıyla, her zaman çekip gidecekmiş gibi hissettiren duruşuyla, bu kadar yetenekli ve bu kadar mütevazı olabilmesiyle, kendisini ve yaptığı işi son derece sıradan bir şeymiş gibi sergilemesiyle Depp hayatımızdaki varlığından memnuniyet duyduğumuz bir Hollywood kaçağı. Tim Burton, Emir Kusturica, Jim Jarmusch, Terry Gilliam ve Roman Polanski gibi yönetmenlerle çalışan yıldız oyuncu, sinema kariyeri, rock grubu, kendisine ait barı, gazetecilerle kavgalarıyla bir hayli uzun zamandır hayatımızın içinde aslında. Yaşını zerre kadar göstermediğinden olsa gerek, kendisini halen genç yıldız olarak anmakta ısrarcı bir kitle mevcutsa da artık 44 yaşında olgun bir adam. Oyunculuğuna da bu olgunluğun getirdiği ustalık yerleşiyor yavaş yavaş. Bu ay üçüncü parçasını izleyeceğimiz "Karayip Korsanları" serisine de kendine has bir imza bırakan aktör, köyün delisini oynamaktan biz de onu izlemekten memnunuz. Yok kendisinden bir şikayetimiz...

Charlie and the Chocolate Factory / Charlie

Depp'in küçük çaplı müzikal kariyeri hepimizin malumu. Elbette müzik adamlarından esinlenerek canlandırdığı karakterler de öyle. Tim Burton'ın filmi "Charlie And The Chocolate Factory"de de kendisi yine bu tip bir işe imza atmış ve canlandırdığı çikolata fabrikatörü Charlie'ye can verirken, karakterin görünümünü rock yıldızı Marlyn Manson'dan esinlenerek inşa etmişti. Charlie, babasıyla arasındaki sorunlu ilişkiden mustarip, yalnız, çocuksu bir ruha sahip büyük çaplı bir dehaydı. Filmde çikolata sevdası sebebiyle hayatı uzun süre darmaduman olan Charlie'yi canlandırmasına rağmen, Depp'in çikolataya alerjisi vardı ki bu da filmle ilgili enteresan notlardan biriydi. Her ne kadar Amerika'da kendisi bu roldeki aşırı ve abartılı oyunu nedeniyle eleştirilse de, bizler bu yeni model Charlie'yle tanışmaktan memnunduk, kendisi de canlandırmaktan büyük keyif almış olsa gerek.

Favori replik

Willy Wonka: Buradaki her şey yenilebilir. Ben dahil... Ancak bu bittabii yamyamlık olurdu, ki biliyorsunuz sevgili çocuklarım, yamyamlık günümüz toplumlarında pek hoş karşılanmıyor...

Finding Neverland / James M. Barrie

Gerçek hayattan filmlere duhul olmuş karakterleri canlandırmakta Depp oldukça titiz davranan, kılı kırk yaran aktörlerden biri. James M. Barrie'yi canlandırdığı ve ünlü yazarın "Peter Pan"ı yazarken yaşadığı sürece odaklanan "Finding Neverland"de aktör, son yıllardaki absürd performanslarından farklı olarak, karakterin ruh haline odaklanan, incelikli bir performansla karşımıza çıkmıştı. Barrie'nin, "Peter Pan"ı yaratırken etkilendiği aileyle ilişkisi, yazarın kendi dünyası ve döneme dair detaylarıyla film oldukça dokunaklı bir hava taşıyor, Depp ise, karakterini yumuşak bir tonla, sivri jest ve mimiklerden uzak durarak hikaye içinde hareket ettirmeyi beceriyordu.

Favori replik

J.M. Barrie: [Annesinin ciddi hastalığını

öğrenen George'u izlerken] İnanılmaz. 30 saniye önce, çocukluğun gitti. Artık büyüdün...

Pirates of The Carribean / Kaptan Jack Sparrow

Johnny Depp'in bir Jerry Bruckheimer yapımında yer alacağı açıklandığında aklımız karışmadı değil. Bol yıldızlı, sınırsız bütçeli filmlerin yapımcısı Bruckheimer'ın gişe canavarı filminde Depp kendine nasıl bir alan açacaktı, yahut çekimler sırasında ne gibi bir mavra çıkarıp, protokolden, işine karışılmasından yakınarak seti ne zaman terk edecekti merak ediyorduk. Gelgelelim, Bruckheimer, üstüne üstlük Disney gibi kangren olmuş bir şirketin ortaklığında çekilen filmde hayatının en iyi kararını verip Depp'i serbest bıraktı. Depp de, rolü ancak kendi istediği şekilde yorumlarsa kabul edeceğini bildirip bizleri şaşırtmadı. Depp, Sparrow karakterini yaratırken The Rolling Stones'un efsanevi ve aynı derecede keş gitaristi Kieth Richards'ı model almış, ortaya inanılmaz bir iş koymuştu. Öyle ki, bu rol filmde kendine özel bir alan açmaktan çıkıp, filmin neredeyse ta kendisi haline gelmişti desek yeri... Aktöre sürpriz bir şekilde Oscar adaylığı da getiren bu müthiş kompozisyonu ilk izlediklerinde Disney yetkileri "Bu adam sarhoş mu, gay mi? Ne şimdi bu?" gibi bir yorum yapmışlardı. Filmin gişe geliri çenelerini kapadı.

Favori replik

Jack Sparrow: [Uyanır ve Elizabeth'in rom fıçılarını yaktığını görür] Hayır! Hayır! Dur! Ne yapıyorsun! Bütün yiyeceği yaktın, bütün gölge... Bütün rom!

Elizabeth: Evet, rom filan yok artık!

Jack Sparrow: Off ama neden romu harcadın?

Elizabeth: Birincisi, rom dünyadaki en saygın insanları aniden birer sürüngene dönüştürebilen bir içki; ikincisi, bu binlerce mil öteden görülebilecek bir sinyal. Bütün kraliyet donanması beni arıyor, sence görmemeleri gibi bir şans var mı?

Jack Sparrow: İyi de, neden rom?

Fear and Loathing in Las Vegas / Raoul Duke

Abartının estetiğini yakalamada Depp'in üzerine yok. Oyunculuğun sınırlarını zorlarken, sınırın ötesine çoktan geçtiğini ise artık söylemeye lüzum yok. Bunun hali hazırda farkında olmayanlar içinse en güzel örnek Depp'in "Fear And Loathing In Las Vegas" filmindeki Raoul Duke performansı kuşkusuz. Hikaye boyunca uyuşturucunun etkisinde ve "kafası güzel" olarak dolanan gazeteci Raoul Duke karakterini, inanılmaz detaylar ve kaba mimiklerle canlandıran Depp, Dr. Gonzo rolündeki Benicio Del Toro'yla karşılıklı döktürüyordu. Özellikle ses tonunda ve fiziksel görünümünde muazzam br değişiklik yapan aktör, neredeyse söylediklerinin anlaşılmayacağı bir ses tonunda ve tuhaf bir ritmle konuşuyordu. Bir nevi "deli heriflerin buluşması" olarak da görülebilecek filmin yönetmeni Terry Gilliam'dı. Kuşkusuz Gilliam'ın Depp'in performansındaki payı çok büyüktü...

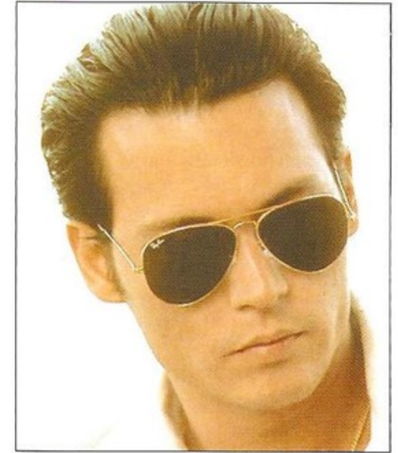

Favori replik

Raoul Duke: (Gonzo için) İşte gidiyor... Tanrının boş vaktinde yarattığı türden bir mahluk. Geniş çapta üretim için asla düşünülmemiş, yüksek güçte bir mutant. Yaşamak için fazla tuhaf, ölmek için fazla nadir...

Donnie Brasco / Donnie Brasco

70'li yıllarda ABD mafya alemini toz duman eden gerçek bir köstebeğin yaşam öyküsünü anlatan filmde aktör, Donnie Brasco namlı bu gizli polisi canlandırıyordu. Karşısında yine gerçek hayattan bir karakter vardı ve Depp diğer filmlerdeki özgürlükçü tavrını, gerçek yaşamda yer edinmiş bir karakteri yanlış yansıtmamak için biraz kısıtlıyordu. Elbette bu kısıtlama peşini karakteri tanıma hususundaki bir titizliğe bırakıyordu yine. Depp filmde efsane aktör Al Pacino'yla birlikte rol almıştı. Ancak onun karşısında hiç ezilmeden detaylı bir performans sergilediğini hatta kimi zaman Pacino'dan rol çaldığını söylememiz mümkün. Aktör role hazırlanırken, hali hazırda bambaşka bir

kimlik ve bambaşka bir görünümle yaşamını sürdüren gerçek Donnie Brasco'yla da tanışmış, bu sayede karakter gelişimini çok daha doğru bir şekilde yaptığını söylemişti.

Favori replik

Donnie Brasco: Eğer canlı olarak ortaya çıkarsam, bu adam, yani Lefty ölecek. Bunu yapmak, onun kafasına bir kurşun sıkmakla aynı şey...

Dead Man / William Blake

Johnny Depp'in filmografisinin nadide parçalarından biri de Jim Jarmusch imzalı "Dead Man". Filmde William Blake adlı bir karakteri canlandıran aktör, sergilediği performansta bu kez de kendine özgü bir ritm ve hava yakalamayı başarmıştı. Jarmusch tarzı bir western olarak da dikkat çeken "Dead Man", yönetmenin şair-ressam William Blake'e olan hayranlığının da tuhaf bir yansımasıydı belki de. Zira dönemle ve filmde anlatılan türden meselelerle pek alakası olmamasına rağmen, yönetmen Blake'i bir karakter olarak hikayesine eklemişti. Depp de bu durumu da göz önüne alarak hem vahşi batıya özgü hem de meseleye yabancı bir kompozisyon

sergilemeyi başarmıştı. Filmde Blake'in şiirlerinden, The Doors'un şarkı sözlerine kadar bolca göndermeye rastlamak, bunları Depp'in ağzından da işitmek mümkün.

Favori replik

William Blake: Algının kapıları sonuna dek açıldığında her şey insana sonsuz görünür.

Ed Wood / Edward D. Wood Jr.

Sinema tarihinin en itilmiş en kakılmış en çok alaya alınmış yönetmeni ya da bu tür muameleye maruz kalan yönetmenlerin en ünlüsü o: Ed Wood! Kenara itilmiş, çocukça korkularını ve fantezilerini kameradan perdeye yansıtan böylesine bir kişilik Tim Burton'ın şefkatli kollarından kaçabilir mi? Elbette kaçamaz. Peki Burton böyle bir rol için Johnny Depp'le değil de kimle çalışır? Hiç kimseyle kuşkusuz... Depp, Ed Wood'un hem dokunaklı hem de komik yönünü yansıtmayı başardığı bu performansında, en sevdiği şeye yani abartıya sırtını yaslamış, belki de gerçek yaşamdan bir karakteri ilk kez bu kadar özgürce canlandırmıştı. Depp sonradan Ed Wood kompozisyonunu yaratırken Ronald Reagan, Oz Büyücüsü'ndeki Teneke Adam ve seslendirme sanatçısı/aktör Casey Kasem'den esinlendiğini açıklamıştı...

Favori replik

Edward D. Wood, Jr.: [Bir eleştiriyi okurken] Bakın, burada güzel şeyler yazıyor. "Asker kostümleri son derece gerçekçiydi" Gördünüz mü, gayet olumlu bir eleştiri!

Arizona Dream / Axel Blackmar

Emir Kusturica'nın "Çingeneler Zamanı" sonrasındaki beş yıllık aradan sonra çektiği filmi "Arizona Dreram", yönetmen için de, Johnny Depp için de apayrı bir deneyim olmuştu. Sürrealist öğeler barındıran film, hayatın ağırlığını yüklenmiş karakterleriyle, müthiş senaryosu ve ince işlenmiş detaylarıyla dikkat çekiyordu. Depp'in canlandırdığı Axel Blackmar da filmdeki herkes gibi rüyasının peşinden koşan bir adem oğluydu en nihayetinde. Aktör bu rolde son derece sakin, melankolik bir performans sergilemişti. Filmin çekimleri sırasında Emir Kusturica depresyona girmiş ve 3 ay boyunca yönetmenin bu rahatsızlığı nedeniyle çekimler durmuştu. Depp'in oynadığı yarı nevrotik Axel Blackmar, Kusturica'nın hikayedeki gölgesi ve kendi iç hesaplaşmasının bir yansımasıydı aslında. Aktör de bu vazifeyi fazlasıyla iyi bir biçimde yerine getiriyordu...

Favori replik

Axel Blackmar: Bir bisiklet ve bir elma arasındaki farkı sana bir başkası söyledikten sonra yaşamanın ne anlamı var ki? Eğer bir bisikleti ısırıp, bir elmayı sürmeye kalkarsam, işte o zaman farkı anlarım.

Cry Baby / Wade "Cry-Baby" Walker

John Waters filmografisinin görece "normal" parçalarından biri olan "Cry-Baby", Depp'in çıkış yaptığı doksanlı yıllarda, aktörün sergilediği en tuhaf ama en eğlenceli performanslarından birini barındırıyor. Waters tarzı bir gençlik filmi olan "Cry Baby", bir imkansız aşk öyküsüne sahipti. Bu imkansız aşkın tarafları Johnny Depp'in canlandırdığı Wade Cry-Baby Walker ve Amy Locane'in oynadığı Allison karakteriydi. Wade, idama mahkum edilmiş bir suçlunun oğlu, Allison ise iyi bir aile kızı olunca, çiftin aşkından kimseye pek hayır gelmiyordu

tabii. Depp, çok az filmde üzerinde taşıdığı o asi ve hisli çocuk havasını bu filmde sonuna kadar sergilemiş, filmi ve karakteri ölümsüzleştirmişti. Eğer görmediyseniz, geçtiğimiz yıllarda DVD'si ülkemizde de basılan filmde Depp'i izlemenizi hararetle öneririz.

Favori replik

Cry-Baby: Öp beni! Hem de acayip öp beni!

Allison: Daha önce hiç "French kiss" yapmamıştım.

Cry-Baby: Bak şimdi, çok kolay. Sadece ağzını açıyorsun, sonra ben de ağzımı açıyorum, sonra da yaklaşıp dillerimizi birbirine doluyoruz. Ve bu insanı uçuruyor...

Allison: Öpücük hastalığına yakalanmam, değil mi?

Edward Scissorhands / Edward

Tim Burton-Johnny Depp işbirliğinin hem ilk hem de en dokunaklı örneği "Edward Scissorhands" oluyor. 1990 yapımı filmde Burton, daha önce yaptığı kısa animasyon filmlerde de yer verdiği türden kişisel bir öyküye odaklanıyor, el yerine makaslarla donatılmış bir karakteri Edward'ı sunuyordu bizlere. Korkmuş yüz ifadesi, The Cure'un solisti Robert Smith'ten ödünç alınmış saçları ve yalnızlığıyla maruf Edward'ı mükemmel bir biçimde canlandıran Johnny Depp, zaten son derece çarpıcı ve dokunaklı olan bu peri masalındaki etkiyi ona katlayan cinsten bir performans sergilemişti. Burton'ın filmde yer verdiği karakter bir yerde kendisiydi ve Depp onun perdedeki yansıması olmuştu gerçek anlamda. Edward'ın ellerindeki makaslar ise, Burton'ın genç ve sessiz biriyken dış dünyayla arasındaki iletişimsizliğe delaletti. Fakat bu aynı zamanda bir aşk filmiydi ve Johnny Depp ile Winona Ryder arasında filmdekine benzer bir aşk ortaya çıktı. Depp bu aşkın meyvesi bir dövme yaptırmıştı ancak daha sonra bu dövmeyi sildirdi...

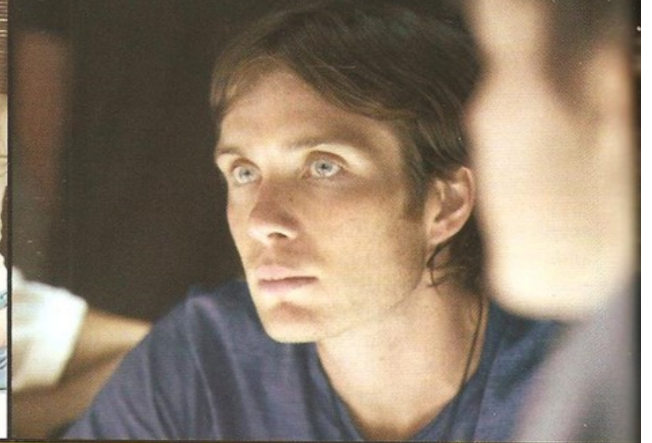
Favori replik

Kim: Sarıl bana.

Edward: Yapamam...

Michelle Yeoh, Cillian Murphy, Benedict Wong ve Rose Byrne.

Cillian Murphy , Danny Boyle'un "28 Gün Sonra"sında da rol almıştı.

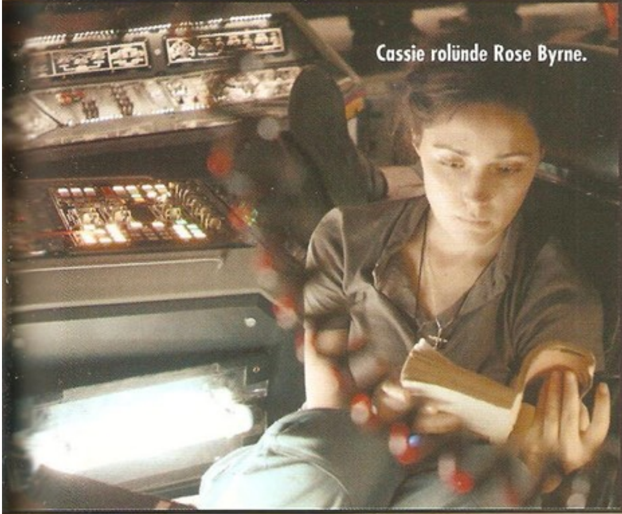
Güneşimden kaç

"Trainspotting" ve "28 Gün Sonra" filmlerini yaratan ekibin çektiği bir bilimkurgu "SUNSHINE". Bilimin olasılık dahilinde gördüğü bir kıyamet senaryosundan yola çıkan yönetmen Danny Boyle, kendi standartlarına göre büyük, bir bilimkurgu filmine göre mütevazı sayılabilecek bütçesiyle iyi bir iş kotarmış görünüyor.

İLHAN YURTSEVER

Gün geçmiyor ki gezegenimiz üzerine üretilen felaket senaryolarına bir yenisi eklenmesin. Küresel ısınma tehdidinin zirveye çıktığı şu dönemde, belki de birçoğumuzun habersiz olduğu bir diğer tehlike havadisi de başlıca yaşam kaynağımız olan güneşten gelebilir. Bilim adamlarının söylediğine göre bu tehlike tahmin ettiğimizden daha büyük ve beklediğimizden de yakın olabilir. Peki ama güneşteki bu sorun tam olarak ne? Mümkün olan en basit şekle indirgeyerek açıklamaya çalışacak olursak; güneşin merkezinde var olduğu tahmin edilen "Q Ball" adlı bir çekirdek (bilim adamları neredeyse yaradılışla yaşıt olduğunu düşünüyor), güneşi yavaş yavaş kemirerek, onun yaşam gücünü elinden alıyor. Bu teori her ne kadar şimdiye dek 'resmen' ispatlanmamış olsa da, eldeki bilgiler, "Q Ball"un varlığını, dahası oluşturduğu tehdidi kanıtlar nitelikte. Gelelim bu 'National Geographicvari' girişin yazımızla ilgisine. İngiliz yönetmen Danny Boyle, yeni filmi "Sunshine"da işte bu teoriyi çıkış noktası olarak alıyor. Günümüzün yaklaşık 50 yıl sonrasında geçen film, Icarus II adlı uzay mekiğinin sekiz kişiden oluşan mürettebatının, güneşi ve dolayısıyla dünyayı kurtarma amacı taşıyan yolculuğuna odaklanıyor. Gelgelelim, az önce de bahsini etmiş olduğumuz "Q Ball"u yok etmek üzere tasarlanan patlayıcı bir aygıtı da beraberinde götürerek göreve atılan ekibin işi pek kolay görünmüyor. Zira Icarus II, "Q Ball"u patlatmakla görevlendirilen ilk ekip değil. Bu görevden yedi yıl kadar önce Icarus I adını taşıyan bir diğer uzay mekiği, uzayın derin boşluğuna gönderilmiş fakat görevi tamamlayamadan esrarengiz bir biçimde ortadan kaybolmuş. İşte bu noktada vuku bulan gizemli olaylar, Icarus II mürettebatının tekerine çomak sokuyor ve giderek artan bir gerilim eşliğinde ekip, yalnızca hayatlarını değil, aynı zamanda akli dengelerini de tehdit eden bir mücadeleyle burun buruna geliyor.
90'lı yılların ortasında İngiliz sinemasına taze bir soluk getiren ilk iki filmi "Shallow Grave" ve "Trainspotting"den sonra daha farklı eğilimlere yönelen Danny Boyle, son filminin senaryosunu 2000'li yıllarla birlikte ciddi bir ortaklığa soyunduğunu söyleyebileceğimiz yazar Alex Garland'a emanet etmiş. Filmin özgün senaryosunu bilimsel gerçeklerden yola çıkarak oluşturan ve daha önce de Boyle ile "The Beach" ve "28 Days Later" filmleri vesilesiyle çalışma imkânı yakalamış olan Garland, görünen o ki artık yönetmenin favori mesai arkadaşlarından biri, ancak ilki değil elbette. Boyle'un "Shallow Grave"den bu yana tüm filmlerinin ("Millions"

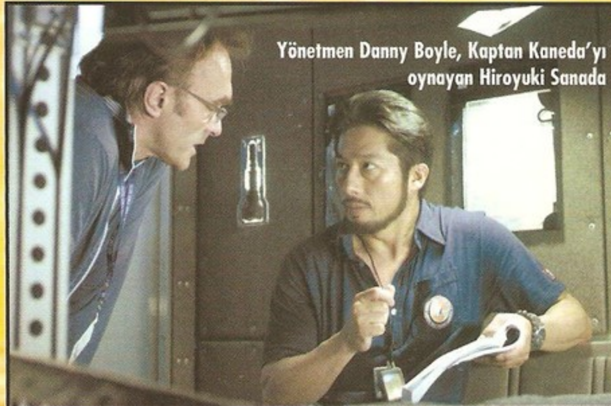

Cassie rolünde Rose Byrne.

Uzay gemisi için işlevsel ama aynı zamanda ikonik bir tasarım yaratılmaya çalışılmış.

hariç) yapımcılığını üstlenmiş olan Andrew Macdonald da uzun zamandır kader birliği ettiği dostunu bu filminde de yalnız bırakmamış. Zaten yönetmenin "The Beach" ile beraber en pahalı projesi olan (tahmini bütçesi yaklaşık 50 milyon dolar civarında) "Sunshine", Macdonald'ın kurucusu ve ortağı olduğu yapım şirketi DNA Films tarafından finanse edilmiş. Boyle'un yapım ekibinde yer alan bir diğer 'kadrolu' üye ise filmin yapım tasarımcısı Mark Tildesley. Yönetmenin bundan önceki iki filminin yanı sıra, birçok Michael Winterbottom filminde ve en son da "The Constant Gardener"da görev almış olan Tildesley, özellikle uzay mekiği tasarımının film için hayati önem taşıdığını söylüyor. Tildesley, gerçekçi bir tasarım yaratabilmek uğruna uzunca bir süre uzay mekiği tasarımları ve uzay yolculukları hakkında araştırma yapmış. Mühendisler, astronotlar ve bilim adamlarıyla görüşerek, onlardan bilgi toplamış ve işi neredeyse bir saplantı boyutuna getirerek, ofisini uzay mekiği fotoğrafları, konuyla ilgili kitaplar ve posterlerle doldurmuş. Tasarımcı, bunlarla da yetinmeyerek, gelecek hakkında bir fikir edinmek adına teknolojik gelişmeleri ve dünyanın gelecek 50 yılda ne oranda değişebileceğini tahmin edebilmek için de yakın geçmişten günümüze kadar yapılan çeşitli icatları incelemiş. Astronotları canlandıran oyuncular için işlevsel ama aynı zamanda ikonik bir tasarım yaratmaya çaba gösteren Tildesley, uzay mekiği tasarımının gerçekçi görünmesinin önemine özellikle vurgu yapıyor. İnşası sırasında 200'den fazla kişinin çalıştığı setler arasında en ilgi çekici olanlardan biri 'Oksijen Bahçesi' adı verilen ve astronotların oksijen ihtiyacını karşılamak üzere tasarlanan, uzay mekiğine ait özel bir bölüm. Gerçekte de NASA'nın 1990'ların başından beri geliştirmekte olduğu bu proje, uçsuz bucaksız boşlukta oksijen makinelerinin arızalanması olasılığına karşı doğal yollarla (gerçek bitkiler kullanılarak) oksijen üretmeye dayalı bir sistem.

Yönetmen Danny Boyle, Kaptan Kaneda'yı oynayan Hiroyuki Sanada

Filmin en büyük kozlarından biri olduğu söylenen setler, Londra'nın hâlihazırda en büyük stüdyosu olan 3 Mills Studios'da inşa edilmiş ve çekimler baştan sona burada gerçekleştirilmiş. Londra'nın en eski yapılarından biri olarak kabul edilen bina, elde kesin bir kayıt olmamakla birlikte tahminlere göre 11. yüzyılda bir değirmen olarak kullanılmak üzere inşa edilmiş ve 1980'lerin sonunda film stüdyosu haline getirilmiş. Bu arada Boyle'un "28 Days Later" ve "Millions" filmlerini de burada çektiğini hatırlatalım. 3 Mills stüdyoları ayrıca Tim Burton'ın "Corpse Bride", Guy Ritchie'nin "Lock, Stock and Two Smoking Barrels", Mike Leigh'ın "Topsy-Turvy" ve son Cronenberg 'vukuatı' "Eastern Promises"in de aralarında bulunduğu pek çok filme kısmen de olsa ev sahipliği yaptı bugüne dek.

Filmin konusundan bahsederden, uzaya gönderilen her iki aracın da Icarus ismini taşıdığını söylemiştik. Aslında hayli ironik olan bu isim tercihi mürettebatın akıbeti üzerine bir ipucu işlevi de görüyor olabilir. Zira Yunan mitolojisinde önemli bir figür olan Icarus, kanatları balmumundan yapılmış ve babası Daedalus'un öğütlerine kulak asmayarak uçmanın cazibesine kapılmış bir kahramandır. Güneşe çok fazla yaklaştığı için kanatları eriyen Icarus, bunun neticesinde gücünü kaybederek düşer ve denize çakılır. Hazır gemi mürettebatından bahis açılmışken; filmin, çoğunluğu genç ve çıkışını

sürdüren isimlerden oluşan oyuncu kadrosuna da kısaca değinelim. "Fantastic Four"un Johnny Storm'u olarak tanıdığımız Chris Evans; ilk önemli çıkışını Danny Boyle'un "28 Days Later"ı ile yapan ve daha sonra birçok mühim yönetmenin filminde kalburüstü performanslar sergileyerek olumlu eleştirileri ardı ardına dizen Cillian Murphy; "Star Wars II: Attack Of The Clones" ve "Troy" gibi filmlerle dikkat çeken Rose Byrne; Uzakdoğu sinemasının divalarından Michelle Yeoh; "The Twilight Samurai" ve "The Last Samurai" gibi filmlerle ivme yakalayan Japon oyuncu Hiroyuki Sanada ve son derece geniş bir karakter yelpazesi bulunmasına rağmen, hak ettiği övgüyü bir türlü alamamış yetenekli oyuncu Cliff Curtis filmin uluslararası oyuncu kadrosundan ilk bakışta öne çıkan isimler.

Icarus II mürettebatının görev icabı uzun süre uzayda bir arada yaşamak zorunda oluşu, Boyle'da oyuncuların bir takım gibi hareket etmesi gerektiği hissini uyandırmış. Bu nedenle yönetmen, mürettebatı canlandıran sekiz oyuncuyu bir eve kapatarak, bir süre aynı ortamı paylaşmalarını sağlamış. Ayrıca oyuncular çekimlerden önce, su altı dalışı, yer çekimsiz ortamda hareket eğitimi ve bir uçak simülatörü vasıtasıyla uçak kullanma eğitimi gibi aşamalardan geçirilmiş. İlginç bir not olarak da filmin yapımcılarının, Amerikalı izleyicileri çekebilmek adına oyuncuların Amerikan aksanıyla konuşmaları konusunda hayli ısrarcı davrandığını ve sonuçta amaçlarına ulaştıklarını belirtelim. Bu aksan meselesinin yeni kıtada olumlu sonuç verip vermeyeceği ise şimdilik meçhul. Zira filmin, Kuzey Amerika'da önümüzdeki sonbaharda vizyona girmesi bekleniyor.

Filmin oyuncu kadrosu ve yapım ekibindekiler, genel eğilimin aksine çekim aşamasının çok zorlu geçtiğinden ve çekimlerin umulandan yavaş ilerlediğinden dem vuruyorlar. Hatta filmin final bölümünün bulunduğu bobinin hasar görmesi sonucu bazı sahneler yeniden çekilmek zorunda bile kalmış. Bu durumdan en çok etkilenenlerden biri de Boyle ile "28 Days Later" ve "Millions"ın ardından üçüncü kez bir arada çalışan kurgucu Chris Gill olmuş. Zira kimi rivayetlere göre filmin, dile kolay tam 14 ay sürmüş olan kurgu safhası boyunca yaşanan her türlü aksiliğe ve 600'ün üzerindeki görsel efektli sahnenin zorluğuna rağmen Gill, işi üzerindeki kontrolünü yitirmemek için insanüstü bir çaba harcamış. Bu açıdan bakıldığında Gill, Boyle'un bol bol hayır duasını almış olsa gerek.

Bunca olumsuzluğa karşın Danny Boyle, filmine istediği şekli verebildiğini ve ufukta herhangi bir "yönetmenin kurgusu" versiyonunun gözükmediğini belirtiyor. Yine de filmin ilk bakışta akraba göründüğü "Alien" ya da "2001: A Space Odyssey" ayarında bir sonuç vermesini beklemek çok gerçekçi olmasa gerek. Bununla birlikte kameranın ardındaki ismin en vasat filmi bile belli bir limitin üstüne çıkmayı başarmış olan Danny Boyle olduğunu ve filmin yurtdışında hiç de fena olmayan eleştiriler aldığını hatırlatırız.

Yeni milenyumdan kıyamet senaryoları

Küresel ısınma tehlikesinin insanlık için açık bir tehdit haline geldiği son yıllarda sinemacılar dünyanın sonunu daha fazla düşünmeye başladılar galiba. İşte örnekleri...

Donnie Darko (2001)
Yönetmen: Richard Kelly
Oyuncular: Jake Gyllenhaal, Jena Malone, Drew Barrymore, Maggie Gyllenhaal
Kıyamet senaryosu: Ergenlik sorunlarıyla boğuşan kahramanımız Donnie, uyurgezerlikten şizofreniye bir dolu problemden mustariptir. Bir gece Frank adlı dev bir tavşan, 28 gün 6 saat 42 dakika 12 saniye sonra dünyanın sonunun geleceği kehanetinde bulunur. Fakat ortada elle tutulur bir gerekçe gözükmemektedir. Filmin şaşırtıcı finali sayesinde her şeyin Donnie'nin zihninde cereyan etmekte olduğunu ve bahsi geçen 'kıyamet' senaryosunun aslında çok farklı bir düzleme oturduğunu keşfederiz.

The Hitchiker's Guide to the Galaxy/Bir Otostopçunun Galaksi Rehberi (2005)
Yönetmen: Garth Jennings
Oyuncular: Martin Freeman, Mos Def, Zooey Deschanel, Sam Rockwell
Kıyamet senaryosu: Sıradan bir İngiliz olan Arthur Dent, bir sabah uyandığında dünyanın, çirkin, uyuşuk ve 'şair ruhlu' Vogon ırkı tarafından yok edildiğine tanık olur. Sebep, galakside inşa edilecek yeni otoyolun tam da dünya gezegeninin bulunduğu koordinatlar üzerinden geçecek olmasıdır. Haliyle dünyanın ayak altından çekilmesi gerekmektedir. Kült yazar Douglas Adams'ın parlak zihninden çıkma öykü son derece eğlenceli, bir o kadar da alegorik bir yapıya sahip.

28 Days Later/28 Gün Sonra (2002)
Yönetmen: Danny Boyle
Oyuncular: Cillian Murphy, Naomie Harris, Brendan Gleeson
Kıyamet senaryosu: Boyle'un "Sunshine"dan önceki kıyamet projesinde tehdit bir virüs aracılığıyla yayılıyor, enfeksiyona maruz kalan insanlar kan emici zombilere dönüşüyordu. Virüsten henüz etkilenmemiş bir grup insanın Manchester civarında var olduğu rivayet edilen ordu kampına ulaşma çabalarını anlatan film, kimi politik göndermeleriyle de dikkat çekmiş, Boyle zombi filmleri külliyatına sağlam bir selam çakmayı ihmal etmemişti.

Children of Men/Son Umut (2006)
Yönetmen: Alfonso Cuarón
Oyuncular: Clive Owen, Julianne Moore, Michael Caine, Chiwetel Ejiofor
Kıyamet senaryosu: 2006'nın en iyilerinden biri olan "Children Of Men" de İngiltere'de geçen bir diğer kıyamet filmiydi. Ancak burada ele alınan, dünyanın sonundan ziyade doğurganlık sorunuyla yüz yüze kalan insanoğlunun soyunun tükenmesi tehlikesiydi. Mucizevi bir şekilde hamile kalan genç bir kızın güvenli topraklara nakledilmeye çalışıldığı filmdeki post-apokaliptik yakın gelecek, günümüzle olan bağı hesaba katıldığında hayli ürkütücüydü.

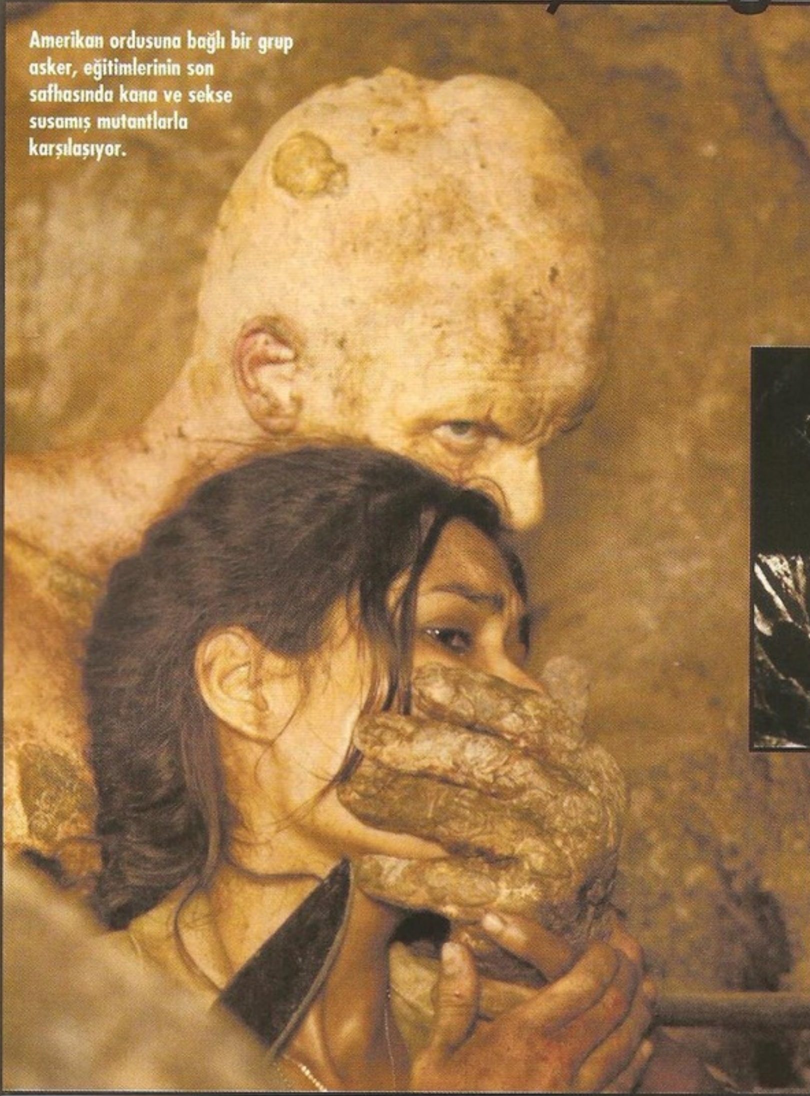
The Day After Tomorrow/Yarından Sonra (2004)
Yönetmen: Roland Emmerich
Oyuncular: Dennis Quaid, Jake Gyllenhaal, Emmy Rossum, Ian Holm
Kıyamet senaryosu: Küresel ısınma sonucu ortaya çıkan olağandışı iklim değişiklikleri yeni bir buzul çağının yaklaşmakta olduğunun habercisidir. Dünyanın pek çok yerinde sel baskınları, şiddetli kasırgalar gibi anormal doğa olayları baş gösterir ve sıcaklık hızla düşmeye başlar. Anlayacağınız tabiat ana tüm öfkesini dört koldan insanoğlunun üzerine salmaktadır. Filmin öne sürdüğü bazı hipotezler bilim adamlarınca da onaylanmış ve bu durum insanları endişeye sevk etmişti.

War of the Worlds/Dünyalar Savaşı (2005)
Yönetmen: Steven Spielberg
Oyuncular: Tom Cruise, Tim Robbins, Dakota Fanning
Kıyamet senaryosu: Yüzyıllar önce gezegenimize gelmiş olan uzaylılar, yerin altına sakladıkları savaş makinelerini harekete geçirerek dünyaya ölümcül bir saldırı düzenler. Dünyanın tüm şehirleri işgal altındadır ve insanlar vahşice yok edilmektedir. Tom Cruise suretindeki sorumsuz aile babası da tüm bu hengâmede çocuklarının canını kurtarmaya çabalar. H.G. Wells'in klasik eserinin en iyi değilse bile, muhtemelen heyecan dozu en yüksek versiyonu.

Le Temps Du Loup/Kurdun Günü (2003)
Yönetmen: Michael Haneke
Oyuncular: Isabelle Huppert, Béatrice Dalle, Maurice Bénichou
Kıyamet senaryosu: Haneke'nin moral bozucu 'kıyamet sonrası' öyküsünde adı tam olarak konmamış bir felaket toplumu çöküntüye sürükler. Yiyecek ve su sıkıntısının had safhaya çıktığı bu kaotik ortamda tren istasyonlarında kısılıp kalan çaresiz insanlar son bir ümitle kurtarılmayı beklemektedir. Atmosferi ve konusu itibariyle "Children Of Men" ile akraba sayılabilecek olan film, aynı zamanda günümüzde yaşanan mülteci sorunlarına ilişkin bir alegori olarak da görülebilir.

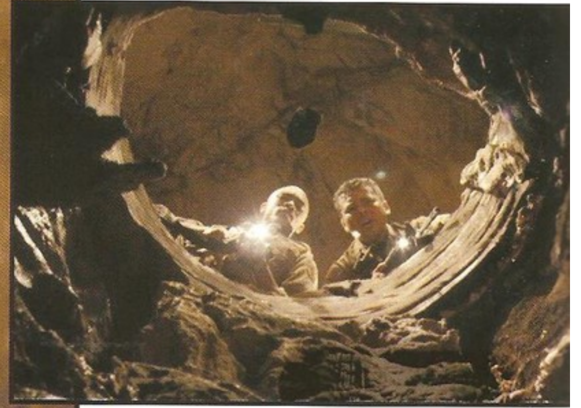
The Core/Kor (2003)
Yönetmen: Jon Amiel
Oyuncular: Aaron Eckhart, Hilary Swank, Delroy Lindo, Stanley Tucci
Kıyamet senaryosu: Dünyanın merkezindeki çekirdeğin dönme hareketi son bulur. Buna bağlı olarak gezegenin elektromanyetik alanı hızla zarar görür ve insanlar ölmeye, kuşlar çıldırmaya, hava koşulları da 'saldırganlaşmaya' başlar. Yapılacak tek bir şey vardır; hafif çatlak bir bilim adamının icat ettiği 'hayal ötesi' bir makine sayesinde hepsi de kendi alanında uzman olan insanlardan oluşan bir ekibi dünyanın merkezine gönderip, çekirdeğe hayat vermek.

Bir dehşet güzellemesi

Amerikan ordusuna bağlı bir grup asker, eğitimlerinin son safhasında kana ve sekse susamış mutantlarla karşılaşıyor.

Wes Craven'ın korku klasiği, geçen sene izlediğimiz yeniden çevriminin ardından şimdi bir devam filmiyle karşımızda. Craven'ın, senaryosunu oğluyla ortaklaşa yazdığı "TEPENİN GÖZLERİ 2 (THE HILLS HAVE EYES 2)"da mutant terörüne maruz kalanlar bu kez Amerikan ordusu askerleri.

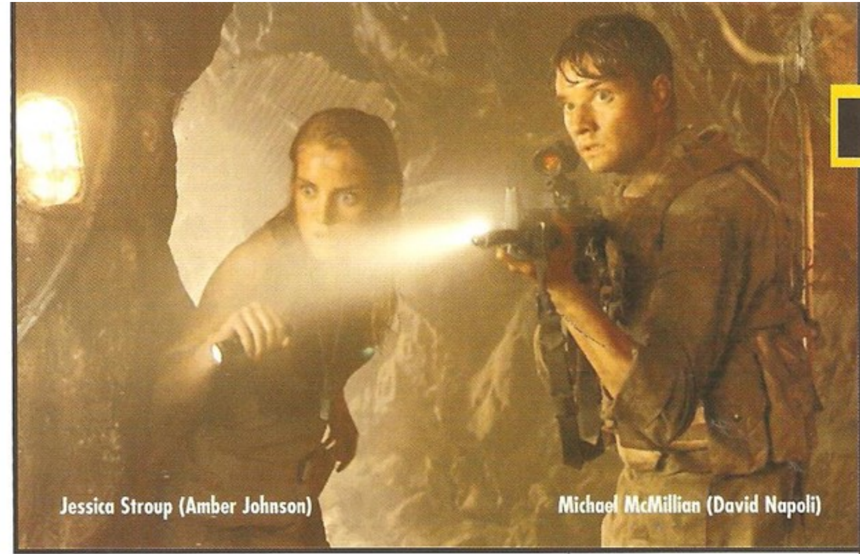

İLHAN YURTSEVER

Wes Craven 1977'de, bugün artık bir korku klasiği olarak anılan "The Hills Have Eyes"ı sağdan soldan ödünç alınmış dekorlarla güç bela kotardığında işin buralara geleceğini tahmin etmemişti muhtemelen ancak kendisi hala bu filmden bir şekilde ekmek yemeye devam ediyor. Kendi dönemi için bile oldukça düşük olan 230 bin dolar gibi bir bütçeyle çekilen film, tüm dünyada elde ettiği 25 milyon dolarlık hasılat ve yarattığı 'terör' dalgasıyla kısa sürede külte evrilmişti. Geçtiğimiz yıl ise, zaten çoktandır yeniden çevrim furyasına kapılmış olan Hollywood rahat duramadı ve Alexandre Aja yönetmenliğinde "The Hills Have Eyes"ı 'güncelledi'. Craven'ın da bizzat yapımcı kadrosunda hazır bulunduğu filme eleştirmenler genelde burun kıvırmış olsa da, elde edilen tatmin edici hasılat rakamları bir devam filmini kaçınılmaz kıldı. Bu sürate şaşmak mı gerek yoksa şapka çıkarmak mı henüz karar verebilmiş değiliz ancak yapımcılar ilk filmden yalnızca bir yıl sonra söz konusu devam filmini gösterime sokuyorlar. Bu kez öykü, ilk filmin 'mutantzede'leri olan Carter ailesinden bağımsız ilerliyor ve ailenin yerini Amerikan ordusuna bağlı bir grup asker alıyor. Gerçek savaşla tanışmadan önce sıkı bir eğitimden geçirilen askerler pek de yabancısı olmadığımız Sector 16 adı verilen bir askeri bölgede eğitimlerinin son safhasına gelmişken kana (ve de sekse) susamış mutantlarımızla müşerref oluyorlar. Gerisi rahatlıkla tahmin edebileceğiniz gibi tam bir dehşet gösterisi.

Wes Craven filmin yapımcılığını üstlenmenin yanı sıra senaryoya da imzasını koymuş, fakat bu sefer yanına bir de senaryo ortağı almış; oğlu Jonathan Craven. Daha önceden, senaryosunu yazdığı vasat korku filmi "The Outpost" (1995) ve televizyon için yönettiği bir diğer korku-gerilim "They Shoot Divas, Don't They?" (2002) dışında pek kayda değer bir çalışması bulunmayan Jonathan'a yeni filmin senaryosu için teklif babasından gelmiş. Bir otel odasına kapanan baba-oğul, bir aylık yoğun bir çalışmanın ardından senaryoyu tamamlamışlar. Filmin yönetmeniyse reklam ve video kökenli bir isim olan Martin Weisz. Bugüne kadar 350'nin üzerinde müzik videosu yöneterek üretkenliğini kanıtlayan Weisz, 2006 yılı içerisinde tamamladığı ilk uzun metrajı "Grimm Love"ın ele aldığı konu ve içerdiği yoğun grafik şiddet vesilesiyle çeşitli tartışmalara da sebep olmuştu. Her ne kadar "The Hills Have Eyes"ın yapımcıları Weisz'ın ilk tercihleri

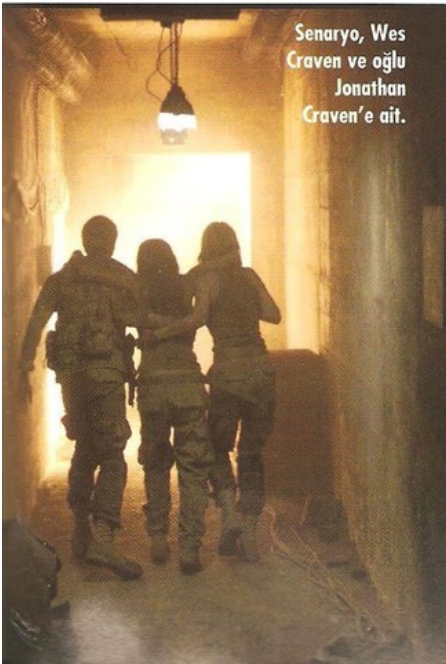
olduğu konusunda diretseler de, kimi söylentilere göre Wes Craven önceleri, 2002 tarihli korku filmi "Deathwatch" ile ismini duyuran Michael J. Bassett'ı istemekteymiş, fakat Bassett'ın programı uymayınca işi Weisz kapmış. Tam bir korku filmi müptelası olduğunu söyleyen Weisz, Cravenlar'ın senaryosunu ilk okuduğunda öykünün, kendisine favori filmlerinden biri olan "Aliens"ı çağrıştırdığını ve kendisini filme çeken unsurun da bu olduğunu dile getiriyor.

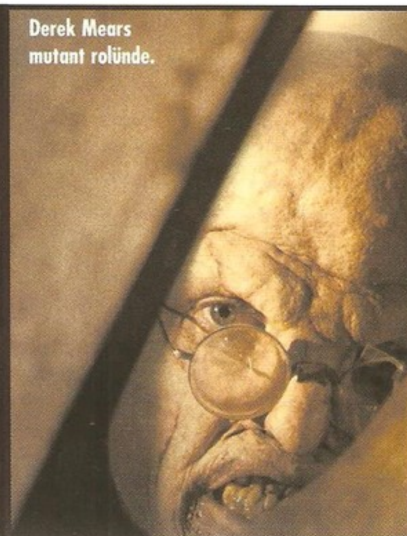

Jessica Stroup (Amber Johnson) Michael McMillian (David Napoli)

Devam filminin fikir babası olan Wes Craven, geçen yılki yeniden çevirimin gişede yapımcıların yüzünü güldürmesini fırsat bilerek, bir süredir aklını kurcalamakta olan devam filmi projesinden söz açmış. Fakat aslında Craven'ın aklındaki fikir başlarda biraz daha farklıymış. 2006 yapımı filmde Emilie de Ravin'in canlandırdığı Brenda Carter'ın hikâyesini devam ettirmek isteyen Craven, korkularının üstesinden gelebilmek amacıyla orduya katılan Brenda'nın ekip arkadaşlarıyla beraber çöle gönderildiği ve dolayısıyla mutantlarla yeniden yüzleştiği bir hikaye tasarlıyormuş. Ancak "Lost"un oyuncu kadrosunda yer alan Ravin, dizinin yoğun temposundan vakit bulamadığı için bu fikir suya düşmüş ve Craven, Brenda karakterini çıkarıp, Amerikalı askerlerin yaşadığı dehşete odaklanan daha serbest bir öyküye yönelmiş. Malumunuz, son yıllarda kahramanlarını Amerikan ordusundan seçen hemen her film insanın aklına Irak Savaşı'nı getirmeye başlar oldu. Senaryoyu yazarken bir Irak Savaşı alegorisi yaratmak niyetinde olmadıklarını belirten Jonathan Craven, yine de bu tarz bir öyküde politik imalardan kaçınmanın kolay olmadığını vurguluyor. Wes Craven ise biraz daha cüretkâr davranarak Irak'ın bugün içinde bulunduğu durumdan yola çıkıp, asker üniforması giymiş gençleri malum şartlar içinde resmetme fırsatının kendisine çok cazip geldiğini ve bu temanın da zaten "The Hills Have Eyes" mitolojisine gayet uygun düştüğünü dile getiriyor.

"The Hills Have Eyes 2"da seyirciyi neredeyse 'dakika başı' patlak veren dehşet anlarının beklediğini söylemek mümkün. Jonathan Craven bu tür sahneleri yazmanın rahatsız edici olup olmadığı şeklindeki sorulara karşılık "Bence dünyanın kendisi zaten rahatsız edici bir yer" diyor. "Eğer bu tarz bir şey üzerinde çalışıyorsanız dünyada olup bitenin yansımalarını ve bunun yarattığı korkuyu ortaya çıkarmak da kaçınılmaz oluyor. Tabii bu da bazen oldukça rahatsız edici bir hal alabiliyor." Wes Craven ise amaçlarının sadece kandan ibaret bir film yapmak olmadığını, asıl önemli olanın seyirciyi yakalama ve şaşırtma potansiyeli olduğunu söylüyor. Seyirciyi şaşırtmak demişken, bu açıdan Cravenlar'ın favori sahnesi, insanları şoka sokacak, hatta salonu terk etmeye bile sevk edebilecek nitelikte gördükleri açılış sekansıymış.

Filmin en çok merak edilen yönlerinden biri de kuşkusuz ki mutantlar. Dış görünüşleri hakkında şu kadarını söylememiz mümkün; mutantlarımız artık hükümetin yaptığı nükleer denemeler sonucu deformasyona uğrayan insanlardan ziyade tuhaf bir yaratık türünü andırıyor. Ayrıca cüsseleri de hayli irileşmiş ve daha vahşi bir seks dürtüsüne sahipler. Wes Craven mutantları ilk filmdekinin bir sonraki jenerasyonu olarak düşündüklerini ve kalıtımsal olarak bazı değişiklikler yaptıklarını söylüyor. Mutantların tasarımını yeniden çevrimde de aynı görevi üstlenmiş olan K.N.B. efekt şirketi yapmış. Haftalara yayılan mutant yaratım süreci bilgisayarda üretilen 3 boyutlu modellemelerle başlamış ve ortaya çıkan örneklerin kalıplarının çıkartılmasıyla devam etmiş. Son olarak da mutantları canlandıran oyuncuların yüzleri ve bedenleri zahmetli bir çalışmanın ardından protezlerle kaplanmış. "The Chronicles Of Narnia" ile Oscar kazanan makyaj uzmanı Tami Lane mutantları yaratırken ilk filmdekinden farklı olarak daha kirli ve daha kanlı bir görünüm ortaya çıkarmaya çalıştıklarını belirtiyor. Filmde makyaj danışmanı olarak görev alan Lane "Mutantlar gün ışığını pek fazla görmüyorlar" diyor. "O nedenle pis ve deformasyona uğramış haldeler. Hepsi bir arada yaşıyor ve bu yüzden ortada bazı ensest unsurlar var. Doğal olarak bu da mutasyonu tetikleyen etkenlerden biri."

Senaryo, Wes Craven ve oğlu Jonathan Craven'e ait.

Derek Mears mutant rolünde.

Amerika'da 17 yaşın altındaki izleyicilerin yanlarında bir yetişkin olması şartıyla izlemelerine izin veren R sınıflandırmasıyla vizyona sokulan "The Hills Have Eyes 2" eleştirmenler tarafından da neredeyse topa tutuldu. Craven'ın orijinal filmiyle pek bir bağı kalmamış gibi görünen bu devam filmini, şiddetin ve iğrençliğin her türlüsüne mubah gözüyle bakan suiistimal filmleri kategorisi dâhilinde ele almak da mümkün. Craven'ın tüm antitezlerine rağmen film, ucu açık bırakılan finalini dışarıda tutacak olursak (ki olası bir devam filmine daha kapı açan bir final bu) Irak'taki savaş üzerine pek akla yatkın bir şeyler söylüyormuş gibi görünmüyor. Zaten karşımızda korkutmak ya da Craven'ın yönettiği ilk film gibi tedirgin etmek değil ama safi dehşet hissi saçmak amacıyla çekilmiş gibi duran bir film olduğunu söyleyebiliriz.

Belki de hâlâ aramızda

Sinemalarımıza en son 2002'de "Panik Odası" ile konuk olan David Fincher'ı özlemiştik. "ZODIAC"ta kimliği hala meçhul, ünlü bir seri katilin peşine düşen dört kişinin yıllar süren tutkulu mücadelesini anlatan yönetmen, eleştirilere bakılırsa seyirciyi başından sonuna dek diken üstünde tutan, hem düşünsel hem duygusal etkisi yoğun bir filmle karşımızda yine.

EBRU ÇELİKTUĞ

Tüm seri katillerin en bilinenlerinden olan Karındeşen Jack (Jack the Ripper) "Tarihe bakıldığında 20.yüzyılı benim başlattığım görülecektir" derken pek haksız değildi belki de. Seri katillerin ortaya çıktığı 19.yüzyılın ikinci yarısı (tabii bilindiği kadarıyla) sanayi devriminin ve modernizmin başladığı dönemdi. Sağlıklı bir toplumun kanser hücrelerine benzetilen seri katillerin bazı ortak özellikleri aşağı yukarı belliydi: cinayet işledikten sonra da gündelik hayatlarını devam ettirebiliyor, tanımadıkları kişileri öldürüyor, genellikle aynı yöntemleri kullanıyor ve geçmişlerinde mutlaka cinsel tacize uğramış oldukları biliniyordu. Rasgele gibi gözükse de aslında belli özelliklere göre cinayetler işleyen seri katillerin insana dehşet veren yönü, kurbanlarına uyguladıkları şiddette sınır tanımamaları ve bu konuda son derece yaratıcı(!) metotlar uygulamalarıydı. Üstelik her gün karşılaşıp merhabalaştığınız kapı komşunuz bile bir seri katil olabilirdi. Ortak özelliklerinden biriyse aslında yakalanmak istemeleri ve hatta cinayetlerine son vermenin tek yolunun bu olduğuna inanmalarıydı. Ama içlerinde bir istisna vardı; işlediği cinayetler sonrasında polise ve gazetelere gönderdiği mektuplarında

Robert Downey Jr.'ın Paul Avery performansının ödül kazanacağına kesin gözüyle bakılıyor.

imza olarak Zodyak işaretini (daire içine çizilen bir haç) kullanan ve bu isimle seri katiller tarihine geçen "Zodyak Katili". Karındeşen Jack'ten beri ilk kez bir katil, büyük bir özgüvenle, yakalanmayacağından emin, tüm toplumu karşısına alıp sivri dilli, alaycı ve şifreli mektuplar yazıyordu.

Zodyak katilinin, resmi kayıtlara geçmiş beş cinayeti var ama günümüze dek çözülememiş 37 cinayetten sorumlu olduğu sanılıyor. Bu dünyada öldürdüklerinin, öbür dünyada köleleri olacağına inandığı için cinayetler işleyen, 1974 yılına dek mektup yollamaya devam eden ve 1978'den sonra sesi soluğu çıkmayan bu katilin kimliği hala meçhul. Polis kayıtlarına göreyse, Zodyak katili olması en muhtemel iki şüpheli ölmüş ve konu kapanmış gibi gözüküyor. 1960'ların sonu ve 70'lerin başlarında San Francisco'yu dehşete düşüren Zodyak katilinin deşifre edilmiş mektuplarından birinde şunlar yazılı: "İnsanları öldürmeyi çok seviyorum, çünkü çok eğlenceli. Ormanda vahşi hayvan öldürmekten daha zevkli, çünkü bütün hayvanların en tehlikelisi insan. Size ismimi vermeyeceğim, çünkü o zaman öbür dünyada kölem olacak kurbanlarımı öldürmemi engellersiniz!".

Zodyak'ın beyazperde geçmişi

Seri katillere duyulan merak, tartışılması ve incelenmesi gereken ayrı bir konu şüphesiz. Çok satan kitaplar, eksantrik müzisyenlerin seri katillere duyduğu sempati (Marilyn Manson adını Marilyn Monroe'dan, soyadınıysa en ünlü seri katillerden birisi olan Charles Manson'dan alıyor mesela) seri katillerin bu anlamda müthiş bir malzeme olduğunun ispatı. Sinemada da durum değişmiyor. Görsel etkinin gücü sayesinde bu konuda unutulmaz karakterler yaratıldı.

Tabii ki Zodyak katiliyle ilgili çekilen başka filmler ve televizyon dizileri de var. Bunlardan biri 1971 tarihli "The Zodiac Killer": Tom Hanson'ın yönettiği bu küçük bütçeli film, katili, evinde tavşan besleyen, kadınlardan korkan bir postacı olarak tasvir etmiş, merak unsurunu tetiklemek için de bir tır sürücüsünü şüpheli olarak olaya dahil etmişti. Bu başarısız filmin diğer kusurlarının yanında öne çıkan en büyük kusuruysa, Zodyak katilinin hastalıklı zihin akışını hatırlatan şizofrenik anlatımıydı. Aynı yıl Clint Eastwood'un sert polis tiplemesi "Dirty Harry"de Zodyak katilinden esinlenerek akrep lakaplı bir seri katil tiplemesi yaratılmıştı. Her iki film de, Zodyak katilinin eylemlerine devam ettiği sıcak zamanlarda çekilmiş olmanın avantajına sığınmaktaydı denebilir. 2005 yılındaysa Zodyak katiline ilgi artmıştı ve afişleri neredeyse birbirinin aynı olan iki film çekildi. Bunlardan biri, eleştirmenlerin zaten hiç dikkate almadığı, seyredenlerinse yerden yere vurduğu küçük bütçeli bir film olan, Alman asıllı oyuncu ve yönetmen Ulli Lommel'in "Zodiac Killer"ıydı; diğeriyse, Alexander Bulkley'nin, senaryosunu kardeşiyle birlikte yazıp çektiği "The Zodiac"tı. Robin Tunney, Justin Chambers ve David Fincher'ın versiyonunda da oynayan tecrübeli oyuncu Philip Baker Hall'ın rol aldıkları "The Zodiac", gerçek olaylara bağlı olarak çekilmiş, ama daha çok seri katilin saçtığı korkunun bölgede yaşayanlar üzerindeki psikolojik etkisine odaklanmıştı. Bazı yer isimleri değiştirilmekle beraber, film katilin ölüm saçtığı San Francisco'nun gerçek mekanlarında çekilmiş, gerçek olaylara bağlı kalmış ve anlatımında belli bir düzeyi tutturabilmişti.

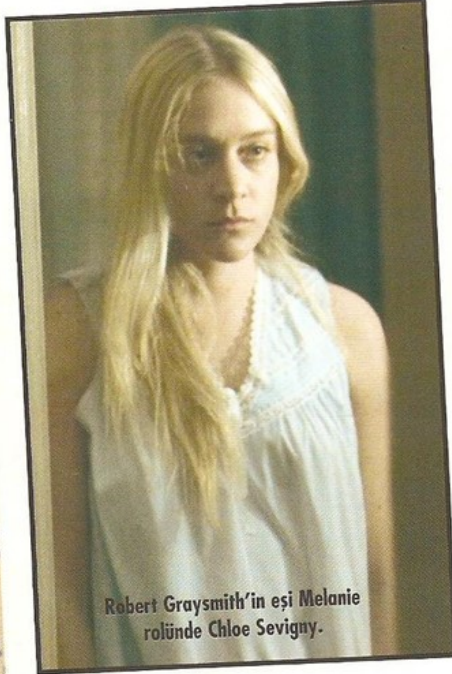

David Fincher (en sağda) sette oyun verirken...

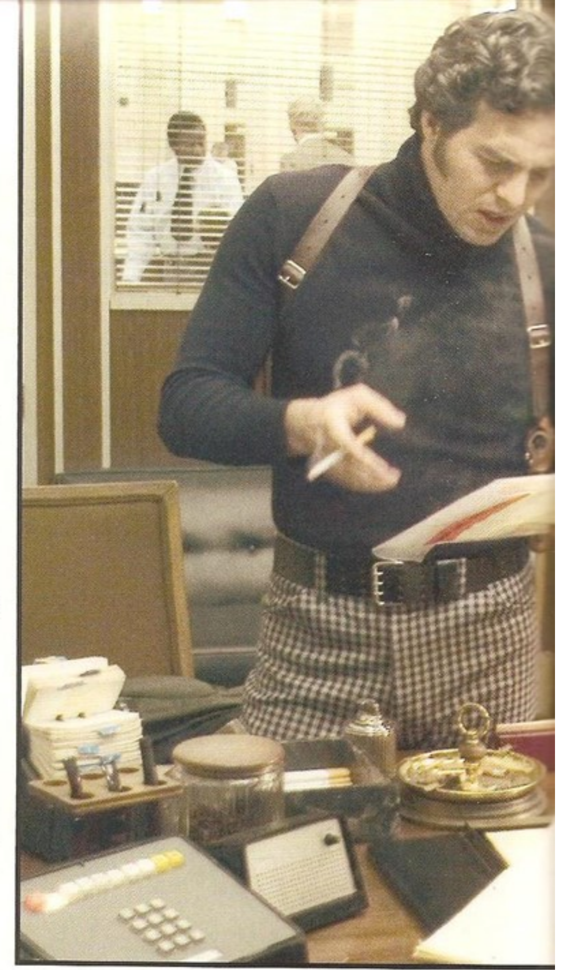

Yazar Robert Graysmith'i Jack Gyllenhaal canlandırmakta.

Se7en'dan Zodiac'a Fincher

Sinemada seri katil deyince akla

Robert Graysmith'in eşi Melanie rolünde Chloe Sevigny.

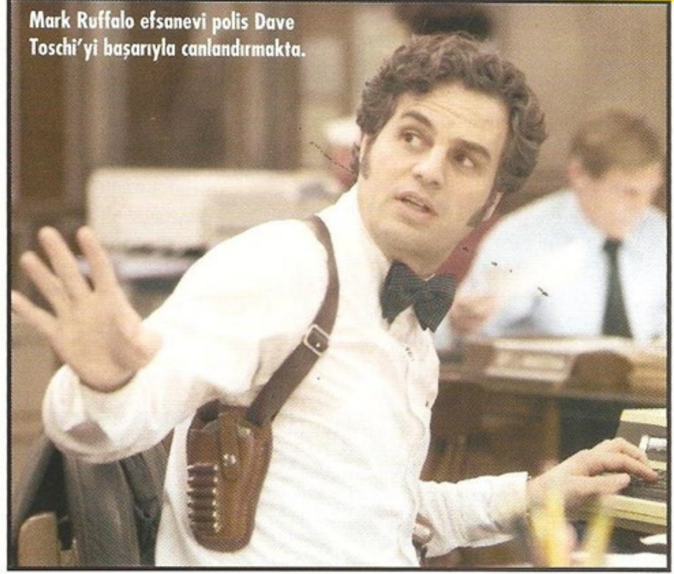
hemen gelen birkaç isimden biri Hitchcock'un Norman Bates'i ve Jonathan Demme'nin Hannibal Lecter'ıyken; David Fincher "Se7en" ile bu isimlerin gücünü sarsan bambaşka bir seri katil tiplemesi yarattı: John Doe. Kevin Spacey'nin sinir bozucu bir sakinlikle yorumladığı John Doe, son derece düzgün ve sıradan biri gibi görünen, İncil'in yasakladığı yedi büyük günahı işleyenlerin bedellerini günahkarlara feci şekilde ödeten bir garip katildi. Fincher seyirciye John Doe'yu asla kurbanlarına eziyet ederken göstermiyor, zaten sırf bu bile filmin gücünü ve çarpıcı etkisini birkaç katına çıkarıyordu. David Fincher "Panik Odası"ndan sonraki beş yılı reklam filmleri ve müzik klipleri çekmekle geçirse de bu tabii kendi seçtiği bir süreçti; çünkü Hollywood'un özellikle "Dövüş Kulübü" gibi fazla gişe getirmese de yenilikçi üslubuyla kültleşen bir filmin yönetmenine lakayıt kalması düşünülemezdi. Nitekim, Fincher, kendisine teklif edilen "Batman Başlıyor", "Catch Me If You Can", "Mission Impossible III", ve "Black Dahlia" gibi projeleri kendine ait nedenlerle hep reddetti. Peki, ne oldu da Zodyak katilini çekmek Fincher'a cazip geldi ve yeniden yönetmen koltuğuna oturdu? Bir kere, açıklığa kavuşması gereken şey, bunun "Se7en" tarzı bir seri katil konulu gerilim değil, yönetmenin sevdiği ve esinlendiği filmlerin arasında, üst sıralarda bulunan "Başkanın Tüm Adamları" tarzı bir "gazete/gazeteci" filmi olması. Senaryonun uyarlandığı "Zodiac" ve "Zodiac Unmasked" adlı romanların yazarı Robert Graysmith, olayların yaşandığı dönemde bizzat işin içinde olan bir isim. San Francisco Chronicle gazetesinde politik karikatürler çizen Graysmith, meslektaşı Paul Avery ile gazeteye gelen Zodyak katilinin mektupları yüzünden, seri katilin peşine düşüyor ve takıntılı bir şekilde olayı çözmeye çalışıyor. Tabii filmin polis tarafında da aynı saplantıyla hareket eden iki dedektif var ve yıllar süren iz sürmenin sonucu malum: katil asla yakalanamıyor ve olayı çözmeye yaşamlarını adayan dört kişinin yazgıları da farklı biçimlerde etkileniyor. David Fincher'ın çocukluğunun bir kısmının geçtiği San Francisco'daki anılarında Zodyak katilinin de yeri var. Gönderdiği mektuplardan birinde, bir okul otobüsüne bomba koyacağından bahseden katil yüzünden, Fincher'ın okul servisine bir süre polis devriyesi eşlik etmiş.

Tecrübeli oyuncu Brian Cox, canlı yayında katilin bağlanıp konuştuğu Melvin Belli rolünde karşımızda.

Olayların canlı tanıkları

Robert Graysmith, başından beri Zodyak katilinin cinayetlerinin sıkı bir takipçisi olmuştu. Hatta yıllar sonra 1990'larda New York'ta ortaya çıkan bir başka seri katille ilgili polisle bilgi alışverişinde bulunacak yetkinliğe erişmiş bir yazardı. Kitabı 1986'da yayımlandığında hemen bir çok satana

Mark Ruffalo efsanevi polis Dave Toschi'yi başarıyla canlandırmakta.

dönüşmüştü. Hayatının on yılını Zodyak katiline kafayı takarak geçirmiş, bu uğurda evliliğini bile bitirmek zorunda kalmıştı. Graysmith'e göre, Zodyak katili olması en muhtemel kişi Arthur Leigh Allen'dı ama hep bir şekilde deliller yetersiz kaldı. Allen, gençliğinde çocuklara cinsel tacizde bulunmuştu, kendisine Zodyak takma adını seçmişti ve Zodyak marka saati bile vardı. En yakın arkadaşı Don Cheney bile kendisinden şüphelenmiş ve onu polise ihbar etmişti. İlk kurbanının çalıştığı yerin karşısında çalışıyordu ve sözlü olarak cinayetler işleyeceğini bile ifade etmişti. Yıllar sonraki genetik incelemelerden de sonuç alınamamıştı (Graysmith, 30 yıl kadar sonra mektuplardan birinin üzerindeki parmak iziyle, Allen'ın DNA örneğinin tutma olasılığının zaten oldukça zayıf olduğunu söylüyor. Hem geçen zaman hem de 30 derece civarındaki hava sıcaklığı yüzünden sözkonusu delillerin net bir sonuç veremeyeceğine inanıyor). Ve sonuçta Allen 1992'de kalp krizinden ölmüştü.

Fincher, filmini, katilin resmen işlediği beş cinayet ve en şüpheli katil adayı Allen üzerine kuruyor. Filmin hazırlık aşamasında senarist James Vanderbilt ile aylarca tanıklarla, kurbanların yakınlarıyla ve saldırılardan kurtulan iki kişiyle konuşmuş, olayların gerçekleştiği mekanları belirlemiş ve tabii polis kayıtlarından faydalanmışlar. Cinayetlerin

Robert Grasmith: 10 yılı aşkın süre katilin peşine düşüyor.

işlendiği mekanlara kadar her şeyi, her detayı hiper gerçekçi bir şekilde filme çekmeye çalışan David Fincher'ın bu ciddiyetinin, dönemin acılarını bizzat yaşayan gerçek kişilerin de projeye inanmasını, güvenmesini ve gereken bilgileri vermesini sağladığı belirtiliyor.

Robert Graysmith, daha yolun başında genç bir gazeteci adayıyken, üstelik gazetede sadece politik karikatürler çizerken, kendisinden çok daha tecrübeli ve geniş bir çevresi olan cinayet muhabiri Paul Avery ile birlikte, Zodyak katilinin gazeteye gönderdiği bir mektupla olaya dahil oluyor. Robert Graysmith'i genç kuşağın yetenekli oyuncularından Jack Gyllenhaal, Avery'yi ise kendine özgü tarzıyla Robert Downey Jr. oynuyor. Graysmith gibi katilin yakalanması için en fazla çaba harcayan iki dedektiften biri, romantik komedilerle adını duyuran Mark Ruffalo (Dave Toschi rolünde), diğeriyse Anthony Edwards (Toschi'nin partneri Bill Armstrong) tarafından canlandırılıyor. Graysmith'in eşi Melanie'deyse bağımsız filmlerin vazgeçilmez oyuncularından Chloe Sevigny'yi izleyeceğiz.

Şimdilerde, özel bir güvenlik şirketinde çalışan Dedektif Dave Toschi, bir zamanlar Clint Eastwood'un unutulmaz karakteri "Dirty Harry"nin ve "Bullitt"de Steve McQueen'in oynadığı Frank Bullitt karakterlerinin ilham kaynağıymış.

Karanlığın

Hollywood stüdyo sistemi içinde ayrıks 2000'lerin sinemasını inşa edenle arasında önemli bir yeri olan DAVI FINCHER, yeni filmi "Zodiac"ta bi yeniden karanlık dehlizlere sürüklüyo

İLHAN YURTSEVER

Kariyerine Madonna, Paula Abdul, George Michael gibi pop yıldızlarının müzik videolarını ve Nike, Chanel, Pepsi gibi ünlü markaların reklam filmlerini çekerek başlamış birisi olarak David Fincher'ın bugün geldiği nokta hayli şaşırtıcı. Zira yönetmenin ismi zikredildiğinde insanın zihninde canlanan söz öbekleri son derece enteresan bir tablo çıkarıyor ortaya. Fincher'ın sinemasını tanımlayan motifleri bir çırpıda sıralayacak olursak aşağı yukarı şöyle bir manzarayla karşılaşabiliriz: karanlık bir görsel üslup, paranoya, ölüm, suç, nihilizm, yalnızlık, modern hayat eleştirisi, karamsarlık, gerilim, büyük ve ürkütücü metropoller, kimlik krizi, yağmur, din, zihinsel rahatsızlıklar ve sıra dışı kamera devinimleri.

Fincher'ın, sinema kariyeri boyunca karanlık, ürkütücü ve genelde suç mefhumunu merkeze yerleştiren bir tematik bütünlük oluşturduğu söylenebilir. İlk filmi "Alien 3"den başlayarak, ister bir kara film olsun, isterse klasik bir gerilim öyküsü, yönetmenin hemen tüm filmlerine yoğun bir umutsuzluk hissi hakimdir. David Fincher filmleri şiddetin, açgözlülüğün, güvensizliğin ve kesif bir iletişim eksikliğinin kol gezdiği dünyalar sürer önümüze. Fincher'ın karakterleri öfkeli ve yalnızdırlar çoğu zaman. "Se7en"da Dedektif Somerset'in yaşamının her köşesine sinen yalnızlık, Tracy'nin yabancı bir şehirde hissettiği

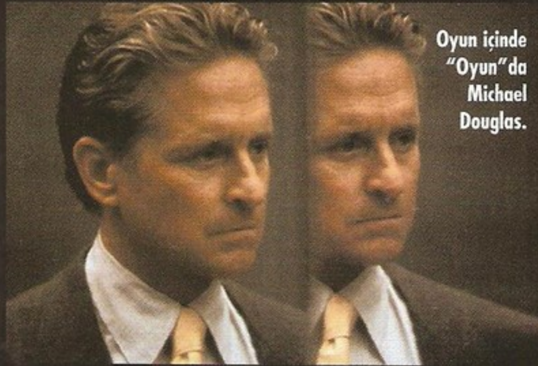
Fincher'a ve Ruffalo'ya film çekilirken pırıl pırıl hafızasıyla tüm hatırladıklarını -giydiklerine kadar- aktarmış.

Fincher, filmi bütünüyle Robert Graysmith'in kitaplarından ve bakış açısından çektiğini söylemekte. Ve kendisini tekrar etmeyi sevmeyen bir yönetmen olarak bir seri katil filmi çekmediğini ısrarla vurgulamakta.

Filmi hedefleyen en olumsuz eleştiri, uzunluğuyla ilgili. Aksiyon ve gizem duygusu, bir filmde zamanın nasıl geçtiğini izleyiciye unutturabilir belki ama bu sefer yeni bir "Se7en" çekmek istemeyen ve daha çok olayı çözmek isteyen karakterlere odaklanan Fincher'ın, filmi bu kadar uzun tutması (154 dakika) bayağı cüretkar bir davranış. Yönetmen, bunu bir olumsuzluk olarak görmüyor kesinlikle çünkü seyircinin ilgisini iki saati aşkın canlı tutacağına inanıyor.

Bir diğer eleştiriyse, finalin kesin bir sonuca bağlanmamış olması, ki Fincher'ın buna cevabı da şu: "Filmin derli toplu, temiz ve net bir sonuca bağlanmaması fikri hoşuma gitti, çünkü böylesi aslında daha tatmin edici. Çünkü daha gerçek hissettiriyor. Hayatta olduğu gibi, bazı şeyler düzgün bitmiyor". Katilin, 9.Kasım.1969 tarihli yedinci mektubunda yazdıklarına bakacak olursak, durumun bayağı vahim seyrettiğini ve sözü edilen belirsiz finalin de aslında gayet doğru bir yere oturduğunu görebiliriz: "...Artık cinayetlerimi işlediğim zaman kimseye bildirmeyeceğim; rutin soygunlar, öfkeden kaynaklanan cinayetler ve sahte kazalar gibi falan gözükecekler...".

elçisi

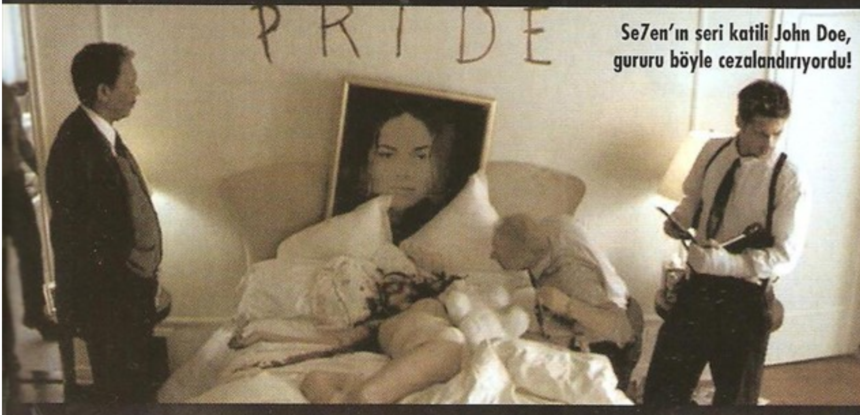
Oyun içinde "Oyun"da Michael Douglas.

korkuyla örtüşür. David Mills ve John Doe ise yalnızlıklarını öfke vasıtasıyla bastırma yolunu seçerler. "Fight Club" tüketim toplumunun yalnızlığa ittiği amaçsız bireylerin sistemin dayatmalarına öfkeli bir isyanıdır. "Panic Room"da ise kızıyla bir başına kalan Meg, korkularını eski kocasına yönelttiği kızgınlığı sayesinde dindirmeye çalışır.

Her ne kadar çok fazla öne çıkmıyormuş gibi görünse de, Fincher filmlerinde aile içi ilişkiler de önemli yer tutar. "Alien 3"deki mürettebatın büyük ve sorunlu bir aileyi andırması, "Se7en"da birbirlerine duydukları aşka rağmen Mills çiftinin yaşadığı iletişim sorunları, "The Game"deki ağabey-kardeşin birbirleriyle ve merhum babalarıyla olan ilişkileri, "Fight Club"da Anlatıcı'nın içten içe hissettiği baba eksikliği ve "Panic Room"un iletişim sancılarıyla boğuşan anne-kızı, Fincher'ın aile kurumunun işleyişine pek de pozitif bir açıdan yaklaşmadığının ispatı gibidir.

Fakat tüm bunlar bir yana Fincher'ın karamsar bakışını destekleyen belki de en önemli detay sık sık önümüze çıkardığı 'intihar' takıntısıdır. Örneğin "Fight Club"ın anlatıcısının problemlerinden ve hatta 'kendisinden' kurtulmak/kaçmak için seçtiği yöntem ağzına tabancayı sokup tetiği çekmektir. "The Game"de ise Nicholas Van Orton kendi öz kardeşini öldürdüğü düşüncesinin verdiği acıyı ve bir süredir çekmekte olduğu hem ruhsal hem de fiziksel eziyeti sona erdirmek üzere kendini gökdelenin tepesinden aşağıya bırakmakta bulur çözümü. Bu intihar girişimleri başarıyla sonuçlanmasa da, Fincher karakterleri dünya(ları)nın kötücüllüğünden kaçmak için hep en zor ve en karanlık yolu tercih ederler. "Se7en"da ise durum biraz daha farklı olmakla beraber söz konusu karamsarlık çok daha kalın harflerle yazılmıştır. Filmin finalinde vahşice işlenmiş cinayetlerin sorumlusu John Doe kendini dolaylı yoldan da olsa intihara sürükler fakat onunki daha ziyade bir arınma yöntemidir. Fincher sinemasının teknik yönden en belirgin özelliği karanlık ama göz alıcı görselliğidir kuşkusuz. Kimi zaman karakterlerin yüzlerinin seçilmesini bile zorlaştıran düşük yoğunluklu ışıklandırma ve mavi ya da yeşil tonların ağırlıkta olduğu renk skalasının atmosfere kattığı soğukluk, filmlerinin biçemine katkı yaptığı kadar izleyiciyi tedirgin etme ve maneviyatıyla oynama işlevi de görür. Film okuluna gitmek yerine 'eğitimini' görsel efekt şirketi Industrial Light & Magic'te yapan Fincher'ın burada edindiği birikim de filmlerinde sıkça hissedilir. Ses ve görüntü efektlerini filmlerinin anlatı yapısı içerisine eklemekte beis görmeyen yönetmen, "Alien 3", "Se7en" ve hatta "Fight Club"da da kimi zaman neredeyse 'gore' bir estetiğe ulaşır. Tüm bunların ışığında David Fincher'ın 2000'lerin sinemasını derinden etkilediğini ve etkilemeye devam edeceğini söylemek yanlış olmaz. Özellikle son yıllarda Amerikan sinemasından çıkagelen bazı kara film, gerilim ve aksiyon örneklerinin Fincher'ın görsel tarzına çok şey borçlu oldukları iddia edilebilir. Beri yandan filmlerinde işlediği temalar için de aynı şeyi söylemek mümkün. "Se7en"dan sonra seri katil filmlerinde gözle görülür bir artış yaşandığı malum.

Yeni filmi "Zodiac"ta bir kez daha karanlık *dehlizlere dalan Fincher, dev Hollywood* stüdyoları bünyesinde çektiği görece yüksek bütçeli yapımlarla 'yıldız yönetmen' payesini çoktan kazandı. Yine de yönetmenin, Hollywood'un stüdyo sistemi içerisinde son derece ayrıksı bir yerde durduğu ileri sürülebilir. Zira kendine has bir üslup inşa etmiş, yeni teknikler denemekten çekinmeyen, bir başkasının büyük stüdyolara kolay kolay kabul ettiremeyeceği projeleri hayata geçiren (bkz. "Se7en" ve "Fight Club") ve mükemmeliyetçiliği elden bırakmaya yanaşmayan bir sinemacı kendisi. Bu mükemmeliyetçilik saplantısını en iyi özetleyen ise bizzat kendi ağzından dökülen şu sözler olabilir belki de: "İnsanlar bir sahneyi çekmenin bir milyon tane yolu olduğunu söylerler. Ama hiç sanmıyorum. Belki olsa olsa iki tane vardır. Ve bir tanesi mutlaka yanlıştır."

Se7en'ın seri katili John Doe, gururu böyle cezalandırıyordu!

ÖLDÜRÜYORSAM SEBEBİ VAR

İLHAN YURTSEVER

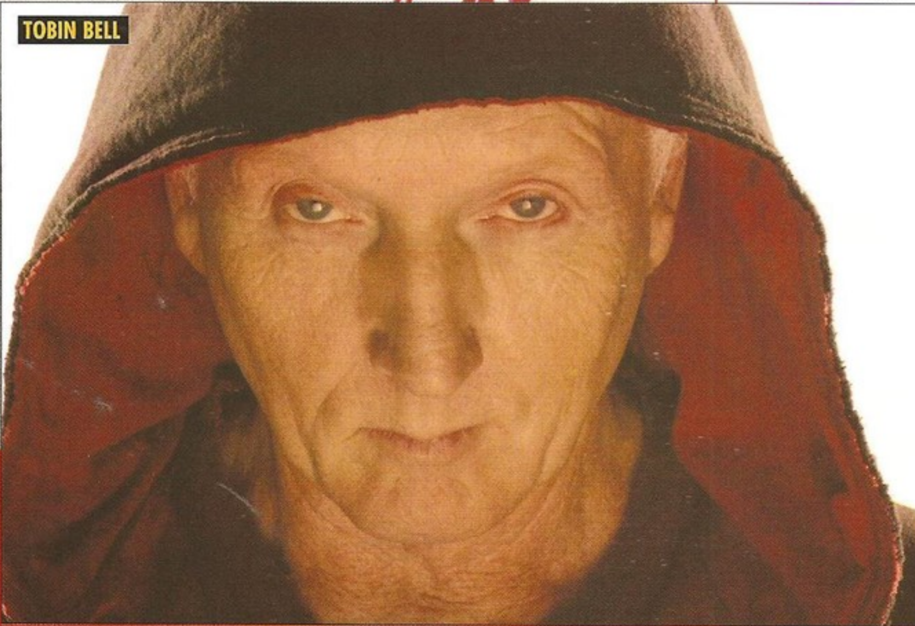
David Fincher'ın son filmi "Zodiac"la bir kez daha seri katillerin karanlık dünyasına girmeye hazırlanırken beyazperdenin unutulmaz seri katilleri geçti bir bir gözümüzün önünden. Düşünüp, araştırdıkça sayıları gittikçe arttı ve sonunda bir hayli uzun bir liste çıktı ortaya. Aralarında seçim yapmak kolay olmadı doğrusu ama sonunda çekirdek kadroyu çıkardık galiba. İşte huzurlarınızda sinema tarihinin en ünlü, en arızalı ve tabii en tehlikeli 15 seri katili!

15. JIGSAW/JOHN (Saw-2004)

Sicili: Amansız bir hastalığa yakalandığını öğrenince aklını oynattı. İnsan doğasını test etmek bahanesiyle pek de masum sayılmayacak kişilere sadistçe oyunlar hazırlamaya koyuldu. Dolayısıyla bir çeşit ahlak dersi peşinde koştuğu da söylenebilir. Kurbanlarının hiçbirini kendi elleriyle katletmiş değil, yalnızca onlar için tasarladığı karmakarışık oyunlar sayesinde kendilerini ya da birbirlerini hiç de şirin olmayan yöntemlerle öldürmelerini sağlıyor. Bulmacaya merak sarmış bir ruh hastasına dönüşmeden evvel mucit olduğu tahmin ediliyor. Fakat maalesef icatları insanoğluna pek faydası dokunacak türden değil. Hastalığı ilerledikçe sadistliği de artıyor.

Son durumu: Öyküsü iyice arapsaçına döndü. En korkutucu özelliklerinden biri olan gizemini yitirdiğinden bu yana karizması da onulmaz biçimde zedelenmişti zaten. Ömrü vefa etmemiş olduğu halde faaliyetleri sona erecekmiş gibi durmuyor. Ancak artık içini dışını ezbere bildiğimiz için, eskisi kadar ödümüzü koparamıyor.

En ünlü vecizesi: "Pek çok insan hayatta kalamayacak kadar nankördür, ama sen değil, artık değil... Oyun bitti!"

TOBIN BELL

14. HANS BECKERT (M-1931)

Sicili : Ağır bir psikozun pençesinde kıvranan Beckert, şehirde toplu bir isterinin oluşmasına yol açan çocuk ölümlerinin sorumlusudur. Sokakta bir başına gördüğü kız çocuklarını şeker, oyuncak ya da elmayla kandırıp kuytu köşelerde canlarına kıyar. Fakat bu esnada kontrol edemediği bir güç tarafından ele geçirildiğini savunmaktadır. Kayışı koparmış anlayacağınız. Koca şehirde ondan başka konu konuşulmaz hale gelmiş, üstelik kendisi tekerlemelere bile malzeme olmuştur. Polis tarafından köşe bucak aranmakta ancak bir türlü izine rastlanamamaktadır. Akıl sağlığının bozuk oluşu kimseyi ilgilendirmiyor gibidir; sorgusuz sualsiz bir 'canavar' olarak damgalanmıştır. Şöhretlerine leke çaldığı için şehirdeki eşkıya tayfasının da nefretini kazanmıştır.

PETER LORRE

Son durumu: Yetkililerin beceremediği işi, hem de kör bir ihtiyar sayesinde şehirdeki diğer suçlular halleder. Yaka paça gayrı resmi bir mahkemeye çıkarılan Beckert 'adilce' yargılanır. Hatta, her ne kadar bunak, sarhoş ve kaçık olsa da, bir avukatı bile vardır.

En ünlü vecizesi: "Kendime engel olamıyorum! Bunu kontrol edemiyorum, içimdeki bu şeytani şeyi, ateşi, sesleri, eziyeti..."

13. PATRICK BATEMAN (American Psycho-2000)

Sicili: Zengin, yakışıklı ve kendini beğenmiş bir borsa simsarı olan Patrick, en büyük sıkıntısı şehrin en lüks restoranında bir türlü rezervasyon yaptıramamak olan bir yuppie'dir. 80'li yılların sonunda tavana vuran materyalizm çılgınlığı Patrick'i nefretle beslenen, gördüğü herkesten tiksinen bir caniye dönüştürür. Bakımlı olmayı, gösterişi ve pahalı markaları hayatın yegâne anlamı olarak gören Patrick, fahişeler, evsizler, mankenler ve bazen de diğer yuppieler arasından seçtiği kurbanlarını çoğunlukla kesici aletler kullanarak katleder, hatta bazılarının tadına da bakar.

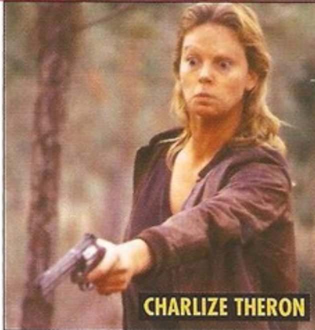

CHRISTIAN BALE

Son durumu: Kıyımlarını kendi ağzıyla avukatına ihbar etmiş olsa da, itiraflarında kimi tutarsızlıklar olduğu ortaya çıktı. Buna bağlı olarak ağır bir şizofreniden mustarip olduğunu ve işlediği cinayetlerin kendi zihninde vuku bulduğunu varsaymak mümkün. Peki, bu onun sahip olduğu kasaplık potansiyelini değiştirir mi? Kesinlikle hayır. Uslanmaya niyeti var mı? Hiç sanmıyoruz.

En ünlü vecizesi: "Acım sabit ve keskin. Ve hiç kimse için daha iyi bir dünya ümit etmiyorum, aslında kendi acımın onları da etkilemesini istiyorum."

12. AILEEN WUORNOS (Monster-2003)

Sicili: Hayatına giren hemen herkes tarafından hor görülen Aileen, toplumdan dışlanmış bir kaybedendir. Çocuk yaştan itibaren cinsel tacizlere maruz kalır ve yetmiyormuş gibi bir de tüm bunların suçunu onun üstüne yıkan babasından şiddet görür. Küçük bir kızken kurduğu hayaller tam anlamıyla kâbusa dönüşmüş, feleğin tokadını yiyen Aileen karnını fahişelik yaparak doyurmaya başlamıştır. Yaşamının en çekilmez döneminde tanıştığı Selby'ye duyduğu aşk bir süreliğine her şeyin tozpembe görünmesini sağlar. Ancak ona tecavüz etmeye kalkan bir müşterisini öldürmesiyle başlayan katillik kariyeri Aileen'i tam bir batağa sürükler. Hem kendine ve Selby'ye bakabilmek, hem de erkeklerden intikam almak için müşterilerinin bedenlerini kurşunla doldurmaya girişir. Ancak arada merhamet ve yardımseverliğini esirgemediği müşterileri de çıkacaktır.

CHARLIZE THERON

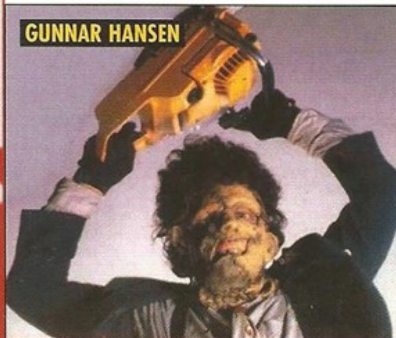
Son durumu: Polis tarafından kıskıvrak yakalandı, mahkemesi görüldü, idama mahkûm edildi ve infazı gerçekleşti. Dava kapanmıştır.

En ünlü vecizesi: "Tanrının ne istediğini kim bilebilir? İnsanlar her gün birbirlerini öldürüyorlar, peki ne için? Politika için, din için! Ve hepsi de kahraman oluyorlar!"

11. LEATHERFACE (The Texas Chainsaw Massacre-1974)

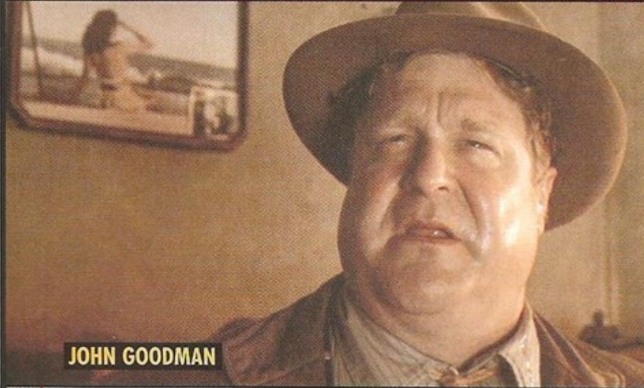
Sicil: Amerika'nın en tanınmış aileleri Kennedy'ler, Corleone'ler ve Simpson'lar ise şayet, en manyağı da Leatherface'in ailesidir muhtemelen. Kurbanlarından arta kalanlarla dolu bir evde yaşayan ailenin en kaçığı ise tabii ki 'şiş göbek' Leatherface'dir. Kendi dış görünüşünden pek hazzetmediği her halinden belli olan Leatherface, estetik cerrahiye yeni bir boyut katarak, katlettiği insanların görüntüsüne bürünür. Favori oyuncağı olan elektrikli testeresiyle orman patika demeden genç kızları kovalamaya bayılır. Her ne kadar ailesi tarafından son derece şımartılarak büyütülmüş gibi görünse de, çocukluğunu doyasıya yaşayamadığı ve kendisi de ayrı bir arıza olan kardeşi dışında varlığı zaten epey şüphe taşıyan arkadaşlarıyla oyunlar oynayamadığı apaçık ortadadır. Yine de ailecek gayet 'misafirperver' oldukları inkâr edilemez; insanda pek iştah bırakmasalar da.

Son durumu: Laftan anlayan biri olsa karşımıza oturtup nasihatler sıralardık fakat anlaşılan o ki nerede güzel bir yüz görse nefsine hakim olamayıp, ona sahip olma dürtüsüyle yanıp tutuşuyor yavrucak.

GUNNAR HANSEN

En Ünlü Vecizesi: "Nyaaaaahhh!"

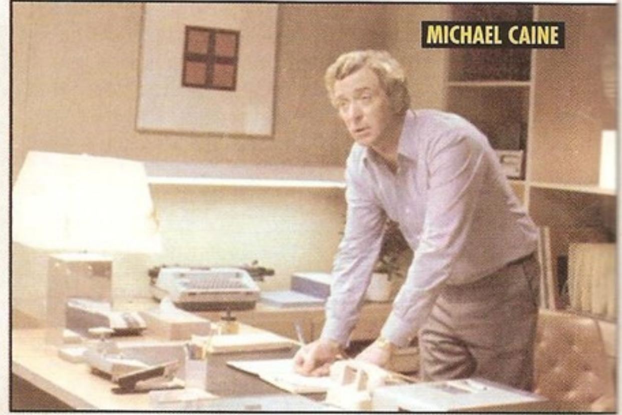
10. CHARLIE MEADOWS (Barton Fink-1991)

JOHN GOODMAN

Sicili: Karl Mundt olarak da bilinir. Kasvetli ve 'fırın gibi' bir otelde ikamet etmektedir. İnsanlara pompalı tüfekle havalandırma hizmeti sunduktan sonra zavallıların kafalarını kesmekten hoşlanır. Sigortacılık sektöründe çalıştığını iddia etmektedir. Biraz gürültücüdür ama yine de hoşsohbet bir insan sayılır. İyilikseverliği ise tamamen düzmecedir ve 'saygısızlığa' hiç gelemez. Asap bozucu bir kulak iltihabından şikâyetçidir. Komşusunun tavsiyesine uyup gittiği kulak-burun-boğaz uzmanını budadığına dair elimizde sağlam kanıtlar var. Oyuncak ayınızı andırdığına aldırmayın; gece kesinlikle ona sarılarak uyumak istemezsiniz. Yaşadığı otelin cehennemin ta kendisi olduğu söylencesi kulaktan kulağa yayılmıştır.
Son durumu: Son vukuatını da gerçekleştirdikten sonra güzel bir uyku çekmek isteğiyle odasına usulca süzülüverdi; hem de tüm otel cayır cayır yanmaktayken.
En ünlü vecizesi: "Hayatını cehenneme çevirdiğimi mi sanıyorsun? Etrafındaki şu çöplüğe bir bak. Sen yalnızca daktilolu bir turistsin Barton, bense burada yaşıyorum."

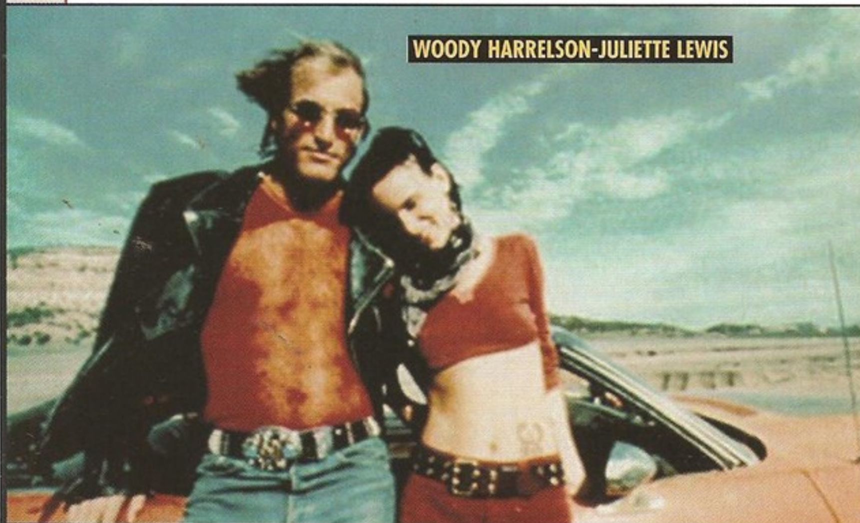
9. R. ROBERT ELLIOTT/BOBBI (Dressed To Kill-1980)

Sicili: Görünürde gayet normal bir hayatı ve mutlu bir evliliği olan terapist Robert Elliott, alter-egosu Bobbi ortaya çıktığında tam bir kadın düşmanı kesilir. Ciddi bir kişilik bölünmesi sorunu yaşadığı gün gibi aşikâr olmasına rağmen o bütün suçu 'eski bir hastam' dediği Bobbi'ye yıkıp herkesi uyutmaya çalışır. Doktor Elliott hastalarına karşı ne kadar anlayışlı ve yol gösterici ise Bobbi de kurbanlarına karşı o oranda acımasızdır. Keskin uçlu usturası, tüyler ürperten ses tonu ve pek tabii ki androjen görünümüyle (ahenkle dans eden peruğa dikkat) buram buram bela kokan Bobbi, faal bir cinsel yaşam süren kadınlardan hiç hoşlanmadığını her fırsatta gösterir.
Son durumu: Bobbi ne kadar güçlü kuvvetli olsa da, Doktor Elliott'ın zekâsından ve ağırbaşlılığından pek bir şey ödünç almış sayılmaz. O yüzden de tuzağa düşürülmesi imkânsızmış gibi görünmüyor. Ayrıca sokakta o kılıkla gezinen birini yakalayabilmek için dahi olmak gerektiği de söylenemez.
En ünlü vecizesi: "Doktor, ben paranoyak değilim."

MICHAEL CAINE

8. MICKEY&MALLORY KNOX (Natural Born Killers-1994)

Sicili: Esasında seri katil tanımına tam manasıyla uymasalar da, o denli kamuya mal olmuş durumdalar ki onları görmezden gelemezdik. Teknik olarak toplu katliamcı sınıfına sokulmaları mümkün. Zira öncelikle ortada bir 'takım çalışması' mevzubahis ve bu, seri katillerin pek tercih ettikleri bir durum değil. Ancak her katliamlarından sonra bir kişiyi sırf namları yürüsün diye hayatta bırakıyor olmaları itibariyle seri katil kategorisine dâhil edilmeyi de hak ediyorlar. Her ikisi de küçük yaştan itibaren babalarının şiddetine maruz kalmış, fazlasıyla sevgiye muhtaç, biraz çocuk ruhlu ve toplum dışına itilmiş bireylerden başka bir şey değiller aslında. Tabii bir miktar kafadan kontak olduklarını da saymazsak.
Son durumu: Psikopatlık hususunda Mickey ve Mallory'den aşağı kalır yanı olmayan Dedektif Scagnetti onları saplantı haline getirince kendilerini kodeste buldular. Şimdi sıra tarihe geçecek kadar kanlı bir firarı takiben sonsuza dek mutlu mesut yaşama hayallerini gerçekleştirmeye geldi.
En ünlü vecizesi: "Buraya gelip bunu kim yaptı diye sorduklarında 'Mickey ve Mallory Knox yaptı' diyeceksin, tamam mı?"

WOODY HARRELSON-JULIETTE LEWIS

7. MICHAEL MYERS (Halloween-1978)

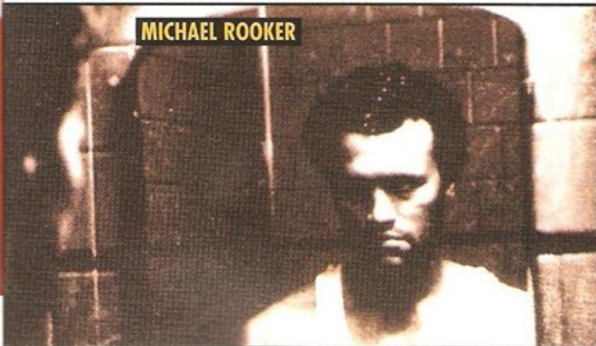
Sicili: Michael Myers'ın öyküsü devam filmleri sayesinde bir parça "Yalan Rüzgârı" havasına büründüğünden efsanenin başlangıcına gidip kafanızın çorbaya dönmesine engel olalım istedik. Kendisi için bir nevi 'namus kumkuması' da denilebilir. Myers, erkek arkadaşıyla cinsel ilişkiye girdiği için ablasını öldürdüğünde henüz altı yaşındaydı. Yıllar sonra, kapatıldığı akıl hastanesinden kaçarak, eski mahallesine döndü ve seks düşkünü gençleri doğramaya, diğer bir deyişle 'namus bekçiliğine' soyundu. 'Ağzı var, dili yok' deyişinin sözlükteki karşılığı olan Myers, çene çalmaktan hiç hoşlanmaz, onun yerine insanın kanını donduran maskesi ve 'ekmek bıçağı'yla her Cadılar Bayramı'nda işini usulünce halletmeyi tercih eder.

TONY MORAN

Son durumu: Defalarca yakalanıp, akıl hastanesini boylamasına rağmen her seferinde kaçmayı becerdi. Muhtelif kesici, delici ve ateşli silahla etkisiz hale getirilmeye çalışıldıysa da, hiçbiri bu ucube üzerinde işe yaramadı. Ortalıkta öcü olduğuna dair kimi rivayetler dolaşıyor. Bu arada yakın zamanda mahalleye geri dönecek; kapıya sürgü vurmakta fayda var.
En ünlü vecizesi: "..."

6. HENRY (Henry: Portrait Of A Serial Killer-1986)

Sicili: Henry, Amerika tarihinin en azılı katillerinden biri olan Henry Lee Lucas'ın yaşamından esinlenilerek yaratılmış bir karakter fakat onun öyküsünün Lucas'ınkiyle tam anlamıyla örtüştüğü söylenemez. Büyük olasılıkla aralarındaki en önemli benzerlik ikisinin de kendilerine hayatı zehir eden annelerini öldürmüş olmaları. Henry'nin dosyası hayli kabarık ancak tam olarak kaç kişinin canına kıydığı bilinmiyor. Çocukken annesi tarafından kız kıyafetleri giymeye zorlanmış, bu nedenle cinselliğe karşı korku ile tiksinti karışımı bir duygu beslediği tahmin ediliyor. Cinayetlerinin çoğunu farklı yöntemlerle işleyen Henry, aynı silahı birden fazla kez kullanmamak gibi sıkı prensiplere sahip. Hatta cinayet aleti olarak saç tarağı kullanmışlığı bile var. Asabiyet katsayısı hayli yüksek olduğundan ve ne zaman neye öfkeleneceği hiç belli olmadığından kendisine saati sormak bile sakıncalı olabilir.
Son durumu: İşlediği her cinayet yanına kâr kalıyor, ne arayan var ne soran. Ancak işine her zaman aynı özeni göstermiyor oluşu sebebiyle er geç yakayı ele verecektir. Onu anlayabilen belki de tek kişiyi bile parçalara ayırıp valize tıkıştırmış olması ise eylemlerinin süreceği anlamına geliyor kuşkusuz.
En ünlü vecizesi: "Evet, annemi öldürdüm. Geceydi. On dördüncü yaş günümdü."

MICHAEL ROOKER

5. HENRI VERDOUX (Monsieur Verdoux-1947)

Sicili: Modern zamanların Mavi Sakalı. Namlı Fransız katil Henri Désiré Landru'dan hareketle yaratılan Verdoux, ekonomik krizin pek çok kişiyi felakete sürüklediği bir dönemde eşi ve çocuğuna bakmanın yolunu zengin ve dul kadınlarla evlenip, servetlerini ele geçirdikten sonra onları zehirleyip ortadan kaldırmakta bulur. Hayatta onun için ailesinden daha değerli hiçbir şey yoktur. O denli tatlı dilli bir centilmendir ki kalbini çalamayacağı bir kadın neredeyse hiç var olmamış gibidir. İstediğinde adamın sinirlerini bozabilecek derecede keskin zekâlı ve komik olabilir. Charles Chaplin'in eşine az rastlanır dehası sayesinde bir seri katil insana belki de ancak bu kadar sempatik ama aynı zamanda ürkütücü gelebilir.

Son durumu: Gelmiş geçmiş en absürd katil yakalama operasyonunun ardından, rahatlıkla kaçabilecekken kendini zorla polisin ellerine teslim eder. Korkunç bir cani olarak damgalandığı mahkeme tarafından idam cezasına çarptırılır ve şaşırtıcı bir sükûnetle giyotine doğru ilerler.
En ünlü vecizesi: "Savaşlar, ihtilaflar hepsi de ticarettir. Bir cinayet bir hain yaratır; milyonlarcası ise bir kahraman."

CHARLES CHAPLIN

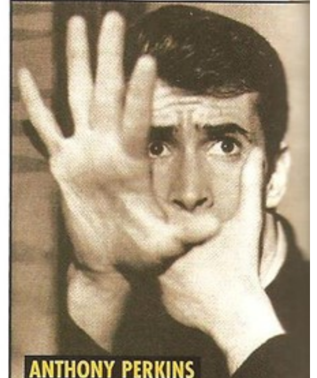
4. MARK LEWIS (Peeping tom 1960)

KARLHEINZ BÖHM

Sicili: Londra'daki bir film stüdyosunda kamera operatörü olarak çalışan Mark, filme, fotoğrafa, kısacası sanata âşık, içine kapanık bir gençtir. Ancak ne yazık ki onun sanat anlayışı alışılmışın biraz dışında seyreder. Küçük bir çocukken, bilim adamıyım diye geçinen babasının deli saçması deneylerine maruz kalan Mark, korku hissinin etkilerini gözlemleme amacı taşıyan bu deneylerden sağ salim ama bir parça 'tozutmuş' olarak çıkar. Babasının saplantılarını kendine miras bellemiş olsa gerek, insanların ölüm anında yaşadığı korkuyu filme almaya başlar. Tabi bunun için önce kamerasına monte ettiği bıçak yardımıyla onları öldürmesi gerekmektedir. Mark Lewis, içindeki canavarı bastırmaya çalışan masum yüzlü cani modelinin tipik örneklerinden biridir. Cinayetlerini gerçekleştirme hususunda çok hevesli gözükmese de eline kamerayı aldığında 'sanat aşkı' önlenemez biçimde depreşir. Dolayısıyla kamera, fotoğraf makinesi gibi her çeşit görüntü kaydediciden uzak tutulması önerilir. Ayrıca son derece çarpık bir güzellik anlayışına sahiptir.
Son durumu: Kendi işini kendi görecek ve nihayet gayesine ulaşıp, korku denen şey neymiş ne değilmiş anlayacaktır.
En ünlü vecizesi: "Dünyadaki en ürkütücü şey nedir biliyor musun? Korku."

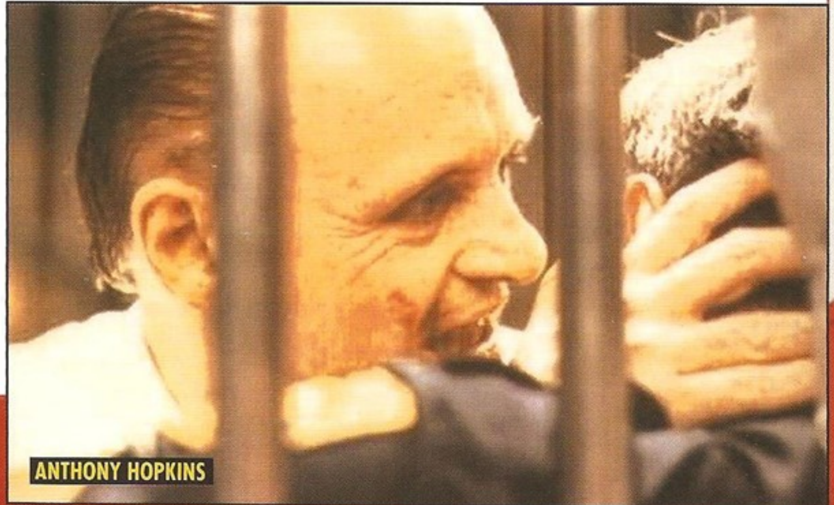
3. NORMAN BATES (PSYCHO 1960)

Sicili: Norman, hasta ve çekilmez bir kadın olan annesiyle beraber yaşıyor. Kuş uçmaz kervan geçmez, karanlık ve ürpertici bir motel işletiyor. Geceyi motelde geçirme gafletine düşen acemi dolandırıcı Marion Crane, annenin gazabına uğrayıp delik deşik edilince, Norman annesini koruma içgüdüsüyle cesedi ve tüm delilleri yok ediyor. Ve Hitch amca bizimle resmen oyun oynuyor. Aslında ortada anne falan yok; kendisi çoktan sizlere ömür... İsterseniz baştan alalım. Norman, ölü ve çürümüş bir kadın olan annesiyle beraber yaşıyor. Mezar kazıcılığına ve dondurulmuş kuşlara ilgi duyuyor. Arada sırada annesinin kıyafetlerini giyip, merhumun sesini taklit etmekten hoşlanıyor. Sırasıyla kimliği meçhul iki kızı, Marion Crane'i ve son olarak da Crane'in izini süren bir özel dedektifi telef etti. Unutmadan söyleyelim; annesini ve annesinin beraber olduğu adamı yıllar evvelinden tahtalıköye yollayan da bizzat kendisiydi.
Son durumu: Marion'un şüpheci kardeşi Lila'nın insanı canından bezdiren inadı sayesinde enselendi. Halen sıkı doktor kontrolü altında tutulduğu klinikten çıkıp, icraatlarını sürdürmek üzere gün saymakta.
En ünlü vecizesi: "Bir oğlanın en yakın dostu annesidir."

ANTHONY PERKINS

2. DR. HANNIBAL LECTER (The Silence Of The Lambs-1991)

Sicili: Eskiden saygın bir psikologdu. Şu sıralar ise damak zevki hayli şaibeli bir gurme. Hastalarına terapi seansı uygulamak yerine onları afiyetle mideye indirmeyi seçti. Bir FBI ajanıyla fazla yakınlaşınca kendini en beterinden üşütüklerle dolu bir tımarhanede buluverdi. Çoğunlukla zatı muhteremle maksimum güvenlik önlemleriyle kuşatılmış hücresinde karşılaşıyor olmamıza rağmen, yüreğimize dışarıda elini kolunu sallaya sallaya dolaşan pek çok seri katilden daha fazla korku salmayı beceriyor. Boş vakitlerinde FBI'a diğer canileri yakalayabilmeleri yolunda amme hizmeti sunmaktadır. Tabi onların trajik geçmişlerinden bölümler dinleyebilmesi karşılığında; eski mesleği gözünde tütüyor olsa gerek. Hâlbuki insanın suratından tüm bir mazisini okuyabilir. Hatta bir ay önce hangi losyonu ne dozda kullandığınızı dahi gözü kapalı söyleyebilir.
Son durumu: Onlarca polis memurunun arasından kimse ne olduğunu bile anlamadan kaçmayı başardı. Halen firarda ve hiç de yakalanmaya niyetliymiş gibi gözükmüyor. Lâkin hayat hikâyesi o kadar çok eşelendi ki yakında yemek tarifi vermek için sabah programlarına çıkartılırsa şaşırmayın.
En ünlü vecizesi: "Biraz daha sohbet edebilmemizi arzu ederdim, fakat eski bir dostumla akşam yemeği yiyeceğim."

ANTHONY HOPKINS

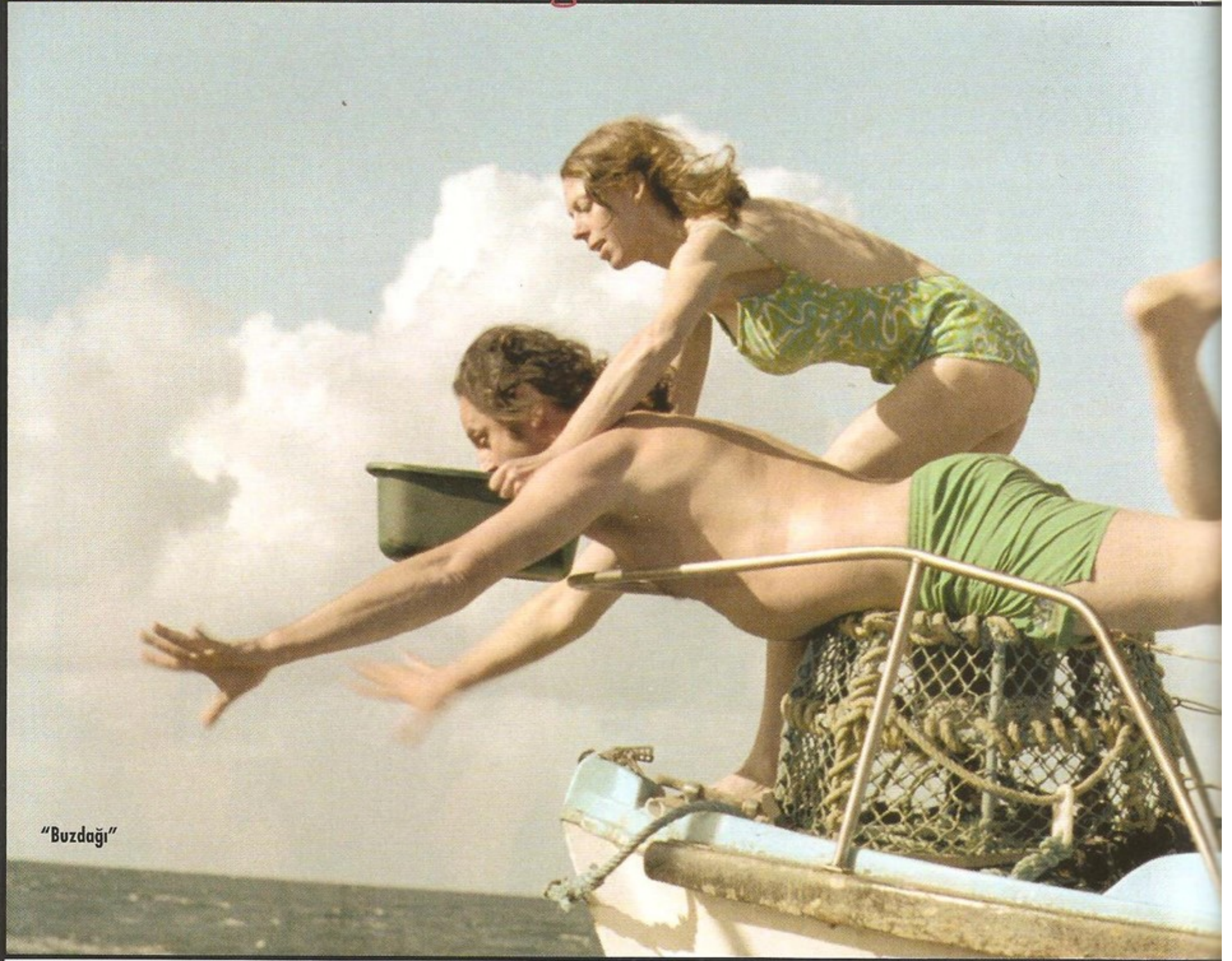
1. JOHN DOE (Se7en 1995)

Sicili: Tam bir zırdeli. Yedi ölümcül günahtan her birini temsil ettiğine inandığı insanları akıl almaz yöntemlerle cezalandırıyor. Bildiğimiz kadarıyla travmatik bir geçmişe sahip değil, aksine hep maddi ve manevi bir refah içinde yaşamış. Her fırsatta toplumdaki gün geçtikçe büyüyen çürüme ve pislikten dem vuruyor. Sapkınlık derecesinde dindar; hatta işlediği cinayetlerin Tanrı tarafından kendisine bahşedilmiş görevler olduğuna inanıyor. Çelimsiz sayılabilecek suretine rağmen görüp görebileceğiniz en ürkütücü tiplerden biri. Kendisinin bir emsal oluşturacağına ve yaptıklarının daima hatırlanacağına duyduğu inancı keçileri kaçırmış olmasıyla açıklamak mümkün. Fakat iyi eğitim almış, kültür seviyesi yüksek biri oluşu da tüylerimizi diken diken etmeye yetiyor da atıyor bile. John Doe'nun ürkütücülüğü de işte asıl buradan kaynaklanıyor. Her gün sokakta, süpermarkette ya da metroda rastlayabileceğiniz herhangi birinden pek farklı olmayan bir görünüme sahip, dahası belki yan dairenizde yaşayan insanlardan bile daha sıradan biri olabileceği izlenimini uyandırabilir. Sosyal hayatı sıfırın altında seyrediyor; insanlarla iletişim kurma arzusu şöyle dursun, âdemoğlundan topyekûn iğrendiği dahi söylenebilir. Hele âlem-i cihan olsanız etkisinden kurtulamayacağınız o buz gibi bakışı tedirginliğinizi büsbütün arttırabilir. O kadar çok boş vakti var ki kendini insanlara çile çektirmeye adamış adeta. Bir obezi tıka basa yemek yedirmek suretiyle öldürmek ya da yatağa bağladığı bir adama tam bir yıl boyunca aralıksız işkence etmek gibi sapıkça buluşları var. Ayrıca gördüğümüz kadarıyla midesi de gayet sağlam. Zira yaptığı kasaplıklar normal birinin sabahlara kadar istifra etmesine sebep olurdu. O ise bunlardan resmen zevk alıyor. Zaten cinayetlerinden birine silah zoruyla 'ortak' ettiği bir biçare, deli gömleğini çoktan sırtına geçirdi bile.

Son durumu: Kendi derisini soymak gibi dâhiyane mi yoksa manyakça mı olduğuna hala karar veremediğimiz bir 'teknik' sayesinde ardında hiçbir zaman parmak izi bırakmaması, ele geçirilmesini neredeyse olanaksız kılıyor. Yanınızda William Somerset gibi kurt bir dedektif bulundurmanız bile ona karşı yeterli olmayabilir. Belki de tek çare kendi kendine gelip teslim olmasını beklemektir. Yaptığı plan tamama erip, yapbozun parçaları yerine oturduğunda ise attan düşmüşe dönebilirsiniz. Şu kadarını söyleyelim; kendini namlunun ucuna emanet ettiği ve muhtemelen ne gördüğünüz ne de duyduğunuz hiçbir şeye benzemeyen bu plan bir adamın ne derece 'rahatsız' olabileceğinin en önemli göstergelerinden biri. Her şeye rağmen kendi günahkârlığını kabul edebilecek kadar özeleştiriye açık olduğu konusunda hakkını teslim etmeliyiz.

En ünlü vecizesi: "Tanrı esrarengiz yöntemlerle çalışır."

"Buzdağı"

Süpürgeden film yağıyor

Ankara'da 10-20 Mayıs tarihleri arasında gerçekleştirilecek olan 10. Uçan Süpürge Uluslararası Kadın Filmleri Festivali yine dünyanın dört bir köşesinden kadın filmleriyle seyircisini selamlamaya hazırlanıyor. 34 ülkeden 137 kadın yönetmenin çektiği toplam 149 filmin yer aldığı festival programı 14 bölümden oluşuyor.

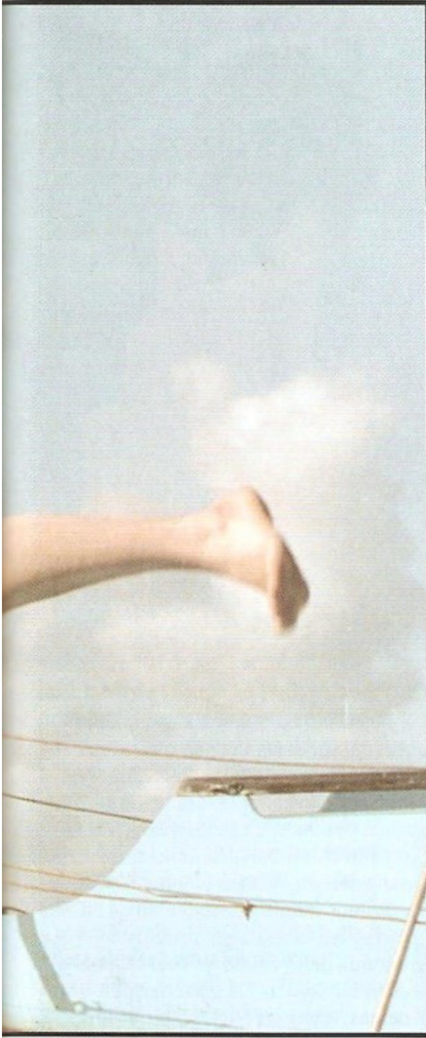
Sinemamız adlı bölümde bu yıl Uçan Süpürge Onur Ödülü'nü alacak olan Müjde Ar'ın başrolünü oynadığı 4 film yer alıyor. Geçen yıl yitirdiğimiz, kadın filmlerinin unutulmaz yönetmeni Atıf Yılmaz'ın "Adı Vasfiye" ve "Asiye Nasıl Kurtulur?" adlı filmleriyle, bir diğer usta Halit Refiğ'in "Teyzem" ve Şahin Kaygun'un ilk filmi olan "Afife Jale" festivalde seyirciyle buluşacak. Festivalin bu yılki Bilge Olgaç Başarı Ödülleri'nden birini alacak olan Güler Ökten'in de başarılı oyunculuğuyla renk kattığı "Asiye Nasıl Kurtulur?"la Atıf Yılmaz, "Afife Jale"yle de Şahin Kaygun anılacak.

10. Uçan Süpürge Uluslararası Kadın Filmleri Festivali'nde bu yıl 34 ülkeden 137 kadın yönetmenin toplam 149 filmi sinemaseverlerle buluşuyor.

Bir Ülke

Bir ülkenin sinemasını yakından tanımak ve tarihsel perspektif içinde kadın yönetmenlerin filmlerini seyirciyle buluşturmak amacıyla düzenlenen bu bölümün bu yılki konuğu Macaristan. Macaristan sinemasının dünya sinemasında önemli bir yer edinmesinde Martha Meszoras, Judith Elek gibi kadın yönetmenlerin ve genç Macar sinemasının dönüm noktalarından biri kabul edilen Ildiko Enyedi'nin payı büyük. Bu bölümde, Macaristanlı deneyimli kadın sinemacıların filmlerinden örneklerin yanı sıra uluslararası festivallerde ödüller kazanmış genç kadın yönetmenler de eserleriyle konuk oluyor. "Bir Ülke: Macaristan" bölümünde 5 uzun, 2 belgesel, 2 kısa ve 1 animasyon film yer alıyor.

Lina Wertmüller, Oscar ödülü alan ilk kadın yönetmen. Adı tam 48 sözcükten

"İncir Ağacı"

oluşan filmiyle Guiness Rekorlar Kitabı'na geçti Wertmüller. İtalya'nın bu çılgın yönetmeni, çoğu ülkemizde gösterim şansı bulamamış 6 filmiyle; "A Complex Plot About Women - Kadınlar Hakkında Karmaşık Bir Plan", "Let's Talk About Men - Erkekler Hakkında Konuşalım", "Seven Beauties - Yedi Güzeller", "Swept Away", "The End of the World in Our Usual Bed in a Night Full of Rain - Yağmurlu Bir Gece", "The Lizards - Kertenkeleler" ile festivale misafir olacak.

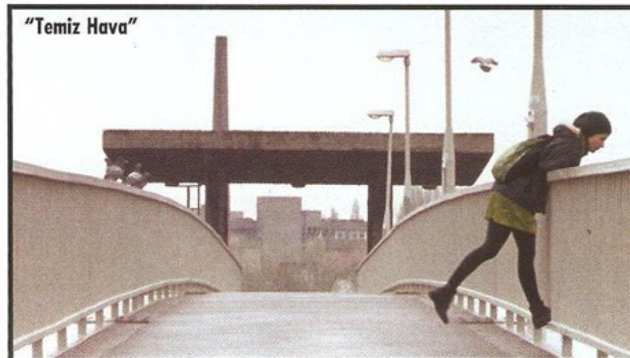
Aparna Sen, Hindistan'ın "paralel sinema" olarak adlandırılan bağımsız sinemasının en önemli temsilcilerinden biri. Hollywood'a öykünen Bollywood film endüstrisinin dışında kalmayı başarmış ve tam anlamıyla bağımsızlığını korumak için mücadele etmiş bir yönetmen. Kadın dayanışması, kadın dostluğu gibi konular üzerine filmler yapabilmek uğruna oyunculuktan kazandıklarını olduğu gibi sinemaya yatıran bir öncü. Aynı zamanda Satyajit Ray'ın gözde oyuncusu olan Aparna Sen, Hindistan'ın Bağımsızı adlı bölümde onu dünya sinemasına tanıtan ilk film "Chowringhee Lane 36 - 36. Chowringhee Geçidi" başta olmak üzere, "House of Memories - Anılar Evi", "Picnic - Piknik", "The Ultimate Woman - Esas Kadın" adlı 4 filmiyle Ankaralı sinemaseverlerle tanışmaya hazırlanıyor.

Binka Jeljazkova da Bulgaristan'da kadın sinemacıların öncülerinden... Sıradışı bir sinema serüveni yaşamış; sansürle, politik baskılarla "susturulan" filme imza atmış. Ülkesinde uzun yıllar "kötü kız" olarak anılan, filmleri yasaklanan, çığlığı sessizliğe gömülen bir yönetmen olmuş Binka Jeljazkova. Balkanlar'ın bu sıradışı yönetmeninin 2 filmi, "The Attached Balloon - Bağlı Balon", "Binka: To Tell a Story About Silence - Binka: Bir Sessizlik Öyküsü" Balkanların Sessiz Çığlığı adını taşıyan bölümde seyirciyle buluşacak.

Her Biri Ayrı Renk

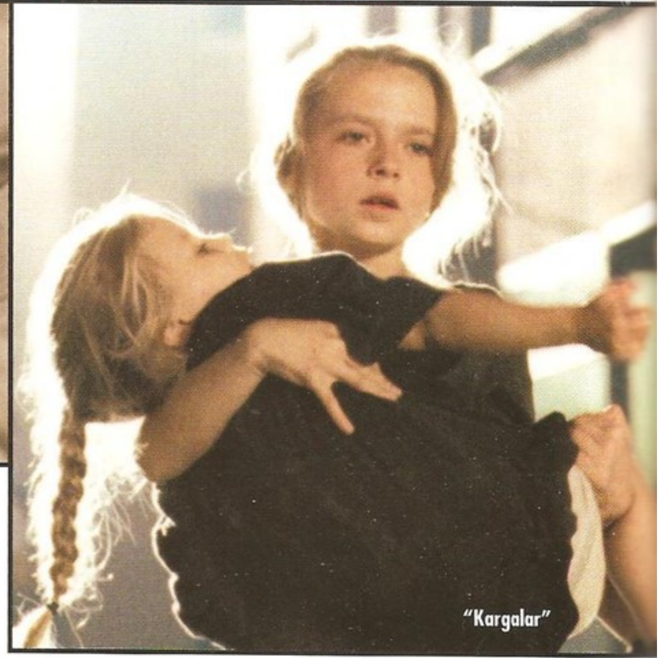
Uçan Süpürge Uluslararası Kadın Filmleri Festivali, dünyada FIPRESCI'nin jüri gönderdiği ilk ve tek kadın filmleri festivali olma özelliğini taşıyor. Dünyanın dört bir köşesinden kadın yönetmenlerin son birkaç yıl içinde çektikleri filmlerin gösterildiği Her Biri Ayrı Renk adlı bölümün en önemli özelliği, FIPRESCI jürisinin bu filmlerden birini ödüllendirmesi. Bu bölümünde bu sene de dünyanın dört bir köşesinden, bol ödüllü rengârenk filmler var.

Andrea Staka'nın yönettiği ve bu yıl İsveç Film Ödülleri'nde En İyi Senaryo ödülü kazanan "Fraulein - Garson Kız", iç dünyalarını keşfe çıkan kadınlar arasındaki sıradışı dostluğun öyküsünü anlatıyor. Mutlu olmanın aslında ne kadar kolay olduğunu vurgulayan film, tek ortak noktaları çalıştıkları lokanta gibi gözüken üç kadının birbirinin içinden geçen öyküleri üzerine kurulu. Film geçen yıl da Locarno'da Altın Leopar dahil birçok ödülü silip süpürmüştü. Belçika yapımı "Iceberg - Buzdağı" bir buzdağı görmek için evini terk eden ve sağır bir balıkçıya aşık olan Fiona'nın macerasını anlatıyor. Bogota Film Festivali'nde En İyi Film ödülünü alan "Buzdağı", tutkularının peşinden gidenleri kalbinden vuracak bir yapım olarak dikkat çekiyor. Agnes Kocsis'in yönettiği, Macaristan yapımı "Fresh Air - Temiz Hava" geçen yıl Cannes Film Festivali'nde gösterilmiş; hem yeraltında, metroda hem de şehrin üstünde geçen hikâyesiyle adından söz ettirmişti. Başrol oyuncusu Karolina Gruszka'ya Polonya Film Festivali'nde En İyi Kadın Oyuncu ödülü kazandıran "The Lovers of Marona - Marona'nın Aşıkları", herkesin aşkı aynı yaşamadığını seyircinin yüzüne vuran bir film.

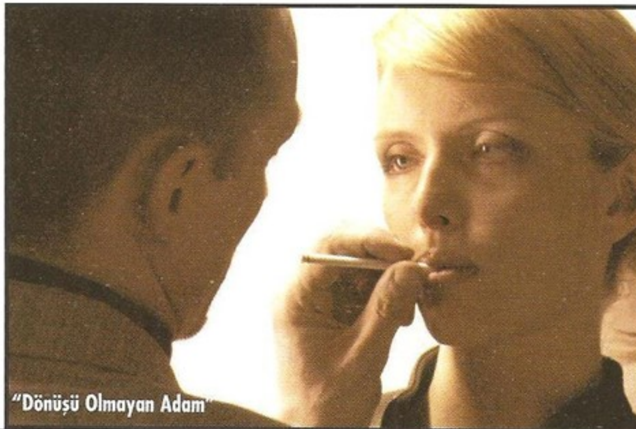

"Temiz Hava"

10. Uçan Süpürge Kadın Filmleri Festivali

"Azimli"

"Kargalar"

Geçen yıl Cannes Film Festivali'nde senaryosu ve kurgusuyla izleyenleri şaşırtan ve FIPRESCI Ödülü alan "Paraguayan Hammock - Paraguay Hamağı" 1935 yazında, savaşa giden oğullarının dönmesini ve aynı zamanda yağmurun yağmasını bekleyen yaşlı bir çiftin sonsuz bekleyişini konu alıyor. Danielle Proskar'ın yönettiği Avusturya yapımı "Karo and God Himself - Karo ve Tanrının Bizzat Kendisi" ise insan-tanrı ilişkisine farklı bir açıdan bakan, yer yer komediye göz kırpan bir yapım. Bu bölümde Türkiye'den de bir film var: "Sevgilim İstanbul". Seçkin Yasar'ın 1999'da tamamladığı film, yönetmenin yapımcısıyla mahkemelik olması nedeniyle uzunca bir süre raflarda beklemiş ve nihayet geçtiğimiz ay vizyon yüzü görmüştü. Türk-Yunan ilişkilerine bir aşkın penceresinden bakan film, Yunanistanlı gazeteci İrini ile, tehlikeli konulara kurcalamakla ünlü Türkiyeli gazeteci Ali'nin aşkını anlatırken, İstanbul labirentlerinde Kafkavari bir arayışın içine sürüklüyor seyirciyi. "Valerie" adlı Alman yapımı ise bir kapak kızının yüzünün eskimesi ile parlak ışıklardan nasıl karanlığa geçiş yaptığını, hayatın ona dayattığı yeni yaşam koşullarına direnmek için nasıl her yola başvurduğunu anlatan başarılı bir ilk film. Uzak Doğu'dan gelen "Faces of a Fig Tree - İncir Ağacı", dört kişilik bir Japon ailesinin bir anda değişen yaşamını ve birbirlerinin şaşırtıcı sırlarını öğrenmelerini anlatan ilginç bir absürt sinema örneği. Karin Viard'a Alpe d'Huez Uluslararası Komedi Filmleri Festivali'nde En İyi Kadın Oyuncu ödülü kazandıran "Ambitious -Azimli", kendi kitabını yazacakken bir başka kitabın konusu olan genç bir kadının intikam duygusuyla harekete geçtiğinde işleri nasıl berbat ettiğinin ve kendini nasıl tehlikeli bir oyunun içinde bulduğunun öyküsünü anlatıyor. Bu yıl festivale "Rosa Luxemburg" ile katılan usta Alman sinemacı Margaretta von Trotta'nın 2006 yapımı en son filmi de seyirciyle buluşuyor. Geçen yıl festivalde "Öteki Kadın"la sinemaseverleri selamlayan Trotta'nın bu seferki sürprizi "I am the Other Woman - Öteki Kadın Benim". Fransız yapımı "The Birthday- Doğum Günü", 80'li yılların başında 'özgür radyo' için mücadele eden bir çetenin üyelerinin doğum günü vesilesiyle yeniden biraraya gelişini anlatıyor. İran sinemasının başarılı örneklerinden biri olan "A Few Days Later - Birkaç Gün Sonra", grafik tasarımcısı Shahrzad'ın, nişanlısının eski karısının İran'a dönmesiyle değişen yaşamını konu alıyor. Jekat_rina Grochovskaja'nın ilk uzun metrajlı filmi olan ve Rotterdam Film Festivali'nin yarışmalı bölümünün açılışını yapan "The Man of No Return - Dönüşü Olmayan Adam" bu bölümün dikkate değer yapımlarından biri.

"Dönüşü Olmayan Adam"

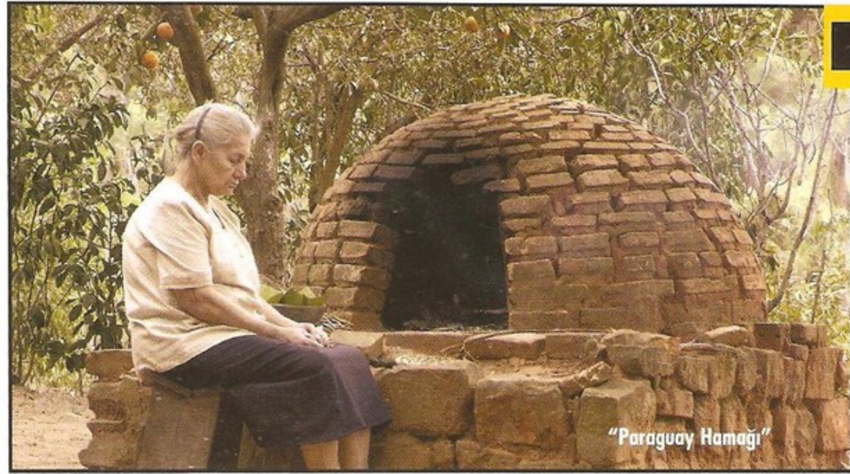
On Yılın En İyileri

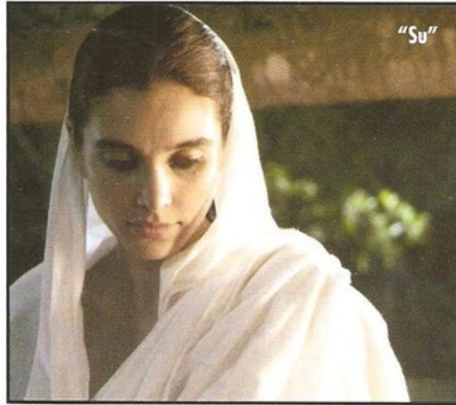
Festivalin bu bölümü kapsamlı bir anket çalışması sonucunda oluşturuldu. Uçan Süpürge Uluslararası Kadın Filmleri Festivali'nin danışma kurulu, sinema yazarları, akademisyenler ve festivalin daimi izleyicilerinin verdiği oylarla, başlangıcından bugüne festivalde gösterilmiş filmler arasından en iyi on film seçildi. Festivalin 10. yılı nedeniyle programa dahil edilen bu özel bölümde, seçilen filmlerden 7'si gösterilecek. Sinemaseverler de böylece, bir anlamda festival tarihini özetleyen bu filmleri bir kez daha izleme fırsatı bulacak. Marleen Gorris, Valerie Bruni Tedeschi, Margarethe Von Trotta, Agnes Varda, Deepa Mehta, Maria Luisa Bemberg ve Ljubisa Kozomara gibi içinde yaşadıkları toplumdaki, düzene-düzensizliklere, farklılıklara-benzerliklere, yalnızlıklara-dostluklara, zenginliklere-yoksulluklara kısaca yaşamın ta kendisine söyleyecek sözü olan usta kadın yönetmenlerin filmlerini kaçıran veya izlememiş olan seyircilerin bu kez elini çabuk tutmasını tavsiye ediyoruz.

Maria Luisa Bemberg'in yönettiği "We Don't Want Talk About It - Bu Konu Hakkında Konuşmak İstemiyoruz", 1930'lu yılların Arjantin'inde küçük bir kasabada yaşayan orta yaşlı zengin Leonor, fiziksel farklılıkları olan kızı Charlotte ve hayatlarına giren karizmatik Ludovico

D'andrea'nın öyküsünü anlatıyor. Festivalin 4. yılında gösterilen bu film, 1993'te Havana Film Festivali'nde En İyi Senaryo ve Jüri Özel Ödülü almıştı. Marleen Gorris'in yönettiği "Antonia's Line - Antonia'nın Yazgısı" kendi ayakları üzerinde durmayı ve farklı bir yaşam tarzını tercih eden Antonia'nın ve çocuklarının, yarım yüzyıla ve dört kuşağa yayılan öyküsünü konu alıyor. Hollandalı usta yönetmen Gorris'e 1995 yılında En İyi Yabancı Film Oscar'ı getiren, ayrıca Hollanda, Toronto gibi ulusal ve uluslararası festivallerde ödüller kazandıran film, Uçan Süpürge Uluslararası Kadın Filmleri Festivali tarihinde de özel bir yere sahip. Zira bu yapım, festivalin ilk yılında gösterilmişti.

Dorota Kedzierzawska'nın "Crows - Kargalar"ı, Polonyalı yönetmene Cannes dahil pek çok festivalde ödül kazandırmıştı. Film, taklidini yaptığı kuşun adıyla "Karga" diye çağrılan ve hiç arkadaşı olmayan bir çocuğun, bir bebeği kaçırıp bütün gün ona annelik yapmasıyla gelişen olayları anlatıyor. Usta yönetmen Agnes Varda'nın başyapıtı kabul edilen ve 1985'te Venedik Film Festivali'nde aldığı FIPRESCI Ödülü başta olmak üzere ulusal ve uluslararası pek çok ödülün sahibi olan "Vagabond - Çatısız Kuralsız" da 4. Uçan Süpürge Uluslararası Kadın Filmleri Festivali'nin Ustaya Saygı bölümünde gösterilmişti. İyi bir aileye, iyi bir geçmişe ve iyi bir eğitime sahip olmasına rağmen bunların hepsinden vazgeçerek özgür, sorumsuz-sorunsuz yaşamayı tercih eden genç bir kadının hikâyesini anlatan film, topluma yabancılaşma üzerine etkileyici bir dram sunuyor izleyenlere. Margarethe Von Trotta'nın unutulmaz yapıtı "Rosa Luxemburg", 20. yüzyılın siyasal akışını etkilemiş ünlü kadın devrimci/düşünürü konu alıyor ve başroldeki Barbara Sukova'nın performansıyla göz kamaştırıyor. Bu bölümde gösterilecek bir diğer film ise Valeria Bruni Tedeschi'nin yönettiği "It's Easier for a Camel - Bir Deve için Daha Kolay". Bu yapım, elliden fazla filmde rol almış bir aktris olan Tedeschi'nin yönetmen olarak imza attığı ilk filmi. "Bir zenginin cennete gitmesi, bir devenin iğne deliğinden geçmesinden daha zordur" deyişinden yola çıkan film, zenginliğin satın alabileceği şeylerle ilgilenmeyip mutlu olmanın yollarını arayan Federica'nın hikâyesini anlatıyor. Bu film, festivalin 7. yılında Her Biri Ayrı Renk bölümünde yer almış, FIPRESCI Ödülü'ne değer bulunmuş ve 2003 yılında Tribecca Film Festivali'nde de En İyi Kadın Oyuncu ve En İyi Yönetmen ödüllerini kazanmıştı. Uçan Süpürge seyircisinin aşina olduğu Deepa Mehta da "Water - Su" ile konuk oluyor festivale. Mehta'nın, ülkesinde olay yaratan Element Üçlemesi'nin son halkası olan "Su", 9. Uçan Süpürge Uluslararası Kadın Filmleri Festivali'nde gösterilmişti. Üçlemenin ilk iki filmi "Fire - Ateş" ve "Earth - Toprak", Hindistan'da çeşitli tepkilere maruz kalmış, Mehta'nın setine saldırı düzenlenmiş, filmlerin gösterildiği sinemalar yakılmıştı. Baskılar ve şiddet olayları nedeniyle çekimlerini yarıda bırakmak zorunda kaldığı "Su" adlı filmini uzun bir aradan sonra tamamlayabilmişti Mehta... 1930'larda İngiliz kolonisine karşı mücadelenin yoğunlaştığı dönemde, kutsal kent Varanasi'deki bir tapınakta yoksulluğa terk edilen bir grup Hintli dul kadının yaşadığı zorlukları anlatan filmin hikayesi, dullar için dayatılan sosyal şartlardan kaçmak isteyen dul bir kadın ile aşağı kasta mensup Mahatma Gandi yandaşı bir adamın ilişkisi üzerine kurulu.

"Paraguay Hamağı"

"Su"

Diğer bölümler

Benim Annem Güzel Annem! başlıklı bölümde ise annelik üzerine filmler yer alıyor. Dilek Çolak ve Metin Yeğin'in yönettiği "Çocuklarından Doğan Anneler" başta olmak üzere "The Moon on the Snow - Kardaki Ayak İzleri", "Travaux / İş-Güç", "Mothers-4 Pieces / Anneler-4 Bölüm", "My Mother - Annem", "My Other Mother - Öbür Annem", "Happy as One - Yakınlaş", "Sexy Thing - Seksi Şey", "White Trash - Beyaz Dizi" adlı 9 film, anneliğin geleneksel ve ataerkil yorumuna ironik bir yaklaşımla 'anne olma' durumunu farklı açılardan değerlendiriyor. Öncü Kadınlar başlığı altında ise dünyanın ilk kadın hava korsanı olarak tarihe geçen Filistinli Leyla Halit'i anlatan "Leila Khaled"; nükleer fizikçi ve çevreci aktivist Vandana Shiva'nın küreselleşmeye karşı mücadelesini anlatan "Bullshit - Hadi Oradan!" adlı belgeseller yer alıyor. Ayrıca, 2001 yılında Uçan Süpürge Kadın Filmleri Festivali tarafından yaptırılan, Nuran Bayer imzalı "Yeşilçam'ın Görünmeyen Kadınları/Ötekinin Sesi" adlı belgesel de kaçırılmaması gereken filmler arasında. Festivalde bu belgesel, geçen yıl kaybettiğimiz sinema sanatçıları Lale Oraloğlu ve Evrim Fer anısına yeniden gösterilecek.

Gülmesini de Biliriz başlıklı bölüm, Uçan Süpürge'nin de kurucu üyeleri arasında yer aldığı Avrupa Kadın Filmleri Festivalleri Ağı ile birlikte oluşturuldu. Bu bölümde, dünyadaki tüm kadın filmleri festivallerini dolaşacak olan 12 film yer alıyor. Bu filmler ilk kez 10. Uçan Süpürge Uluslararası Kadın Filmleri Festivali'nde gösterilecek. İran Canlandırmaları başlıklı bölümde ise İranlı kadın animasyoncuların filmleriyle tanışacağız. Bu bölümde, birbirinden ilginç 13 canlandırma film yer alıyor. Kısa Olmazsa Olmaz başlıklı bölümde dünyanın dört bir köşesinden kadın yönetmenlerin çektiği toplam 41 kısa film gösterilecek. Canlandırma sinemasının son örneklerinin yer aldığı En Hayaller ve Türkiye'den örneklerin ağırlıkta olduğu, belgesellere ayrılan En Gerçekler bölümleri ise festival programının diğer başlıkları.

BİR UYARLAMA:

Snyder'ın "300"ü, eklediği bir yan öyküyü saymazsak, Frank Miller'ın ünlü çizgi romanını neredeyse adım adım takip ediyor... Ancak daha çok fanteziye kayan, kendi mecrası içinde daha dikkat çekici ve nihayetinde de içine düştüğü siyasi atmosfer sebebiyle daha çok tartışma yaratmaya meyilli bir uyarlama bu.

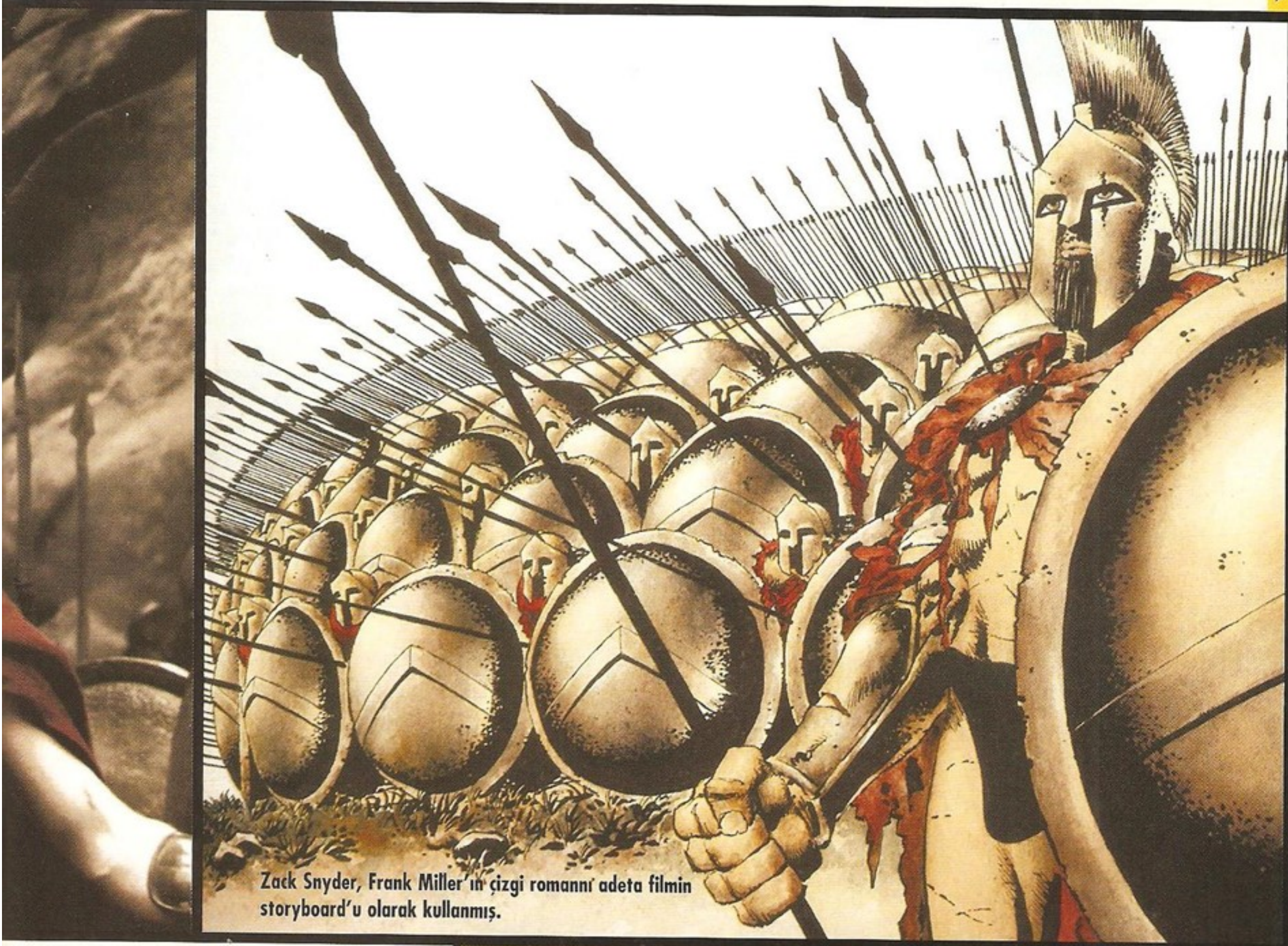
İZLEMEDEN OKUMAYIN!

KUTLUKHAN KUTLU

Frank Miller hiç şüphesiz son otuz yılın en önemli çizgi romancılarından biri. Amerikan popüler çizgi romanının gidişatı üzerindeki yeri büyük. 80'lerin başında "Daredevil"deki çalışmasıyla adını duyurduğundan bu yana, Amerikan çizgi romanının giderek daha sert, karanlık ve genellikle "gerçekçi" olarak nitelenen bir çizgiye doğru gitmesinde başı çeken isimlerdendi. Yani bir bakıma, DC'nin "yetişkinlere yönelik" biçiminde lanse ettiği Vertigo serisinin doğumuna önayak olmuş çizgi romancılardan biriydi.

90'larda çizgi roman okuyan birine "Frank Miller" deseniz, size muhtemelen hemen ünlü Batman öyküsü "The Dark Knight Returns"den ve "Sin City" serisinden söz ederdi. Belki Miller'ın yarattığı Elektra karakterinin ve manga'lardan epey iz taşıyan "Ronin" çizgi romanının da bahsi geçerdi arada. Belki "Hard Boiled"in de... Ama Frank Miller'ın Amerikan çizgi romanına etkisi, imza attığı klasik sayısından çok, klasik olsun olmasın hemen hemen her çizgi romanına getirdiği ve yeni nesli bir hayli etkileyen üslup ve dokuydu.

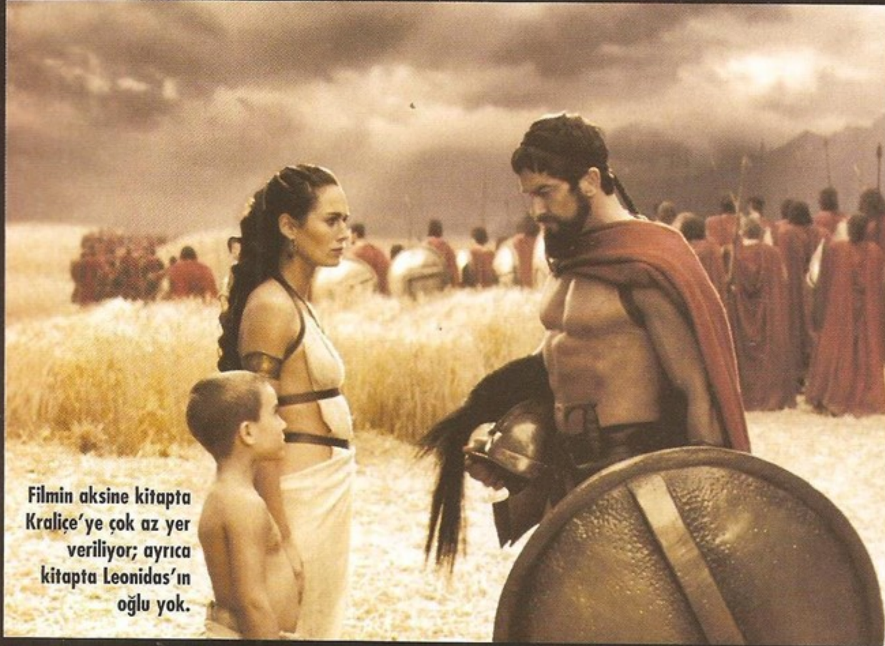
Zack Snyder, Frank Miller'ın çizgi romanını adeta filmin storyboard'u olarak kullanmış.

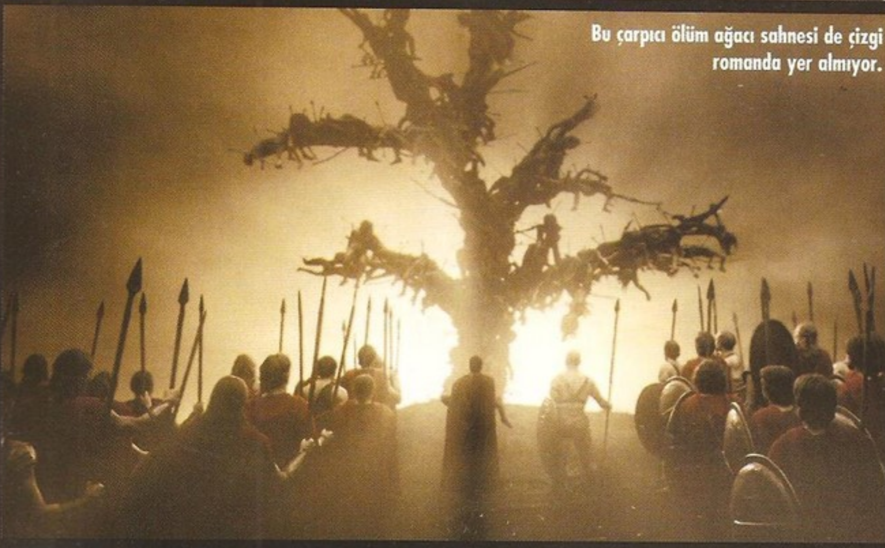
Sert ve Karanlık Öyküler Diyarı

Evet, Frank Miller'dan söz ederken "sert", "gerçekçi", "karanlık", "kanlı" gibi sıfatları bolca sarf ediyoruz, ama aslında bunlar ortaya pek bir bütün çıkarmıyor - özellikle de 90'larla birlikte popüler çizgi romanlarda bu sıfatların ne kadar yaygın hale geldiğini düşününce. Şu daha önemli bir veri aslında: Miller'ın gerek estetik, gerekse öykü modelleri açısından temel ilham kaynağını kara filmler oluşturuyor. Elbette "Sin City"yi okumuş hatta sadece filmini izlemiş biri, en azından oradaki kesif "film noir" etkisini görecektir... Ama tek projelik, tek öykülük bir durum değil bu. "Daredevil" günlerinden tutun da "The Dark Knight Returns" ve diğer meşhur Batman öyküsü "Batman: Year One"a, "Hard Boiled"e kadar uzanan bir etki.

Ve tıpkı kara film gibi, Frank Miller'ın üslubu da aslında tam olarak "gerçekçi" değil. Belki "hiper-gerçekçi" olarak tanımlamak daha doğru olur onu. Hakiki anlamıyla bir "gerçek"ten çok, hayatın süper kahraman çizgi romanlarına o zamana kadar çok sık yansımayan karanlık, kasvetli ve sert taraflarının altını çizen bir tarz. Yani süper kahraman çizgi romanlarında genellikle yer verilmeyen "olumsuz"lar üzerinden yakalanan bir sözde gerçeklik: Acımasızlık, aldatma gibi insan kusurları, pür talihsizlik, çizgi romanlarda defalarca gördüğümüz durumlara dair birtakım "pis" ayrıntılar - mesela Batman'in sürekli gezindiği bina

Filmin aksine kitapta Kraliçe'ye çok az yer veriliyor; ayrıca kitapta Leonidas'ın oğlu yok.

Bu çarpıcı ölüm ağacı sahnesi de çizgi romanda yer almıyor.

Leonidas'ın kurtla dövüştüğü sahne.

tepelerinden düşmesi halinde bedeninin ne hâl alacağının hararetli bir tasviri. Şiddet uygulamaktan hiç çekinmeyen anti-kahramanlar.

Kara film benzetmesini bir adım daha ileri götürürsek, "sert erkekler"in ve "tehlikeli kadın"ların (femme fatale'lerin) evreni Frank Miller'ın evreni. Kara filmlere, gerçekçi ve sert polisiyelere bir fetişler membası olarak bakan, bir tür "yetişkinlere yönelik masal alemi". "Sin City"nin büyük ölçüde bilgisayar ürünü mekanları, gerçeklik duygumuzu bir hayli sarsan, kendimizi tam anlamıyla bir film diyarının içindeymişiz gibi hissetmemize yol açan stilize görselliği tam da bu yüzden, tuhaf bir şekilde, malzemeyle gayet güzel örtüşüyordu. Sonuçta da film, nevi şahsına münhasır havasıyla popüler sinemada kendine özel bir köşe açtı zaten.

Eski Öykü, Yeni Üslup

Şimdi Zack Snyder, benzer bir yaklaşımı Frank Miller'ın "300" adlı çizgi romanına uyguluyor. Elindeki çizgi romanın karelerini bir nevi "storyboard" kabul ediyor - yani sahnelerini, hatta planlarını büyük ölçüde elindeki çizili öyküye bakarak belirliyor. Frank Miller'ın çizdiği kareleri sinemada tekrar yakalamaya çalışıyor. Bol bol dijital müdahale ile, estetik açıdan bir savaşın fotoğraflarına değil de, o savaşı resmeden tablolara daha yakın duran bir film çıkarıyor ortaya. Sonuç görsel bakımdan inanılmaz, benzeri pek görülmemiş bir şey: Kanla, acımasızlıkla, sertlikle ve kahramanlıkla yoğurulmuş bir masal - bir animasyon kadar stilize bir oyunculu film. Aktörleri bu denli stilize, gerçekliğe bu denli pamuk ipliğiyle bağlı resimlerin içinde görmeye pek alışık değiliz - o yüzden ilk izlemeye başladığınızda insanı çarpan bir tarafı var filmin.

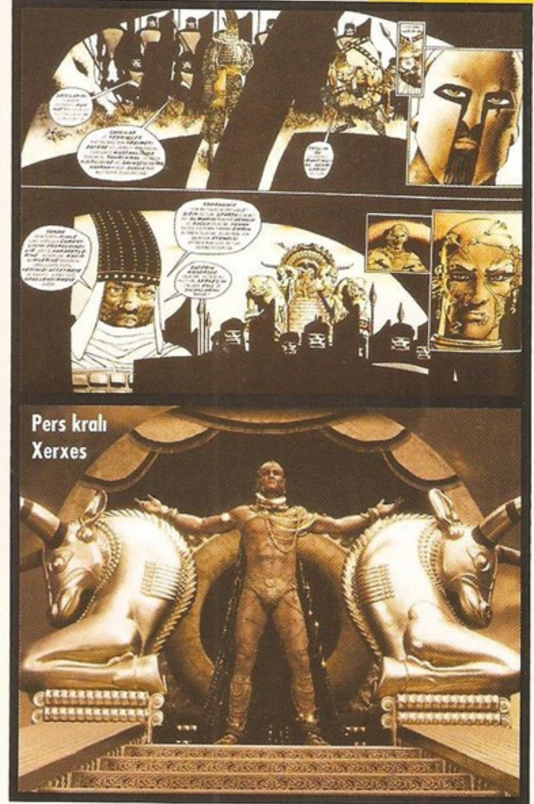
Bir çizgi roman olarak "300", Frank Miller'ın çok eskiden beri gerçekleştirmek

Çizgi roman ve film arasındaki bazı farklar

Zack Snyder'ın filminin olay akışı açısından Frank Miller'ın kitabına büyük ölçüde sadık olduğu söylenebilir. Ancak filmde, kitapta olmayan önemli bir yan öykü var: Kral Leonidas'ın karısının Spartalılar'ı harekete geçirme çabaları. Kitapta Kraliçe'ye çok çok az yer veriliyor - sadece kocası Leonidas'ı uğurlarken görüyoruz kendisini. Ne Pers elçisini karşılarken krala eşlik ediyor; ne Leonidas ve 300 askeri savaştayken Sparta'da kulis yaparak onlara destek toplamaya çalışıyor; ne de öykünün sonunda kocasının ölüm haberini alıyor. Filmde ise Kraliçe Gorgo önemli bir karakter - savaşa paralel olarak onun Sparta'da konseyi ikna çabalarını da izliyoruz. Frank Miller'ın öyküsü baştan aşağı bir "erkek öyküsü" - kadınlara hiç yer yok bu öyküde. Film ise Kraliçe Gorgo üzerinden, öyküye önemli bir kadın karakter katmış oluyor.
Kral Leonidas'ın ailesinden söz açmışken... Kitapta Kral'ın oğlu da yok. Filmde ise Spartalı erkek çocukların nasıl yetiştiği, nasıl Spartalı olduğu, nasıl yılmaz birer asker haline geldiğini anlatan giriş - ki yine kitapta yok böyle bir şey - önce Leonidas'ın - kitapta da bulunan - kurtla dövüşüne, sonra da avluda çalıştırdığı oğluna bağlanıyor.
Ayrıca filmdeki o çarpıcı "ölüm ağacı" sahnesinin de çizgi romanda olmadığını söyleyelim: Leonidas ve askerlerinin bir köye gidip ortalıkta kimseyi bulamadıkları, sonunda da bütün cesetlerin bir ağacın üzerine yerleştirildiğini kefşettikleri bütün o sahne, tamamen filmin eseri.

Pers kralı Xerxes

istediği bir projeymiş: Yazar/çizerin küçükken "300 Spartalı" adlı filmi izledikten sonra, Sparta Kralı Leonidas ve 300 askerinin muazzam Pers ordusuna karşı Ateş Kapıları (Termopil) geçidindeki destansı direnişi hiç aklından çıkmamış.

Nihayet Miller doksanlı yılların sonunda, hiç aklından çıkmayan projeyi hayata geçirdi. Savaşın gelişimi, ülkelerin ve hükümetlerin konumları gibi meselelere çok az eğilerek, tamamen söz konusu direnişin kendisine odaklanan bir savaş öyküsü çıkardı ortaya.
Askerlerinden müthiş saygı gören bir kral öyküsü ve hataya, merhamete yer olmayan, sert bir erkek dünyası yarattı.

Çizgi romanın her sayfası, çift yaprağa yayılacak şekilde tasarlanmıştı. Nitekim daha sonra kalın kapaklı tek bir ciltte bir araya getirildiğinde, yatay sayfalara basıldı (bu kalın ciltli versiyon Türkçe'de de çıkmış bulunuyor: ayrıntılı bilgi için "Çizgi Romanı da Şimdi Türkçe'de" başlıklı kutuya bakabilirsiniz). Bu haliyle her sayfa birer tabloya benziyordu - tarihi nesnellik ya da tarafsızlık gibi kaygılar taşımayan birer kahramanlık tablosuna. Frank Miller, Spartalılar'ın (ve sayıca onlardan çok daha fazla olan müttefiklerinin) Pers kralı Xerxes'in (ya da Heşayer Şah'ın) ordusuna karşı direnişini çok net bir şekilde, özgürlüğün tiranlığa karşı direnişi olarak ele alıyor.

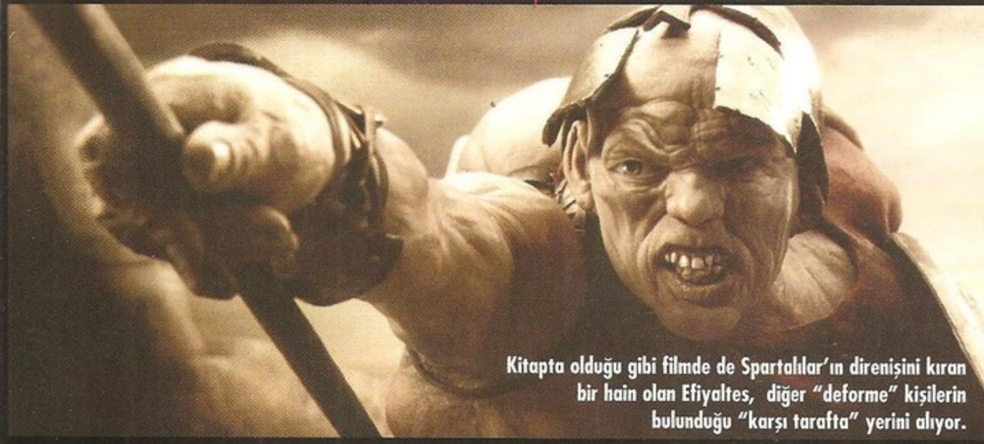
Medeniyetler Savaşı?

Hemen burada bu siyasi bakış açısıyla ilgili bir not düşmeli. Evet, belki Frank Miller'ın çizgi romanı yüzeyinde işin siyasi ayrıntılarına değil, savaş eyleminin kendisine, "askerlerin kahramanlığı"na odaklanıyor, ama nihayetinde bu kahramanlık üzerinden ve her iki tarafa bakışı üzerinden, kendi tercihini de net bir şekilde yapıyor aslında. Çizgi romanda Heşayer Şah'ın ordusunu her yeri ele geçirip emrine tabi kılan bir "karanlık", Sparta'yı (ve onun üzerinden eski Yunanistan'ı) ise karanlığa karşı direnen bir "ışık" olarak gösteriyor. Xerxes'in baştan aşağı karalarla örtülmüş, gözleri dahi görünmeyen adamlarının karşısında, sırtlarındaki kırmızı pelerin dışında neredeyse tamamen çıplak, kaslı erkek bedenleri görünce, Miller'ın safları her açıdan "iki zıt kültür" biçiminde ayırdığı ortaya çıkıyor - ve bu kahramanlık öyküsünde anlatıcının ne taraftan baktığı belli.

Elbette hassas bir konu bu: Nihayetinde söz konusu savaş resmi, zihnimizde günümüz dünyasından yankılar da buluyor. Özellikle de kendini Yunan ve Latin medeniyetlerinin uzantısı olarak kabul eden Batı'nın "süper güç"ü Amerika Birleşik Devletleri'nin "Teröre Karşı Savaş" başlığı altında Ortadoğu'yu hepten karıştırdığı ve İran'a karşı sürekli savaş imalarında bulunduğu şu günlerde. Ama en azından Frank Miller'ın bu "Teröre Karşı Savaş" konusunda da kafası gayet net görünüyor zaten: Genel olarak bu kampanyanın, hatta özelde Irak'la savaşın doğru olduğuna inanıyor, "Batı Dünyası'nın ne istediğini çok iyi bilen bir düşmanla karşı karşıya olduğunu" söylüyor. "Şu anda onların kültürünün asla üretemeyeceği bir mikrofona konuşuyorum ve üç bin komşumun onların kültürünün asla üretemeyeceği uçakları kaçıran hırsızlarca öldürüldüğü bir şehirde yaşıyorum," diyor. Genellikle Amerikan muhafazakarları tarafından dillendirilen türden görüşler dile getiriyor.

Tabii bu noktada hemen Frank

Çizgi romanın renklendirmesi, Frank Miller'la sıkça çalışan Lynn Varley'nin eseri.

Kitapta olduğu gibi filmde de Spartalılar'ın direnişini kıran bir hain olan Efiyaltes, diğer "deforme" kişilerin bulunduğu "karşı tarafta" yerini alıyor.

Miller'ın çizgi romanı 11 Eylül'den ve "Teröre Karşı Savaş"tan çok önce bitirmiş olduğunu söylemek lazım. Yani bu olaylara tepkisel bir alegori olarak görmemeli "300"ü. Film "300" ise ister istemez böyle bir kaynayan kazanın içine düşüyor elbette. Üstelik filmin yönetmeni Zack Snyder'ın iki taraf arasındaki karşıtlığı daha da derinleştirdiğini düşünürseniz, vaziyet iyice hassaslaşıyor: zira perdedeki öyküyü dünyanın şu anki siyasi atmosferi üzerine bir alegori olarak gördüğünüz anda, Pers ordusunun kitaptakine oranla neredeyse fantastik bir şekilde deformasyona girmiş, iticileşmiş, yer yer neredeyse Ork'laşmış halini kaygı verici bulabilirsiniz. Benzer şekilde, Persler'e arkadan kuşatma olanağı veren patikayı göstererek Spartalılar'ın direnişini kıran hain Efiyaltes de Quasimodo benzeri sakat ve kambur biri olarak çiziliyor (kitapta ve filmde, Leonidas'ın Efiyaltes'e sakatlığı sebebiyle kalkanını yeterince yüksekte tutamayacağı ve savunmayı zayıflatacağı sebebiyle bir üniforma vermeyi reddetmesi, Efiyaltes'in ihanetini hazırlıyor). Böylece Efiyaltes de diğer "deforme" kişilerin bulunduğu "karşı taraf"ta yerini almış oluyor.

Fantastik Çerçeve

Öte yandan zaten hakikate değil de, romantik bir destansılığa bağlı bir metnin gerçeklik duygusunun iyice deforme edilmesi, film boyunca gündemle ilgili paraleller kurmanızı engelleyebilir de. Çünkü Frank Miller'ın çizgi romanı her ne kadar yarı-düşsel bir havaya sahip olsa da, Zack Snyder'ın filmi kemik-kollu devleriyle, deforme suratlı "Ölümsüz"leriyle ve Pers tarafındaki başka envai çeşit mutantlarıyla "Yüzüklerin Efendisi" türünden bir fantezi filmini andırıyor. Persler'in savaşa getirdiği devasa gergedanlar ve filler bile gerçek dünyaya ait değilmiş, düşlerden fırlamış gibi görünüyorlar. Snyder'ın çizgi romanın filme aktarımında getirdiği en önemli, en ciddi fark bu.

Yönetmen bu "gerçeklik dozu" değişimini, kullandığı "anlatıcı" tekniğine dayandırıyor. Yani aslında baştan sona bütün öyküyü, Kral Leonidas'ın tam da bu amaçla savaş meydanından gönderdiği Dilios'un anlatıyor olmasına. Dilios bu durumda tam da "güvenilmez anlatıcı" konumuna düşüyor: gördüklerini, yaşadıklarını "tarafsız ve gerçekçi bir göz"le değil de, o anda hissettiklerinin süzgecinden geçip dönüşüme uğramış şekliyle anlatıyor. Dahası, Dilios'un amacı tarihin nesnel bir kaydını tutmak da değil - ateşin başındaki askerleri, savaşın hemen öncesinde bir kahramanlık destanıyla yüreklendirmek. Dolayısıyla "300"ün neredeyse tamamını oluşturan öykü, onun gözünden filtrelenmiş oluyor. Bu açıdan bakarsanız öyküye, Dilios ilk kez gördüğü bu kocaman hayvanları daha da büyüterek, düşmanı daha da karanlık, kötü ve deforme göstererek anlatıyor şeklinde kabul edebilirsiniz farkları.

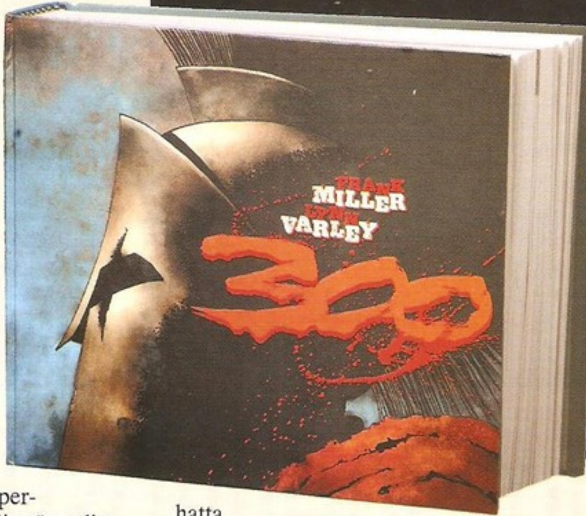
Kitapta bütün hikayenin anlatıcısının Dilios olduğuna dair çok net bir işaret yok - filmde ise Dilios'un en başta ateş başında anlattığı öykü, kronolojik olarak savaştan sonra gerçekleşmiş olarak gösteriliyor (mesela savaşta aldığı yara sonucu gözüne taktığı banttan anlayabiliyoruz bunu). Ve böylece hemen hemen bütün öykü onun anlattığı hikaye ile çerçevelenmiş oluyor. Bu bakımdan bütün bu savaşın öyküsüne, tıpkı eski destanlara bakıldığı gibi, insanın hayalgücüyle fantastik hale getirilmiş bir hikaye olarak bakabilirsiniz.

Çizgi roman şimdi Türkçe'de

Zach Snyder'ın filminin gösterime girmesine paralel olarak, Frank Miller'ın çizgi romanı da Türkçe'de çıkmış durumda. Yani çizgi romanı okuyup da kendi karşılaştırmanızı yapmak istiyorsanız (ki ana yazıda da geçtiği gibi, filmde birçok sahne çizgi romanı kare kare yansıttığı için ilginç bir karşılaştırma oluyor bu), artık İngilizce baskıya muhtaç değilsiniz.
Drubak Medya'nın yayımladığı çizgi roman, Frank Miller'ın çift-sayfa genişliğinde resimler üzerine kurulu görsel dizaynına uygun bir biçimde, yatay sayfalar kullanıyor. 88 sayfalık çizgi roman kuşe kağıda basılı ve sert kapaklı. Genel olarak epey güzel görünen, kütüphanede saklamak isteyeceğiniz türden bir basım olmuş bu.
"300"ün yazarı ve çizeri olarak hep Frank Miller'ın adı geçer, ancak çizgi romanlara gerçekten meraklıysanız, renklendirme işinin kime ait olduğuna da muhtemelen dikkat ediyorsunuzdur. Pelerinlerden savaş alanında oluk oluk akan kana ve bölüm başlıklarına kadar çizgi romanın her köşesinde kendini gösteren kırmızıya karşın yine de solgun, sert ve tortulu bir doku tutturmayı başarmış olan renkler, Frank Miller'la sıkça çalışan Lynn Varley'in eseri.
Çizgi romanın Türkçesi Hazel Tulgar'a ait. Editör ise Ekim Erkurt.

Epik Saatler

"300"de Frank Miller'ın eski polisiyelere ait "sert erkekleri", karizmalarıyla, soğukkanlılıklarıyla, korkusuzluklarıyla, yer yer acımasızlıklarıyla ve hatta hazırcevaplıklarıyla zaman zaman, Raymond Chandler'ın yazdığı ve Humprey Bogart'ın oynadığı eski Hollywood kara filmlerini andırmıyor değil. Yalnız bir kez daha bu temel eğilimin "Sin City"deki türden bir sonuç vermediğini söylemekte yarar var: söz konusu stilize unsurlar orada bizi "gerçekçilik kisvesi"ne sahip bir sinemasal mit diyarına taşırken, burada "mit kisvesi"ndeki bir "gerçek olaylar" diyarına taşıyor. Nihayetinde karşımıza çıkan tablo da hiper-gerçekçi değil, bir gerçekliğin sürrealist temsili hissini veriyor.

Zaten Zack Snyder'ın yönetmen olarak tercihleri, bu düşsellik hissini daha da yükselten bir şekilde, baştan aşağı "an"lar ve "resim"ler üzerine kurulu. Snyder, Frank Miller'ın karelerine epey saygı duruşunda bulunuyor - ama bulunmadığında bile, "kare" temelli bir estetik kuruyor.

Şunu düşünün bir: Çizgi roman genellikle sinemanın "kuzeni" olarak görülür ama sinemanın değişen kareleri, akan sahneleri seyirciye hiçbir zaman çizgi romanın verdiği temel olanağı - yani durup tek bir kareyi uzun uzun inceleme, hazmetme olanağını - vermez. Bir süredir çizgi roman uyarlaması yapan yönetmenler, kaynak aldıkları kitapları/serileri sadece karakterleri ve metinleriyle değil, temel görsel cazibeleriyle de perdeye taşıyabilmek amacıyla, kare dondurma ve ağır çekim gibi teknikleri bolca kullanıyorlar. Zack Snyder da "300"de bu kervana katılıyor: Savaşan Spartalılar'ın kırmızı pelerinleri, kargıları ve kalkanlarıyla bol bol ağır çekim görüntüsünü sunuyor seyirciye. Ayrıca hemen her alanda çizgi romandan daha çok "aşırı"ya gitmesiyle, sıradışı, tuhaf, itici, korkunç unsurlara bol bol yer vermesiyle de "an"larını çarpıcılaştırıyor.

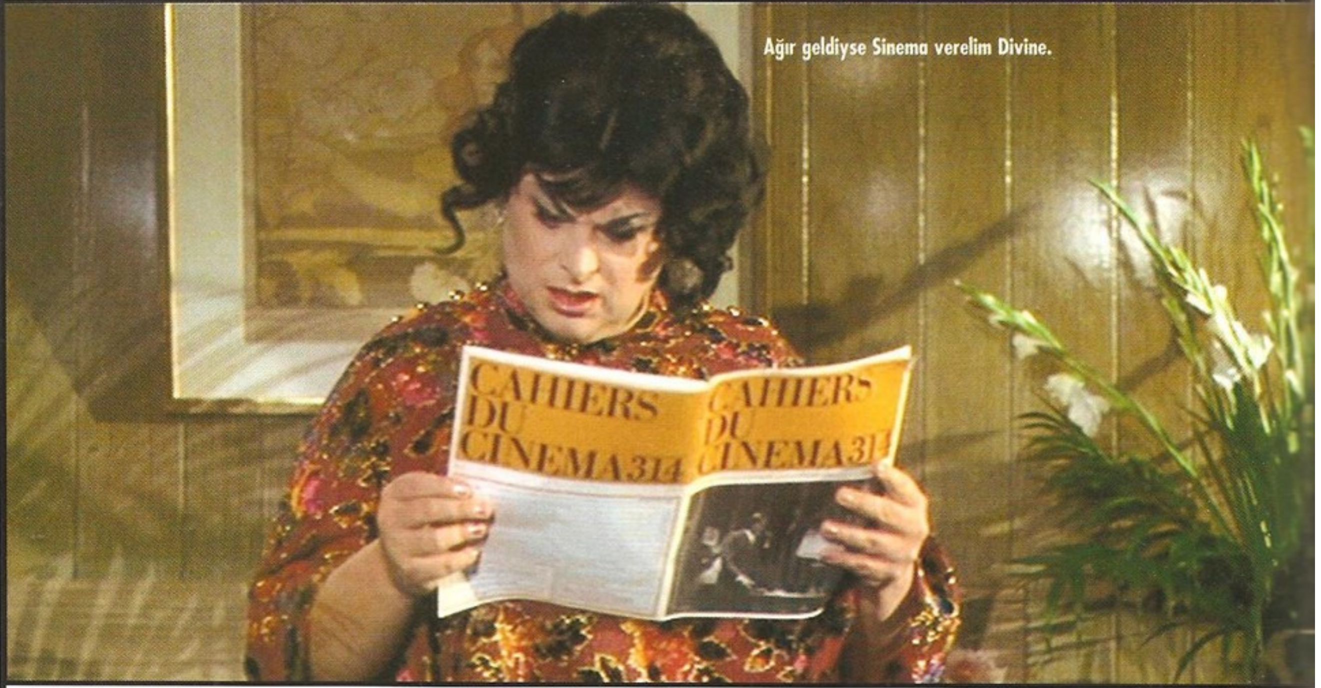
Bir de madalyonun öbür yüzü var tabii. Zack Snyder'ın "300"ü, karakterlerini tanıtmaya vakit ayıran, hatta çatışmanın kendisinin ötesinde bir öykü anlatmaya çalışan bir film değil. Filmin büyük bir bölümü akın akın gelen düşmanları durdurmaya çalışan askerlerin kargı, kılıç ve kalkan sallaması üzerine kurulu. Kimin kim olduğunu karıştırmanız hayli mümkün - ama ona bakarsanız, aynı şey kitap için de geçerli aslında. Evet, Snyder Kraliçe'nin öyküsü ve Spartalı erkeklerin yetişmesi üzerine bölümle biraz "arka plan" eklemeye çalışıyor ama klasik anlamda pek zengin donanımlı bir öykü çıkarmaya yetmiyor bu durum.

Beyazperde Oyunu

Snyder'ın "300"üne yönelik yergilerde "bilgisayar oyunu" benzetmesi sıkça kullanılıyor. Filmin boy boy ve "seviye seviye" düşmanlarla savaşma üzerine kurulu aksiyonu ve tamamen dijital estetikle yoğurulmuş görselliği doğuruyor muhtemelen bu benzetmeleri. Evet, "300" belli oyun türlerinin sunduğu türden "yüksek dozda" aksiyon sunuyor ama artık bu biraz eski "video klip gibi film" benzetmelerini andırmaya başladı - yani çarpıcılığını da, bağlamını da yitiriyor ufak ufak. Mesele şu ki, klasik sinemanın önceliklerini, dramatik anlatımda üstüne titrediği birtakım unsurları pek önemsemeyen, yeni bir popüler film yaklaşımı var ortada. Sadece karelerin çarpıcılığına, sekansların kendi iç dinamizmine ve genel bir atmosfere yaslanan bir film yapma anlayışı. Öykü anlatmanın temel unsurları olan "çatışma", "kahramanın yolculuğu" gibi meseleleri çabucak halledip, onun ötesinde karmaşık ya da zengin bir öykülemeyle ilgilenmeyen, tamamen görsel dinamizmin kendi cazibesinin arayışına çıkan filmler.

"300" de kesinlikle bunlardan biri. Evet, belki bu açıdan bir video oyunun görsel önceliklerini taşıyor ama, işleme biçimindeki temel ve muazzam bir farktan dolayı ("300"ü izlerken Leonidas'ı yönetemiyorsunuz), diğer alanlarda çok daha etkileyici sonuçlar ortaya koyması gerekiyor. Evet, bu tür filmlerin gerçekten de seyircide özdeşleşme arzusu yaratmak için siyah/beyaz ayrımına ihtiyacı var. Zira özdeşleşmek isteyeceğiniz zengin ve karmaşık karakterler yaratmıyor - onun yerine doğrudan size hangi tarafın "iyiler", hangi tarafın "kötüler" olduğunu net bir şekilde söylüyor. Ve asıl derdi olan adrenalin gezintisine balıklama dalıyor.

Zack Snyder'ın "300"ünün bu konuda yeni bir öncü olacağına şüphe yok. "Sonuna kadar dijital estetik" kullanarak yarattığı görsellik, hele ki "Sin City"nin ardından, epey takipçi yaratacaktır. Filmin kendi başına, şu anda yaşanan görsel geçişte önemli bir bayraktar olması dışında, sinema tarihinde önemli bir yere oturup oturmayacağı ise şüphesiz zamanla ortaya çıkacak.

Ağır geldiyse Sinema verelim Divine.

Amerikan banliyösünden kötü kokular geliyor...

Trash'in kralı John Waters'ın sinemasında bir dönüm noktası diyebiliriz POLYESTER için. 70'li yıllardaki düşük bütçeli filmlerinin aksine, bu sefer aşırı seks ve şiddete yer vermemişti Waters. Ancak yönetmenin sabit oyuncu kadrosundan değişmez temalarına, kendine has mizah anlayışından kötü zevke olan düşkünlüğüne kadar her şey yerli yerindeydi. Dolayısıyla "normal" sinemayla bu ilk flörtü de hayranları tarafından çabucak benimsendi ve 26 yıldır hâlâ zevkle izleniyor.

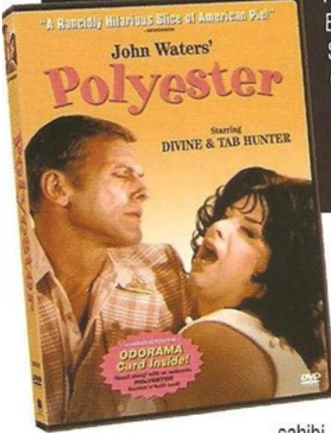

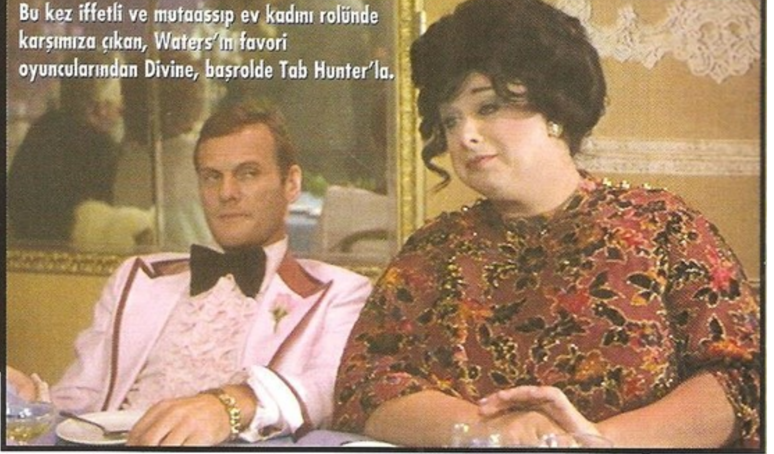
Yetmişli yıllar boyunca John Waters ve ekibi son derece düşük bütçeli filmlerle seyirciyi şoke etmek için elinden geleni arkasına koymamıştı. Divine, "Multiple Maniacs"ta devasa bir ıstakoz, "Female Trouble"daysa bizzat kendisi tarafından tecavüze uğruyordu. "Desperate Living"de karşımıza çıkan ilk imge porselen tabakta servis edilen bir fareydi. "Pink Flamingos"ta olup bitenleriyse daha önce defalarca kez konu ettik, artık sağır sultan bile duydu. Tüm aykırılıklarına rağmen Waters'a azımsanmayacak bir şöhret sağlayan bu filmler, 80'lerin başında görece büyük bütçeli bir yapımın önünü açmıştı. Elbette "büyük bütçe" lafına aldanmamak lazım. Söz konusu film, yani "Polyester", Waters'ın önceki filmlerine oranla daha yüksek bir maliyete -sadece 300 bin dolar- sahip olsa bile, yönetmenin alametifarikası "zevksizlik"ten fazlasıyla nasibini almıştı. "Polyester"de başrolde yine Waters'ın favori oyuncularından Divine yer almakta. Ünlü iri kıyım travesti bu sefer kötülük ve iğrençlik peşinde koşan bir ucube yerine, iffetli ve mutaassıp bir ev kadını rolüne bürünmüş durumda. Zavallı Francine Fishpaw'ın tek isteği "normal" ve huzurlu bir aile ama nerede... Kocası Elmer (David Samson) yaşadıkları banliyödeki tek porno sinemasının

Engin Ertan
engin_ertan@yahoo.com

KÜNYE

Yönetmen: John Waters. **Yapımcı:** John Waters. **Senaryo:** John Waters. **Görüntü Yönetmeni:** David Insley. **Sanat Yönetmeni:** Vincent Peranio. **Kurgu:** Charles Roggero. **Müzik:** Michael Kamen. **Kostüm Tasarımı:** Van Smith. **Oyuncular:** Divine (Francine Fishpaw), Tab Hunter (Todd Tomorrow), Edith Massey (Cuddles Kovinsky), David Samson (Elmer Fishpaw), Mary Garlington (Lu-Lu Fishpaw), Ken King (Dexter Fishpaw), Mink Stole (Sandra Sullivan), Joni Ruth White (La Rue). 1981 ABD yapımı, 86 dakika.

Bu kez iffetli ve mutaassıp ev kadını rolünde karşımıza çıkan, Waters'ın favori oyuncularından Divine, başrolde Tab Hunter'la.

sahibi, kızı Lu-Lu (Mary Garlington) kötü yola düşmeye dünden hazır bir aşüfte, oğlu Dexter (Ken King) ise insanların ayaklarına basarak tatmin olan bir fetişist. Francine aile bireylerinin aşağılamalarına maruz kalmadığı zamanlarda ya paragöz annesi (Joni Ruth White) tarafından sömürülüyor, ya da kocasının sahibi olduğu sinemayı protesto eden insanların saldırılarına uğruyor. İletişim kurabildiği tek kişiyse sonradan görme arkadaşı Cuddles (bir diğer klasik Waters oyuncusu, eşsiz Edith Massey). Bunca sıkıntının üzerine Francine kocasını sekreteriyle (yine bir Waters demirbaşı, Mink Stole) basıyor, ardından terk ediliyor ve kendisini alkole veriyor. Çocukları iyiden iyiye sapıtıyorlar, falan derken, birden fantezilerini süsleyen erkeği Tab Hunter suretinde karşısında buluyor (Hunter'ın canlandırdığı karakterin Todd Tomorrow gibi son derece afili bir ismi de var) ve işler yoluna giriyor. Çocuklar rehabilite oluyorlar, Francine alkolü bırakıyor, Todd onunla evlenmek istiyor ama hayır! Amerikan banliyösünde mutluluğu yakalamak bu kadar kolay olamaz, olmamalı... Uzun lafın kısası, Waters finalde yine yapacağını yapıyor ama o kadarı da filmi ilk kez izleyecekler için sürpriz olarak kalsın.

Konusundan da anlaşılacağı üzere "Polyester" bir melodram parodisi. Öncelikli esin kaynağıysa Douglas Sirk'ün Technicolor dünyası. Özellikle de "All That Heaven Allows"un ikiyüzlü ahlak anlayışına sahip küçük burjuvaları ve bencil değerler dünyası. Elbette 70'li yıllarda Sirk'ün temalarını kendi evrenine uyarlayan ve modernize eden Fassbinder'den feyz aldığını da söyleyebiliriz Waters'ın. Hemen hemen tüm filmlerinde Amerikan orta sınıfının değerlerini deşen ve belden aşağı vurarak acımasızca dalga geçen, araç olaraksa şok tekniklerini kullanan Waters, "Polyester"de de bildiği yoldan şaşmıyor özetle. Önceki filmlerinden tek farkı, bu sefer seks ve şiddet konusunda bir aşırılık olmaması. Fakat başta da söylediğimiz gibi, "Polyester" Waters filmlerinin olmazsa olmazı "kötü zevk"i bolca muhteva etmekte.

"Polyester"i zamanında sinemada izlemiş olanlar için en unutulmaz deneyim "Odorama" kartları olsa gerek. Biletle beraber seyircilere dağıtılan ve üzerinde 1'den 10'a kadar numaralar bulunan bu kartları kazı kazan kuponlarına benzetmek mümkün. İşlevleriyse şu; filmin belirli sahnelerinde ekranda bir numara belirdiğinde, o numarayı kazıyor ve kartı kokluyorsunuz. Waters'ın salona ne gibi kokular yaymak derdinde olduğunu tahmin etmekse güç olmasa gerek. Örneğin filmin en komik sahnelerinden birisinde Francine ve Cuddles kırda huzurlu bir pikniğe başlamışlarken yanlarında bir kokarca beliriyor, ekranın sağ alt köşesindeyse kazınması gereken numara...

Aile hayatı, orta sınıf değerleri, fanatik dini gruplar, kürtaj karşıtları, hepsi "Polyester"de sırayla layıklarını buluyorlar. Waters iffetli ev kadını rolünü Divine'a vererek zaten baştan derdini açık ediyor. Odorama kartları üzerine eğlenceli bir tanıtım ertesinde gelen açılış jeneriği filmin kilit anlarından. Fishpawlar'ın yaşadığı banliyö üzerinde dolanan kamera ailenin yatak odasına giriyor. Güne başlamaya hazır Francine ayna karşısında süslenmekte. Fonda Tab Hunter'ın seslendirdiği filmin tema şarkısı (sözler ve müzik Blondie'den Chris Stein ile Deborah Harry'ye ait) çalarken, Divine burun kıllarını alıyor, koltuk altlarını kokluyor, ayaklarına parfüm sıkıyor, vs. "Polyester"de "normal" ve "anormal", "güzel" ve "çirkin", "estetik" ve "anti-estetik" belki de daha önce hiçbir Waters filminde olmadığı kadar komşular birbirlerine. Herhangi bir orta sınıf ailesinin gündelik ritüelleri bile oyuncu seçimi ve hınzır espriler sayesinde bir "iğrençlik şovu"na dönüşebiliyor. Bunun ötesinde Waters, görece geniş gösterim imkânı elde etmiş bu ilk filminde Divine'a verdiği rolle hem beklentileri ters yüz ediyor, hem de bir bakıma kendisiyle dalga geçiyor. Fanatik Waters hayranlarının "Pink Flamingos" ve benzerleri ertesinde "Polyester"i reddetmemelerinin, hatta en az önceki filmler kadar sevmelerinin ardında da tüm bu nedenler yatıyor. Çoğu bağımsız yönetmen önceki işlerine kıyasla büyük bir bütçeyle çalıştıklarında sinemalarının temel unsurlarından feragat ederlerken, "Polyester" tipik bir John Waters filmi olma özelliğini sonuna kadar koruyor.

"Pink Flamingos", "Female Trouble", "Desperate Living" gibi erken dönem Waters yapımları söz konusu olduğunda tavsiye etmeden önce iki kez düşünmekte fayda var. Fakat, her ne kadar tipik bir John Waters filmi olsa bile, yönetmenin sinemasıyla ilk kez tanışacak birisi için daha uygun bir seçim olabilir "Polyester". 50'lerin melodramlarının renk paletinin yeniden yaratıldığı, bolca "camp" sosuna bulanmış görsel estetiğinin ve daha da önemlisi Divine'ın müthiş performansının görülmesiyse her sinemasever için bir zorunluluk. Filmin www.amazon.com adresinden temin edebileceğiniz 1. Bölge DVD'si hem gayet başarılı bir görüntü transferine sahip, hem de Odorama kartlarının bir röprodüksiyonunu barındırıyor.

"Polyester", bir melodram parodisi.

Hazırlayan: Murat Emir Eren
meren@merkezdergi.com.tr

Türkan Şoray ve İzzet Günay, Ö. Lütfi Akad'ın başyapıtında, karşı karşıya...

Çok eskiden rastlaşacaktık

Klasik Türk filmlerinin resmi geçit töreni bu aydan itibaren başlıyor. İlk sıra ise, en dertlisinden en gamsızına kadar karşısına geçen her izleyiciyi komalık edebilecek bir başyapıtın, "VESİKALI YARİM"in.

Sabiha, Gilda'dan farksız...

"**Vesikalı** Yarim" kimileri için kıyıda köşede kalmış, eşten dosttan işitilmiş bir efsane, kimileri içinse ilk sahnesinden son sahnesine kadar unutulmaz bir deneyim. Manav Halil'in, konsomatris Sabiha'nın, Halil'in babasının, Klöb 7'nin, Şen Saz'ın, ölüp gitmiş pazar kültürünün ve dahi sebze meyve arabalarının öyküsü. En temelinde ise, sonuçla değil süreçle ilgilenenlere has bir öykü... Ömer Lütfi Akad'ın imzasını taşıyan 1968 yapımı "Vesikalı Yarim", sadece sinemamızın değil, belki de dünya sinemasının en kayda değer çalışmalarından biri. Tıpkı, yönetmenin ileride bu sayfalara kim bilir ne zaman uğrayacak olan diğer önemli filmleri gibi. Film üzerine yazılmış tezler, edebi metinler ve kitap çalışmaları mevcut, ancak eseri bu denli değerli kılan elbette bu ilgili alaka değil.

1957'de ilk senaryosu filme çekilen ve 60'lı yılların başında faal olarak senaryo yazarlığına başlayan Safa Önal, henüz mesleğindeki 10'uncu yılında yazdığı elliden fazla senaryoyla, sonradan erişeceği rekorun sinyallerini veriyordu. Sinemamızda yılda iki yüze yakın filmin üretildiği bu dönemde, Önal fazlasıyla yoğun çalışan bir yazar olarak dikkat çekiyordu. 1968 yılı da yine çok üretken bir yıldı Önal için. Aynı yıl içersinde 20'den fazla senaryo yazmış, bunların içinde maceradan komediye, aşk filmlerinden aile dramlarına kadar birçok türde film yer almıştı. Ancak aynı yıl Önal, "Vesikalı Yarim"i de kaleme almış ve senaryo, yapımcı Şeref Gür ve Hürrem Erman ortaklığında Şeref Film tarafından filme alınmıştı. Filmin yönetmeni ise, o sırada 20 yıllık bir kariyere sahip olan usta bir isim, Ömer Lütfi Akad'tı. Hatta rivayete göre Akad, Hürrem Erman'ın 1946'da kurduğu Erman Film'de başladığı yönetmenlik kariyeri hasebiyle filmin çekilmesine ön ayak da olmuştu. Önal'ın, o dönem yazdığı seri üretim filmlerin hiçbirine benzemeyen ve Sait Faik Abasıyanık'ın bir hikayesinden uyarladığı müthiş senaryosuna Akad, bambaşka bir bakış açısı getirmiş, kağıt üzerinde 10 olan etkisini yüze katlamayı başarmış, ortaya yıllandıkça değeri artacak bir klasik çıkmıştı...

Senaryo yazarlarının dur durak bilmeden çalıştığı, yüzlerce filmin çekildiği 1950 ve 1980 yılları arasında Akad seçici tavrıyla dikkat çekiyordu. Onlarca film yönetmiş olmasına rağmen, hiçbir zaman aynı yıl içinde çok fazla film yönetmeye yanaşmamıştı örneğin. En çok film yönettiği yılda dahi dört ya da beş filmi geçmemeye çalışmıştı... Bu sayede filmlerine daha çok özendiği ve daha rahat bir şekilde çalıştığı, filmlerindeki mükemmel dramatik yapı ve görsel estetikten kolayca anlaşılabiliyor kuşkusuz...

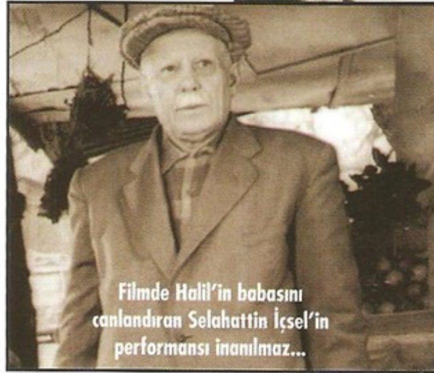
Akad, "Vesikalı Yarim"i yönettiği 1968 yılında sadece iki film çekti. Aynı yıl çektiği diğer filmi, yine İzzet Günay'ın başrolünde yer aldığı ve senaryosu yine Safa Önal'a ait olan "Kader Böyle İstedi"ydi. İtalyan komedilerinden, Amerikan

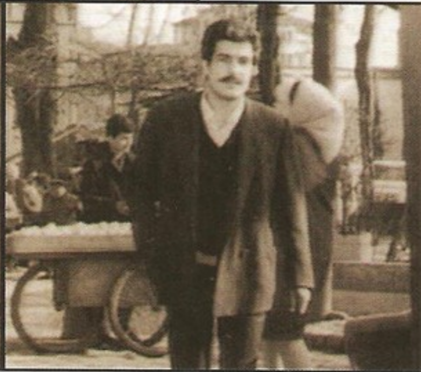
melodramlarından ve stüdyo komedilerinden bir hayli etkilenen sinemamızda, diyaloglu sahneler ve hareketli mizansenler bolca yer buluyorken, Akad'ın en önemli özelliği, filmlerinde sessizliği, diyalogsuz geçen anları çok iyi kullanabilmesi, müziğiyse dramatik yapının bir parçası olarak görmesiydi. Akad'ın, filmlerinde çalışan görüntü yönetmenleri ve oyuncularıyla olan ilişkilerinde de konuşmayı çok sevmediği, sette nümayiş olmadan, her şeyin doğal akışıyla ilerlediği de bilinen rivayetlerden biri. Hatta Akad'ın, çalıştığı insanlara, görüntü yönetmenine bir kere direktif verdikten sonra kameranın vizöründen bakıp sahneyi tekrar kontrol etmeyecek kadar çok güvendiği de biliniyor... Yönetmenin "Vesikalı Yarim"de sergilediği bir diğer önemli özelliği ise, seçtiği mekanlarda kendisini gösteriyor elbette. Stüyolarda kurulan fakirhaneler, ucuz dekorlarla kurulan meyhaneler, evler, köşkler ve hep aynı bölgelerde çekilen mahalle sahnelerinden yana zengin Yeşilçam filmlerinin aksine, yönetmen kamerasını sokağa çıkarıyor, İstanbul'un ara sokaklarına, semtlerine giriyor. Bu yolla "Vesikalı Yarim"de gerçeklik ve hikayenin şiirsel yönü arasındaki çatışmayı mükemmel bir biçimde işliyordu. O dönemlerde birlikte birçok film yapan yönetmen ve başrol oyuncusu İzzet Günay, "Vesikalı Yarim"de de bir araya gelmişlerdi. Türkan Şoray ise, pavyonun gamlı konsomatrisi Sabiha rolü için biçilmiş kaftan olarak projedeki yerini almıştı.

Halil, Klöb 7, Şen Saz, Sabiha

Film, her biri Yeşilçam'ın karakter oyuncuları tarafından canlandırılan esnafla dolu klasik bir mahallede ya da pazarda değil, Halil'in halden aldığı malzemelerle döndüğü Kocamustafapaşa'daki manav dükkanında yapar açılışını. Halil, babasıyla birlikte bir manav işleten, esnaf arkadaşları tarafından sevilen, sessiz ve durgun bir simadır. Gün içinde manavda çalışmaya devam eden Halil'e, pazarcı arkadaşlarından biri gelip günün eğlence günü olduğunu, akşam bir güzel kafaları çekip her zamanki meyhanelerine değil de, Beyoğlu'nun pavyon alemine gideceklerini söyler. Böylece akşam olduğunda Halil, arkadaşlarıyla birlikte Beyoğlu'nda, Şen Saz adlı bir pavyonda bulur kendisini. Zaten her şey, Halil'in Şen Saz'dan içeri girmesiyle başlayacaktır. Pavyonda bir orkestra sanat müziği çalmakta, ağır bir muhabbet çevirilmekte, konsomatrisler etrafta fır dönmektedir. Halil'in esnaf arkadaşlarının derdi de biraz hanımlarla eğlenmektedir aslında. Lakin içlerinden birinin dediği gibi "Gariban kızlar"dır bunlar, "bunların baktığı aynalar bile küflenmiştir". Halil'in ilgisini çekmese de arkadaşları başka bir yerde devam etmek, hanımlarla takılmak üzere mekanı terk ederler. Halil ise biraz daha demlenin eve dönmek üzere yerinde kalır. Rakı masasından başını kaldırdığı bir esnada ise hayatını sonuna kadar değiştirecek olan bir manzarayla karşılaşır. Elinde sigarasıyla, dumanlı puslu pavyonda dünya dışı bir varlık gibi görünen Sabiha karşısına dikilmiştir. Sabiha'nın bu haliyle, "Gilda"dan zerre eksiği yoktur... Bu sahnedeki sessizlik, tüm seslerin kesilmesi ve Halil ile Sabiha'nın uzun süre karşılıklı durmaları, filmi unutulmaz kılan anlardan biridir. Sessizliğin peşinden, Halil'i ve Sabiha'yı normalde hiç yapmayacakları türden davranışlara sürükleyecek bu aşkın başlangıcının şerefine fonda Şükran Ay'ın sesinden "Haydar Haydar" çalmakta, "Aru namus şişesini taşa çaldım kime ne" kelamıyla parça çifte nazire yapmaktadır bir nevi... Hemen ardından tanışan, masada muhabbete dalan, peşinden sabaha kadar birlikte dolanan ve feneri Sabiha'nın evinde söndürür ikili. Sabiha, araçlar çalışana kadar Halil'i salonundaki koltukta

Halil'in arkadaşları....

Filmde Halil'in babasını canlandıran Selahattin İçsel'in performansı inanılmaz...

ağırlar. Halil'in mesafeli tavrı, Sabiha'nın ise, Halil'in saflığından ve durgunluğundan etkilenip işini, kendini unutması, aralarında doğacak bir ilişkinin habercisidir. Sabiha'nın evinde, koltukta uyuklayan Halil, sabah işe geç gider, müşterilerle konuşamaz olur. Babası onda bir hal olduğunu hemen anlamıştır, ancak "oğlunu gücendirmemek için" ağzını açmaz... Bütün bunları, Halil ve Sabiha'nın gitgide yakınlaşması, Halil'in pavyona daha sık gidip gelmesi izler. Sabiha, ona kötülük edeceğini düşünüp başlarda Halil'i reddetmek, gücendirmek istese de, kendini onunla olmaktan alamaz. Halil ise, bir süre sonra evini barkını bırakıp Sabiha'ya taşınacak kadar, babasını ve dükkânı terk edecek kadar tutulmuştur ona. Halil Kocamustafapaşa'daki hayatını, Sabiha ise pavyon yaşamını terk etmiştir. Birlikte yaşayan çiftin mutluluğu, Sabiha'nın pavyondan arkadaşı Müjgan'ın Halil'le ilgili bir meseleyi Sabiha'ya açmasıyla sekteye uğrar. Zira Halil evlidir. Evi barkı, ailesi, babası perişandır. Sabiha'nın hiç inanmak istemediği bu gerçekle yüzleşip huzursuz olduğu aynı günlerde, Halil yine Sabiha yüzünden bir bıçaklama vakasına karışıp hapse girer. Bir yıl hapiste kalan Halil için Sabiha, Sabiha için de Halil hiçbir zaman bitmese de, işler çok karışmış, Sabiha yeniden pavyona dönmüştür. Bu raddeden sonra çiftin birlikte mutlu olma ihtimali, birlikte olmayıp kahrolma ihtimalinden çok daha düşük olduğundan, hikayenin nasıl tamamlandığı da önemini yitiriyor elbette...

Film, bildik bir aşk hikâyesini, belli bir çemberi takip ediyor elbette. Birbirlerine duydukları aşkın yıpratıcı etkisiyle Halil ve Sabiha, oldukları konumdan farklı bir noktaya varıyor, her şey bittiğindeyse, hayat boyu unutmayacakları bir acıyla başladıkları noktaya geri dönüyorlar. Halil evine, Sabiha pavyonuna dönüyor dönmesine ancak artık ikisi de aynı insan değiller; ikisi de yaralanmış, değişmiş olarak dönüyorlar eski konumlarına. "Vesikalı Yarim"i benzersiz ve evrensel kılan unsurlardan biri de bu zaten. Bununla birlikte, sadece Türkiye'den ve Akad gibi usta sinemacıların kamerasından çıkabilecek, antolojilik sahneler de, filmi eşsiz ve ayrıksı kılıyor elbette. Sabiha'nın her ikisinin de hayatındaki katı gerçekleri kast ederek Halil'e "Çok eskiden rastlaşacaktık" deyişi bunlardan biri söz gelimi. Yine Sabiha'nın, Halil'in evli olup olmadığını öğrenmek için gittiği manav dükkânında Halil'in babasıyla yaptığı konuşma aynı derecede etkileyici. Selahattin İçsel'in inanılmaz oyunuyla yürek dağlayan baba karakterinin bu sahnede, Sabiha'nın yüzüne bile bakamadan "Halil nasıl, iyi mi?" diye sorduğu an örneğin... Ve muhtemelen bir yabancının kolay kolay anlamlandıramayacağı şiddetli ve hastalıklı bir aşkın ifadesi olarak Halil'in, hapisten çıktıktan sonra Sabiha'yı bıçaklaması... Hemen her biri, başta da dediğimiz gibi filmi benzersiz kılıyor.

Finalde herkesin aldığı yarayı üzerinde taşıyarak yaşamına devam edeceğini bildirip, "Kalbimi Kıra Kıra" şarkısıyla bizleri uğurlayan film, bu şarkıyı filmin aynı zamanda tema müziği olarak da kullandığından, sonu başından belli bir hikayeyi anlattığını hiçbir zaman gizlemiyor. Halil ve Sabiha'nın acısına tıpkı onlar gibi bile isteye ortak olmak ve benzersiz bir film izlemek için can atanlara önemle duyurulur....

NASIL İZLEYEBİLİRİM

Filmin Gala Film'den çıkan VCD ve DVD'si piyasada mevcut.

Aşkın Anatomisi

*Heyecanlı aşkları, gerçek üstü ameliyatları, sağlam arkadaşlıkları ve her bölüme adını veren muhteşem müzikleri ile **GREY'S ANATOMY**, büyüklere gençlik dizisi.*

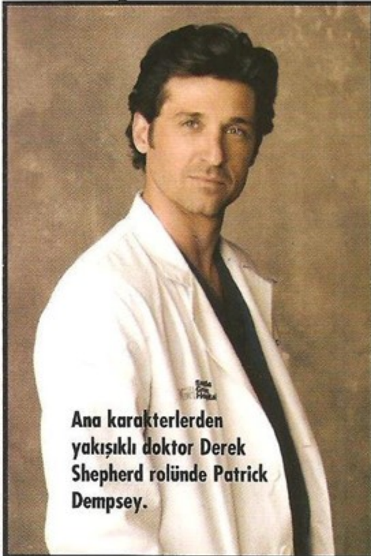
YEŞİM ERDEM

'Biz yetişkiniz. Bu ne zaman oldu? Nasıl durdurabiliriz?' Meredith boşuna telaşlanıyor. Ne o, ne arkadaşları, ne de hocaları henüz yetişkin değiller. Anca büyüyorlar. Bizim de zaten ekrana yapışıp büyük bir keyifle izlediğimiz, onların büyüme yolunda sürekli tökezleyip durmaları. Hastanedeki hastalarıyla birlikte verdikleri yaşam mücadeleleri canlı kalma savaşları; hem ruhen, hem bedenen.

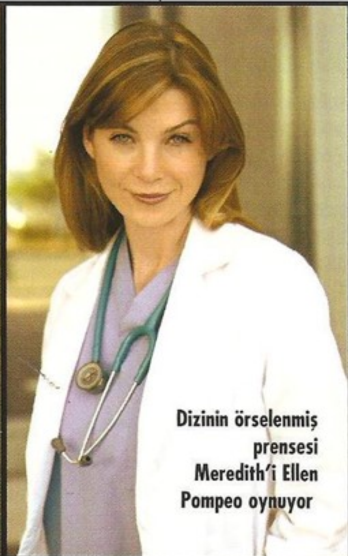
Bu yıl Altın Küre'yle ödüllendirilen ve Digitürk'te halen üçüncü sezonu gösterilen Grey's Anatomy enerjik, kalabalık, eğlenceli, duygulu, seksi ve heyecanlı bir dizi. Alışık olduğumuz tarzda meslek dizilerinin zamane koşullarına uyarlanmış hali. Bir nevi, 'Ally McBeal'in 'Sex and the City' kuşağının beklentilerine adapte olmuş hali.

Konumuz, doktorlar. Çiçeği burnunda altı intern, Seattle Grace Hastanesi'nde mesleklerine başlar. Uzman ve kıdemli doktorlar ne derse yaparak, iyi ameliyatları kapmak için birbirleriyle yarışarak geçirdikleri, kimi zaman 48 saati bulan uzun nöbetler, tabii ki sadece işten ibaret değildir. Flört, kavga, kıskançlık, hüzün, sevinç ve hatta seks, herşey burada yaşanır. Hastaların hikayeleri de, her zaman ilginç ve illaki kahramanlarımızın yaşadığı duygusal iniş çıkışlarla bağlantılıdır.

Diziye adını veren Meredith Grey (Ellen Pompeo), sabah yabancı bir erkekle uyanır, onu apar topar postalayıp hastanedeki ilk gününe yetişir ve bu erkeği doktor gömleğiyle karşısında görür. Yakışıklı Derek Shepherd (Patrick Dempsey), namıdiğer McDreamy, hastanenin yeni transfer edilmiş kıymetli cerrahlarından biridir. İlk on dakika içinde başlayan ve birinci sezon boyunca dizinin lokomotifi olan bu kaçma/kovalama, Derek'in sadakatsizlik ettiği için terkettiği doktor karısı Addison'ın (Kate Walsh) çıkagelmesiyle üçlü bir ilişki sarmalına dönüşür. (Olayları sadece dört bölüm için karıştırması planlanan Addison, ciddi bir fan kitlesine sahip olunca, dizide kalıcı oldu.) Elbette o da dalının en iyi doktorudur.

Ana karakterlerden yakışıklı doktor Derek Shepherd rolünde Patrick Dempsey.

Dizinin örselenmiş prensesi Meredith'i Ellen Pompeo oynuyor

Nasıl oluyorsa en iyi doktorların hepsi aynı zamanda seksi.

Dizi patlaması yaşadığımız şu günlerde "Grey's Anatomy"nin rakipleri karşısında belki de tek avantajı görece 'iddiasız''lığı, en önemli kozuysa eğlenceli olması.

Böylece Meredith, bütün ikinci sezon boyunca aşk acısı çekmek zorunda bırakılır. Derken, Addison'un Derek'i aldattığı, eski yakın arkadaş çıkagelir. Üçlü sarmal olur dörtlü tufan. Dalının en iyi doktoru olarak, o da Seattle Grace'deki yerini alır.

Nasıl oluyorsa, en iyi doktorların hepsi bir o kadar da seksidir. Ve elbette bu hastaneyi seçmelerinin nedeni kariyer hırsı değil, aşk-meşk mevzularıdır. Amerika'nın ve dolayısıyla dünyanın en iyi doktorlarını barındıran Seattle Grace'e arada bir de olsa bir ünlünün uğramaması bu ortamda şaşırabildiğimiz tek şeydir.

Ana konunun genel hatlarını çizdiğimizde ortaya böyle klişe bir tablo çıkıyor ama zekice kotarıldığı için klişeye düşmektense, klişeyi kullanan bir dizi Grey's Anatomy. Klişeyi alıp, evirip çevirip, hemen akılda kalan ama basmakalıp olmayan bir aşk şarkısı tadında bize yeniden sunuyor. Burada en büyük krediyi, en az Derek/Meredith ikilisi kadar önemli diğer ana karakterlere vermek gerekiyor. Aslında Grey's Anatomy'de, esas oğlan ve esas kızın klişe olabildiği ama öteki karakterlerin renkli ve çok yönlü olduğu eski Yeşilçam filmlerini hatırlatan bir yan var. Oyunculuklar, bir ikisi hariç çok etkileyici olmasa da karakterleri iyi yansıtıyorlar.

Burada da yine esas oğlan ve esas kız, okul piyesindeymiş gibi abartılı ve doğal olmayan bir performans sergiliyebiliyorlar ama bunun kasıtlı olma ihtimali yüksek. Yoksa Meredith büyük aşk itirafını yaparken omuzlarını kaldırıp indirten derinlikte bir nefes alıp, nefes verdikten sonra bir saniye bekleyip gayet düz bir ifadeyle heceleyerek 'cho-se - me, lo-ve- me' (Be-ni seç, be-ni sev) demezdi.

Öyle görünüyor ki dizi patlaması yaşadığımız şu günlerde, "Grey's Anatomy"nin rakiplerine karşı belki de tek avatajı daha 'iddiasız' olması. Ne 'Lost' gibi süper bir fikirle ortaya çıktı, ne de meslek/hayat eksenindeki 'Nip/Tuck' gibi sivri. "Grey's Anatomy"nin en önemli kozu eğlenceli olması.

Depresifim diyen dizilere taş çıkaran seviyede trajedi ve travma içermesine rağmen kasvete pek yer vermiyor; gerçek duygular barındırsa bile çok da gerçekçi olmaya çalışmıyor. Ve iki çok sağlam dayanağı var: Diyaloglar ve müzikler. İkisi de izleyicide aidiyet duygusu yaratıyor ve onu dizinin yer yer gerçekle bezeli fantezi dünyasının içine çekiyor. Sözleri iyi yazılmış güzel bir müziği dinlerken başka alemlere gitmek gibi.

Meredith Grey: Dizinin başkahramanı ve hafif 'uzaylısı'. Mutluyken şımarık, mutsuzken kopuk, dünya bir yana, Meredith bir yana süzülüp giden, kendini olur olmaz kişilerle yatakta bulabilen, dizinin bir yandan en acıklı karakteri. Yine de, her zaman arkadaş olunmak, sevgili olunmak istenecek bir tarafı var. Hiçbir olumsuzluğu üstüne yapışmayan, ne yapsa, ne olsa aleyhine işlemeyen bir prenses gibi. Güçlü olmasına rağmen, sahip çıkma hissi veren dizinin örselenmiş prensesi.

Christina Yang: Meredith'in can dostu, dizinin en iyi repliklerin sahibi, süper cool, duygusal konularda özürlü, mesleki konularda hırslı. Yang'in, en az onun kadar hırslı cerrah Preston Burke (Isaiah Washington) ile olan ilişkisi; dürüstlüğü, sağlamlığı ve arabesk olmamasıyla sanki Meredith-Derek ilişkisinin anti-tezi. Yang'i canlandıran aktrist Sandra Oh, birinci sezondaki performansıyla Altın Küre aldı.

Izzie Stevens: Tıp öğrenimini modellik yaparak karşıladığı için, sürekli 'taş' hemşire değil de, doktor olduğunu kanıtlamaya çalışıyor. Zor şartlarda büyümüş olmanın verdiği bir harbilik, bir insanları fazla bağrına basma hali mevcut. Zaman zaman gösterdiği nevrotik hali, aşık olup işi evlenmeye kadar vardırdığı Denny ölünce süreklilik kazandı. Daha önce Alex ile kısa bir flört yaşadı. Izzie rolüyle Katherine Heigl bu yılki Altın Küre adaylarındandı.

George O'Malley: Dizinin en sevimli, en samimi ve en uyumlu karakteri. Ama Meredith'e karşı duyduğu umutsuz aşk ve bu aşkı itiraf ettiği gece yaşadığı utanç verici seksimsi deneyim, George'u (T.R. Knight) biraz dağıttı. Üstüne bir de babasının hastalığı eklenince, kurtuluşu, Dr. Torres'in (Sara Ramirez) Latin irisi kollarına atılmakta buldu. Hissettiğinden daha derin yaşadığı bu ilişkinin, onu toparlaması sürpriz olur.

Alex Karev: İnsanlarla yakınlaşma probemi var. Yakınlaştığı zaman, panik olup sabote ediyor. Ama gerçek ihtiyaç anında hep orda olduğu için, Alex'in (Justin Chambers) kötü değil, sorunlu olduğununu düşünüyoruz. Addison'la aralarında elektriklenme başladı ama Izzie'yi unutamamış olma ihtimali yüksek.

Miranda Bailey: (Chandra Wilson) İnternlerin başındaki uzman doktor. Namıdeğer Nazi. 'Kural 1: Yalakalık etmeyin. Sizden şimdiden nefret ediyorum. Bu değişmeyecek' cümlesiyle tanıştık kendisiyle. Çocuğu olduktan sonra biraz yumuşadı ve bundan feci halde rahatsız.

Addison Montgomery: Dizide kalmasına karar verilince, kocasını en yakın arkadaşıyla aldatan 'femme fatale' kadından, her an yataktan yeni kalkmış gibi hafif erotik ve sarsak gezinen, sempatik ve yumuşak bir karaktere dönüştü.

Hazırlayan: Murat Emir Eren
meren@merkezdergi.com.tr

Collateral

Caz, rock ve soul müzikle yakından ilgilenen efsane yönetmen Michael Mann, en az film zevki kadar incelikli bir müzik zevkine sahip. En iyi filmlerinden "Collateral"ın da en fazla öne çıkan özelliklerinden biri müzikleriydi elbette.

1 Briefcase
Beste/İcra: Tom Rothrock
Michael Mann'in son yıllarda adet edindiği üzere jeneriksiz başlayan filmi "Collateral"ın hemen ilk sahnesinde kulağımıza çalınan bu kısa beste, Tom Cruise'un canlandırdığı Vincent ve Jason Statham tarafından canlandırılan karanlık bir simanın çanta takasına eşlik ediyordu.

2 The Seed 2.0
Söz/Beste: Cody Chestnutt veTarik Collins Trotter
İcra: The Roots
Rap grubu The Roots'un, tarzlarının biraz dışında kalan oldukça hoş bir parçası The Seed 2.0... İlk olarak grubun Phrenology albümünde yer alan şarkı, filmde de kendisine kısa bir süre yer buluyor. Max, arabasını akşam vardiyasına hazırlarken bir Meksikalı benzinciye uğruyor, bu sahne sonrasındaki şehir turu esnasında parça devreye giriyordu.

3 Hands Of Time
Beste: Andrew Cato, Tom Findlay
İcra: Groove Armada, Richard Havens
İngiltere'nin dünyaya armağan ettiği güzide gruplardan Groove Armada (ya da Andrew Cato ve Tom Findlay ikilisi) imzalı Hands Of Time, filmde Max ve Anna'nın küçük şehir turuna eşlik ediyordu. Max, taksisine aldığı savcı Anna ile perdenin gördüğü en güzel sohbetlerden birini gerçekleştiriyor, bu flörtöz konuşmanın peşi sıra Hands Of Time başlıyordu. Şarkıda gruba vokaliyle Richard Havens'ın eşlik ettiğini de ekleyelim.

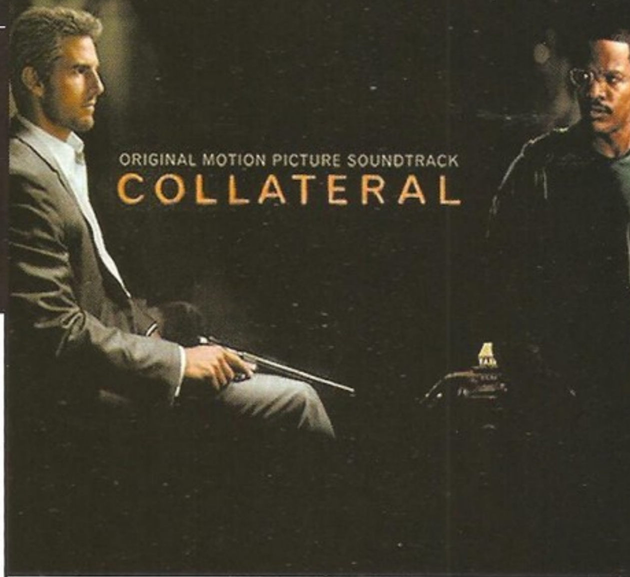
4 Guero Canelo
Söz/Beste: Joey Burns
İcra: Calexico
Filmde kiralık katil Vincent'ı tutan mafya üyeleri, Latin Amerika kökenli bir oluşumdur esasen. Bu sebepledir ki musikişinas yönetmenimiz Mann, filmden Latin ezgilerini de esirgemez. Bunlardan kulağımıza ilk çalınanı da ismini ABD-Meksika sınırındaki bir kasabadan alan Calexico grubuna ait. Küba ezgilerini anımsatan parça Felix'in işlettiği gece kulübünde kulağımıza çalınır. Max, Vincent kimliğiyle kulübe girerken bu şarkı çalmaktadır.

5 Rollin' Crumblin'
Beste/İcra: Tom Rothrock
Albüme iki parçasıyla katkıda bulunan müzisyen Tom Rothrock'ın bu "sallan yuvarlan" kıvamındaki rock'n roll tınılarıyla dikkat çeken parçası, filmde Mark Ruffalo'nun canlandırdığı detektif Fanning'le bizleri tanıştırıyor, Fanning'in bir muhbiri görmeye gidip, gecenin kendisine hazırladığı sürprizle karşılaşacağı sekansa eşlik ediyordu.

6 Max Steals Briefcase
Beste: James Newton Howard
Film müzik kullanımı açısından oldukça zengin bir skalaya sahip. Zira Mann bir yandan kendi seçtiği parçalarla filmini zenginleştirirken, bir yandan da filme özel besteler kullanmayı ihmal etmemiş. Bunlar için kapısını çaldığı isimse Oscar ödüllü deha James Newton Howard. Bu kısa beste ise, Max'in, içinde Vincent'ın öldüreceği isimlerin bulunduğu çantayı kapıp kaçtığı sekansa eşlik ediyordu.

7 Destino De Abril
Beste: Rick Garcia, Rene Reyes ve Cisco De Luna
İcra: The Green Car Motel
Max'i Calexico'ya ait "Guero Canelo"yla selamlayan Felix'in gece kulübü, talihsiz taksi şoförümüzü bu mükemmel The Green Car Motel harikasıyla uğurlar. Max kulüpten çıkarken çalan bu parça aynı zamanda filmin kapanış jeneriğinde de yer alıyor.

8 Shadow On The Sun
Beste: Timothy Commerford, Christopher Cornell, Thomas Morello ve Brad Wilk
İcra: Audioslave
İster edebi bir an diyelim, ister sinemanın bir lütfu, "Collateral"ın en etkileyici sahnelerinden biri, Max ve Vincent'ın otoyolda dolanan birkaç çakalla göz göze geldikleri sahnedir belki de. İşte bu karşılaşmanın hemen sonrasında devreye giren Audioslave imzalı Shadow On The Sun, bir sonraki sahnede, Fever gece kulübünde yaşanacaklara bir hazırlık mahiyetindedir. Müzik kullanımı açısından benzer bir sahneyi Mann'in önemli filmlerinden "Heat"te, Al Pacino-De Niro karşılaşması öncesinde de görürüz. Mann, buluşma öncesindeki gergin anlarda Joy Division'a ait New Dawn Fades'in, Moby imzalı yeni yorumunu kullanır. Muazzamdır...

9 Island Limos
Beste: James Newton Howard
Filmin özgün müziklerini James Newton Howard'ın yaptığını söylemiştik. Ustanın bu bestesi de Max, Vincent'a lüks araba kiralamayla ilgili projesini anlatırken işitiliyor. Island Limos da Max'in rüya projesinin ismi oluyor.

10 Spanish Key
Söz/Beste: Miles Davis
İcra: Robert Tepper
Vincent'ın filmdeki hedeflerinden biri de, bir caz trompetçisi olan Daniel'di. Barry Shabaka Henley'nin canlandırdığı Daniel ve Vincent arasında evvela hoş bir Miles Davis sohbeti geçiyor, ancak sonradan işler biraz ciddileşiyordu. Bu sahnenin hemen başlangıcında, Daniel'in sahne performansı sırasında çaldığı şarkı Miles Davis'e ait Spanish Key oluyor. Orijinali 17 dakikayı aşan bir kayda sahip olan parça, efsanevi müzisyenin en önemli albümlerinden "Bitches Brew"de yer alıyordu. Ayrıca Davis, Mann'in de iyi bir ahbabıydı...

11 Air
Beste/İcra: Klazz Brothers (Tim Hahn, Kilian Forster ve Tobias Forster) ve Cuba Percussion
Johann Sebastian Bach'ın bestesi, Tim Hahn, Kilian Forster ve Tobias Forster tarafından aranje edilir, Klazz Brothers ve Cuba Percussion parçayı icra ederler. Ortaya tadından yenmez bir enstrümantal parça çıkıverir. Gelgelelim parça filmde önemli bir yer tutmuyor.

12 Ready Steady Go
Beste: Paul Oakenfold ve Andrew Gray
İcra: Paul Oakenfold
İleride bir gün "en iyi bar sahneleri" diye bir dosya hazırlanırsa ilk sıraları alması muhtemel mükemmel bir sekansa eşlik eden "Ready Steady Go", daha önce "The Bourne Identity" soundtrack'inde de yer almıştı. "Trance" tarzı tekno müziğin en önemli isimlerinden Paul Oakenfold'a ait parça Fever adlı gece kulübünde karşımıza çıkıyordu. Max ve Vincent'ın buraya gelme amacı, ölüm listesindeki bir Uzak Doğulu işadamını bulmaktı. Ancak hikayedeki neredeyse tüm güç noktaları aynı anda Fever'a yönelince, kulübün ismine yaraşır bir gerginlik, sonrasında da inanılmaz bir çatışma sahnesi vuku buluyordu...

NOT: Albümde Antonio Pinto imzalı Car Crash (13), J. N. Howard imzalı Vincent Hops Train (14), Pinto'ya ait bir diğer kısa parça Finale (15) ve Howard'ın bestesi Requiem (16) de yer almakta.

DVD Rehberi

Hazırlayanlar:
Murat Erşahin, Kerem Akça

KRİTİK

- **Ayın DVD'si/** Forbidden Planet / Yasak Gezegen
- **Ayın sürpriz DVD'si/** Rent

İNDEX

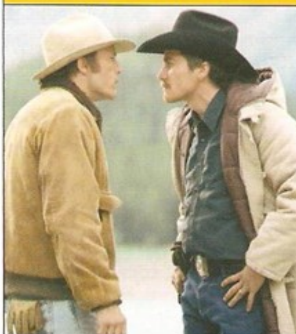
Forbidden Planet / Yasak Gezegen (1956)	✪✪✪✪✪
Rent (2005)	✪✪✪✪
Takva (2006)	✪✪✪✪
Monster House / Canavar Ev (2006)	✪✪✪
Borat (2006)	✪✪✪✪
İklimler (2006)	✪✪✪✪
Nacho Libre / Gönüllü Kahraman (2006)	✪✪✪✪✪
Lemming / Kuzey Faresi (2004)	✪✪✪✪
Chariots of Fire / Ateş Arabaları (1982)	✪✪✪✪
Click / Klik (2006)	✪✪✪✪
Korkuyorum Anne (2005)	✪✪✪✪✪
Knallhart / Acımasız (2006)	✪✪✪✪
Permanent Midnight / Bir Yazarın Hayatı (1998)	✪✪
Night at The Museum / Müzede Bir Gece (2006)	✪✪✪
You, Me and Dupree / Sen, Ben ve Dupree (2006)	✪✪
Brokeback Mountain / Brokeback Dağı (2005)§	✪✪✪✪✪
Dear Wendy / Sevgili Wendy (2005)	✪✪✪
The Three Burials of Melquiades Estrada / Üç Defin (2005)	✪✪✪✪
Ivanovo Detstvo / Ivan'ın Çocukluğu (1962)	✪✪✪
Solyaris / Solaris (1972)	✪✪✪✪✪
Stalker: 2 DVD Koleksiyon Versiyonu (1979)	✪✪✪✪✪
The Dolly Sisters (1945)	✪✪✪✪
Heights / Gizli İlişkiler (2004)	✪✪✪
Ay (1989)	✪✪✪✪
13 Tzameti / 13 (2005)	✪✪✪
Hard Candy / Lolipop (2005)	✪✪✪
Real, la pelicula / Real (2005)	✪✪✪
DOA: Dead or alive / Ölü ya da Diri (2006)	✪✪
Peindre ou Faire l'Amour / Mutluluğun Resmi (2005)	✪✪✪✪
Unutulmayanlar (2006)	✪✪
Manderlay (2005)	✪✪✪✪
John Tucker Must Die / John Tucker Ölmeli (2006)	✪✪✪
Crank / Tetikçi (2006)	✪✪✪
Le Clan des Siciliens / The Sicilian Clan (1969)	✪✪✪✪
Hotel Rwanda (2004)	✪✪✪
Material Girls / Sosyete Kardeşler (2006)	✪✪
Greenstreet Hooligans / Yeşil Sokak Holiganları (2005)	✪✪✪
San Quentin (1937)	✪✪✪✪
Satisfaction / Yaz Aşkı (1988)	✪✪

OWEN WILSON

Durum komedisinin "serseri çocuğu", üç yeni DVD'yle karşınızda; "Permanent Midnight", "Night at the Museum" ve "You, Me and Dupree".

WESTERNDE YENİ EĞİLİMLER

"Brokeback Dağı"nın gördüğü ilgiyle iyice yükselen western eğilimi, geleneksel bir türün yeniden doğuşu olarak görülebilir mi?

ANDREY TARKOVSKİ

Yeni çıkan Tarkovski DVD'lerini fırsat bilerek üstadın sinema tarihindeki yerini ve kariyerindeki önemli noktaları kısaca hatırlıyoruz.

DVD KLASİK: THE EXORCIST

AYIN DVD'Sİ

Forbidden Planet / Yasak Gezegen (1956)

50.Yıl İki Diskli Özel Versiyon

Y: Fred McLeod Wilcox
O: Leslie Nielsen, Anne Francis
Bölge: 2 (Türkiye) 94 dakika
2.40:1 Geniş Ekran (Anamorfik)
İNG 5.1 Dolby Digital
TR / İNG Altyazı
Warner / Tiglon

Yaygın Ekstralar:
Sesli Yorum: - Film Fragmanı: ✓ Diğer Fragmanlar: -

Soğuk Savaş atmosferinin hüküm sürdüğü 40'lı ve 50'li yıllarda çekilen B filmleri, şüphe ve kuşku gibi toplumdaki baskın duyguları yansıtıyordu. Düşük bütçeli bu filmler yeni ama önemsenmeyen türleri sinemaya kazandırmak bakımından çok etkili olmuştu. Bu yolla bilimkurgu, korku ve kara film gibi türler, beyazperdeye ilk adımlarını atıyorlardı. Bilimkurgu türünde genelde uzaylı istilası, uzay operası, uzay kolonisi alt türleri öne çıkıyordu. Yani, ya uzaydan gelen yaratıklar, ya uzay gemisinde ortaya çıkan canavarlar ya da belli bir gezegende insanlara saldıran uzaylılar konu edilirdi. Döneme özgü paranoya atmosferinin etkisindeki bu filmlerde genellikle devasa boyutlardaki yapay yaratıklar (karıncalar gibi) boy gösterirdi. Ta ki "Forbidden Planet" çekilene kadar. 35 mm.yle renkli ve sinemaskop çekilen film tipik bir büyük Hollywood prodüksiyonuydu. Dönemine göre bir hayli yüksek bütçesiyle, sanat yönetimi ve görsel efektler alanında profesyonel bir çalışma yapılmıştı. 1968'de çekilen "Planet of The Apes" ve "2001: A Space Odyssey" ile A-filmi kategorisine girmeye başlayan bilimkurgu türünün yükselişi bu filmle başlamıştı esasen.

Prodüksiyon kalitesi dışında sebepleri de vardı bunun. Öncelikle yönetmen Fred McLeod Wilcox'un isteğiyle bütün oyuncular, oynadıkları karakterleri ciddiye alarak canlandırmışlardı. Bunun yanında film, William Shakespeare'in "The Tempest" eserinin serbest bir uyarlamasıydı; yani sağlam ve derin bir metni vardı. Bunların yanına 'kitsch' bir uzaylı efekti eklemek yerine, insancıl temaların üzerine gidilince karşımıza olgun bir bilimkurgu başyapıtı çıkıyordu. Daha çok 'Freudyen' konularla ilgilenen, insan psikolojisinin derinlerine inen, insandaki iyi ve kötü duyguları inceleyen bu eser, seyirciyi "Zardoz", "The Matrix" gibi sonradan çekilecek bilimkurguların ilk zihinsel hamleleriyle karşılaştırıyordu. Ayrıca 'uzay operası' alt türünün ilk örneklerinden olarak da önemliydi. Bilinmeyen bir gezegende, insanların bir canavar tarafından öldürüldüğünü haber alan dünyalılar, başlarına Leslie Nielsen'in canlandırdığı John Adams' karakterini alarak bu konuyu araştırmaya giderler. Karşılarına iki insan çıkar; Dr. Morbius ve kızı Altaria. Morbius, teknoloji konusunda üstünlük gösteren uzaylıların eserlerini ve kendi icatlarını John ile paylaşır. Ancak aslında 'katil'in çıkış noktası, derinlerde yatan bastırılmış duygulardır. Film, dönemin her yapımında görmeye alışık olduğumuz kötü uzaylı yaratık imgesinin yerine, 'Robot Robby' (Robby The Robot) adlı sinema tarihinin ilk akıllı, insancıl, robotunu koyuyordu. Robby, bu filmden sonra birçok yerde 'cameo' olarak boy göstererek kültleşti. Uzay gemisi portresiyle "Star Trek"i, robot portresiyle "Star Wars"u derinden etkileyen film şimdi, restore edilmiş görüntü transferi ve 5 kanallı dijital ses aktarımıyla sunulan DVD'siyle sinemaseverlerle buluşuyor.

Kutu: İki diskli klasik siyah.

Diğer Ekstralar: Son zamanların en kapsamlı ekstra menüsüne sahip DVD'nin ilk diski, ikincisine göre zayıf kalıyor. Robot Robby'nin oynadığı 'The Thin Man' dizisinin 'Robot Client' bölümünün tamamını sunan DVD, bir bilimkurgu ikonunun hangi yollardan geçtiğini resmediyor. Sonra karşımıza filmin başrol oyuncusu Walter Pidgeon'ın, MGM için hazırladığı sinema programının iki bölümü çıkıyor. Toplam 7 dakikayı bulan bu seçenek, "Forbidden Planet"la ilgili ilginç anlar sunuyor. Son olarak, 13 dakikalık 'Silinmiş Sahneler' ve 9 dakikalık 'Kayıp Çekimler' seçkisine ulaşabiliyoruz. İkinci diskte, örnce, Robot Robby'nin bu filmde yakaladığı ün sayesinde 1957'de oynadığı Herman Hoffman imzalı uzun metrajlı "The Invisible Boy" filminin tamamı sunuluyor. Üç özel bölüm daha var. 'Orijinal Watch The Skies!: Bilimkurgu, 1950'ler ve Biz'de (56 dk), Steven Spielberg, George Lucas, James Cameron ve Ridley Scott'ın yorumlarıyla dönemin önemli bilimkurgu filmleri masaya yatırılıyor. 'Yeni ve İnanılmaz!: Forbidden Planet'a Ulaşmak' (27 dk), detaylı bir yapım belgeseli sunuyor. 'Robby The Robot: Bilimkurgu İkon Çalışması'nda (14 dk), kültleşen ve ikonlaşan robot karakterinin yaratım aşaması hakkında. Eklerde sadece İngilizce altyazı bulunuyor.

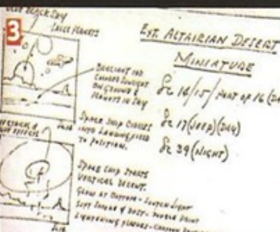
Film: ✪✪✪✪✪
Kutu: ✪✪✪
Ekstralar: ✪✪✪✪✪

Bu DVD'den neler öğrendik?

1. "The Thin Man"in bölümlerinden birinde 'Robot Robby'nin evcil hayvan muamelesi gördüğünü.
2. George Lucas'ın "Star Wars"daki robotları tasarlarken 'Robot Robby'den değil de "Metropolis"den esinlendiğini.
3. Efektler için yapılan çalışmaların inceliklerini.
4. Setteki eğlenceli anlara dair bazı fotoğrafların korunmuş olduğunu.
5. Set tasarımının önceden yapılan çizimler aracılığıyla detaylı çalışmalar sunduğunu.

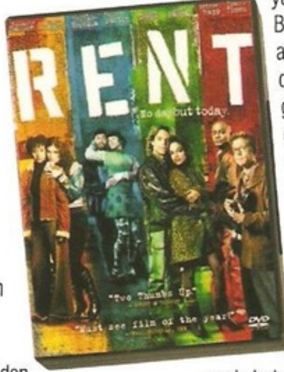

Rent (2005)

AYIN SÜRPRİZ DVD'Sİ

Y: Chris Columbus
O: Anthony Rapp, Rosario Dawson
Bölge: 2 (Türkiye) 128 dakika
2.40:1 Geniş Ekran (Anamorfik)
İngilizce 5.1 DD
TR / İNG Altyazı
Sony Pictures HE

Müzikal, Hollywood'un erken döneminin en popüler türlerindendir; 1927'de "The Jazz Singer" ile ilk eserini vermiştir. Sözünü ettiğimiz film, aynı zamanda ilk sesli filmdir. Bu nedenle de o dönemler müzikal türünün, sesli sinemanın kurtuluşu olduğunu söyleyebiliriz. Bu dönemde, daha çok 'backstage musical' (sahne arkası müzikali) alt türü hâkimdir. Bu hâkimiyet, 1940'larda sona ermiştir. 1950'lerde, 'klasik müzikal' türü doğmuş; "The Sound of Music", "The King and I", "West Side Story" gibi yüksek bütçeli örnekler yaratılmıştır. 1970'lerde, "All That Jazz", "Cabaret" gibi filmlerle modernize edilen tür; 2001 yılında "Moulin Rouge!" ile postmodern bir yapıya kavuşmuştur. Yani, ilk başta sadece müziğe odaklı olan yapı, 50'lerde kurulan üç boyutlu setlerin önünde (Broadway müzikallerinin etkisiyle) sahne performansına odaklanmış; diyaloglar şarkılarla söylenmeye başlanmıştır. 1970'lerde bu yapı elden geçirilerek, müzikal bölümler rüya sahnelerine yerleştirilip, diyaloglarda gerçeklik yakalamak amaçlanmıştır. "Moulin Rouge!" ile gelinen noktadaysa, tamamen yapay bir dünyada kendilerini şarkılarla ifade eden karakterler yaratılmıştır. Ancak bu sözünü ettiğimiz değişimler, elbette her dönemde o zamana özgü müzikaller çekilmesini sağlamamıştır. Örneğin 2000'li yıllarda Broadway müzikalleri uyarlamaları, "Chicago"nun Oscar başarısıyla birlikte yeniden doğdu. "The Phantom of The Opera", "The Producers", "Rent", "Dreamgirls", şimdilik karşımıza çıkan yeni örnekler. Bunların hepsi de, 1950'lerde Broadway (yani sahne) etkisiyle ortaya çıkan 'klasik müzikal' yapısını günümüze taşıyan müzikaller. Yani ortada bir tür 'retro' sevgisi gördüğümüzü söyleyebiliriz. Hepsi de, hem o döneme ait görkemli müzikallere saygılarını yolluyor, hem de yeni hikâyelerle yeni müzikal deneyimler sunuyorlar.

"Rent", Chris Columbus'un yönetmenliğinde gerçekleştirilen bir Broadway uyarlaması. 1996 yılından günümüze kadar sahnelenen ve hâlâ varlığını sürdüren bu hit müzikal, şu an bile kapalı gişe oynamasıyla dikkat çekiyor. Oyunun yazarı Jonathan Larsson'ın, 1995 yılında bitirdiği senaryosu sonrasında oyunun sahnelendiği yıl yaşamını kaybetmesi üzücü bir tesadüf. Bunun kaynağı, filmin ele aldığı konu aslında. Eser için, yarı-otobiyografik diyebiliriz. Ufak bir parantez açmak gerekirse; 70'lerde Woodstock etkinliğiyle devreye giren hippie kültürü ve uyuşturucu (LSD) kavramı, 90'larda daha da çeşitlendi bildiğiniz gibi. Aynı zamanda 90'lı yıllar, AIDS'in yaygınlaştığı dönem oldu. Larsson'ın eseri de özgürlükçü bireyleri, seks ve uyuşturucu kavramlarının tam ortasına yerleştiriyor. New York'un kenar mahallelerinde yaşayan hippie ya da bohem karakterler kullanarak, alt kültürün portresini çiziyor. Anti-kahramanların izini sürüyor. Bunu yaparken politik bir tavır da sergiliyor. Zira bu karakterler transseksüel, gay, lezbiyen, biseksüel, fahişe gibi toplum dışına itilmiş karakterler. Hepsi de ABD'deki ana akım politikanın karşısında bir söylem sergiliyorlar. Filmin, Noel gibi Amerikan toplumunun en kutsal ve dini bayramlarından biri esnasında cereyan etmesi ve asla sömürücü bir mutluluk görüntüsü sergilemeyip gerçekçi yaklaşımını koruması ise bu gayeyi güçlendiriyor. Yapımın, esas hikâye iskeleti, bu sözünü ettiğimiz karakterlerden ikisinin, Roger ve Mark'ın etrafında gelişiyor. Roger, bu dünyanın belgeselini çeken amatör bir sinema aşığı. Mark ise, iyi besteler yapmak isteyen bir müzisyen. Ancak ikisi de kız arkadaşlarından ayrılmışlar ve bunalımdalar. Bunalımın bir kısmı, kirada oldukları dairenin parasını ödeyemediklerinden ve yakında evsiz kalacak olmalarından kaynaklanıyor. Bu sırada mahallenin bütün sakinleri de evsizlik, parasızlık ve fakirlikten mustarip. Yani film, New York'un sosyal yapısına alt sınıfın gözünden bir bakış atıyor. Ancak ağır tempolu gözüken ve Puccini'nin "La Boheme"inden uyarlanan bu hikâye, müzikal türünün içine yerleştirilerek daha akılcı bir yapıya oturuyor. Melodram tonu fazla yükselmiyor. Mesaj sulandırılmadan veriliyor. Columbus'un başarısı, zengin alt metinlerle dolu sağlam senaryoya ve iyi yazılmış diyaloglara dayanıyor. Film, sona doğru aslında ölüm, kayıp, acı gibi insancıl kavramlara yakılmış bir ağıta dönüşüyor ve müzikleriyle, bu duyguyu daha derin ve kalıcı kılmayı başarıyor.

Kutu: Klasik şeffaf.

Diğer Ekstralar: Sadece yönetmenin yorumuyla da izlenebilen 6 silinmiş sahne (toplam 12 dk) görülebiliyor. Yurtdışındaki iki disklik baskının ülkemize gelmemesi düşündürücü.

Film: ✪✪✪✪

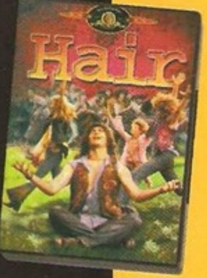
Ekstralar: ✪

Yaygın Ekstralar:
Sesli Yorum: ✓ Film Fragmanı: ✓ Diğer Fragmanlar: ✓

ESİN KAYNAKLARI:

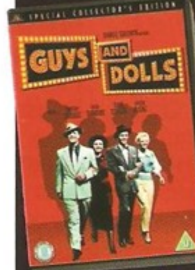
1 Hair (1979)
(1. Bölge)

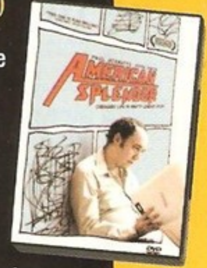
Woodstock dönemindeki hippie kültürünü anlatan Milos Forman müzikali, klasik müzikale yakın yapısına karşın aslında modern bir müzikaldi. Sonradan kültleşmesiyle de önemini daha çok arttırdı. O dönemin özgür ruh halini anlatan en önemli sinema belgelerinden biri olarak tarihe geçti.

2 Guys and Dolls (1955)
(2. Bölge - Collector's Edition)

Klasik müzikal döneminin en önemli eserlerinden "Guys and Dolls", Marlon Brando ile Frank Sinatra'yı karşı karşıya getiriyordu. Bir Broadway müzikalinden uyarlanan ve New York'un Broadway bölgesindeki şöhret dünyasını masaya yatıran eser, "Rent"in de içinde bulunduğu 'show-musical' (şov müzikali) alt türünün has örneklerindendir. Çok yakında DVD'sinin Türkiye'de çıkacağını da müjdeleyelim.

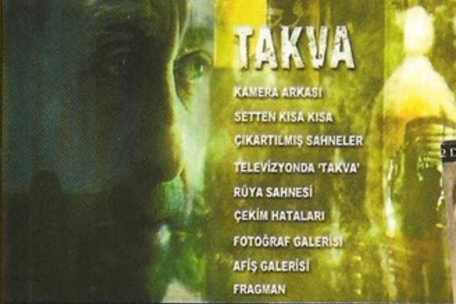

3 The Broadway Melody (1929)
(1. Bölge)

Bütün Broadway müzikallerinin ve uyarlamalarının çıkış noktasıdır "The Broadway Melody". İlk çekilen müzikallerden olan bu eser, 'backstage musical' alt türünü kullanıp, Broadway'de sahne almaya çalışan bir grup insanı ele alır. O dönemin en tipik eserlerinden biri olarak hafızalara yerleşmiştir.

DVD Kritik

Yaygın Ekstralar:
Sesli Yorum: ✓ Film Fragmanı: - Diğer Fragmanlar: ✓

2 DVD'Lİ KOLEKSİYONCU VERSİYONU


```
Y: Özer Kızıltan
O: Erkan Can, Güven Kıraç
Bölge: 2 (Türkiye) 96 dakika
1.85:1 Geniş Ekran (Anamorfik)
TR 5.1 Dolby Digital
İNG Altyazı
Yeni Sinemacılar / Kanal D
Home Video
```

Takva (2006)

Günahtan sakınma, Allah'tan korkma, dinin yasak ettiği şeylerden sakınıp buyruklarını yerine getirme' anlamı taşıyan "Takva", 43. Antalya Film Festivali'nde toplam 9 dalda 'Altın Portakal'a ulaşmış, geçtiğimiz Eylül ayında Toronto Film Festivali'nde de 'Kültürel Yenilik Ödülü'nü kazanmayı başarmıştı. Senaryosunu Önder Çakar'ın kaleme aldığı filmin yönetmeni, ilk sinema filmine imza atan Özer Kızıltan. Başrolü üstlenen Erkan Can'ın olağanüstü performansına eşlik eden isimler Güven Kıraç, Engin Günaydın, Öznur Kula ve Settar Tanrıöven. İçine dönük, yoksul, sıradan bir adam olan Muharrem, gece gündüz ibadet ederek, İslami kurallara sıkı sıkıya bağlı bir yaşantı sürmektedir. Bir tarikat, Muharrem'i idari göreve getirince çaresiz adamın hayatı ve değerleri değişmeye başlar. Toplumda çok tartışılan ince konuların cesur biçimde beyazperdeye yansıdığı "Takva", sadece senaryosu ile değil, teknik özelliklerinden oyunculuğuna kadar özenle çekilmiş önemli bir yerli yapım. Sinema Yazarları Derneği (SİYAD) tarafından 'En İyi Erkek Oyuncu' olarak da ödüllendirilen Erkan Can'ın unutulmaz oyunculuğunun yanı sıra, güçlü senaryosu ve ülkemiz sinemasında alışık olmadığımız teknik seviyesiyle (özellikle etkili ışık), yerli sinema adına kalıcı, evrensel anlamda da ciddi, düşündürücü, yetkin bir sinema örneği.

Kutu: İki diskli klasik siyah.

Diğer Ekstralar: Çekim öyküsüne dayanan 8 bölüm dikkat çekiyor. 'Kamera Arkası' (29 dk), setten görüntüleri birleştiriyor. 'Bekleme Yapmayalım' (2 dk), 'Fatih Camii'nde' (2 dk), 'Ritm Mitm Gönülden Ne Koparsa' (2 dk), 'Ses Akıyor' (1 dk), 'Tamam Sandım' (2 dk), 'Yapay Hava Koşulları' (4 dk) ve 'Rüya Sahnesi' (4 dk), filmdeki spesifik sahnelerin çekimine dair görüntüler sunuyor. Bunları geçince karşımıza toplamı iki buçuk saati bulan üç TV programına odaklanan 'Televizyon'da Takva', 'Çıkartılmış Sahneler' (38 dk) ve 'Çekim Hataları' (6 dk) çıkıyor. Ayrıca fotoğraf ve afiş galerilerine de ulaşabiliyoruz. Ön ve post-prodüksiyon dönemine ve oyuncuların yorumlarına dair daha kapsamlı bölümler olmasını beklerdik doğrusu.

Film: ✪✪✪✪
Ekstralar: ✪✪✪✪

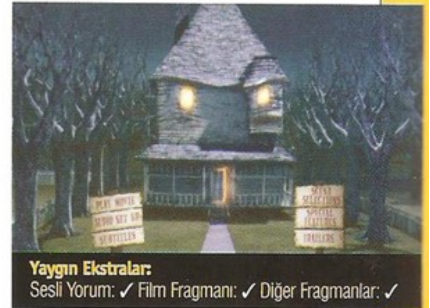
Monster House / Canavar Ev (2006)

"**The** Polar Express / Kutup Ekspresi"ni yaratan animasyon ekibinin yeni canlandırma harikası. Tamamen gerçek oyuncuları model alarak yapılan bu animasyon tekniği, bu filmde de Maggie Gyllenhaal, Jon Heder, Steve Buscemi gibi oyuncuların bünyesinde can buluyor. Film, bir Tim Burton masalını andıran, korku öğeleriyle bezenmiş, çocuk karakterler üzerinden ilerleyen ve büyükleri ilgilendiren geçmişe dair sorunları ele alan bir animasyon. DJ, taşrada yaşayan bir çocuktur. Aksi bir adamın yaşadığı Nebbercracker evinin, geceleri canlanıp, yoldan geçen çocukları yuttuğunu düşünmektedir. Ancak iki arkadaşı dışında ona kimse inanmaz, o da bu olayı kendi araştırmaya başlar. Film, yarattığı karamsar masal dünyasıyla dikkat çekerken; taşra hayatının her şeyden habersiz yaşayan bireylerini eleştiriyor. Böylece 7'den 70'e herkesin izleyebileceği bir animasyona dönüşüyor. DVD'nin görüntü transferindeki sorunsuz aktarım ise, bu animasyonu izleme isteğimizi güçlendirebilir.

Kutu: Klasik şeffaf.

Diğer Ekstralar: Altyazısız iki özel bölüm dikkat çekiyor. 'Canavar Ev'in İçi', 7 belgesele ayrılıyor. 'Hayali Kahramanlar' (4 dk), animasyondaki karakterlerin nasıl çizildiğini anlatıyor. 'Başlayanların Şansı' (3 dk), model alınan oyuncuların seçim aşamasına değiniyor. 'Arkadaşların En İyisi' (3 dk), oyuncular arasındaki iyi elektriği öne çıkarıyor. 'Birçok Nokta' (3 dk), oyuncu performanslarının animasyona nasıl çevrildiğini kısaca açıklıyor. 'Kara Kutu Tiyatrosu' (4 dk), animasyonunun oluşturulması için kapalı mekâna yerleştirilen birçok kameranın nasıl kullanıldığını anlatıyor. 'Gerçekleştirmek' (6 dk), animasyonun bilgisayar başındaki son oluşturuluşunu gösteriyor. 'Duydunuz mu?' (3 dk), ses çalışmasına değiniyor. 'Bir Sahnenin Anatomisi: Eliza, Nebbercracker'a Karşı' ise 7 bölüme ayrılıyor. Sahnenin değişik aşamalarını anlatan bu bölümler, üçer dakika uzunluğunda. Bunların dışında bir de fotoğraf galerisi mevcut.

Yaygın Ekstralar:
Sesli Yorum: ✓ Film Fragmanı: ✓ Diğer Fragmanlar: ✓

Film: ✪✪✪
Ekstralar: ✪✪✪

```
Y: Gil Kenan
O: Steve Buscemi, Maggie
Gyllenhaal
Bölge: 2 (Türkiye) 86 dakika
2.40:1 Geniş Ekran (Anamorfik)
İNG 5.1 DD, TR 2.1 S
TR / İNG Altyazı
Sony Pictures HE
```

KISA, KISA... KISA, KISA...

Zeki Demirkubuz'un çok beğenilen son filmi "Kader"in DVD'si, Nisan sonunda raflardaki yerini aldı. DVD'de Kamera arkası belgeseli, söyleşiler, fotoğraf galerisi ve fragman bulunuyor. DVD ile beraber, "Kader"in öncesindeki hikâyeyi anlatan "Masumiyet"in tükenen DVD'sinin de, yeniden stoklara girdiğini belirtelim. İki DVD de Kanal D Home Video dağıtımında alınabilir.

Bütün şirketler, Tiglon'ın başlattığı, aynı filmi hem tek disklik hem iki disklik iki versiyonla piyasaya sürme geleneğini sürdürüyor. Bu uygulamadan en son nasibini alanlar; Kanal D Home Video'dan "Takva"; Tiglon'dan "The Departed", "Bir Tutam Baharat", "Eragon"; Palermo'dan "Sınav"; Sony Pictures'dan ise "Casino Royale" oldu. Tek disklik versiyonları, yaklaşık 5 YTL'lik bir farkla edinebilirsiniz.

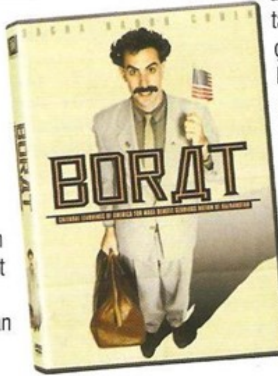
Borat (2006)

Y: Larry Charles
O: Sacha Baron Cohen, Ken Davitian
Bölge: 2 (Türkiye) 80 dakika
1.85:1 Geniş Ekran (Anamorfik)
İngilizce 5.1 DTS/DD
TR / İNG Altyazı
Fox / Tiglon

Yaygın Ekstralar:
Sesli Yorum: - Film Fragmanı: ✓ Diğer Fragmanlar: ✓

Kazak gazeteci ve TV muhabiri Borat Sagdiyev, yapımcısı Azamat Bagatov ile birlikte, Amerikan halkının yaşamına ve kültürel yapısına dair bir belgesel çekmek amacıyla, ana yurdu Kazakistan'dan ABD'ye gider. Umdukları ve buldukları Amerika arasında derin farklar vardır. Ününü, TV şovlarına borçlu İngiliz komedyen Sacho Baron Cohen'in senaryosuna katkıda bulunup başrolü üstlendiği filmin yönetmeni, Larry Charles. Komedyenin, Ali G Show adlı bol ödüllü TV programında yarattığı ve İnternet Mahir'den esinlendiği söylenen ilginç karakteri Borat Sagdiyev, beyazcamın ardından beyazperdeye de yansıdı. Özellikle ABD'nin toplumsal ve kültürel yapısına, Amerikan insanının ruh ve ve bilinç durumuna, çılgın kapitalizmin sıradan Amerikalı üzerindeki tahribatına dikkat çeken absürd komedi gerçekten güldürmeyi başarıyor. Görünürde kaba esprilerle güldüren; aslında ince ve zeki bir mizah içeren filmin gösterimi Rusya'da yasaklanmış durumda. ABD'de büyük gişe başarısı elde eden filmin, gösterileceği hemen her ülkede benzer başarıyı elde edeceği kesin gibi. Yaşadığımız gezegenin ruh durumu, ABD'yi sarmalayan büyük yabancılaşma, derin Amerika, insanlığın trajikomik hali... Kazak yapımcı Azamat rolünde izleyeceğimiz Ken Davitian'ın performansı, en az Sacha Baron Cohen kadar güçlü.

Kutu: Klasik siyah.
Diğer Ekstralar: Bir özel bölüm, çıkartılmış sahneler ve video klip (1 dk) sunuluyor. Hepsinin de filmin mizahi yönünü yansıtan tasarımlarla sergilenmesi dikkat çekici. 'Global Propaganda Turu' (17 dk), Sacha Baron Cohen'in film vizyona girdiği zaman katıldığı TV programlarından görüntüleri birleştiriyor. 8 çıkartılmış sahnenin toplamı 25 dakikayı buluyor ve 'sansürlenmiş görüntüler' ismiyle sunuluyorlar. Eklerde altyazı bulunmuyor.

Film: ✪✪✪✪
Ekstralar: ✪✪

İklimler (1970)

KOLEKSİYONCULARA ÖZEL 2 DİSKLİ VERSİYON

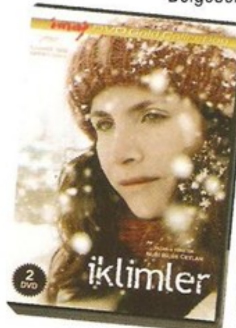
Y: Nuri Bilge Ceylan
O: Ebru Ceylan, Nuri Bilge Ceylan
Bölge: 2 (Türkiye) 98 dakika
1.85:1 Geniş Ekran (Anamorfik)
TR 5.1 Dolby Digital Surround
İNG Altyazı
İmaj / Tiglon

Kadın-erkek ilişkilerindeki biteviyelik, başladığı anda biten ilişkiler, mevsimleri ve bir ömrü dolduran o garip his, mutsuzluk... Nuri Bilge Ceylan'ın kadın-erkek doğası üzerine yalın ve gerçekçi filmi, Cannes Film Festivali'nde Altın Palmiye için yarışmış ve FIPRESCI (Uluslararası Sinema Yazarları) ödülüne değer görülmüştü. Başrolleri aynı zamanda eşi olan Ebru Ceylan ile paylaşan Nuri Bilge, Antalya Altın Portakal Film Festivali'nde 'En İyi Yönetmen' seçilmiş ve filmi 'En İyi Kurgu' dahil toplam beş ödülün sahibi olmuştu. Yönetmenin dördüncü uzun metraj filmi olan yapımın çekimleri, Kars, Ağrı, Doğubeyazıt, İstanbul ve Kaş'ta gerçekleştirildi. Öğretim üyesi İsa ve sanat yönetmeni Bahar'ın ilişkileri, iklimler gibi değişim gösterir. Mutluluk anlayışları ve arayışları farklı olan iki insan ve onları kuşatan koyu bir yalnızlık. Nuri Bilge'nin duru anlatımı, yine muhteşem görüntülerle buluşmuş. Ortaya çıkan iş, son derece sağlam ve kişilikli. "İklimler" Türk sineması adına özel, rafine bir yapım.

özel seçenekler - special features

Kamera Arkası - Making-of Documentary
İklimler Cannes'da - Climates in Cannes
NBC belgeseli - Documentary on NBC
NBC söyleşi - Interview with NBC
Fragman - Trailer
Fotoğraflar - Photos

Yaygın Ekstralar:
Sesli Yorum: - Film Fragmanı: ✓ Diğer Fragmanlar: -

Kutu: İki diskli klasik siyah
Diğer Ekstralar: Dört bölüme ulaşıyoruz. 'Kamera Arkası Belgeseli' (38 dk), filmin setinde özel bir çalışmayla kaydedilen görüntüleri üst üste yerleştiriyor. 'İklimler Cannes'da' (33 dk), filme dair Cannes Film Festivali çerçevesinde çekilen görüntüleri birleştiriyor. 'Nuri Bilge Ceylan Belgeseli' (27 dk), Nuri Bilge Ceylan'ın kariyeri ve sinemaya bakış açısıyla ilgili kurgu masası üzerinden bir belgesel sunuyor. 'Nuri Bilge Ceylan Röportajı' (30 dk), yönetmenle TRT için yapılan özel röportaj aktarılıyor. Eklerde, istendiği takdirde İngilizce altyazı seçeneği var. Bu belgesellerin dışında fotoğraflara da ulaşabiliyoruz.

Film: ✪✪✪✪
Ekstralar: ✪✪✪✪

DVD Kritik

Lemming / Kuzey Faresi (2004)

Y: Jared Hess
O: Jack Black, Ana de la Reguara
Bölge: 2 (Türkiye) 88 dakika
1.78:1 Geniş Ekran (Anamorfik)
İNG / TR 5.1 DD TR / İNG
Altyazı Paramount / Tiglon

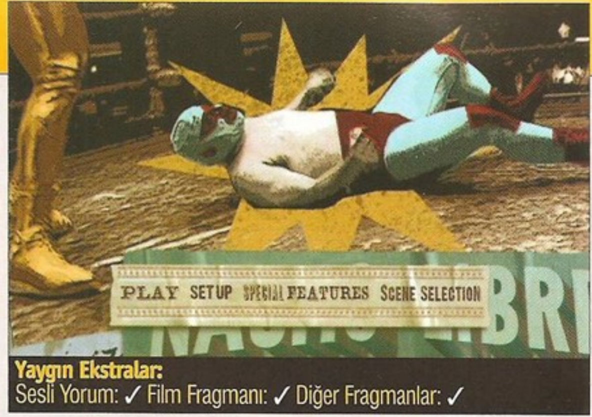
Yeni bir işe başlayan genç ve başarılı mühendis Alain, güzel eşi ile birlikte, patronu ve onun eşini yeni evlerine bir akşam yemeğine davet ederler. Davet, çok kötü bir atmosferde başlar ve devam eder. Çiftlerin arasında aşırı bir zıtlık vardır. Bir yanda örnek bir ikili, öte yanda birbirlerine sevgi ve saygısını yitirmiş yaşlı çift. Şok edici akşam yemeğinin ardından, mutfağın atık borusunu tıkayan gizemli bir kemirgenin varlığı, genç çiftin belli bir düzen içinde süren yaşamlarını kesin bir biçimde değiştirecektir. Dominik Moll'un Cannes Film Festivali'nde Altın Palmiye için yarışan son filmi, oldukça etkileyici ve sarsıcı, gerilim dolu bir dram. Başrollerini usta aktris Charlotte Rampling, Charlotte Gainsbourg, Laurent Lucas ve Andre Dussolier'in paylaştıkları Fransız yapımı, usta yönetmen Haneke'nin filmlerindekilere benzer bir mesele üzerine kurulu. Batı toplumunun, özellikle orta ve üst sınıfın kirli ruh hali, yabancılaşma, sosyo-ekonomik yapının zedelediği insan ruhu ve koskoca kıtayı dolduran koyu bir yalnızlık... Batının geçer akçe insan modeli ve onların steril hayatları küçücük bir kemirgen tarafından nasıl tehdit edilir? Yüzeyde gördüklerimiz ve kazıyınca ortaya çıkan gerçekler... Batı toplumunun röntgeni ve gerçeküstü öğelerle sarmalanmış gerçekçi bir ağıt.

Kutu: Klasik siyah.
Diğer Ekstralar: Yok
Film: ✪✪✪✪
Ekstralar: ✪

Yaygın Ekstralar:
Sesli Yorum: - Film Fragmanı: ✓ Diğer Fragmanlar: ✓

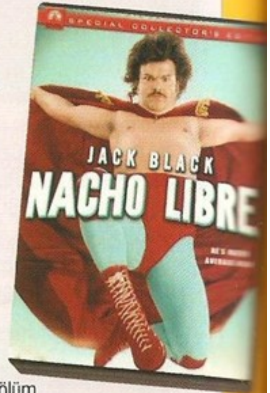

Yaygın Ekstralar:
Sesli Yorum: ✓ Film Fragmanı: ✓ Diğer Fragmanlar: ✓

Nacho Libre / Gönüllü Kahraman (2006)

Y: Jared Hess
O: Jack Black, Ana de la Reguara
Bölge: 2 (Türkiye) 88 dakika
1.78:1 Geniş Ekran (Anamorfik)
İNG / TR 5.1 DD TR / İNG
Altyazı Paramount / Tiglon

Stüdyolarda yükselen çizgi roman akımı, beraberinde alternatif bir eğilim de getirdi. Farklı çizgi roman yaratıcıları ve çizerleri devreye girmeye başladılar. Beyazperdeye yansıyan farklı ruh, yetenekli yeni sinemacılar yarattı. Bunlardan en önemlisi olan Wes Anderson da, stüdyo sistemine muhalif olan Amerikan bağımsız sinemasının tam içinden geliyordu. Özellikle 2000 yılında çektiği "The Royal Tenenbaums" ile kendini kabul ettirmeyi başardı. Onun kahramanları, çizgi roman çizerleri tarafından değil de bizzat kendisi tarafından yaratılıyordu. Hepsi de derin alt metinlere açılan prototipler olmakla beraber, çok katmanlı hikayeler içinde ülke sorunlarıyla boğuşuyorlardı. Yönetmenin kullandığı absürd komedi ve minimalist film modeli dikkat çekici bir hal aldı. Hatta 'auteur' sinemasının has isimlerinden biri olarak öne çıkmaya başladı. Jared Hess ise, "Napoleon Dynamite"da anti-kahraman olarak gözüken bir çizgi roman kahramanını kullandı. Napoleon, A sınıfı stüdyo filmlerindeki kahramanlardan ayrılıyordu. 2006 yılında yönetmen, Jack Black ve bağımsız sinemanın önemli yazarlarından Mike White'ı yanına alıp ilk başyapıtını verdi. "Nacho Libre", ironik ve absürd bir başyapıttı. Rahip bir adamın, güreşe merak sarmasıyla birlikte, gündüz rahip gece güreşçi olarak hayatını sürdürmesini anlatan yapım; muhalif tavrı, karakter derinlikleri, Meksika'daki sınıfsal düzenle ilgili tespitleri ve Jack Black'in dinginleşmiş oyunculuğuyla tipik bir Jared Hess filmiydi. Hess, "Nacho Libre"de hem bir alternatif kahraman hem de geleceğe kalma ihtimali yüksek bir yapıt yaratıyordu.

Kutu: Klasik siyah.
Diğer Ekstralar: Türkçe altyazılı eklerde, 5 özel bölüm dikkat çekiyor. 'Detras de la Camara' (29 dk), detaylı bir yapım belgeseli sunuyor. 'Maskesiz Jack Black' (13 dk), Meksika güreşindeki kahramanların maskelerinin anlamlarına değiniyor. 'Lucha Libre' (3 dk), Meksika'da ünlü olan yerel güreşi anlatıyor. 'Hecho en Mexico' (3 dk), filmin Meksikalı ekibinin görüşlerini alıyor. 'Moviefone Özel: Jack Black ve Hector Jimenes' (9 dk) ise, iki başrol oyuncusunun birbirlerine sorduğu soruları öne çıkarıyor. Bunları geçtiğimizde, karşımıza Jack Black'in şarkı söylediği 2 bölüm (7 dk), 3 çıkartılmış sahne (10 dk), 3 tanıtım filmi ve fotoğraf galerisi çıkıyor.
Film: ✪✪✪✪✪
Ekstralar: ✪✪✪

Durum komedisinde bir 'SERSERİ'

Sinemaya 1996'da başlayan ve "Şangaylı Kovboy" filmiyle adanı duyuran aktör, genelde Ben Stiller, Jackie Chan gibi oyuncuların 'partner' komedyeni olarak dikkat çekti.

Sessiz sinema döneminde, hareketlere dayalı fiziksel komedi diye tanımlayabileceğimiz "slapstick komedi" hâkimdi. Sesli dönem başladığındysa, karşımıza yeni bir kavram çıktı: 'diyalog komedisi'. Marx Kardeşler ile başlayan ve çeşitli komedyen gruplarıyla devam eden, bu yeni anlayış, günümüze kadar kabuk değiştirerek devam etti. Zaman geçtikçe sözlü espriler, kendine has karakterlere ve sahne kimliklerine dönüştü. Çeşitli oyuncular, farklı kaynaklardan beslenerek özgün sahne kimlikleri yarattılar. Owen Wilson da, Marx Kardeşlerin dört ayrı 'diyalog komedisi' karakteri olarak sundukları komedi prototiplerinden 'Groucho Marx' kimliğini temsil edenlerdendi; ağzı laf yapan, insanları dolandıran, yalanlarla kendini düze çıkaran, çapkın, serseri. Wilson'ın düzgün fiziği çoğunlukla yan rollerde çapkın ve ukala bir 'kazanova'ya dönüşmesini sağladı. Oyuncu, bu tipi kariyeri boyunca ya "buddy-movie" (iki kafadar filmi) tarzı yapımlarda bir tamamlayıcı olarak ya filmlerin 'serseri' açığını kapatan bir yan karakter olarak ya da filmin ana karakteri olarak çeşitli şekillerde kullandı. Wilson'ın şansı, 1968 yılında doğduğu Texas'daki St. Mark's Academy'den 10. sınıfta atılmasıyla açılmıştı. Oradan Austin'deki Texas Üniversitesi'ne yatay geçiş yapan oyuncu, burada akıl hocası ile tanıştı. Henüz 25 yaşındayken, günümüzün önemli yönetmenlerinden Wes Anderson'ın desteğini almaya başladı. Yönetmenin ilk filmi "Bottle Rocket"ın senaryosunu onunla birlikte yazdı ve filmde fakir bir dolandırıcıyı canlandırdı. Anderson'ın "Rushmore" ve "The Royal Tenenbaums" filmlerine de aktör, yapımcı ve senarist olarak katkıda bulunan oyuncu, bu filmlerde mizah yüklü kıvrak zekâsını kullanarak boş bir oyuncu olmadığını kanıtlıyordu. Daha sonra, kaliteli projelerle, üzerinde düşünülmüş karakterlerle, iyi senaryolarla ve uyum sağlayacağı oyuncularla karşılaşması hiç de zor olmadı. "Anaconda" (1997), "Armageddon" (1998), "Breakfast of Champions" (1999) gibi filmlerde Jon Voight, Bruce Willis, Nick Nolte gibi deneyimli oyuncuların tecrübelerinden yararlanma fırsatı buldu. 1998 yılındaysa, onu her zaman beraber görmeye alıştığımız Ben Stiller ile ilk kez çalıştı. Kısa bir rolde Stiller'ın canlandırdığı yazar karakterinin uçan ve çapkın arkadaşını canlandırıyordu. Böylece ilk "iki kafadar" filmini piyasaya sürmüş oldu. 2000 yılıyla birlikte Ben Stiller ile oluşturduğu ikilinin yanına, Jackie Chan ile beraber oluşturduğu daha farklı bir ikiliyi ekledi. "Shanghai Noon" (2000) ve "Shanghai Knights / Şangay Şövalyeleri"nde (2003) Jackie Chan'le yakaladığı uyumu, popüler bir seriye dönüştürdü. Böylece "Lethal Weapon/Cehennem Silahı" ile başlayan iki kafadarlı aksiyon-komedi geleneğine bir ikili daha eklenmiş oluyordu. 2004'teyse Chan ile Wilson "Around The World in 80 Days"de yeniden buluşuyorlardı. Buna paralel olarak Wilson, Ben Stiller'ın başrolünü oynadığı "Meet The Parents" filmlerinde (2000-2004) çapkın ve zengin dalavereci eski sevgiliyi canlandırıyordu. 2001 yılında, "Zoolander"da iki rakip mankeni canlandıran ikili, absürd ve uçuk tavırlarıyla 'camp' (bilinçli bayağılık estetiği) estetiğe sahip bu filmde birer yıldız gibi parlıyorlardı. İkili, 2004 yılında, "Starsky & Hutch"da, bu sefer 70'ler dünyasını yansıtan bir iki kafadar filminde buluştu. Wilson, bunların dışında 2001'de savaş filmi "Behind Enemy Lines"da, 2002'de Eddie Murphy ile beraber "I Spy / Ben Casus"da, 2004'de kara komedi "Big Bounce"da, yine 2004'de Wes Anderson filmi "The Life Aquatic with Steve Zissou / Steve Zissou ile Suda Yaşam"da rol aldı. 2005 yılındaysa, yeni bir komedi ortağı buldu. Vince Vaughn ile oluşturduğu umursamaz çapkın ikili, gişede büyük başarı sağladı. "Wedding Crashers / Davetsiz Çapkınlar", Wilson'ın serseri tiplemesiyle çekişmek yerine ona ortaklık eden Vince Vaughn'un karakteriyle çifte serserilik sunuyordu! 2006 yılında "You, Me and Dupree"de günümüze kadar oluşturduğu sahne kimliğini kullanarak sevdiği bir arkadaşının evini istila eden bir karakteri canlandıran Wilson'ın tek başına performansı ikili performanslarındaki kadar memnun edici değildi doğrusu. Bu nedenle şu an itibarıyla onu perdede, Vaughn, Stiller, Chan ile beraber ya da Wes Anderson'ın filmlerinde bir yan karakter olarak görmekten daha büyük zevk aldığımızı söyleyebiliriz. "Night at The Museum"daki minyatür kovboy karakterineyse hiç bir itirazımız yok!

EN İYİ 3 OWEN WILSON PERFORMANSI

1. **Zoolander / Zırtapoz (2001) (Filmpop / Palermo)**
2. **The Royal Tenenbaums / Tenenbaum Ailesi (2000) (Buena Vista / Tiglon)**
3. **Night at The Museum / Müzede Bir Gece (2006) (Fox / Tiglon)**

YENİ ÇIKAN OWEN WILSON DVD'LERİ

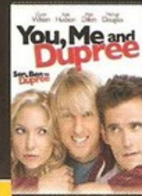
Permanent Midnight / Bir Yazarın Hayatı (1998)
Filmpop / Palermo - 1.85:1
ING 5.1 DD - TR 2.0 DD - TR alt
Ekstralar: 'Kamera Arkası' (5 dk), 'Söyleşiler' (11 dk), Çıkartılmış Sahneler (9 dk), Filmin Fragmanı, TV Tanıtımları (1 dk), Diğer Fragmanlar
Film: ✪✪ Ekstralar: ✪

Night at The Museum / Müzede Bir Gece (2006)
Fox / Tiglon - 1.85:1
ING / TR 5.1 DD - TR alt
Ekstralar: Sesli Yorum (Yönetmen), 'Maymun işi' (5 dk), Komedi Makarası (6 dk),Çıkarılmış ve Uzatılmış Sahneler (8 tane - 18 dk), Oyunlar, Orijinal Sinema Fragmanı
Film: ✪✪✪ Ekstralar: ✪✪

You, Me and Dupree / Sen, Ben ve Dupree (2006)
Universal / Tiglon - 1.85:1
İNG / TR 5.1 DD - TR alt
Ekstralar: Yok
Film: ✪✪
Ekstralar: ✪

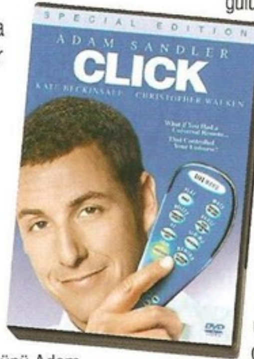

DVD Kritik

Click / Klik (2006)

Y: Frank Coraci
O: Adam Sandler, Kate Beckinsale
Bölge: 2 (Türkiye) 104 dakika
1.85:1 Geniş Ekran (Anamorfik)
İNG 5.1 DD
TR / İNG Altyazı
Sony Pictures HE

İşine hastalık derecesinde bağlı olan mimar Michael Newman, mutlu ve sevgi dolu bir ailesi olmasına rağmen, vaktinin büyük bölümünü, bir türlü memnun olmayan patronuyla birlikte iş yerinde geçirmektedir. Yorgun bir halde eve döndüğü bir akşam, televizyon kumandasını, evdeki kumanda yığını içinde bulamayan kahramanımız, bütün elektronik eşyaları çalıştırabilecek tek bir kumanda bulmak ümidiyle bir dükkâna gider. Kendisine önerilen uzaktan kumanda, sadece elektronik eşyaları değil, bütün bir hayatı kumanda edebilmektedir. Bunun bir şaka, daha sonra sihir, hatta gerçek bir mucize olduğunu düşünen Michael, hayatını direkt olarak değiştirebilmesine olanak veren kumanda sayesinde hayatın gerçek anlamını yakalayacaktır. Frank Coraci'nin yönetip başrolünü Adam Sandler'ın üstlendiği film, fantastik öğeler içeren duygu dolu bir yapım. Aslında, fantastik bir kara mizah desek daha doğru. Sandler'ın harika performansına, Kate Beckinsale ve usta aktör Christopher Walken'ın eşlik ettikleri yapım, 'En İyi Makyaj' dalında Oscar adayı da olmuştu. Seçimlerimiz ve bunların sonuçları hakkında önemli noktalara değinen film, hayatın anlamı/anlamsızlığı üzerine içi dolu şeyler söylüyor. Kader veya irade nedir? Her şey insanın elinde midir? Seçimlerimiz mi kaderimize etki eder, kaderimiz mi seçimlerimize? Çehov'un ünlü oyunu "Vişne Bahçesi"nde ünlü karakter 'yaşlı uşak Firs'in dediği gibi 'hayat gelip geçti sanki hiç yaşamadım' diyorsanız, filme kesinlikle ilgisiz kalmayın. Sevgi dolu, iç burkan, hüzünle gülümsete, naif yapım, hayatın biteviyeliğinden bunaldıkça izleyeceğiniz çok iyi bir film.

Kutu: Klasik şeffaf.

Diğer Ekstralar: Altyazısız eklerde, 7 özel belgesel öne çıkıyor. 'Beni Eski ve Şişko Yap' (7 dk), filmdeki makyaj çalışmasına değiniyor. 'Özel Efektler' (5 dk), bilimkurgu dünyasındaki efektlere uzanıyor. 'Evrenimi Yarat' (5 dk), yönetmenin ağzından yaratılan dünyayla ilgili bilgiler sunuyor. 'Geleceğin Arabaları' (3 dk), araba tasarımlarının üzerine gidiyor. 'Vuruşan Köpek' (1 dk), filmdeki köpekle ilgili özel espriye değiniyor. 'Yönetmen'in Çekimi' (4 dk), oyuncuların yönetmene dair yorumlarını sunuyor. 'Güzel Yemek', Adam Sandler'ın makyaj sırasında yaptığı bir espriye odaklanıyor. Bunların dışında dört tane de silinmiş sahne (toplamı 4 dk) izlenebiliyor.

Film: ✪✪✪✪
Ekstralar: ✪✪✪

Yaygın Ekstralar:
Sesli Yorum: ✓ Film Fragmanı: - Diğer Fragmanlar: ✓

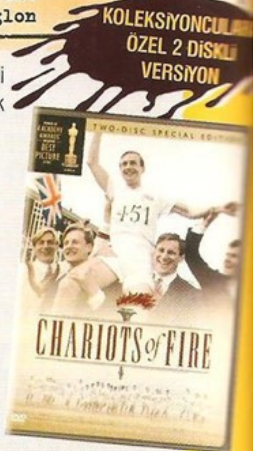
Yaygın Ekstralar:
Sesli Yorum: ✓ Film Fragmanı: ✓ Diğer Fragmanlar: -

Chariots of Fire / Ateş Arabaları (1982)

Akademi Ödülleri'ne yedi dalda aday olup dört Oscar'la ödüllendirilen (En İyi Film, En İyi Özgün Senaryo, En İyi Orijinal Müzik, En İyi Kostüm) 1981 tarihli İngiliz yapımı "Ateş Arabaları / Chairots of Fire", Altın Küre'de 'En İyi Yabancı Film' ödülünü kazanıp, Cannes'de 'Altın Palmiye' için yarışmış çok özel bir filmdi. İngiltere'ye, tarihinin en önemli sportif zaferlerini getiren atletlerin gerçek öyküsü, tarihi bir dram biçiminde beyazperdeye yansımış; filmin yönetmenliğini Hugh Hudson üstlenmişti. Dünyaca ünlü İngiliz aktörler Ian Holm ve Sir John Gielgud'un konuk oyunculuğunda, başrollerini Ben Cross, Ian Charleson, Nigel Havers, Nicholas Farrell ve Alice Krige'ın paylaştıkları etkileyici dramın en az film kadar ünlü (hatta daha da ünlü) orijinal müziği, dünyaca ünlü Yunanlı müzik adamı Vangelis imzası taşımaktadır. Akla ilk önce elektronik müziğin ünlü ismi Vangelis'in tınılarıyla gelen film, 1924 olimpiyatlarında geçer. Uluslarına büyük bir başarı ve gurur yaşatan iki atlet Harold Abrahams, Eric Liddell ve arkadaşlarının öyküsü, aslında bir dönemin de öyküsüdür. Biri, taviz vermez, milliyetçi bir Hristiyan misyoneri, diğeri katı bir Yahudi olan iki atlet, inandıkları ve temsil ettikleri değerler için koşarlarken, aslında birbirleri içinde yarışmaktadırlar. Olimpiyat, yarışma, politika, inanç sistemi, azim ve dönemin titiz bir röntgeni... Kendine has, önemli bir film "Ateş Arabaları". Kendinden sonra çekilen benzerlerine lokomotiflik yapmış, incelikli bir yapım.

Y: Hugh Hudson
O: Ben Cross, Ian Charleson
Bölge: 2 (Türkiye) 119 dakika
1.85:1 Geniş Ekran (Anamorfik)
İNG / TR 5.1 Dolby Digital
TR / ING Alt
Fox / Tiglon

KOLEKSİYONCULAR ÖZEL 2 DİSKLİ VERSİYON

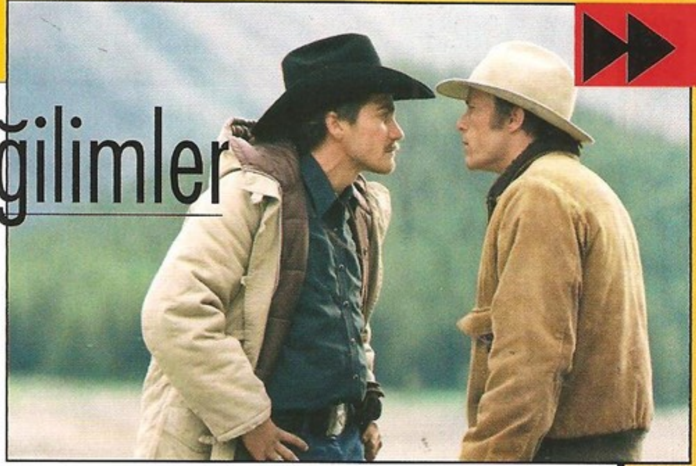

Kutu: İki diskli klasik siyah.

Diğer Ekstralar: İki diskteki 2 belgesel dikkat çekiyor. 'Topuklarında Kanatlar Belgeseli' (27 dk), standart bir yapım belgeseli sunuyor. Daha çok ekibin röportajları öne çıkarken set görüntüleri de araya sıkıştırılıyor. 'Ateş Arabaları: Yeniden Bir Arada' (18 dk), filmin ekip ve oyuncularından oluşan 5 kişilik bir grubun günümüzdeki sohbetine uzanıyor. Bunların dışında 7 silinmiş sahne (toplam 11 dk) de izlenebiliyor. Eklerde Türkçe altyazı yok.

Film: ✪✪✪✪
Ekstralar: ✪✪✪

Western'de yeni eğilimler

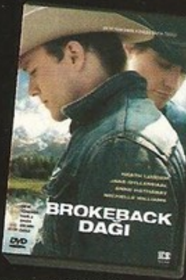

Geçtiğimiz yıl, "Brokeback Mountain / Brokeback Dağı"nın büyük beğeni kazanmasıyla iyice yükselen western eğilimi, kaynağını Amerikan sinemasından alan bu geleneksel türün yeniden doğuşu olarak görülebilir mi?

Amerikan stüdyo sistemde ilk ortaya çıkan türdür, western. Ülkede çekilen ilk film varsayılan "The Great Train Robbery" (1903) ile başlayıp 1970'lere kadar popülaritesini sürdürmüştür. Sesli sinemanın ilk 20-25 yılındaysa altın dönemini yaşamıştır. O dönemde western ile müzikal, sinemada iki zıt kutubu temsil ediyordu. Western erkek filmi, müzikalse kadın filmi olarak görülürdü. Esas ilham kaynağını Amerikan İç Savaşı'ndan alan ve altın çağını John Ford, Howard Hawks gibi yönetmenlerin filmleriyle yaşayan western, 1960'larda bir duraklama dönemi yaşadı ancak 60'lardan sonra Sergio Leone'nin başı çektiği bir İtalyan ekolünün yarattığı 'spaghetti western' alt türünün doğuşuyla yeni bir yola girdi. O sırada ABD'de Sam Peckinpah'ın da şiddet sahnelerinin estetize edildiği westernlere imza atmasıyla birlikte 'klasik western' yavaş yavaş kabuk değiştirmeye başladı. Bu değişimler, nihayetinde türün tamamen ortadan kalkmasına kadar vardı. 70'li yıllarda Martin Scorsese, Steven Spielberg, Francis Ford Coppola gibi isimlerin, Amerikan klasik sinemasının gramerini yenilemesiyle birlikte farklı türlerin ortaya çıkışıyla western, unutulmaya yüz tutmuş, ilk Rambo filmi "First Blood/İlk Kan" (1982) ve Indiana Jones serisinin doğuşuyla birlikte yerini macera türüne yakın gözüken aksiyona bırakmıştı. Aslında bir anlamda kovboy-kızılderili çatışması, kahraman-kötü adam çekişmesine dönüşmüş ve vahşi batıdan şehir yaşamına taşınmıştı. Western, 1970'lerin sonu ve 80'lerde en verimsiz dönemini geçirdi. 90'ların başında "Dances With Wolves/Kurtlarla Dans" (1990) ve "The Unforgiven/Affedilmeyen" (1992) gibi çok beğenilen klasik western örnekleri çekilse de, bunlar türe eski gücünü kazandırmaya yetmeyecek kadar tekil örnekler olarak kaldı. Yeni kuşak izleyici, westerni çok ağır ve eski buluyordu artık. 2000'li yıllara geldiğimizdeyse 'western'in, farklı bir yapıya bürünerek bizlere sunulmakta olduğunu görebiliyoruz. İlk çıktığında popüler bir tür olan western, günümüzde alternatif bir tür olarak yeniden karşımıza getiriliyor. Modern ve postmodern sinemayı arkasına alarak Avrupa sanat sinemasına yakın duran, ama türün temel özelliklerini taşıyan önemli yapıtlar ortaya çıkıyor. Klasik western'in, cavalry western, red western, spaghetti western gibi alt türlerinin çok uzağında, yeni bir postmodern western alt türünün ortaya çıkmakta olduğunu öne sürebiliriz hatta. Öncelikle modern tür kırmalarından bahsedebiliriz. "Wild Wild West" (1999) ve "Shanghai Noon" (2000) komedi-western olarak tanımlanabilecek örnekler; "Texas Rangers" (2001) ve "American Outlaws" (2004) ise günümüz izleyicisinin gözünü zorlamayan aksiyon-komedi-western örnekleri olarak görülebilir. Bunları klasik western türüne yakın örnekler olarak görebiliriz. Ancak bizim asıl sözünü etmek istediklerimiz, western mekânını mesken tutup, türün kalıplarıyla oynayan ve bu yapbozun sonunda yeni kurallarla yeni bir tür yaratan filmler. Bunlar arasında en fazla dikkat çekenler; "The Claim" (2000), "The Missing" (2003), "A History of Violence" (2005), "Don't Come Knocking" (2005), "Dear Wendy" (2005), "Brokeback Mountain" (2005) ve "The Three Burials of Melquiades Estrada" (2005). Bunlardan Ron Howard'ın yönettiği "The Missing", korku motiflerini kullanan bir western olarak hepsinin uzağına yerleşiyor. Ancak diğerleri, genelde western'i kaybolmuş değerlerin bulunduğu Amerikan kasabalarının temsilcisi olarak kullanıyorlar. Başrole yerleştirdikleri karakterlerin izinden, felsefi ve psikolojik incelemelere giriyorlar. Bunu yaparken de alttan alta muhalif bir yol izliyorlar. Zira Amerikan değerlerinin temel savunucusu olan eski western'lerdeki kasabalar, bugün azılı katillerin yetiştiği, insan ilişkilerinin öldüğü, Amerikan hükümetinin unuttuğu topraklara dönüşmüş durumda. Western, Amerikan değerlerinin karşısında duran muhalif bir türe dönüşüyor yavaş yavaş adeta. Modern bir anlatı yapısı ("Brokeback Mountain"da mekânın iki aşığı yabancılaştıran bir metafor görevi görmesi gibi) kullanması da, bu değişimin üstüne yeni bir tuğla daha ekliyor. "A History of Violence" ve "Dear Wendy" gibi klasik western mekanında geçen filmlerde bilinçaltı motivasyonlarını keşfetme fırsatı bulduğumuz katiller, "Brokeback Mountain"da kapitalizmin uzağında yabancılaşarak ailesinden ayrılıp homoseksüel ilişki yaşayan bireyler ve daha nicesi bu yeni western'lerde karşımıza çıkıyor. "Cars" (2006) gibi ana akımı temsil eden bir animasyon bile western türünden beslenerek muhalif bir yapıya bürünebiliyor. Yani western, Amerikan sinemasının zemininde önemli açılımlarla canlanıyor. Günümüzdeyse, milliyetçi ve militarist politikanın uzağında bir noktadan yeni bir sinema diliyle sesleniyor.

Yeni çıkan son dönem Western DVD'leri

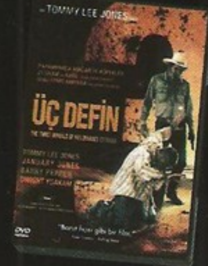
Brokeback Mountain / Brokeback Dağı (2005)
Filmpop / Palermo - 1.85:1
ING / TR 5.1 DD - TR alt
Ekstralar: 'Bir Kovboy Olmak' (6 dk), 'Yönetmen Ang Lee' (8 dk), 'Larry McMurthy ve Diana Ossano ile Söyleşi' (11 dk), 'Yapım Aşaması' (21 dk), Film Fragmanı, Diğer Fragmanlar
Film: ✪✪✪✪✪ **Ekstralar:** ✪✪✪

Dear Wendy / Sevgili Wendy (2005)
SırFilm / Palermo - 1.85:1
ING / TR 5.1 DD - TR alt
Türkçe Altyazı
Ekstralar: 'Thomas Vinterberg ve Lars Von Trier ile Söyleşi' (17 dk), Çıkartılmış Sahneler (4 tane - 12 dk), Fragman (2 tane), Teaser, TV tanıtımı, Diğer Fragmanlar
Film: ✪✪✪
Ekstralar: ✪✪

The Three Burials of Melquiades Estrada / Üç Defin (2005)
Chantier / Palermo - 1.85:1
ING / TR 5.1 DD - TR alt
Ekstralar: 'Yapım Aşaması' (26 dk), Çıkartılmış Sahneler (27 dk), Filmin Fragmanı, Diğer Fragmanlar
Film: ✪✪✪✪
Ekstralar: ✪✪✪

DVD Kritik

Korkuyorum Anne (2005)

Y: Reha Erdem
O: Ali Düşenkalkar, Işıl Yücesoy
Bölge: 2 (Türkiye) 129 dakika
1.85:1 Geniş Ekran (Anamorfik)
Türkçe 5.1 Dolby Surround
İNG Altyazı
İmaj / Tiglon

Reha Erdem'in "Korkuyorum Anne", "A Ay" ve "Kaç Para Kaç" filmlerinin ardından çektiği üçüncü uzun metrajlı filmi. 23. Uluslar arası Film Festivali'nde prömiyer yaptıktan neredeyse iki sene sonra ticari gösterime çıkan filmin ilk ismi "İnsan Nedir Ki"ydi. Film bunu merak ediyor işte ve soruyor: insan nedir ki? Reha Erdem'in sıcacık filmi, adına hayat dediğimiz karmaşa dolu varoluş içinde bir şekilde devinmeye çalışan sıradan, küçük insanları öykülüyor. Hafızasını yitiren Ali eşliğinde, filmdeki bütün insanlar kendilerini bir karmaşanın içinde buluyorlar ve bu karmaşa dediğimiz şey, hayatın ta kendisi. Yönetmen İstanbul'u çok iyi kullanmış filminde. Vapur sesleri, martıları, sokakları ve çatılarıyla karşımızda sahici bir İstanbul dokusu var. Yitirdiğimiz o güzel, eski şeyler üzerine, samimi bir masal "Korkuyorum Anne". Nilüfer Güngörmüş ve Reha Erdem'in birlikte kaleme aldıkları filmin görüntü yönetmeni ise Florent Herry. Ali Düşenkalkar, Işıl Yücesoy, Köksal Engür, Bülent Emin Yarar, Şenay Gürler'in yer aldığı güçlü oyuncu kadrosu, senaryoyu daha da değerli kılıyor. Nürnberg Film Festivali'nde Ali Düşenkalkar'a 'En İyi Aktör' ödülünü kazandıran film, Uluslararası İstanbul Film Festivali'nde FİPRESCİ ödülünü kazandıktan sonra, Uluslararası Ankara Film Festivali'nden 6 ödül, Adana Altın Koza Film Festivali ve Antalya Altın Portakal Film Festivallerinden toplam beşer ödülle dönmüştü. SİYAD (Sinema Yazarları Derneği) ödüllerinde de salondan dört ödülle ayrılan film, içinde herkesin kendi hayatından minik ipuçları ve ayrıntılar bulacağı oldukça etkileyici, samimi ve özenli bir yedinci sanat örneği.

Kutu: Klasik siyah.
Diğer Ekstralar: Yok
Film: ✪✪✪✪✪
Ekstralar: ✪

Yaygın Ekstralar:
Sesli Yorum: - Film Fragmanı: ✓ Diğer Fragmanlar: -

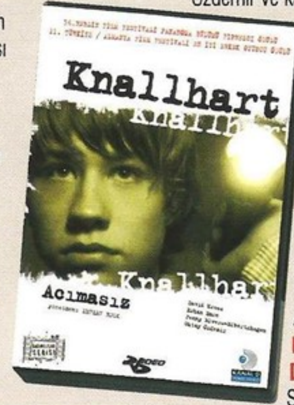

Yaygın Ekstralar:
Sesli Yorum: - Film Fragmanı: ✓ (2 tane) Diğer Fragmanlar: ✓

Knallhart / Acımasız (2006)

Y: Detlev Buck
O: David Kross, Oktay Özdemir
Bölge: 2 (Türkiye) 95 dakika
1.78:1 Geniş Ekran (Anamorfik)
ALM / TR 5.1 DD
TR Altyazı
Mars Production / Kanal D Home Video

Bu yılki Berlin Film Festivali'nde 'Uluslararası Sinema Yazarları Birliği Ödülü' olarak bilinen FIPRESCI'yi kazanan etkileyici dram, 43. Antalya Altın Portakal Film Festivali'nde "Çetin Ceviz" adıyla gösterilmişti. Alman yönetmen Detlev Buck imzalı film, 15 yaşındaki Michael Polischka adlı gencin, annesiyle birlikte lüks bir semtten, Berlin'in etnik nüfusu yoğun yoksul mahallelerinden birine taşınması sonucu hayatının değişmesini öykülüyor. Son derece gerçekçi film, özellikle Türk nüfusun yoğun olarak yaşadığı Neukölln'de geçiyor. Almanya'daki yabancıların zor yaşam koşulları, uyum sorunları ve her geçen gün büyüyen öfke ve şiddeti oldukça sarsıcı biçimde anlatmayı başaran filmin genç oyuncusu David Kross'un performansı, tek kelimeyle mükemmel. Oktay Özdemir ve kadroda yer alan diğer Türk oyuncular, abartısız, gerçekçi ve çok başarılı kompozisyonlar çizmişler. Ayakları yere basan, son derece etkileyici, tavizsiz, ne yaptığını ve nasıl yaptığını bilen, güçlü bir film "Knallhart / Acımasız".

Kutu: Klasik siyah.
Diğer Ekstralar: Sadece 16 dakikalık 'Çıkartılmış Sahneler' seçkisi ve 'No Wow - Kills' video klibi (4 Dk) bulunuyor.
Film: ✪✪✪✪
Ekstralar: ✪✪

BU AY ÇIKANLAR

TIGLON
Deadwood: sezon 1
Deja Vu
Desperate House Wives: S.2
Employee of the month
Eragon
Everyone's Hero
First Descent
Happy Feet
Harsh Times
Isolation
Jackass 2
Lost: sezon 2
Love Potion No. 9
Night at The Museum
Stranger Than Fiction
The Butterfly effect 2
The Holiday
The House of The Spirits
The Marine
The Queen
Tideland

PALERMO
Ae fond kiss
Albino Alligator
Anne ya da Leyla
Backstage
Bandidas
Daltry Calhoun
Dogma
Emmanuelle Box Set
Gomeda
Joyeux Noel
Reeker
Rembetiko
Suspiria
The Dark

KANAL D HOME VIDEO
50 Pills
Amerikalılar Karadeniz'de 2
Children of Men
Colombo (Best of)
Final Destination 3
Half Light
Klimt
Knight Rider (Best of)
Küçük Kıyamet
Les Choristes
Little Children
Sevmek Zamanı
Snow Cake
The Sisters
The Stone Council

SONY HE
All The King's Men
Fatal Contact: Bird Flu in America
Flight of Fury
Gridiron Gang
Marie Antoinette
Running with Scissors
The Covenant

A.E. FİLM
Dead Ringers
For Queen and Country
Never Let Go
The African Queen (2 Disk
The Dead
The Naked Truth
Waltz of The Toreadors

ANDREY TARKOVSKİ

Soyut stilize ve modern bir sinema

Dünya sinemasının en önemli yönetmenlerinden Andrey Tarkovski, kariyeri boyunca sadece 7 filme imza attı. Üstadın üç filminin yeni çıkan DVD'lerini fırsat bilerek, Tarkovski'nin sinema tarihindeki yerini ve kariyerindeki önemli noktaları kısaca hatırlıyoruz.

Modern sinemanın ilk adımlarının atılmakta olduğu 1960'lı yıllarda, Balkanlar'ın doğusundan bir yönetmen çıktı. Adı, Tarkovski'di. Modern sinemanın kurallarını ve teorilerini ele alıp öğüterek, kendi sinemasını yarattı. 23 senelik kariyeri boyunca sadece 7 film çeken Rus yönetmen, ortaya incelikle örülmüş usta işi modern sinema yapıtları çıkardı. Michelangelo Antonioni ve Ingmar Bergman gibi yönetmenlerin sinema anlayışına saygılarını yollayarak, kendi sinema anlayışını oluşturdu ve bir "auteur" olarak sinema tarihindeki yerini aldı. Lars Von Trier, Aleksandr Sokurov, Christoffer Boe gibi farklı tarzlarıyla dikkat çeken birçok yönetmeni etkiledi Tarkovski, çünkü aslında onun sineması da başlı başına bir yenilik, yeni bir film modeliydi.

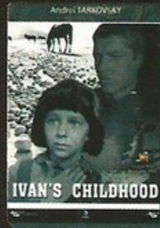
1932 yılında Rusya'da doğan yönetmen, okul yıllarını Sovyet ve dünya sinemasını değiştiren Vsevolod Pudovkin ve Sergei Eisenstein gibi iki ismin mezun olduğu VGIK'te geçirdi. 2. Dünya Savaşı ve Soğuk Savaş'ın sıkıntılı atmosferinde geçen bir gençliğin ardından 1960 yılında henüz 28 yaşındayken, ilk önemli eserini verdi. Kısa metrajlı "Katok i Scripka / The Streamroller and The Violin"dir (1960) mezuniyet filmiydi. Bir çocuğun rüyalarını, perdede kendine özgü bir görsellikle bütünleştiren Tarkovski, deneysel ve soyut yaklaşımının ilk adımlarını atıyordu bu filmle.

Daha çok Fransız Yeni Dalgası'na yakın duran bu ilk filmindeki sinema dili, kariyerinin ilerleyen bölümünde Bergman'ın temasal zenginliği ve Antonioni'nin yapı bozucu sinemasıyla birleşecekti. 1960'larda çektiği "Ivan'ın Çocukluğu" (1962), iki cephe arasında kalan Rus bir çocuğun dramını merkeze alırken, "Andrei Rublev" (1969), 15. yüzyılda yaşamış bir ressamın görsel dünyasını, 200 dakikayı aşkın efsanevi bir dönem filmiyle pelikülе aktarır. Bu filmlerle oluşmaya başlayan Tarkovski sinemasında ilk dikkati çekenler, politik zemine oturan sağlam dramatik yapı, alt metinler açısından zengin senaryo ve insan ruhunun derinliklerini anlatan dikkat çekici derecede zengin görsel yapıdır. Kullandığı farklı film çeşitleri (monokrom, siyah-beyaz vs), sürrealist görsel yapıya katkıda bulurken, mistisizm, nihilizm, varoluşçuluk gibi düşünsel akımlar da dramatik yapıyı şekillendirir. Genelde başrole, politik dünyanın içinde kaybolmuş yalnız bir karakter yerleştirilir. Film, onun çaresizliğini ve yabancılaşmışlığını, hem görsel hem de dramatik bir yolculuğa dönüştürür. Bu yolculuğun tamamıyla öznel olması ve genellikle karamsar bir biçimde sona ulaşması da dikkat çekicidir. Tarkovski, biçimci bir sinemacı gibi gözükse de, aslında uzun planları, plan sekansları ve ağır tempolu kurgusuyla minimalist bir yönetmendir. Seyirciyi insan ruhunun derinliklerine doğru çeken yoğun bir sinemasal dünya yaratır; rüyalar, halüsinasyonlar, flashback'lerle dolu bir dünya. Hikâyeye ve karakterlere mesafeli yaklaşımı, soyut anlatımını destekler. "Solaris"in bir evlilik içinde kaybolmuş kahramanı, bir uzay gemisinin içinde uzayın derinliklerinde kaybolur. Bir anne-oğul ilişkisini anlatan filmi "Ayna"da hikayeyi biyografik bir yapı içerisine yerleştirse doğrusal hikaye akışını bozarak, somut metaforlar kullanarak bu alt türün kalıplarını ters yüz eder. Dünyanın sonunun geldiği bir zaman dilimini anlattığı "Stalker"da bir evde yaşayan insanları gözlemler. Filmin renkli bölümlerinde karakterlerin "Bölge" denilen yerde kendi iç dünyaları içindeki kayboluşlarına tanık oluruz. "Nostalghia"da yolculuğa çıkan bir adamın yalnızlığını öne çıkararak, geçmişiyle olan sorunlarını ve çaresizliğini masaya yatırır. "Offret / Kurban"da ise modern yaşamdan uzak bir gazetecinin dünyasına girer. Genellikle kahramanlarının iç dünyalarındaki hesaplaşmalara odaklanan yönetmen, bunu, kimi zaman bilimkurgu türünü kullanarak yapsa da filmleri daha çok "yol filmleri"nin yapısına yakın durur. Görsel olarak en çarpıcı filmi "Ayna", dramatik olarak en dikkat çeken filmiyse "Stalker"dır.

EN İYİ 3 ANDREY TARKOVSKİ FİLMİ:

1. **Stalker (1979)** (Kanal D Home Video)
2. **Zerkalo / Ayna (1975)** (Türkiye'de Çıkmadı)
3. **Andrey Rublyov / Andrei Rublev (1969)** (Türkiye'de Çıkmadı)

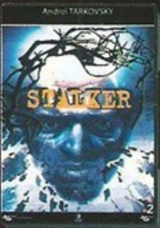
YENİ ÇIKAN ANDREY TARKOVSKİ DVD'LERİ

Ivanovo Detstvo / Ivan'ın Çocukluğu (1962)
Skala / Kanal D HV - 1.33:1
RUS / TR 5.1 DD - TR alt
DVD: Tarkovsky'nin ekibinden önemli isimlerin zor bulunabilir röportajlarıyla öne çıkan ürün, arşiv görüntüleriyle de dikkat çekiyor.
Ekstralar: Röportajlar (3 tane - 84 dk), Fotoğraf Albümü, Filmografiler, Arşiv (19 dk)
Film: ✪✪✪ **Ekstralar:** ✪✪✪✪

Solyaris / Solaris: 2 DVD Koleksiyon Versiyonu (1972)
Skala / Kanal D HV - 2.35:1
RUS / TR 5.1 DD - TR alt
DVD: Yurt dışındaki baskıda olduğu gibi bu DVD de, filmi ikiye bölüyor. 2 DVD'lik versiyon daha çok iki saati aşkın süreye sahip eserin görüntü kaybına uğramamasını sağlıyor.
Ekstralar: Fotoğraf Albümü, Filmografiler, Arşiv (toplam 12 dk)
Film: ✪✪✪✪✪ **Ekstralar:** ✪✪

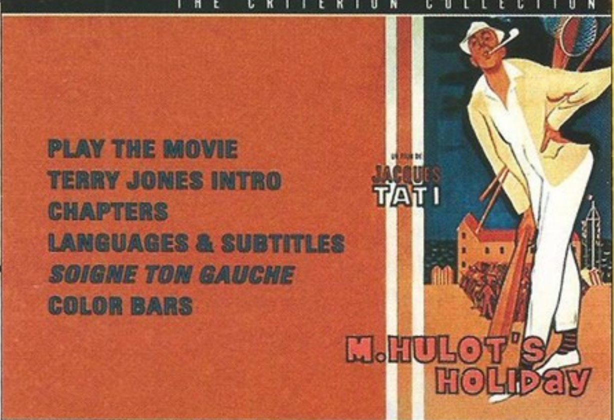
Stalker: 2 DVD Koleksiyon Versiyonu (1979)
Skala / Kanal D HV - 1.33:1
RUS / TR 5.1 DD - TR alt
DVD: İngiltere baskısında olduğu gibi, 2 disklik bir setle sunuluyor. 2.5 saati aşan filmi, ikiye bölerek sorunsuz bir görüntü aktarımı sunuyor. Böylece, ustanın şanına yaraşır bir DVD setine kavuşmasak da, sinematografisini hatmedebildiğimiz bir transferle, başyapıtına odaklanabiliyoruz.
Ekstralar: 'Röportajlar' (2 tane - 20 dk), 'Tarkovski'nin Mezuniyet Filmi 'The Streamroller and The Violin'den Görüntüler' (5 dk), 'Tarkovski'nin Evi' (6 dk), Filmografiler, Fotoğraf Albümü.
Film: ✪✪✪✪✪ **Ekstralar:** ✪✪✪

DVD Retro

CRITERION COLLECTION

Les Vacances de Monsieur Hulot / M. Hulot's Holiday (1953)

Y: Jacques Tati
S: Henri Marquet ve Jacques Tati
O: Jacques Tati, Nathalie Pascaud, Micheline Rolla, Valentine Camax, Louis Perrault, André Dubois, Lucien Frégis, Raymond Carl
1. Bölge
Çıkış Tarihi: 12 Ocak 2004
Koleksiyon No: 110

Fransız sinemasının çığır açan yönetmenlerinden Jacques Tati, kendi kuralları olan bir sinemacıdır. Yönetmenlik kariyerine 1949'da başlayan Tati, kendine özgü sinema dilini yansıtan beş uzun metraj film çekmiştir. Ayrıca eserlerinin tamamında başrolü ve senaryo yazarlığını üstlenir. Kimilerinde, yapımcı ve kurgucu olarak da çalışır. Fransız sinemasının ara döneminde, 1940'ların ortasında, yani İkinci Dünya Savaşı ile kavrulan bir ortamda sinema yapmaya başlamış olmasından belki de, herhangi bir akımı benimsememiştir. Fransız sinemasında kara filmin etkisini yitirdiği bir dönemde çıkış yapan yönetmen, Alain Resnais, Roger Vadim, René Clément gibi kimilerince 'auteur' olarak kabul edilen yönetmenler arasına dahil edilebilir. Beş filmiyle oturttuğu yönetmenlik tarzı her zaman dikkat çekici olmuştur. Tati, slapstick komediyi minimalist bir anlatımla birleştirmiş ve bu arada Yeni Dalga'nın temel meselesi olan "modern yaşam eleştirisi"ni amaç edinmiştir. İlk filmi "Un Jour de Fete / Bayram Günü"nün (1949) ardından 1953 yılında "Les Vacances de Monsieur Hulot / Bay Hulot'nun Tatili" çıkagelmiştir. Bu film, kariyerinin kilit eseridir. Bay Hulot isimli karakterin maceralarını başlatan film olma özelliğini taşır. 1958 ("Mon Oncle"), 1967 ("Playtime") ve 1971'de ("Trafic") Tati imzasıyla üç devam filmi çekilmiştir. Kendisinin canlandırdığı Bay Hulot karakterinin maceralarını çeşitlendirmek ve geliştirmek amaçlı devam filmleridir bunlar. Tati, yönetmenlikte ve oyunculukta en çok sessiz dönem Amerikan komedilerinden beslenir. Charlie Chaplin, Buster Keaton, Harol Lloyd, Fatty Arbuckle ile ekolleşen slapstick komedi geleneğini kullanır. Neredeyse hiç diyalog yazmayarak, başroldeki karakterin sakarlıklarını ve 'salaklıklarını' perdeye taşır. Fiziksel komediye ağırlık verir yani. 1930'larla birlikte devreye diyalog komedisi de (Marx Kardeşler, Laurel ve Hardy, Abbott ve Costello gibi ekipler yoluyla) girmiştir. Tati'nin sanatında Chaplin kanı vardır. Tıpkı Chaplin gibi hem yönetip hem oynayan, filmlerini toplumsal gözlemler üzerine oturtan ve dönemin politik atmosferini konu eden bir sanatçıdır o da. Zamanında Chaplin, minimalist yönetmenliğiyle baş karakterlerinin fiziksel numaralarını öne çıkarmış ve böylece ortaya farklı bir sinemasal bakış açısı koymuştu. Tati de, kendi canlandırdığı Hulot karakterini aynı anlayışla ve son derece incelikli bir şekilde yaratmıştır. Zıplayarak yürüyen, sopa yutmuş gibi dik duran, konuşmayan, güvenilir hareketlerde bulunmayan ve sürekli beyaz pantolon ve ceketiyle dolaşan basit bir adamdır Hulot. "Les Vacances de Monsieur Hulot"da bir tatil beldesindeki insanları hedef alır. Metaforik olarak Hulot, burjuva insanının bir dışavurumudur aslında; yani onların bastırılmış dünyalarını ve iki yüzlülüklerini temsil eder. Yalnız başına oynayan bir vodvil oyuncusudur adeta. Kameranın önünde bir tiyatro oyuncusu kadar'özgür' davranır neredeyse. Ancak, asıl önemli olan, bütün o sakarlıklarının çok yaratıcı olmasıdır. Bu sahneler genellikle filmlerinin en çok hatırlanan anlarıdır. Peki bu kendine özgü sanatçı, sinema dünyasında nasıl bir etki yaratmıştır? Elbette sesli dönemdeki slapstick komedi oyuncularının doğuşunu sağlamıştır. Öncelikle Peter Sellers, ona çok şey borçludur. Özellikle "The Party"nin, Tati'nin konumuz olan filminden esinlendiğini söyleyebiliriz. Çünkü "Les Vacances de Monsieur Hulot", Buster Keaton'ın "Steamboat Bill Jr."da (1928) ilk kez kullandığı; 'belirli bir mekâna girip, yaptığı sakarlıklarla oradaki hayatı bozan bir karakterin yaşadıkları' konulu film modelinin en tipik örneğidir. Peter Sellers'dan sonra ise Kemal Sunal, Mike Myers gibi isimleri sayabiliriz. Tabii, günümüzde TV ekolünden gelen Johnny Knoxville, Will Ferrell, Rob Schneider, Sacha Baron Cohen gibi isimlerde de etkisi olup olmadığı tartışılabilir.

Bu ay çıkan Criterion DVD'leri:

Army of Shadows (Jean-Pierre Melville, 1969)
Sansho The Bailiff (Kenji Mizoguchi, 1954)
The Third Man: 2 Disc Edition (Carol Reed, 1949)
Vengeance is Mine (Shohei Imamura, 1979)

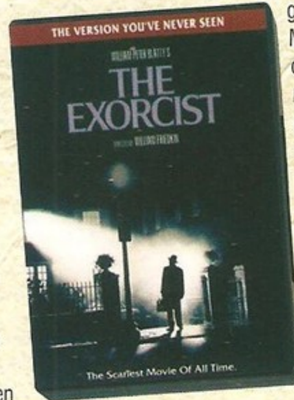
The Exorcist / Şeytan (1973)

DVD KLASİK

Yönetmen : William Friedkin
Senaryo : William Peter Blatty (Aynı adlı kendi romanından)
Oyuncular : Ellen Burstyn, Linda Blair, Max von Sydow, Jason Miller, Lee J. Cobb, Reverend William O'Malley, Kitty Winn, Jack MacGowran, Barton Heyman, Peter Masterson, Robert Symonds
1973 / ABD / 122 dk.
İngilizce / Türkçe altyazılı
2. Bölge (Türkiye)

"**The Exorcist** / Şeytan", pek çok sinefil ve film eleştirmeni tarafından sinema tarihinin en korkunç filmlerinden biri, belki de en 'korkuncu' olarak gösterilir. 1973 tarihli yapım, korku sinemasının kült filmi olması dışında birçok 'şeytan'lı filme öncülük etmiş gerçek bir klasiktir. William Peter Blatty'nin bizzat aynı adlı çok satan romanından uyarladığı korku şöleni, 1971 yapımı " The French Connection" ile Oscar kazanan usta yönetmen William Friedkin imzası taşımaktadır. Ünlü bir aktris olan Chris MacNeil (Burstyn), 12 yaşındaki kızı Regan'ın (Blair) davranışlarında belirgin değişiklikler fark eder. Yattığı yataktan havalanan küçük kız, inanılmaz bir güce de kavuşmuştur. Tıbbi yardım ve müdahale durumu değiştirmeyip, doktorlar, kızın durumuna mantıklı bir açıklama getiremeyince, kiliseye; aynı zamanda bir psikiyatr olan Peder Merrin'e (von Sydow) başvurulur. Gerçek ürkütücüdür. Megan, şeytanın etkisi altındadır ve 'şeytan çıkarma ayini', gözüken tek ve son çözümdür. Annesinin ölümcül hastalığıyla uğraşırken, inancından şüphe duymaya başlayan genç rahip Damien Carras (Miller) da Peder Merrin'e katılınca, eski ve korkunç bir düşmanla şeytan kovucular arasında çetin bir savaş başlar. 1959 doğumlu aktris Linda Blair'in henüz 14 yaşındayken rol aldığı ve büyük üne kavuştuğu (aktris, sonraları bu haklı ünü sürdürememiş ve geçen yıllarla birlikte kendini B sınıfı filmlere teslim etmişti) klasikte, 6 kez Oscar adayı olmuş ve "Alice Doesn't Live Here Anymore" ile 'En İyi Kadın Oyuncu' Oscar'ını kazanmış Ellen Burstyn, İsveçli usta aktör Max von Sydow ve Jason Miller diğer önemli rolleri paylaşıyorlardı. Film, 10 dalda Akademi Ödülleri'ne aday gösterildi ve William Peter Blatty ile 'En İyi Uyarlama Senaryo' ve 'En İyi Ses' Oscar'larını kazanmayı başardı. Kiliseyi karşısına alan ve uzun süren dini tartışmalara neden olan yapım, muhafazakâr olarak da nitelendi; hatta hristiyanlık propagandası yaptığı gerekçesiyle de eleştirilere hedef oldu. Kesin olan tek şeyse filmin etkileyiciliğiydi. Seyircinin beyazperdede o güne dek yaşadığı korku deneyimleri sınanıyor, hamile bayanların filmi izlemesi riskli olarak gösteriliyordu. Filmin karanlık ve tekin olmayan atmosferi, Regan'ın yatak odasındaki şeytan çıkarma ayini, Irak'ta çekilen planlar ve içine şeytan girmiş küçük kızın merdiven sahneleri akıllara kazınıyor, Owen Roizman'ın klostrofobik ve filmin ruhuna 'cuk' oturan titiz görüntü çalışması ile Marcel Vercoutere'nin dönem için devrim niteliği taşıyan gerçekçi özel efektleri, etkileyiciliğe büyük katkı sağlıyordu. Akıllara geldikçe tüyleri diken diken eden filmin ünlü müziğinin dışında, filmin soundtrack'i de yıllar içinde klasikleşip, müzikseverlerin gönlünde özel bir yere oturdu. "The Exorcist / Şeytan"ın iki devam filmi daha çekildi.1977 yapımı "Exorcist II: The Heretic"in yönetmeni usta isim John Boorman'dı. 90 yapımı Exorcist III, içerdiği entelektüel söyleme rağmen fazla beğenilmedi. Filmin yönetmenliğini, aynı adlı kitabın yazarı William Peter Blatty üstlenmişti. 2004 tarihli "Exorcist: The Beginning" izleyiciyi, klasik filmin başlangıcına götürüyor; insanı ele geçiren şeytanı, dualarıyla kovmaya çalışan ilk filmin kahramanı yaşlı peder Merrin'in yıllar önce aynı belayla yüzleşmesinin öyküsü, yine oldukça korkutucu olarak yansıyordu beyazperdeye. Prequel olarak adlandırılan yapım, Renny Harlin'in imzasını taşıyor, Peder Merrin'in gençliğini Stellan Skarsgard canlandırıyordu. İkinci Prequel ise 2005'te çıkageldi. Paul Schrader imzalı film, izleyicinin değil fakat eleştirmenlerin beğenisini topladı. İtalyanlar ünlü filmi, "L'Esorciccio" adıyla çektiler. 75 tarihli 'kopya' yapımın yönetmeni Ciccio Ingrassia'ydı. William Girdler'in 74'te yönettiği "Abby", "The Exorcist"in ikizi gibiydi. "Şeytan", Yeşilçam'da da yer buldu kendine. "The Exorcist"in yerli versiyonu 1974'te Metin Erksan tarafından "Şeytan" adıyla çekildi. Filmde, şeytanın ele geçirdiği genç kızı Canan Perver canlandırırken, filmin 'Exorcist / şeytan kovucular', Agâh Hün ve Cihan Ünal'dı.

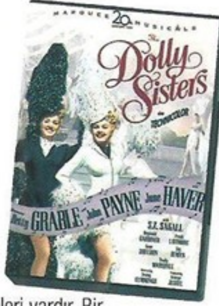

DVD Kritik

The Dolly Sisters (1945)

Tiglon - 1.37:1
ING 2.0 DD - TR alt

1940'larda hâkim olan müzikal biyografi alt türünün tipik örneklerinden olan bu eser, sahne performanslarıyla öne çıkan bir müzik şöleni. ABD'ye gelen Macar bir adamın ikiz kız yeğenleri vardır. Bir gün, bir kafede şarkı söylerler. Broadway kralı Oscar Hammerstein'ı tanıyan, sektör içinden bir adamla tanışmalarıyla birlikte, onlara şöhret dünyasının kapıları açılır. Bundan sonrası biraz aşk, biraz yoksulluk ve bol bol müzik...

Film: ✪✪✪✪ Ekstralar: ✪

13 Tzameti / 13 (2005)

Palermo - 2.35:1
FR / TR 5.1 DD - TR alt

Çeşitli festivallerde ödül almış bu siyah-beyaz yapım, kara film öğelerini kullanarak toplumsal bir soruna parmak basıyor. Fransa'ya göç eden Gürcü bir genç, bir gün bir zarf bulur. Kendisine ait olmayan bu zarfı açar ve içinde yazan direktifleri izleyerek, korkunç bir maceranın içine düşer. Gürcü asıllı Fransız yönetmen Gela Babluani'nin ilk filmi, etkileyici bir yapım.

Film: ✪✪✪ Ekstralar: ✪✪

DOA: Dead or Alive / Ölü ya da Diri (2006)

Tiglon - 2.35:1
İNG / TR 2.0 DD - TR alt

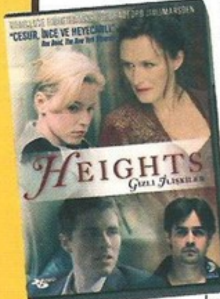

Jamie Pressly, Devon Aoki, Holly Valance, Sarah Carter gibi genç oyuncuların rol aldığı bir bilgisayar oyunu uyarlaması. . "X-Men" gibi filmlerin koreografı olarak tanıdığımız Corey Yuen'in yönetiminde çekilen filmde, dünyanın en önemli dövüşçüleri bir adaya toplanırlar ve burada eleme usulü bir turnuvaya katılırlar. İyi dövüşen dört genç ve güzel kadın üzerine kurulu bir aksiyon.

Film: ✪✪ Ekstralar: ✪✪

Heights / Gizli İlişkiler (2004)

Kanal D HV - 1.85:1
İNG 5.1 DD - TR 2.0 DD - TR alt

New York'ta geçen ve insan ilişkilerine odaklanan bu filmde Woody Allen'a selam gönderiyor yönetmen. Alec, oyunculuğa gönül vermiş bir adamdır. Efsanevi yıldız Diana'nın kızı Isabel ile yaşamaktadır. Aralarına, Isabel'in evlenmek için sözleştiği sert mizaçlı Jonathan ve onu takip eden bir gazeteci de katılır ve karşımıza entrikalarla örülü bir hikâye çıkar. Chris Terrio'nun ilk uzun metrajı, Glenn Close, James Marsden ve Jesse Bradford'u başrole taşıyor.

Film: ✪✪✪ Ekstralar: ✪✪

Hard Candy / Lolipop (2005)

Kanal D HV - 2.35:1
İNG / TR 5.1 DD - TR alt

Jeff, internetten 'Hard Candy' takma isimli bir kızla tanışır. İlk buluşmaları, onları Jeff'in evine sürekler. Jeff'in içkisine ilaç katan Hayley (Hard Candy), adamı bir iskemleye bağlar. Bu noktadan itibaren film, şiddet dozu yüksek bir psikolojik-gerilime dönüşüyor. Başrollerde "Tutku Oyunları / Little Chidren"da izlediğimiz Patrick Wilson ve "X-Men: Son Direniş"le tanıdığımız Ellen Page var. David Slade, bu ilk filminde seyirciyi germeyi başarıyor en azından.

Film: ✪✪✪ Ekstralar: ✪✪✪

Peindre ou Faire l'Amour / Mutluluğun Resmi (2005)

Kanal D HV - 1.66:1
FR / TR 2.0 DD - TR alt

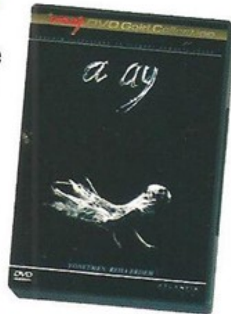

Madeleine ve William, bir kır evinde yaşayan ve maddi sorunları olmayan orta yaşlı bir çifttir. Ressam olan Madeleine, bu mekândaki etkileyici görüntüleri resme dökerek mutlu olur. Özel hayatlarındaki rahatlıktan ve "normal"likten bunalan çift, hayatlarına biraz renk katmak ümidiyle etraftaki çiftlerle eş değiştirme oyunu oynamaya başlarlar. Yeni Dalga filmlerini hatırlatan bir konformizm eleştirisi.

Film: ✪✪✪✪ Ekstralar: ✪

A Ay (1989)

Tiglon - 1.33:1
TR 2.0 DD - İNG alt

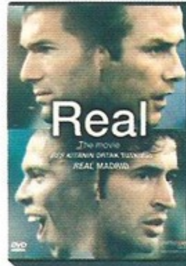

Geçtiğimiz yıl iki filmini birden izleme fırsatı bulduğumuz ("Korkuyorum Anne" ve "Beş Vakit") yönetmen Reha Erdem'in ilk uzun metrajlı filmi. Geçmişiyle ilgili sorunları olan ve aile hayatı içinde bunalan bir genç kızın hikayesi. İstanbul ile Adalar arasında geçen ve bu genç kızın gözünden anlatılan hikaye, rüyalar, halüsinasyonlar ve imgelerle örülü gerçeküstü bir yolculuğa dönüşüyor. Siyah-beyaz görselliğiyle etkileyici bir ilk film.

Film: ✪✪✪✪ Ekstralar: ✪

Real, la pelicula / Real (2005)

Palermo - 1.33:1 LBX
ORJ 5.1 DD - TR 2.0 DD - TR alt

"Real", futbol izleyicisinin dünyasına odaklanan bir belgesel. Bunu yaparken, bir dünya markası olan Real Madrid'in bütün dünyadaki taraftarlarını merkeze yerleştiriyor. Her Real Madridli için yılın en büyük olayı olan Barcelona maçını da, heyecan öğesi olarak kullanıyor. Bir futbol taraftarının hissettiği bütün duyguları seyirciye hissettirmek konusundaki başarısıyla, bizdeki "Eski Açık Sarı Desene" ve "Takım Böyle Tutulur" gibi vasatın altındaki yapımları kıskandıran bir futbol belgesi.

Film: ✪✪✪ Ekstralar: ✪✪

Unutulmayanlar (2006)

Kanal D HV - 1.78:1
TR 2.0 DD - TR alt

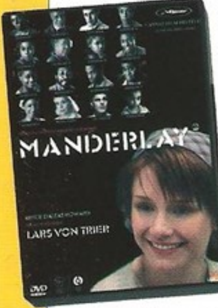
Aziz (Altan Erkekli), Yeşilçam'da çalışmış bir sinemacıdır. Leyla (Nevra Serezli) ise, o dönem seks filmlerinde oynamış eski sevgilisi. Aziz, kendi senaryosuyla Yeşilçam'ın samimiyetini yakalayan bir film çekmek ister. Yanına o dönemin jönü Cihat'ı (Göksel Arsoy) ve diğer arkadaşlarını alır ama yıllar sonra gördüğü Leyla'yı almaz, çünkü onu asla affetmeyecektir. Yeşilçam propagandası yapan öyküsüyle vasatın ötesine geçemese de izlenebilecek bir film.

Film: ✪✪ Ekstralar: ✪✪

Manderlay (2005)

Palermo - 1.85:1
İNG / TR 5.1 DD - TR alt

Lars Von Trier'in "Dogville" ile başlattığı 'Fırsatlar Ülkesi-ABD' üçlemesinin ikinci halkası.

Dogville'den ayrılan Grace'in, köleliğin halen devam ettiği güney topraklarındaki Manderlay'de yaşadıklarını anlatan yapımde, ilk filmdeki Brecht tarzı deneysel anlatım biçimini korurken, ABD toplumuna dair yeni tezler geliştiriyor. İlk filmde Nicole Kidman'ın canlandırdığı Grace'i bu kez Bryce Dallas Howard oynuyor. Babası rolündeyse James Caan yerine Willem Dafoe'yu izliyoruz.

Film: ✪✪✪✪ Ekstralar: ✪✪

John Tucker Must Die / John Tucker Ölmeli (2006)

Tiglon - 1.85:1
İNG 5.1 DD - TR alt

John Tucker, okulun en popüler çocuğudur. Basketbol takımının kaptanıdır. Okuldaki her kızı aynı anda idare etmektedir. Durumun farkına varan ve Tucker'ın gazabına uğrayanlardan biri olmak istemeyen bir kız, şeytanca bir planla onu ağına düşürüp, burnunu sürtmeye karar verir. Vakit geçirmek için izlenebilecek eğlenceli bir romantik komedi.

Film: ✪✪✪ Ekstralar: ✪✪

Crank / Tetikçi (2006)

Tiglon- 1.85:1
İNG 5.1 DD - TR 2.0 DD - TR alt

Kiralık katil Chev (Jason Statham), rakibi tarafından kumpasa düşürülür. Kendisine enjekte

edilen zehir yüzünden, kalbinin atış hızı, belli bir seviyenin altına inerse hayatını kaybedecektir. Böylece, hem kendini kurtarmak hem de intikam almak için adrenalin yüklü bir yolculuğa çıkar. Takip sahnelerinde seyirciyi soluksuz bırakan, yenilikçi bir aksiyon. Brian Taylor ve Mark Neveldine adlı iki genç yönetmenin birlikte çektikleri filmde insanın hayatta kalabilmek uğruna yapabilecekleri tartışılıyor.

Film: ✪✪✪ Ekstralar: ✪✪✪

Le Clan des Siciliens / The Sicilian Clan (1969)

Tiglon - 2.35:1
İNG 2.0 S - TR alt

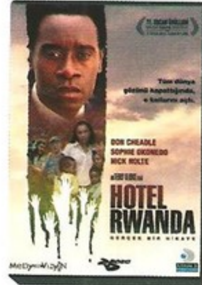
Fransız kara filminin ustalarından Henri Verneuil'un filmi, Alan Delon ve Jean Gabin'i başrole taşıyor. Film, hapishanede hayatını sürdüren bir suçlunun, Roger'ın hikâyesine odaklanıyor. Orada birinden aldığı bilgilerle, önemli bir galeriyi soymaya karar veren Roger, serbest kaldığında 'Sicilyalı Klan' adlı ünlü mafya çetesiyle birlikte planlarını yürürlüğe sokmak üzere harekete geçiyor.

Film: ✪✪✪✪ Ekstralar: ✪

Hotel Rwanda (2004)

Kanal D HV - 2.35:1
İNG / TR 5.1 DD - TR alt

10 yıl önce, 100 gün içinde 1 milyonu aşkın insanın katledildiği Rwanda'da, büyük bir cesaret ve kahramanlık göstererek 1500 mülteciyi koruması altına alan Paul Rusesabagina adlı otel

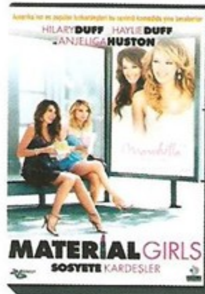
işletmecisinin hikayesini anlatan film, gösterdiği sosyal duyarlılığın karşılığını Akademi üyelerinden de görmüş ve 3 dalda Oscar'a aday gösterilmiş, özellikle de başroldeki Don Cheadle'ın müthiş performansıyla dikkat çekmişti.

Film: ✪✪✪ Ekstralar: ✪✪✪

Material Girls / Sosyete Kardeşler (2006)

Kanal D HV - 2.40:1
İNG / TR 5.1 DD - TR alt

Ünlü bir kozmetik şirketinin sahibinin iki kızı, partiden alışverişe alışverişten partiye, hoş ve boş bir hayat sürmektedirler; ta ki uydurma bir haber yüzünden şirketin hisseleri düşene dek. Birdenbire

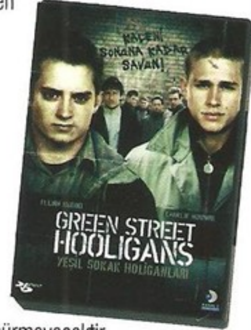
çevrelerindeki herkes tarafından dışlanan iki kardeş, şirketi kurtarmak için alışkanlıklarını terk edip kolları sıvamak zorundadır. Hilary Duff'ın ve kız kardeşi Haylie Duff'ın rol aldığı bu komedi, eğlenceli bir seyirlik sunuyor.

Film: ✪✪ Ekstralar: ✪✪✪

Greenstreet Hooligans / Yeşil Sokak Holiganları (2005)

Kanal D HV - 2.35:1
İNG / TR 2.0 DD - TR alt

Matt, Harvard'dan atılınca kız kardeşinin yanına gelir. Londra'da onun kocasının kardeşi Pete ile tanışır. Pete, kökten

bir holigandır. Böylece Matt, futbol holiganlığının şiddet dolu dünyasına adım atar. Kimlik değiştirip, bu çılgın ve fanatik dünyanın mantığına ayak uydurması uzun sürmeyecektir. Etkileyici ve düşündürücü dramın başrollerinde Elijah Wood ve Claire Forlani'yi izliyoruz.

Film: ✪✪✪ Ekstralar: ✪

San Quentin (1937)

Tiglon - 1.33:1
İNG 1.0 M - TR alt

Humphrey Bogart'lı bir hapishane filmi. Red ve

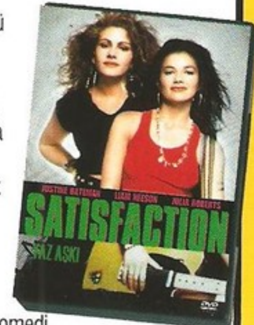
Jameson, hapishaneden kaçmak isteyen iki mahkûmdur. Yönetmen Lloyd Bacon, filmi onların mahkûm olma psikolojisinin üzerine kurar. Sinema tarihinin ilk hapishane filmlerinden olan "San Quentin", usta işi bir erken dönem Hollywood eseri.

Film: ✪✪✪✪ Ekstralar: ✪✪✪

Satisfaction / Yaz Aşkı (1988)

Tiglon - 1.85:1
İNG 2.0 S - TR alt

Genç üyelerden oluşan bir rock grubu, ilk gösterisini bir gece kulübünde yapar. Ünlü bir şarkı sözü yazarı sayesinde, bir plaj kulübünde çalışmaya başlarlar. Ancak oraya gitmeleriyle birlikte ortama, müzikten çok 'yazlık aşk' kavramı hâkim olacak; romantizm en üst noktaya çıkacaktır.

Bu müzikli romantik-komedi, Liam Neeson ve Julia Roberts'ın gençlik hallerini görmek isteyenler için ideal.

Film: ✪✪ Ekstralar: ✪

Sinema Çıkışı

Murat Daltaban

MURAT EMİR EREN

Bu ayki konuğumuz, en son "Pars: Kiraz Operasyonu" filminde izlediğimiz MURAT DALTABAN. Onunla hangi film hakkında konuştuğumuzu bulup doğru cevabı meren@merkezdergi.com.tr adresine gönderen ilk on kişi "Hours/Saatler" filminin DVD'sini kazanıyor.

a-Sil Baştan b-Insomnia c-Rönesans d-Rüya Bilmecesi

Yıllarca Şehir Tiyatroları bünyesinde yer aldığı oyunlarda kendine özel bir hayran kitlesi edinen aktör, son zamanlarda rol aldığı televizyon dizileri ve sinema filmleriyle daha geniş bir kitlenin dikkatini çekmeye başladı. "Salkım Hanımın Taneleri" filmindeki kısa rolünde bile başarılı bir kompozisyon çizen ve en son "Hırsız-Polis" dizisindeki performansıyla yeteneğini televizyon seyircisine de gösteren aktörle, kurucusu olduğu tiyatro grubu "DOT"un İstiklal Caddesi, Mısır Apartmanı'ndaki ofisinde konuştuk. Ofiste bir köşede duran elektro gitarın hikayesini sorunca rock müziğe meraklı olduğunu keşfettiğimiz oyuncu, aynı zamanda iyi bir sinema izleyicisi çıktı.

Uyku düzeniniz nasıl?

Gece yaşayan bir adamdım bir süre öncesine kadar. Sabah beşte gün doğarken yatardım. Bir ara günde dört saate kadar indirmiştim uykuyu. Zamanımı da kitap okuyarak, müzik dinleyerek, film izleyerek geçiriyordum. Uyanık dönemlerim gayet mutlu geçiyordu... Tabii bir yerden sonra, uyanık kaldığınız zaman dilimleri flulaşıyor, bir rüya haline geliyor. Daha fazla devam etmedi bu dönem ve sonunda hastalandım. Gece uyanık kalmaktan vazgeçmedim ama biraz daha fazla uyumaya başladım. Tüm bu düzen, üç yıl önce oğlum olunca değişikliğe uğradı tabii. Mecburen saat 23.00 gibi yatıp 07.00'de kalkmaya başladım. Çünkü o uyandığı zaman biz de uyanıyoruz... Şimdi biraz büyüdüğü için eski düzenime döndüm sayılır. Uykuyu sevmem, çocukluğumdan beri hiç hoşlanmam...

İstediğiniz işi yapmak sizin hayatınızda ne kadar önemli? Yaptığınız işten memnun musunuz?

Ben çok sıkılan bir insanımdır. Özellikle öğrencilik dönemimde müthiş sıkılmışımdır. Oyunculuk okumadan önceki dönemimde gerçekten pek iyi hissettiğimi söyleyemem. İş hayatından da önce, ilkokuldan başlayarak çok sıkıldığım kesin. Lise yıllarımda da, ODTÜ'de okuduğum yıllarda da memnuniyetsizdim. Derken, tiyatro okumaya başladığımda çok iyiydi her şey. İstanbul'a gelip, tiyatroda çalışmaya başladığımda bir zaman her şey iyi gitti. Fakat bir süre sonra orada da çok sıkılmaya başladım. İstemediğim, sevmediğim bir oyunda mecburen oynamak, buna mecbur kalmak ve her akşam aynı şeyi tekrar yaşamak beni çok bunaltıyordu.

Uyku düzeninizin çok iyi olmadığı zamanlara da denk düşüyor bu sanırız. Bu tip zamanlarda, yani hayal ve gerçek birbirine karıştığında, filmdeki karakter gibi rüyaları daha mı eğlenceli buluyordunuz?

ODTÜ'de okuduğum yıllarda mesela, uykuyu sevmiyor olmama rağmen zaman geçirmek için günde 12-14 saat uyuyordum. Çünkü başka türlü günler geçmiyordu. Uyanmak da istemiyordum. Sebebi gündelik yaşamdan uzak olmak istememdi. Meğer tüm bunlar depresyon işaretiymiş. Hastalanmışım... O yüzden filmin ana karakterinin hislerini çok iyi anlıyorum, ama gerçek hayattan kopup öyle bir durumun içine düşmek de pek hoş değil elbette. Çağımızın çileleri bunlar...

Filmde enteresan tasarımlar da büyük rol oynuyor. Tasarıma merakınız var mı?

Endüstriyel ürün tasarımlarına, grafik tasarıma büyük ilgim vardır. İyi bir grafik roman arşivim mevcut. Aynı şekilde animasyonlardan da çok etkilendiğim oluyor. Yaptığım işlerde de beni etkileyen bu ilgi alanlarım oluyor zaten... Stop-motion animasyona bayılıyorum mesela. Svankmajer filmlerini ve ona benzer filmleri izlediğimde her zaman çok etkilenmişimdir. Hatta kendi kendime küçük, uyduruk stop-motion animasyonlar yaptığım da oldu. Gerçekten tam bir sabır işi ve bir delilik. Animasyonun deneysel tarafına kaçan türden işleri bulur izlerim, onlarla ilgili kasetlerim vardır.

SİNEFİL KİMLİĞİ:

Favori filmleri:
"Fight Club", "Blade Runner", "Eternal Sunshine Of The Spotless Mind", David Lynch filmlerinin hepsi, "Tetsuo: The Iron Man", "Angel Heart".

Favori oyuncular:
Vincent Gallo, Patricia Arquette, Cate Blanchett, Mickey Rourke, Gary Oldman

Favori yönetmenler:
David Lynch, David Fincher

Çalışmak istediğiniz yönetmenler:
David Lynch

Yarısında çıktığınız film:
Sinemadan çıkmıyorum, ama DVD'de izlerken ileri sarıyorum.

Filmdeki kadın karakter bir sahnede esas oğlana "Beni neden seviyorsun" diyor. Oğlan da onu "Çünkü senden başka herkes çok sıkıcı" diye cevaplıyor. Buradan yola çıkarak, "ruh ikizi" kavramına inanıyor musunuz diye soralım...

Metafizik şeylere pek inanmam... İşin o kısmını bir kenara bırakıp, hayatta gerçekten uyumla yaşayabileceğimiz o "tek kişi"den bahsedebiliriz belki. O durumda da benim çok şanslı olduğumu söyleyebilirim. Çünkü ben, eşimle 15 seneyi aşkın bir zamandır tanışıyorum, uzun zamandır beraberiz anlayacağınız. İlle uyumlu olmak da gerekmiyor tabii ki. Birbirini tamamlayan iki insan olmak daha önemli. Senin bir yerdeki eksiğini, diğeri tamamlıyor. Çok zor o iki kişinin bir araya gelmesi. Gerçekten öyle bir şey varsa da ben onu zaten keşfettim... Filmde de aynı dilden konuşan iki insanın yanyana gelişini görsel olarak müthiş anlattığını düşünüyorum yönetmenin.

Filmdeki ana karakter bir de dil üzerinden iletişim kuramamaktan mustarip.

O yabancılık aslında hepimizin yaşadığı bir yabancılık ve kesinlikle sadece dille alakalı değil. Beyoğlu'na çıkıyorsun diyelim. Anında, caddedeki tuhaf gerilim çarpıyor insanın yüzüne. Evine gidene kadar, acaba çantayı mı çarpacaklar, köşede sıkıştırıp bıçaklayacaklar mı, çoluğun çocuğun yanındaysa onlara bir şey olacak mı? Taksiye binersem şoförle papaz olur muyum? Bunları düşünüyorsun... Durum buyken, insanların yalnız ve ürkek olmaması imkansız.

Rüyalarınızı not alıyor musunuz?

Eskiden çok görüyordum ama şimdi yaşlandığım için bayılıp gidiyorum uyurken, hiç hatırlamıyorum... Ama en eğlenceli rüyam, kendimi "Gizli Hedef", "Monopoly" gibi bir masa oyununun içinde gördüğüm rüyaydı. Onu çok net hatırlıyorum hala...

ÖZEL SAYI: İKİ KAPAK BİRDEN...

sinema

SAYI: 2007-05 5YTL KKTC Fiyatı: 6.5 YTL

MERKEZ

HERKESE "ÖRÜMCEK-ADAM 3" FİLMİNİN AFİŞİ

BİR UYARLAMA OLARAK 300

DANNY BOYLE'UN YENİ KIYAMET SENARYOSU SUNSHINE

DOSYA EN TEHLİKELİ 15 SERİ KATİL

KAPTAN SPARROW ÖLMEDİ! KARAYİP KORSANLARI: DÜNYANIN SONU

DAVID FINCHER'DAN ZODIAC

ÖRÜMCEK-ADAM 3

hakkında merak ettiğiniz her şey...

ISSN 1304-5695

BAŞTAN ÇIKARAN YENİ TAT

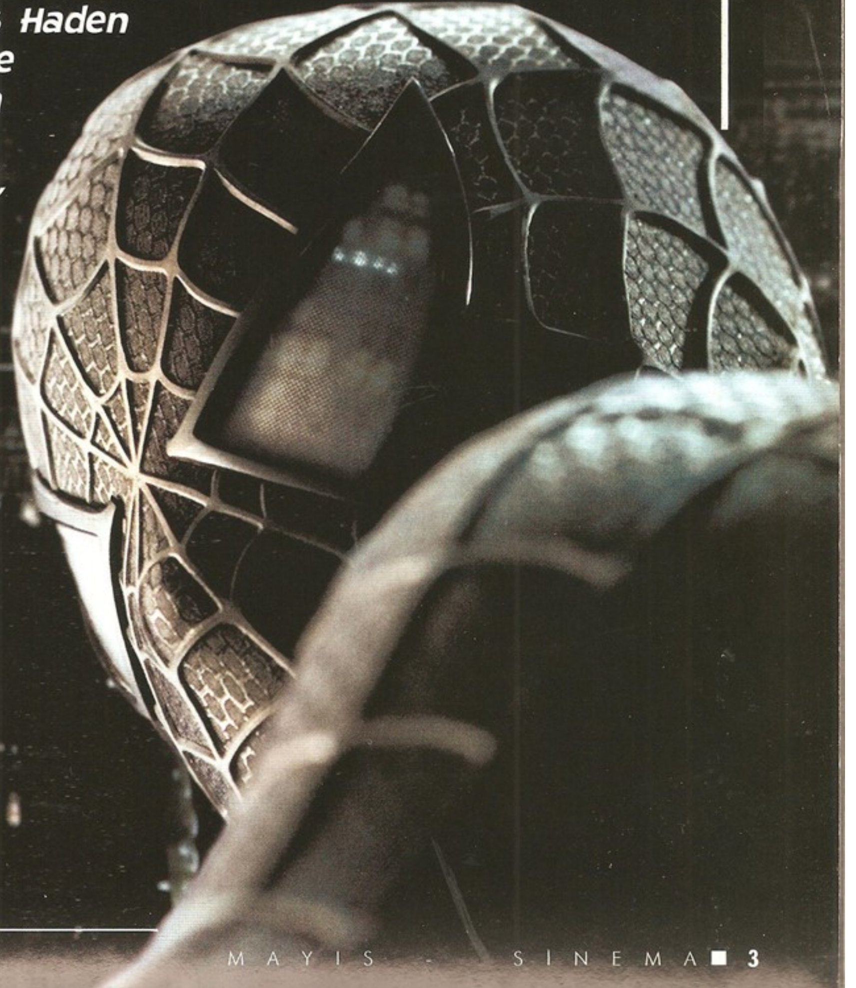
YUMUŞAK İÇİMLİ ARMUT AROMALI VOTKA

Karanlığın dayanılmaz cazibesi...

Belki de ilk iki film sadece bu bölümü izleyebilmemiz için vardı. Venom'un ortaya çıktığı, Kum Adam'ın harekete geçtiği, iplerin kopmaya başladığı, Peter Parker'ın yine hayatın sillesini yediği "ÖRÜMCEK-ADAM 3" kapımızda. Üstelik Tobey Maguire, Kirsten Dunst ve James Franco'lu ekibe, Thomas Haden Church, Topher Grace ve Bryce Dallas Howard da katıldı. Beklemekten midemize kramplar girdi, ama nihayet mükafatımızı alıyoruz...

Hazırlayan: Murat Emir Eren

Peter Parker'ın ölümsüz aşkı Mary Jane Watson'ın, "Spider-Man 2"de sarf ettiği bir replikle açıyoruz "Spider-Man 3" bahsini: "İşte kapının önünde duruyorum... Daima kapının önünde duruyordum"...

Mary Jane, Parker'la bir türlü yanyana gelemeyişlerine gönderme yapıyor, yaşamlarının birleşmesi için tek bir adım yetebilecekken, ne kadar zamandır tırmalayıp durduklarını, neden yollarının bir türlü birleşmediğini anlayamadığını, bu çilenin bitmesi için artık Parker'ın çaba sarf etmesi gerektiğini vurguluyordu. Örümcek Adam fenomeninin de birçok insanın hayatında bu tip bir yeri olduğu aşikar. Örümcek Adam'ı önemsemek; hayatında hiçbir çizgi film için saatlerce "beklememiş", yahut okuldan dönerken eve "koşmamış", şehirlerarası yolculuklarda uyuyamayıp yol boyunca sıkıntıdan ölecekken bir çizgi roman kitabıyla nefes "almamış", çocukken büyüklerin yaşamı cehenneme çevirdiği yıllarda hayallerine daha çok "bağlanmamış" olanlara manasız geliyordur belki de. Ancak işin kötüsü şu, muhtemelen çocukluğunda bu saydıklarımıza benzer vakaları yaşamamış olan yoktur. Haliyle şimdilerde fanteziyi bir kaçış, bir zırva olarak görenlerin çoğunluğu aslında geçmişte bu "kaçma" eylemine sıklıkla başvuranlardan oluşuyor. Peki Örümcek (ve benzerleri) ne yapıyor? Her daim kapımızın eşiğinde, zihnimizin bir yerinde bizleri bekliyor. Ona geri dönmemizi, fanteziye teslim olmamızı, gerçekliğin sıkıntısından ve acısından kurtulmamızı sağlayacak bir adım için... Uzun lafın kısası, serinin üçüncü filmiyle ilgili olarak çıkan "Venom görünecekmiş!", "Kum Adam'ı Thomas Haden Church oynayacakmış!", "Serinin en karanlık filmi buymuş!" gibi haberleri heyecanla birbirine anlatan Örümcek Adam hayranlarına burun kıvıranlar, kendi geçmişlerine de burun kıvırıyorlar aslında. Fakat başta da söyledik, üçüncü filmde de olsa, Örümcek'in gani gönlü hepinize açık. E,

SORUN 2: ÖRÜMCEK, AMCASININ ÖLÜMÜYLE İLİŞKİSİ OLDUĞUNU DÜŞÜNDÜĞÜ FLINT MARKO'YLA YÜZLEŞİYOR ANCAK MARKO AYNI ZAMANDA KUM ADAM.

hikayeye de az çok aşinaysanız, ilk iki filmi görmeden maceraya balıklama dalmanız mümkün... Üçüncü filmin sürprizleriyle ilgili ipuçlarına geçmeden önce ilk iki filmle ilgili kısa hatırlatmalarda bulunmak yerinde olur.

"Örümcek Adam" filmlerinin fenomen haline gelmesi sürpriz sayılmaz. Sam Raimi sağ olsun, ilk iki filmin sinemasal değeri bir hayli yukarılarda seyrediyor, karakterin (Peter Parker) hezeyanlarını, acılarını ve yaşamını mükemmel bir biçimde önümüze koyuyordu. İlk film, Peter Parker'ın hikayesini baştan alıyor; amcasını kaybedişini, ondan sonra üstlendiği sorumluluğu ve geride bıraktığı ölümcül hatayı (Amcasının kendi hatası nedeniyle öldüğünü düşünüyordu) anlatıyordu. Peter'ın, en iyi arkadaşı Harry Osborn'un babası Norman Osborn'un yarattığı Goblin'e karşı mücadele ettiği ilk filmde, Mary Jane Watson'la olan platonik ilişkisine, Harry'nin Mary Jane'e olan ilgisine, Parker'ın "Örümcek Adam" haline gelişine ve bu sorumlulukla Mary Jane'den uzak duruşuna tanık olmuştuk... İkinci filmse hem Parker'ın ve hem de dünyanın, Örümcek Adam'la yaşamaya alışmasına dair bir filmdi. Başlarda Parker'ın bu konuda bir sıkıntısı yoktu fakat gündelik yaşamındaki sorunlar devam ediyordu. Mary Jane'e halen uzaktı, orada burada çalışarak geçinmeye çalışıyordu, tek varlığı olan halası ise yapayalnızdı. Bu filmde düşman olarak Dr. Ock yer almıştı. Burada bir not düşmek gerekir ki, üçüncü filmde şeklen yer almayan tek düşman Dr. Ock (Üçüncü filmde rüya sahneleriyle de olsa Willem Dafoe'yu ayrıca yeni Goblin'i görebileceğiz. Ayrıca başka bir kimlikte Goblin'in kendisini de). Zira ikinci filmde kendisi mefta olmuştu... Kısacası, önceki filmlerde Parker'ın olgunlaşma hikayesini izlemiştik. İkinci film sonrasındaysa artık Mary Jane, Parker'ın gizli kimliğini biliyor ve onunla bu koşullar altında yaşamayı kabul ediyor. Parker da, Örümcek Adam kimliğinin ona zarar vereceği fikrini biraz olsun aklından çıkarmış durumda ve Mary Jane'le en sonunda bir araya gelmiş olmanın tadını çıkarıyor. İşte "Örümcek Adam 3"ün başlangıcında böyle bir tabloyla karşılaşıyoruz. İlk iki filmde olgunlaşma hikayelerini izlediğimiz üç karakter de (Peter Parker, Mary Jane, Harry Osborn) bu filmde gerçek hayatla yüzleşiyorlar ve en çok da kendilerine karşı savaş veriyorlar. Ancak hikaye bununla sınırlı değil. Yapımcı Avi Arad "Bu insanların geçmişte ne yaşayıp bu noktaya geldiklerini izledik, şimdi onlar birlikteyken neler olacağını göreceğiz" diyor. Kısacası Örümcek ve çizgi roman ahalisi için işler epey ciddileşiyor. Sam Raimi de ikinci film sonrasındaki gidişatın nasıl olması gerektiğini düşünürken akıllarında hep şu sorunun olduğunu vurguluyor "Bu genç adamın yaşamda öğrenmesi gereken ne kaldı?"

Raimi önceki filmlerde Peter Parker'ın süper kahraman olarak başa çıktığı zorlukları, onu aynı zamanda özünde daha güçlü bir insan yapan olaylar olarak görüyor. Bunun son filmde daha da güçlü ve sert bir biçimde devam edeceği kesin. Bu noktada yeniden Marvel'in CEO'su ve filmin yapımcılarından Avi Arad devreye giriyor ve şunları söylüyor "İkinci filmin son sahnesinde, Parker'ın hayatında ilk kez iyimser düşünceler beliriyor. Parker sevdiği kıza kavuşuyor ancak Mary Jane ona 'Yakala onları' diye bağırdığında, onun ne kadar gerçekçi olduğunu ve yaşamının diğer parçasını hiçbir zaman unutturmayacağını da anlamış oluyor. Sam, her filmde süper kahramanımızı bir teste tabi tutuyor. Haliyle, üçüncü filmde hem Peter'i hem de Mary Jane ve Harry'i çok farklı bir noktada bulacağız. Daha önce görmediğimiz durumların içinde göreceğiz"...

Raimi ve Arad'ın bahsetmediği bir diğer nokta ise filmde karşımıza çıkacak olan diğer karakterler. Bu karakterlerden Venom yani Eddie Brock (Topher

SORUN 3: VENOM, FOTO MUHABİRİ EDDIE BROCK VE SİMBİYOTUN BİRLEŞİMİNDEN OLUŞAN BİR UCUBE.

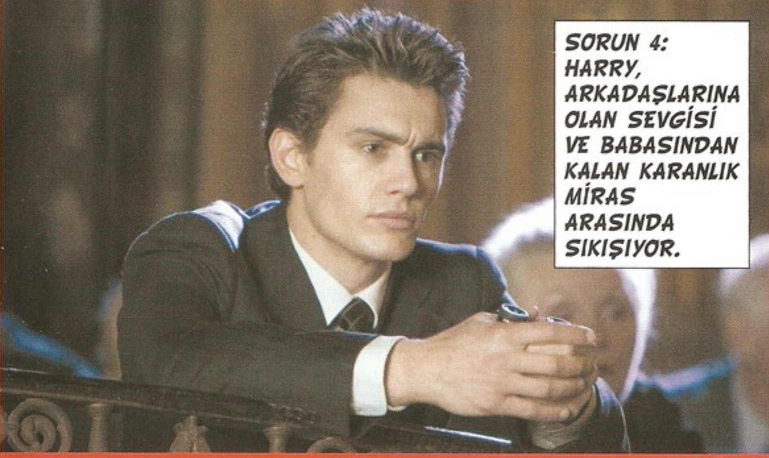
Grace), Kum Adam yani Flint Marko (Thomas Haden Church) ve Gwen Stacy (Bryce Dallas Howard), yapımcı Arad'ın bahsettiği "test"in çeşitli aşamaları aslında. Örümcek, Venom'la kendisine olan saygısını ve egosunu, Kum Adamla intikam duygusunu, Gwen Stacy'le ise Mary Jane'e olan aşkını sınamış olacak. Üstelik hepsiyle birden savaşırken eski dostu Harry'nin tacizlerine de katlanmak durumunda kalacak. Bu mücadele sırasında Harry ve Peter Parker arasında büyük bir dövüş gerçekleşeceğini de müjdeleyelim.

Dört yanımda uçurumlar

Peki tam olarak neler olacak ya da ana hikaye nasıl ilerleyecek? Mary Jane'in gizli kimliğini öğrenmesi sonrasında, Peter hem gündelik hayatında, hem de bir kahraman olarak rutin mesaisinde rahatlamıştır. Gazetedeki işine devam etmekte, kız arkadaşıyla iyi vakit geçirmekte ve biraz olsun hayatın tadını çıkarabileceği bir döneme girdiğini düşünmektedir. Fakat elbette Peter Parker'ın çilesi henüz dolmuş değildir. Bu iyi giden dönem, sırasıyla gerçekleşen garip olaylarla bozulur. Bunlardan ilki, işyerinde kendisinden nefret eden Eddie Brock isimli bir diğer fotoğrafçının peydahlanmasıdır. Peter, gizli yeteneği sayesinde her daim en özel fotoğrafı ve haberi yakalayabildiğinden, Brock pek yükselememekte, Parker'ı da kendisine rakip, başındaki büyük bir bela olarak görmektedir. Tam bu sırada, Parker hem kendi hayatını hem de Eddie Brock'un hayatını değiştirecek bir "maddeye" bulaşır.

Bu madde başka galaksilerden dünyaya düşmüş bir simbiyottur (ortak yaşar). Günün birinde Parker'ın üzerine yapışan bu siyah madde, onun örümcek giysisini değiştirir. Artık siyah bir giysiyle etrafta dolanan Parker'ın yaşamında tek değişen bu değildir. Zira sözkonusu madde örümcek yeteneklerini fazlasıyla artırdığı gibi, yavaş yavaş zihnini de ele geçirmeye başlar. Daha fazla güç, daha fazla hız ve ekstra yetenekler kazanan Parker, bir süre sonra o güne kadar aklından dahi geçirmediği davranışlar sergiler. Egosu fazla yükselmiştir ve etrafına hem fiziksel hem de duygusal olarak zarar vermektedir. Bu vaziyet, o ana kadar yaşattığı Örümcek Adam kimliğine de zarar verir. Üstelik tüm bunların üzerine, amcasının ölümüyle ilgisi olduğunu öğrendiği Flint Marko'nun serbest kaldığını öğrenir. İntikam almak için kolları sıvayan Parker, bu konuda halasının önerilerini dahi dikkate almaz bir haldedir. Bununla birlikte Flint Marko, bir takım radyoaktif deneylere tabi tutulmuş, deneylerdeki yanlışlıklar sonrasında çeşitli yetenekler kazanmıştır. Bu yetenekler şehrin yeni kabusu Kum

Adam'ı doğuran yeteneklerdir elbette. Parker'ın Kum Adam'la olan karşılaşması bir yana, üzerine yapışan simbiyottan kurtulması da başına apayrı bir iş açacaktır. Zira simbiyot bu kez de baş belası Eddie Brock'un üzerine yapışır ve Örümcek Adam'ın tüm yeteneklerini kopyalayan bu simbiyot, Brock'un üzerindeyken, ona çok benzeyen, ucube bir yaratığı, Venom'u ortaya çıkarır. Venom, Kum Adam, Harry Osborn ve belki de duygusal olarak hepsinden daha tehlikelisi, Örümcek'in bir olay sırasında kurtardığı güzel Gwen Stacy... Parker'ın yaşamındaki büyük savaş artık başlamıştır.

Yılın en büyük prodüksiyonu

Peter Parker'ın içindeki karanlıkla girdiği mücadele, filmin çıkış noktalarından biri. Sonrasında gelişen tüm olaylar da bu zincirin birer halkası. Tobey Maguire, canlandırdığı karakterdeki bu değişikliğin kendisini çok heyecanlandırdığını ve hikayede yeni bir katmana ayak bastığı için fazlasıyla mutlu olduğunu söylüyor. Hikayenin gelişimi ve prodüksiyon tasarımı, ikinci filmin neredeyse hemen ardından Kasım 2005 tarihinde başlamış ve ön hazırlıklar neredeyse bir yıl sürmüş. Şubat 2006 tarihinde Los Angeles'da başlayan çekimlerle ilgili olarak Raimi'nin sıklıkla vurguladığı en önemli şey, ekibin birbirine fazlasıyla alışmış olması. Sadece oyuncular değil, neredeyse 6 yıldır bu film vesilesiyle birlikte çalışan kamera arkası ekibi ve prodüksiyon ekibi de birbirine alışmış vaziyette. O nedenle kimin neyi nasıl yapacağı, kuralları yazılı olmayan, gizli bir düzene göre işliyormuş neredeyse. Ancak asıl zorlayıcı olan, yeni karakterler ve bu filmin öncekilere nazaran daha çok aksiyon içermesi olmuş. Kostüm tasarımlarındaki, görsel efektlerdeki ve prodüksiyon tasarımındaki yeniliklerle epey bir süre uğraşan ekip için, post-prodüksiyon

aşaması da epey zorlu geçmiş.

Bunların en önemlisi ve hepimizin en çok merak ettiği unsur kuşkusuz Örümcek Adam'ın siyah kostümünün nasıl hazırlandığı. Filmin kostüm tasarımcısı James Acheson'ın yaptığı açıklamaya göre, siyah kostümün hazırlanışı oldukça zaman ve emek isteyen bir iş. Zira bir tane kostümün hazırlanması bir kişinin 200 saat yani takriben 8 buçuk günlük bilfiil çalışmasını gerektiriyormuş. Filmin çekimleri sırasındaysa, Raimi tam 40 tane elbiseye ihtiyaçları olduğunu Acheson'a bildirmiş ki bu da 8000 saatlik bir çalışma demek. Haliyle birçok eleman sadece siyah kostümün hazırlanışında çalışmış. Diğer Örümcek Adam kostümünden farklı olaraksa, elbisenin göz kısmında değişiklikler yaptıklarını vurgulayan Acheson, benzer bir çalışmayı Topher Grace'in giydiği Venom kostümü için de gerçekleştirmiş. Yine prodüksiyon aşamasındaki bir diğer zorluk, zaman darlığı olmuş. Şirketin duyurduğu gösterim tarihine yetişebilmek için süratle çalışan ekibin seti inşa etmek için sadece sekiz haftası olmuş. Bu durumda, inşaat için 20 ton çelik, 100'den fazla demirci ustası, 200 marangoz haftalarca çalışmış. Ayrıca 200 evin birkaç haftalık elektrik gideri kadar da enerji gerekmiş tüm seti ayakta tutabilmek için....

SORUN 5: EDDIE BROCK DA GWEN STACY'E DÜŞKÜN.

Görsel efektler konusundaysa Sam Raimi'nin tavrı çok net. Bu tavrın, hikayeyi de oldukça etkilediği ortada. Zira Raimi her zaman izleyici gibi düşündüğünü ve "Daha önce görmediğim ne görebilirim" sorusunu kendisine sorduğunu vurguluyor. Bu nedenle filmde göreceğimiz görsel numaraların hepsinin benzersiz olması için üzerlerinde epey uğraşılmış. Toplam 900 planda görsel efekt yer alırken, bu görsel efektler için 250 kişilik bir ekip çalışmış. Raimi için aksiyon sahnelerinin gerçekçiliği çok önemli olduğundan, oyuncular bu sahnelerde mümkün olduğunca yer almışlar, ayrıca dublörlerden de faydalanılmış, ancak gerçek bir insanın dublör dahi olsa asla yapamayacağı hareketler için Örümcek Adam, Kum Adam ve Venom'lu aksiyon sahnelerinde bu karakterler anime olarak filme eklenmiş. Görsel ekibi en fazla zorlayan karakterlerden biriyse elbette Kum Adam. Kum Adam, vücudunun akışkanlığı sayesinde fiziki olarak şekil değiştirebilen, yerden fazlasıyla yükseğe çıkabilen, aynı zamanda da çok büyük kuvvete sahip bir karakter. Kum Adam'lı aksiyon sahnelerinde kimi zaman Thomas Haden Church kendisi yer alırken, özellikle bir sahnede ekip mecburen onu da bilgisayar efektiyle canlandırmak durumunda kalmış. Kum Adam'ın büyük bir su dalgasıyla karşı karşıya kaldığı bu sahnede 55 bin galon suyla yaratılan gerçek bir dalga Kum Adam'ın üzerinden geçiyor. Elbette hiçbir insan evladı buna karşı koyamayacağından, Thomas Haden Church bilgisayar desteğiyle sahneye eklenmiş.

Rekor bütçe ve dördüncü film tartışması

156 dakikalık üçüncü Örümcek Adam macerası gerçekten de hayli yüksek bir bütçeye sahip. Daha önce "King Kong"la Peter Jackson'ın kırdığı bütçe rekorunu yerle bir eden film, "King Kong"un 207 milyon dolarlık bütçesine karşılık tamı tamına 300 milyon dolarlık bir bütçeyle çekilmiş vaziyette. Sony Pictures'un bu ağır yükün altına girme sebebiyse ilk iki filmin getirdiği 1.6 milyar dolarlık (DVD ve kiralama gelirleri hariç) gişe geliri elbette. Sözkonusu gişe geliri, seriyi altı filme tamamlamak gibi bir hırsa da sevk etmiş stüdyoyu. Sam Raimi, Tobey Maguire ve Kirsten Dunst devam etmeyebileceklerini açıklasalar da, stüdyo dördüncü filmin gösterim tarihini 2009 Mayıs olarak şimdiden belirlemiş durumda. Bu tartışma süredursun, üçüncü filmi görebilen şanslı stüdyo çalışanlarının dediğine göre, yüksek bütçesindeki her kuruşun nereye harcandığını rahatlıkla görebileceğimiz kadar büyük bir film olmuş "Örümcek Adam 3". Az kaldı, sabredip göreceğiz...

Üçüncü filmin yeni yüzleri

Her devam filmi yeni karakterleri de peşinden getirir. Bu filmde de kadro epey kalabalıklaşıyor ve aralarından Venom, Kum Adam ve Gwen Stacy, Peter Parker'ın hayatını sonsuza dek değiştirecek karakterler olarak dikkat çekiyorlar...

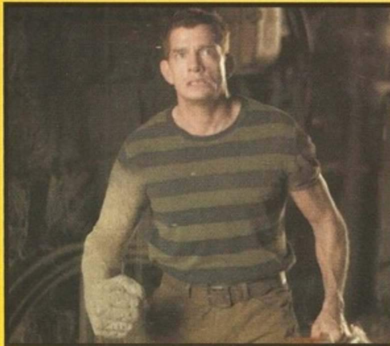
Venom/Eddie Brock:

Çizgi romanlara 298'inci sayıdan itibaren dahil olan uzay menşeli bir simbiyot, filmin hikayesini anlatırken de belirttiğimiz gibi, sıvı, siyah ve akışkan bir madde. Önce Peter Parker'a musallat olan bu madde, sonrasında Parker'ı kendisine rakip belleyen Eddie Brock adlı bir diğer foto muhabirinin üzerine yapışıyordu. Eddie Brock'un çizgi romanlara girmesi ve ardından maddeyle tanışıp Venom haline gelmesi 300'üncü sayıyla başlayan bir süreç. Filmde Topher Grace'in canlandırdığı Eddie Brock, aslında Peter Parker'la oldukça benzer bir karakter. O da Peter'la aynı gazetede çalışıyor, tıpkı onun gibi foto muhabiri ve hepsinden önemlisi o da Gwen Stacy'i bir kez gördüğünden beri unutamıyor. Tüm bu konularda Parker'ın kendisinden daha iyi konumda olması Brock'u çıldırtıyor. Günün birinde simbiyot, Parker'dan Brock'a bulaştığında, adamımız hem Örümcek Adam'ın hem de Parker'ın hayatını cehenneme çevirmek için elinden geleni ardına koymuyor. Bu noktada simbiyotun tek başına Venom olmadığını,

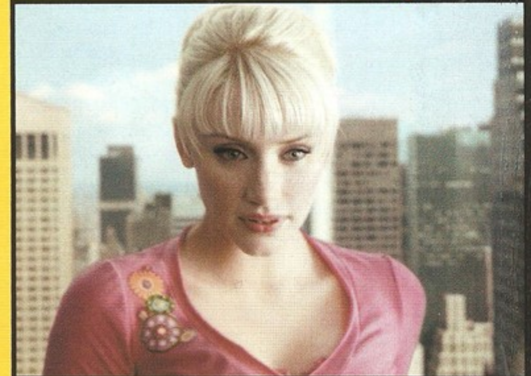
Brock'la birleştikten sonra ortaya Venom karakterinin çıktığını belirtelim. Venom, Parker'ın örümcek yeteneklerini kopyaladığından, bu özel güçlerin hepsine ve hatta daha da fazlasına sahip. Görünümüyse hem kopyalama işlemi nedeniyle hem de Eddie hayatı boyunca Parker gibi olmak istediğinden Örümcek'in görünümüne oldukça benziyor. Sadece biraz daha ürkütücü... Filme dahil olabilmek ve Venom'u canlandırabilmek için yıllardır rol aldığı "That 70s Show"u bırakan Topher Grace, sıkı bir Venom hayranıymış aynı zamanda. Bu nedenle teklifi koşulsuz şartsız kabul eden aktör, her çekim günü dört saat boyunca makyaj odasında kalmak zorundaymış ve rol için epey de kilo vermiş. Ancak sonucun buna kesinlikle değdiğini söylüyor...

Kum Adam/Flint Marko

Kum Adam, aslında ilk filmde de Örümcek Adam için düşünülen ilk düşmanlardan biriydi. Marvel'in sonraki çizgi roman serilerinde başka şekillerde ve görünümde de karşımıza çıkan Kum Adam, Örümcek Adam dünyasında 1963 yılından bu yana mevcut. Çizgi romanın dördüncü sayısından itibaren okuyucuların karşısına çıkan bu karakterin gerçek ismiyse Flint Marko. Marko, sokak çetelerinde türlü belaya bulaşmış, birçok suç olayına karışmış ve bir süre sonra hapse girmiş bir isim. Fakat hapis ona yaramadı, önce kız arkadaşı için hapisten kaçtı, yakalandıktan sonra yeniden kaçmayı denedi. İşte bu sırada, kendisini bir radyoaktif deney alanında bulan Marko, kendisini Kum Adam'a dönüştürecek yeteneklerini kazanmış oldu. Filmde "Sideways"le Oscar adayı olan Thomas Haden Church tarafından canlandırılıyor. Church, Kum Adam'la ilgili olarak, "Herhalde gerçekten yaşasaydı bana benzeyen bir adam olurdu" diyor. Şehir dışında kendine ait bir çiftlikte yaşayan aktörün en çok zorlandığı konuysa, filmin çekimleri için her gün 2 saatlik bir yolu gidip gelmesi olmuş. Ayrıca Church, filmdeki görünümüne kavuşabilmek için uzun bir süre vücut geliştirme çalışmaları yapmış, kilo almak için de özel bir diyet uygulamış.

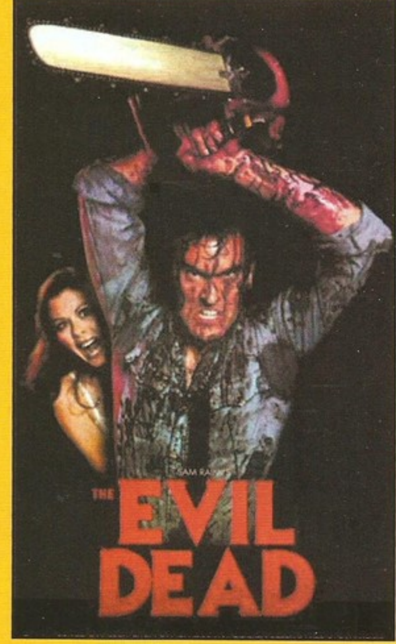
Gwen Stacy

Son yılların parlayan ismi Bryce Dallas Howard'ın canlandırdığı Gwen Stacy'nin durumu aslında biraz karışık ve kendisini karanlık tarafın bir üyesi olarak anamayız. Yine de yarattığı hislerle Stacy, Parker'ın hayatında büyük bir travmaya sebep olan, çok önemli bir karakter. Ve bu yönüyle de evet Örümcek Adam serisinin karanlık bölgelerindeki yerini almış vaziyette... Filmde, Gwen Stacy Parker'ın okulda tanıştığı ve aynı zamanda bir olay sırasında kurtardığı kızlardan biri. New York Polis Depatmanı'nın önemli isimlerinden George Stacy'nin de kızı. Gwen'in Parker'a etkisi iki yönlü oluyor. Birincisi, Parker ilk defa Mary Jane'e olan gerçek aşkını sorguluyor ve Gwen'i bir arzu nesnesi olarak görüyor. Gwen'in de kendisine olan ilgisi yadsınamayacak boyutlarda olduğundan durum epey karışıyor. İkincisi ise daha farklı; Parker, filmde amcasının ölümüyle ilgisi olabilecek Flint Makro hakkındaki gerçeği Gwen'in babasından öğreniyor ve intikam almak için harekete geçiyor. Çizgi romanlara 38'inci sayıdan itibaren giren Gwen, ilerleyen bölümlerde Parker'ın hayatının pişmanlıklarından biri oluyordu. Ancak bunun sebebini filmi görmeden açıklamak pek doğru olmaz... Filmde rol alan, Bryce "çirkin babanın güzel kızı" Dallas Howard ise, henüz ilk okuma provalarından itibaren ekibi çok etkilemiş ve aksiyon sahnelerinde de kendisi rol alarak insanları epey şaşırtmış...

İtinayla B-film yapılır

22 yaşındayken muhafazakar teen-slasher filmleriyle dalgasını bulup "The Evil Dead"i çekti. Yıllar öncesinin muzır çocuğu SAM RAIMI, şimdilerde milyar dolarlık projelere hükmediyor. Kim bilebilirdi ki...

Son yıllarda fantastik hikayelerin peşinde koşan biz fanilerin başına gelen en iyi şeylerden biri "Yüzüklerin Efendisi" serisini Peter Jackson'ın yönetmesiyse, diğeri de "Örümcek Adam"ın yönetmenliğini Sam Raimi'nin üstlenmesi olsa gerek... Üstelik her iki yönetmenin de başarı hikayesi birbirine çok benziyor. Sam Raimi de, tıpkı Jackson gibi babasının kendisine hediye ettiği Super 8mm kamerayla çektiği amatör kısa filmlerle başlamış meslek yaşamına. Filmlerindeki en önemli destekçisi ise, " The Evil Dead" serisinin yıldızı ve Raimi filmlerinin değişmez oyuncusu Bruce Campbell. Campbell ile çocukluktan beri arkadaş olan Raimi, en iyi dostuyla birlikte, çevresine Coen Kardeşler dahil yeni dehalar ekleyerek yoluna devam etmiş, keratalık dönemini hiçbir zaman reddetmeyerek şimdilerde önemli başarılara imza atmış bir yönetmen. Bir grup çılgın ve hareketli gencin kabusa dönen kamp deneyimiyle başlayan ve ana karakter Ash'in (Bruce Campbell) maceralarıyla devam eden "The Evil Dead" serisi, Raimi'ye büyük şöhret getirmişse de, Raimi'nin Hollywood ligine ısınmasını sağlayan esas film trajik süper kahraman öyküsü "Darkman"di. Raimi, yapımcılık ve aynı zamanda çeşitli filmlerde "figüranlık" da yaptığından, ismini defalarca anmışlığımız vaki. Ancak bir yönetmen olarak çektiği uzun metraj filmlerin sayısı yalnızca 12. Raimi'nin sineması hakkında son derece net fikirler veren bu filmlerde yönetmenin atmosfer yaratma konusundaki başarısını, iyi bir hikaye anlatıcısı olduğunu, kamerasına olan hakimiyetini ve ilk filminden bu yana mizah duygusunu hiçbir zaman elden bırakmadığını görebiliyoruz. Raimi denince, "The Evil Dead"den önce aklımıza gelen bir diğer fenomen elbette çektiği yarım saatlik kısa filmi "Within Woods". "The Evil Dead"e bir hazırlık olarak da görebileceğimiz bu filmi, 1978 yılında yani 19 yaşındayken çeken Raimi, üniversite üniversite gezip filmini izleterek kazandığı parayla "The Evil Dead" için bütçe ayarlamıştı. Günümüzde 300 milyon dolar gibi neredeyse bir büyükşehir belediyesinin bütçesine eşit miktarda para kendisine emanet edilirken, bu dönemi hatırlayıp neresiyle gülüyor bilemiyoruz. Ancak "The Quick And The Dead"de çizgi romanvari bir westernle bizleri eğlendiren, Russel Crowe'u neredeyse Hollywood'a hediye eden, "A Simple Plan"de oldukça başarılı bir suç öyküsü anlatan ve "The Gift"te küçük ama etkili bir gerilime imza atan Raimi'nin belki de tek falsosu, Kevin Costnerlı tuhaf romantik filmi "For Love of the Game"di.

Daima burnunun dikine!

Sam Raimi'yle ilgili en önemli olgulardan biri, kendisinin de bizzat içinde bulunduğu B filmlere olan hayranlığı. Fantastik hikayelerin ve "kitch" gerilim öykülerinin düşük bütçeli prodüksiyonlarla kotarıldığı B filmler, Raimi'nin çıkış yaptığı 80'lerde zirve noktasındaydı. Kendisini şöhrete kavuşturan "The Evil Dead"de türün gereklerini harfiyen yerine getiriyor, hatta onlarla eğlenip, benzeri diğer korku filmleriyle dalgasını buluyordu. O zamandan bu yana Raimi, yer aldığı her filme bir B film dokusu, bir "kitch" hava ve muzır bir atmosfer katmayı ihmal etmedi. "The Quick and The Dead" baştan aşağı bir western parodisini andırıyordu zaman zaman. "A Simple Plan"de durduk yere Hitchcock göndermeleri kaplıyordu sağı solu. "The Gift"te nispeten ciddi takılsa da, inanılmaz bütçelerin söz konusu olduğu "Spider-Man"de yine huyundan vazgeçmedi. Filmin başarısı da biraz buna bağlıydı belki de. Şimdiki zamandan bakıldığında, Raimi'nin "Örümcek Adam" serisine geçmişinden neler taşıdığını görmek mümkün. İlk filmde durumu abartmayan Raimi, özellikle ikinci filmde gişe canavarı bir filmi, gerçekten B filme yaklaştırmış, türlü hınzırlıklar yaratmıştı. Çığlık atarak oradan oraya koşuşturan kadınlar bunun en göze çarpan örneklerinden biriydi. Peter Parker'ın pizza yetiştirmeye çalışırken yaşadıkları da öyle. Ama hepsinden önemlisi, Raimi'nin eski filmlerinden "Örümcek Adam"a birebir taşıdıklarıydı. "Örümcek Adam 2"de, Raimi'nin favori aktörü Bruce Campbell tiyatro kapısında Parker'ı içeri sokmayan görevli olarak karşımıza çıkıyordu. Yine "The Evil Dead" serisindeki elektrikli testere sahnesinin bir benzerini, Dr. Ock'un hastanede gerçekleştirdiği katliam sırasında görüyorduk. Dr. Ock ve Örümcek arasındaki dövüş sahnelerinden birinde, "The Quick and The Dead"deki gibi bir saat kulesi önemli rol oynuyordu. Anlaşılan o ki Raimi, değil 300 milyon dolar, 300 milyar dolarlık film çekse de huyundan vazgeçmeyecek gibi görünüyor.

sinema KOLEKSİYON

ALAIN DELON ve JANE FONDA (1963)

Sadece sinemanın değil, belki de tüm evrenin güzellik anlayışının şekillenmesinde etkili olmuş iki insanın kucaklaşmasına şahitlik ettiğimiz bu kare, 8 Kasım 1963 günü, Alain Delon'un 28'inci doğum günü kutlaması sırasında çekilmişti. Aynı yıl, Rene Clement'in başyapıtlarından "Les Felins"de birlikte rol alan oyuncular, bir hayli başarılı bir işe imza atmışlardı. Fotoğrafta Jane Fonda, Delon'un doğum gününü, aktöre sarılarak kutluyor...

oyeux
nniversaire

56. BERLİN FİLM FESTİVALİ
ALTIN AYI ÖDÜLÜ
BARIŞ ÖDÜLÜ
JÜRİ ÖZEL ÖDÜLÜ

GRBAVICA

ESMA'NIN SIRRI

BIR JASMILA ŽBANIĆ FILMI

www.grbavica.at

SANDRA BULLOCK

SIRADIŞI

PREMONITION

GAREZ'İN YAPIMCISI SAM RAIMI'DEN

Çocukların, doğaüstü olayları algılamaya
daha yatkın oldukları yönünde kanıtlar vardır.

Onlar,
Yetişkinlerin göremediklerini görüyorlar.
Yetişkinlerin inkar ettiği şeylere inanıyorlar.

Ve bizi uyarmaya çalışıyorlar.

MESSENGERS

www.medyavizyon.com.tr sony.com/TheMessengers

NICOLAS CAGE JULIANNE MOORE JESSICA BIEL

NEXT

GELECEĞİ GÖREBİLİYORSAN, DEĞİŞTİREBİLİRSİN...

SIRADIŞI
PREMONITION

Yönetmen: Mennan Yapo. **Oyuncular:** Sandra Bullock, Julian McMahon, Nia Long, Amber Valletta, Peter Stormare, Laura M. Beeman, Marcus Lyle Brown, Courtney Taylor Burness, Mark Famiglietti, Marc Macaulay. **Senaryo:** Bill Kelly. **Görüntü Yönetmeni:** Torsten Lippstock. **Kurgu:** Neil Travis. **Müzik:** Klaus Badelt. **Yapım Tasarımcısı:** J. Dennis Washington. **Yapımcı:** Ashok Amritraj, Jennifer Gibgot, Jon J. Jashni, Sunil Perkash, Adam Shankman. **Süre:** 110 dk. **Yapım:** ABD (2007). **Dağıtımcı:** UNP Filmcilik.

Gösterim Tarihi: 6 Nisan

Konu: Linda Hanson'ın (Sandra Bullock) güzel bir evi, çok sevdiği bir eşi, iki sevimli kızı, yani mükemmel bir hayatı vardır. Ta ki kocası Jim'in (Julian McMahon) bir trafik kazasında öldüğü haberini aldığı güne kadar... Ancak ertesi sabah uyandığında kocası hayattadır. İlk başlarda Linda bu trafik kazasının bir kâbus olduğuna inanır. Fakat bu olay sık sık tekrarlanmaktadır. Bazı sabahlar kalktığında kocası hayatta olurken bazı sabahlar ise bir dul olarak uyanmaktadır. Linda'nın bu travmatik önsezileri bir seri bulmacaya, yıpratıcı bir olaylar zincirine dönüşür. Genç kadın, ailesini kurtarmak ve Jim'le birlikte kurdukları hayatın eskisi gibi kalmasını sağlamak için zamana ve kadere karşı yarışa başlar.

Yönetmen: Almanya doğumlu Mennan Yapo, gerçek ismiyle Menan Yapıcıoğlu'nun "Lautlos" adlı bir uzun metraj filmi var.

Oyuncular: "Nip/Tuck" adlı televizyon dizisi ile tanınan Avustralyalı aktör Julian McMahon "Wet and Wild Summer!", "Magenta", "In Quiet Night", "Chasing Sleep", "Meet Market", "Fantastic Four" ve "Prisoner" adlı sinema filmlerinde rol aldı.

sinema

GRBAVICA: ESMA'NIN SIRRI
GRBAVICA

Yönetmen: Jasmila Zbanic. **Oyuncular:** Mirjana Karanovic, Luna Mijovic, Leon Lucev, Kenan Catic, Jasna Beri, Dejan Acimovic, Bogdan Diklic, Emir Hadzihafisbegovic, Ermin Bravo, Semka Sokolovic-Bertok. **Senaryo:** Jasmila Zbanic. **Görüntü Yönetmeni:** Christine A. Maier. **Kurgu:** Niki Mossböck. **Müzik:** Enes Zlatar. **Yapım Tasarımcısı:** Kemal Hrustanovic. **Yapımcı:** Barbara Albert, Damir Ibrahimovich, Bruno Wagner. **Süre:** 90 dk. **Yapım:** Bosna-Hersek, Avusturya, Almanya (2005). **İthalatçı:** İrfan Film. Dağıtımcı: Bir Film.

Gösterim Tarihi: 6 Nisan

Konu: Esma (Mirjana Karanovic) 12 yaşındaki kızı Sara (Luna Mijovic) ile birlikte Saraybosna'nın Grbavica semtinde yaşayan genç bir kadındır. Anne-kız, 90'larda yaşanan savaşın ardından kendilerine yeni bir hayat kurmaya çalışmaktadırlar. Esma bir gece kulübünde garsonluk yaparak evini geçindirmektedir. Anne-kızın arasındaki gerilim bir okul gezisi yüzünden iyice yükselir. Okul yönetimi, ailesinde savaş şehidi olan çocukların gezi ücretini üstlenmektedir. Babasının savaş sırasında öldüğü söylenerek yetiştirilen Sara, annesinden gerekli belgeyi almasını ister. Esma kızının yıllardır sakladığı gerçeği öğrenmemesi için çabalarsa da ortaya çıkan korkunç sırrın ardından anne-kız, ilişkilerinde yeni bir döneme girer.

Yönetmen: "Esma'nın Sırrı" Bosna Hersekli yönetmen Jasmila Zbanic'in ilk sinema filmi.

Oyuncular: Film, Esma'nın kızı Sara'yı canlandıran Luna Mijovic'in ilk sinema deneyimi.

sinema

NEXT

Yönetmen: Lee Tamahori. **Oyuncular:** Nicolas Cage, Julianne Moore, Nicolas Pajon, Paul Rae, Jessica Biel, Thomas Kretschmann, Peter Falk, Jim Beaver, Michael Trucco, José Zuniga. **Senaryo:** Gary Goldman, Jonathan Hensleigh, Paul Bernbaum (Philip K. Dick'in The Golden Man adlı öyküsünden). **Görüntü Yönetmeni:** David Tattersall. **Kurgu:** Christian Wagner. **Müzik:** Mark Isham. **Yapım Tasarımcısı:** William Sandell. **Yapımcı:** Nicolas Cage, Todd Garner, Norman Golightly, Graham King, Arne Schmidt. **Yapım:** ABD (2007). **Dağıtımcı:** Chantier Films.

Gösterim Tarihi: 27 Nisan

Konu: Özel bir yeteneğe sahip olan Cris Johnson (Nicolas Cage) geleceği önceden görür ve iki dakika sonra neler olacağını söyleyebilir. Bu sıra dışı gücünü gizlemek isteyen Cris, Vegas'ta takma bir ad ile basit hayatına sihirbazlık yaparak devam etmektedir. Ayrıca bu özel yeteneği ona paraya ihtiyacı olduğunda kumar masalarında da yardımcı olmaktadır. Cris'in ilginç kumar stratejileri FBI anti-terör ajanı Callie Ferris'in (Julianne Moore) dikkatini çeker. Terörist bir grup Los Angeles'ta nükleer bomba patlatmakla tehdit edince ajan Ferris, Cris'in bu özelliğini kullanmak ister. Tabi terörist grup da aynı nedenlerden dolayı Cris'in peşindedir.

Yönetmen: Lee Tamahori "Once Were Warriors", "Mulholland Falls", "The Edge", "Along Came a Spider", "Die Another Day" ve "xXx: State of the Union"ı yönetti.

Oyuncular: Jessica Biel "Ulee's Gold", "I'll Be Home for Christmas", "Summer Catch", "The Rules of Attraction", "The Texas Chainsaw Massacre", "Cellular", "Blade: Trinity", "Stealth", "London", "Elizabethtown", "The Illusionist" ve "Home of the Brave"de rol aldı.

sinema

MESSENGERS
THE MESSENGERS

Yönetmen: Oxide Pang Chun, Danny Pang. **Oyuncular:** Kristen Stewart, Dylan McDermott, Penelope Ann Miller, John Corbett, Evan Turner, Theodore Turner, William B. Davis, Brent Briscoe, Dustin Milligan, Jodelle Ferland. **Senaryo:** Mark Wheaton. **Görüntü Yönetmeni:** David Geddes. **Kurgu:** John Axelrad, Armen Minasian, Oxide Pang Chun, Danny Pang. **Müzik:** Joseph LoDuca. **Yapım Tasarımcısı:** Alicia Keywan. **Yapımcı:** Sam Raimi, William Sherak, Jason Shuman, Robert G. Tapert. **Süre:** 84 dk. **Yapım:** ABD (2007). **Dağıtımcı:** Medyavizyon.

Gösterim Tarihi: 13 Nisan

Konu: Jess (Kristen Stewart), annesi Denise (Penelope Ann Miller), babası Roy (Dylan McDermott) ve yanlarında çalışan işçi John Burwell (John Corbett) ile birlikte Chicago'daki tempolu şehir hayatlarını bırakıp Kuzey Dakota'da sakin bir çiftliğe taşınmıştır. Ne var ki Jess ve küçük kardeşi Ben (Evan Turner), tarlaları sessiz sessiz salınan ayçiçekleriyle kaplı olan bu gözlerden uzak çiftlikte, onlardan başka kimsenin fark etmediği garip, hayalete benzeyen şeyler görmeye başlar. Bu olaylar giderek şiddet içermeye başlayınca aile, problemli bir ergenlik çağı geçiren Jess'in akıl sağlığından şüphe duyar. Ancak Jess'in sorunlu geçmişi, yerleştikleri evde daha önce yaşamış olanların geçmişi ile karşı karşıya gelmiştir bir kere.

Yönetmen: Pang Kardeşler "Bangkok Dangerous", "Gin gwai - The Eye", "Gin gwai 2 - The Eye 2", "Gin gwai 10 - The Eye 10" ve "Gwai wik - Re-cycle"ı yönetmişti.

Oyuncular: Dylan McDermott "Hamburger Hill", "The Blue Iguana", "Twister", "Steel Magnolias", "Hardware", "Where Sleeping Dogs Lie", "Jersey Girl", "In the Line of Fire", "The Cowboy Way", "Miracle on 34th Street", "Destiny Turns on the Radio", "Home for the Holidays", "Three to Tango", "Texas Rangers", "Party Monster", "Wonderland", "Runaway Jury", "The Mistress of Spices", "Edison", "The Tenants" ve "Unbeatable Harold"da rol aldı.

sinema